

צופן התורה במדרש רבה

התאמה גימטרית בין ציטוטי הפסוקים במדרש רבה לבין פסוקי המקרא שצטטו חזל במדרש

פתיחה

דרך הדרשן במדרש רבה: לפתוח בפסוק מן הכתובים ולהביא דרשנים שונים, שאחד תלה את הדרשה בפסוק זה, ואחרים תלוהו בפסוקים אחרים, והוא חורז דרשות, אגדות ומשלים, עד שהוא חוזר לפסוק שהתחיל בו ומפרש אותו.

מטרת הבדיקה.

לקבץ בכל דרשה (משנה) את כל ציטוטי הפסוקים שצטטו חז"ל מהכתובים. לבדוק אם מתקיימת התאמה גימטרית¹ לפסוקי המקרא שנדרשו שנדרשו על ידם.

דרכי הבדיקה.

פרשנות המקרא

פרד"ס התורה = כל ענין בתורה, ניתן להתפרש בארבע דרכים: פשט, רמז, דרוש, סוד.

פשט = פשוטו של מקרא.

רמז = דברים הנרמזים בראשי תיבות, גימטריות, כתיב חסר ויתר ורמזים שונים.

דרוש = הלכות ואגדות הנלמדות מהתורה לפי כללים קבועים.

סוד = הקבלה, חכמת הנסתר.

הכלים לפרשנות בדרך ה"רמז" - גימטריה

במשך הדורות רבנו ומפרשי המקרא השתמשו בגימטריה כדי להבהיר עניין מסוים לדוגמה: אחת ממצוות סעודת פורים, שתייה לשוכרה - "עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי"².

בגימטריה מתקיים: "ארור המן" = 502 = "ברוך מרדכי".

בנוסף לשיטת הגימטריה הבסיסית, שבה ניתן לכל אות ערך מספרי, התפתחו שיטות גימטריה נוספות, המאפשרות להגיע לשוויונות שאינם נוצרים בשיטה הבסיסית. אחדות מהן מופיעות בספרו של משה קורדובירו, "פרדס רימונים" כמפורט להלן.

(א) גימטריה פשוטה

אותיות האלפבית העברי משמשות לכתיבת ספרות עבריות, לפי ערכן המספרי של האותיות

לדוגמה: "דעתון": $4 + 70 + 400 + 6 + 50 = 531$

(ב) גימטריה במספר מעוגל/ מספר קטן (מ"ק)

שאינו מביא בחשבון את האפסים בעשרות ובמאות, ולכן, למשל: ל = גימ' בסיסית = 30; במספר מעוגל = 3; "צ" בגימ' בסיסית = 90 במספר מעוגל = 9.

(ג) גימטריה עם הכולל (גימ' ע"ה)

לפעמים מוסיפים לחשבון ה"ל (גימ' או מספר קטן) עוד אחד. למשל: ברי"ת (= 612) עם הכולל (= 1) גימ' תרי"ג (= 613). הד"ס (69) גימ' חיים (68) עם הכולל (1). סמא"ל במ"ק ע"ה גימ' י-ה (15). תור"ה (611) עם שני כוללים (2) גימ' תרי"ג (= 613).

(ד) גימטריה עם התיבות (גימ' עה"ת)

1. על פי הכללים שיתוארו בהמשך 1

2. תלמוד בבלי, מסכת מגילה, דף ז', עמוד ב 2

הוספת מספר המלים של הפסוק לדוגמה: "כַּבֵּד אֶת-אֲבִיךָ, וְאֶת-אִמְךָ, לְמַעַן יֵאָרְכוּן יָמֶיךָ, עַל הָאָדָמָה, אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ (שמות כ' י"ב) בגימטריה בסיסית ערך הפסוק=2783; עה"ת = 2798.

(ה) גימטריה עם האותיות (גימ' עה"א)

הוספת מספר האותיות שבמילה לערכה של המילה, דוגמה: המילה "יוסף" ערכה הבסיסי=156 ועם האותיות ערכה 160.

(ו) נוטריקון

כל אות מן התיבה הנדרשת היא ראשה של תיבה אחרת. למשל: בראשי"ת נוט' בקול א'ברך ש'ם י'וי ת'מיד. שנת"ם נוט' ש'מאל נ'ר ת'דליק י'מין מ'זוזה. מתנבאי"ם נוט' מ'שה ת'נוח נ'פשו בקנן א'לקים י'הושע מ'כניסם. המשפטי"ם נוט' ה'דיין מ'צווה ש'יעשה פ'שרה ט'רם י'עשה מ'שפט.

(ז) גימטריה עם ראשי תיבות (גימ' ער"ת)

למשל: "בראשית בר'א אלקים": (גימ' 1202) ר"ת-ב,ב,א= 5 (גימ' 1207 ער"ת).

(ח) גימטריה עם סופי תיבות

מניין האותיות הסופיות של התיבות מצטרפת לחשבון הכללי למשל: "בראשית בר'א אלקים": (גימ' 1202) ס"ת-ת;א;מ; (גימ' 441) = (גימ' 1643 עס"ת).

(ט) ראש פסוק

גימטריה של האות הראשונה בפסוק "בראשית ברא": האות ב=2.

(י) סוף פסוק

גימטריה של האות האחרונה בפסוק "בראשית ברא": האות א=1.

(יא) כתיב מלא וחסר

פעמים וחשבון הגימ' ומ"ק וכו' הוא על פי כתיב מלא ופעמים ע"פ כתיב חסר (בחסרון ווי"ן ויודי"ן). למשל: סוכ"ה גימ' מאכ"ל גימ' מלא"ך (91). חנוכ"ה במ"ק גימ' הוי"ה. לדרתם (=לדורותם) במ"ק גימ' טו"ב (17). תנ"א (451) עם אותיות (3 גימ' קדשים = 454 קדושים).

(יב) גימטריה מלוי או במלא

במילוי: ערכה של אות שווה לערך השם המלא של האות. לדוגמה: האות "ג" למשל, שווה לזה של "גימל", $3 + 10 + 40 + 30 = 83$.

(יג) א"ת ב"ש

חילוף אותיות בדרך א"ת ב"ש (במקום אל"ף תיו"ו. במקום בי"ת שי"ן. במקום גימ"ל רי"ש וכו' וכן להיפך). ראה טבלה:

א	ת	ז	ע
ב	ש	ח	ס
ג	ר	ט	נ
ד	ק	י	מ
ה	צ	כ	ל
ו	פ	ל	כ

(יד) בריבוע

לפעמים נעשית הגימ' בדרך מיוחדת. למשל: אהב"ה בריבוע (כך: א.א.ה.אהב. אהבה) גימ' כ"ח (28). היטב בריבוע (כך: ה.הי.היט.היטב) יעלה שבעים. הוי"ה בריבוע (כך: י.י'ה.י'הו.י'הוה) גימ' חס"ד (=72).

(טו) בראשית רבה (פרשה א' משנה יא') אותיות מנצפ"ך - הלכה למשה מסיני

אמר רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי: מנצפ"ך צופים אמרום הלכה למשה מסיני. רבי ירמיה בשם ר' חייא בר אבא אמר: מה שהתקינו הצופים. מעשה היה ביום סגריר ולא נכנסו חכמים לבית הועד, והיו שם תינוקות ואמרו באו ונעשה בית הועד. אמרו מה טעם כתיב:

מ"ם מ"ם: נו"ן נו"ן: צד"י צד"י: פ"א פ"א: כ"ף כ"ף? אלא ממאמר למאמר ומנאמן
לנאמן ומצדיק לצדיק ומפה לפה מכף לכף. ממאמר למאמר - ממאמר של הקב"ה
למאמר של משה.

מנאמן לנאמן - מהקדוש ברוך הוא שנקרא אל מלך נאמן, למשה שנקרא נאמן,
דכתיב (במדבר יג): בכל ביתי נאמן הוא. מצדיק לצדיק - מהקדוש ברוך הוא שנקרא
צדיק, דכתיב (תהלים קמה): צדיק ה' בכל דרכיו. למשה שנקרא צדיק, דכתיב
(דברים לג): צדקת ה' עשה. מפה לפה - מפיו של הקב"ה לפיו של משה. מכף לכף
- מכף ידו של הקדוש ברוך הוא, לכף ידו של משה וסיימו אותן ועמדו חכמים גדולים
בישראל. ויש אומרים: רבי אליעזר ורבי יהושע ור' עקיבא היו, וקראו עליהן (משלי
כ): גם במעללי יתנכר נער וגו'. באנכי דרבי מאיר וכו':

חשבון אותיות מנצפ"ך

הנזכר בספה"ק ידוע בכל ספרי הקבלה כי אותיות מנצפ"ך מניינם כך:
כ' פשוטה הוא ת"ק 500
מ' מרובעת הוא ת"ר 600
נ' פשוטה הוא ת"ש 700
פ' פשוטה הוא ת"ת 800
צ' פשוטה הוא תת"ק 900

מקרא ראשי תיבות גימטריה	
ע"ה/ה	עם הכולל (של הפסוק/תיבה)
ע"א/א	עם האותיות
ע"ת/ת	עם התיבות
ר"ת	עם ראשי תיבות
ס"ת	עם סופי תיבות
מנצפ"ך	חישוב אותיות מנצפ"ך
ר"פ	האות הראשונה בפסוק
ס"פ	האות האחרונה בפסוק
ע"מ	עם מילוי האותיות

היקף הבדיקה

הבדיקה תקיף את כל מדרשי רבה במקרא ובמגילות:

במקרא: בראשית רבה; שמות רבה; ויקרא רבה; במדבר רבה; דברים רבה. (כ-
1000 עמודים)
במגילות: רות רבה; שיר השירים רבה; קהלת רבה; איכה רבה; אסתר רבה. (כ-260
עמודים)

מדרש רבה ויקרא

התאמה גימטרית לפסוקי המקרא לעומת הציטוטים

במדרש

ויקרא רבה

³מדרש אגדה לחומש ויקרא. נתחבר בערך במאה החמישית. דומה בסגנונו ובמבנהו לבראשית רבה. המדרש משתמש הרבה בברייתות מן הספרא, ולפעמים מוסיף על המקור ביאור או הערה. בסוף שלוש הפרשיות הראשונות יש הוספות מאוחרות מתנא דבי אליהו.

ויקרא רבה - (נקרא גם כן הגדת ויקרא) חלק שלישי ממדרש רבה. לדעת צונץ נתחבר בא"י במאה השביעית. רב האי גאון ורבנו נסים השתמשו בו. בעל הערוך מביא את ויק"ר בערכי אחז, טב, המה, קלב. רש"י מביאו בפירושו לתורה בבראשית ט"ו כ"ו, שמות ל"ב ה', ויקרא מ' כ"א ועוד. מחבר המדרש הכיר את בראשית רבה, פסיקתא דרב כהנא, ספרא, תלמוד ירושלמי ובבלי ומביא מהם כמה דברים. ויקרא דומה בסגנונו ובלשונו ובאופן דרישתו לבראשית רבה. ההבדל הוא שבראשית רבה מסודר כסדר הפסוקים, ואילו ויקרא רבה מתייחס לראשי הפרשיות העיקרות, ודורש בהן דרשות ארוכות על פי הדרשות בפסיקתא, כעין דרשות שדורשים בפני העם.

המדרש משתמש הרבה בברייתות מן הספרא, ולפעמים מציין כ"תני ר' חייא" (עיין פ"ג: תני ר"ח והביאה אל בני אהרן, וכן פ"ו: והבאתי עליהם חרב). ובפ' ל: ולקחתם לכם במקח ולא בגזל, לכם לכל אחד ואחד מכם, לכם משלכם ולא הגזול, ובספרא כל המאמר "במקח ולא בגזל" חסר.

לפעמים מוסיף על המקור ביאור או הערה, כגון בפ"ה מביא ברייתא: תני ר"ח הואיל ומשיח מכפר צבור מתכפר מוטב שיקדים מכפר למתכפר ומביא ראיה, דתנן "וכפר בעדו ובעד ביתו" - ביתו זו אשתו. הציטוטים מהתלמוד הבבלי ניכרים בשימוש במלה "גופא", לכוונה שכוון בה הבבלי, ובדבור "תנו רבנן" (פ"ד) הנמצא רק בבבלי.

בויקרא רבה מצויים הרבה דברים מבראשית רבה. כמו בפ"ח: מעשה דמטרוניתא "שאלה את ר' יוסי בן חלפתא". נושא זה בדבר הזוג נקשר אל הפסוק "אלוהים מושב יחידים ביתה", והיה במקורו בב"ר ס"ח. בעל ויק"ר משתמש במדרש זה לעניין אחר, וחיברו לפסוק "זה קרבן אהרן ובניו".

יש בסוף שלושת הפרשיות הראשונות של ויקרא הוספות מאוחרות מתוך תנא דבי אליהו. הוספות אלה חסרות בכמה כתבי יד (צונץ 184). לפעמים נמצאו בו עניינים בלשון הירושלמי, המצויים בתלמוד הירושלמי בסגנון אחר, ונראה שהיה לבעל המדרש מקור אחר. (דוגמה: פ"ט, עובדא דר"מ הוה יתיב ודרש בלילי שבתא וכו', שהוא ג"כ בירושלמי סוטה פ"א ד', וביק"ר יש הוספות רבות. ועיין פי"ט: "אמרו כיון שעלה נבוכדנצר", והוא בירושלמי שקלים פ"ו ג' בסגנון אחר). במדרש ויקרא יש ל"ז פרשיות וגם לפני הערוך היה הסדר שלפנינו, כי מזכיר בערך קלב פל"ז שהוא סוף המדרש.

3 מקור הערך: ע"פ איזנשטיין, אוצר ישראל פורסם באנציקלופדיה יהודית דעת - בראשית רבה.

פרשת ויקרא

ויקרא רבה פרשה א' משנה א: ויקרא אל משה רבי תנחום בר חנילאי פתח (תהלים קג) ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו וגו' במה הכתוב מדבר אם בעליונים הכתוב מדבר והלא כבר נאמר ברכו ה' כל צבאיו הא אינו מדבר אלא בתחתונים עליונים ע"י שהן יכולין לעמוד בתפקידיו של הקדוש ב"ה נאמרו ברכו ה' כל צבאיו אבל תחתונים על ידי שאינן יכולין לעמוד בתפקידיו של הקב"ה לכך נאמר ברכו ה' מלאכיו ולא כל מלאכיו ד"א נקראו הנביאי' מלאכים הה"ד (במדבר כ) וישלח מלאך ויוציאנו ממצרים וגו' וכי מלאך ה' היה והלא משה היה ולמה קורא אותו מלאך אלא מכאן שהנביאי' נקראי' מלאכים ודכוותיה (שופטים ב) ויעל מלאך ה' מן הגלגל אל הבוכים וכי מלאך היה והלא פנחס היה ולמה קורא אותו מלאך אלא א"ר סימון פנחס בשעה שהיתה רוח"ק שורה עליו היו פניו בוערות כלפידים ורבנן אמרי אשתו של מנוח מה היתה אומרת לו (שם יג) הנה איש אלהים בא אלי ומראהו כמראה מלאך האלהים כסבורה בו שהוא נביא ואינו אלא מלאך אמר רבי יוחנן מבית אב שלהן נקראו הנביאים מלאכים הה"ד (חגי א) ויאמר חגי מלאך ה' במלאכות ה' הא ע"כ אתה למד שמבית אב שלהן נקראו הנביאים מלאכים (תהלים קג) גבורי כח עושי דברו במה הכתוב מדבר א"ר יצחק בשומרי שביעית הכתוב מדבר בנוהג שבעולם אדם עושה מצוה ליום א' לשבת אחת לחודש א' שמא לשאר ימות השנה ודין חמי חקליה ביירה כרמיה ביירה ויהבי ארנונא ושתיק יש לך גבור גדול מזה וא"ת אינו מדבר בשומרי שביעית נאמר כאן עושי דברו ונאמר להלן (דברים טו) וזה דבר השמיטה מה דבר שנאמר להלן בשומרי שביעית הכתוב מדבר אף דבר האמור כאן בשומרי שביעית הכתוב מדבר עושי דברו רבי הונא בשם ר' אחא אמר בישראל שעמדו לפני הר סיני הכתוב מדבר שהקדימו עשייה לשמיעה ואמרו (שמות כד) כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע לשמוע בקול דברו א"ר תנחום בר חנילאי בנוהג שבעולם משוי שקשה לא' נוח לשנים ולשני' נוח לארבע או שמא משוי שקשה לס' רבוא נוח לאחד כל ישראל עומדים לפני הר סיני ואומרים (דברים ח') אם יוספים אנחנו לשמוע וגו' ומשה שומע קול הדבור עצמו וחיה תדע לך שהוא כן שמכולן לא קרא אלא למשה לכך נאמר ויקרא אל משה:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

מניין הפיסקה שפותחת את חומש ויקרא: (ויקרא א א-ג) ויקרא, אל-משה; וידבר יהוה אליו, מאקל מועד לאמר. דבר אל-בני ישראל, ואמרף אלהם, אדם כי-יקריב מקם קרבן, ליהוה--מן-הבהמה, מן-הבקר ומן-הצאן, תקריבו,

אֶת-קָרְבָּנְכֶם. אִם-עֲלֶה קָרְבָּנוּ מִן-הַבֶּקֶר, זָכַר תָּמִים יִקְרִיבֶנּוּ; אֶל-פֶּתַח אֹהֶל
 מוֹעֵד....(גימ' 8911). כמניין הציטטות במדרש:.....(גימ' 8911).
 (תהלים קג) ברכו יהוה' מלאכיו גבורי כח עושי
 דברו.....(גימ'1208)
 (במדבר כ) וישלח מלאך ויוציאנו
 ממצרים.....(גימ'1136ר"ת).
 (שופטים ב) ויעל מלאך יהוה' מן הגלגל אל
 הבוכים.....(גימ'508)
 (שופטים יג) הנה איש אלהים בא אלי ומראהו כמראה מלאך
 האלהים.....(גימ'1217תה)
 (חגי א) ויאמר חגי מלאך יהוה' במלאכות
 יהוה.....(גימ'920)
 (תהלים קג) גבורי כח עושי
 דברו.....(גימ'847)
 (דברים טו) וזה דבר
 השמיטה.....(גימ'593)
 (שמות כד) כל אשר דבר יהוה' נעשה
 ונשמע.....(גימ'1674)
 (דברים ח') אם יוספים אנחנו
 לשמוע.....(גימ'808)
 ס"ה מניין הציטטות
 במדרש:.....(גימ' 8911).

ויקרא רבה פרשה א' משנה ב: רבי אבהו פתח (הושע יד) ישובו יושבי בצלו אלו
 הגרים שבאין וחסין בצלו של הקדוש ברוך הוא יחיו דגן נעשו עיקר כישראל כמה
 דתימר (זכריה ט) דגן בחורים ותירוש ינובב בתולות ויפרחו כגפן כמה דתימר (תהלים
 פ) גפן ממצרים תסיע תגרש גוים ותטעה ד"א יחיו דגן בתלמוד ויפרחו כגפן באגדה
 זכרו כיון לבנון אמר הקב"ה חביב עלי שמותם של גרים כיון נסך שקרב לפני על גבי
 המזבח ולמה נקרא שמו לבנון על שם (דברים ב) ההר הטוב הזה והלבנון תני
 רשב"י למה נקרא שמו לבנון שמלבין עונותיה' של ישראל כשלג הה"ד (ישעיה א)
 אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו ואם יאדימו כתולע כצמר יהיו ר' טביומי אמר
 על שם שכל לבבות שמחים בו הה"ד (תהלים מח) יפה נוף משוש כל הארץ וגו'
 ורבנן אמרי על שם (מ"א ט) והיו עיני ולבי שם כל הימים:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

מניין הפיסקה שפותחת את חומש ויקרא: ויקרא, אל-משה; וידבר יהוה אליו, מאהל מועד לאמר. דבר אל-בני ישראל, ואמרף אלהם, אדם פי-יקריב מקם קרבן, ליהוה--מן-הבהמה, מן-הבקר ומן-הצאן, תקריבו, את-קרבנכם. אם-עלה קרבנו מן-הבקר, זכר תמים יקריבנו; אל-פתח אהל מועד יקריב אתו, לקבנו, לפני יהוה. (גימ' 10211).

כמניין הציטטות במדרש:

(הושע יד) ישובו יושבי

בצלו. (גימ' 780).

זכריה ט) דגן בחורים ותירוש ינובב

בתולות. (גימ' 2159).

(תהלים פ) גפן ממצרים תסיע תגרש גוים

ותטעה. (גימ' 2571א)

(דברים ב) ההר הטוב הזה

והלבנון. (גימ' 416אה)

(ישעיה א) אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו ואם יאדימו כתולע כצמר

יהיו.. (גימ' 2155א)

(תהלים מח) יפה נוף משוש כל

הארץ. (גימ' 1348ר"ת)

(מ"א ט) והיו עיני ולבי שם כל

הימים: (גימ' 846ס"ת)

ס"ה מניין הציטטות

במדרש: (גימ')

(10211).

ג ר' סימון בשם ריב"ל ור' חמא אבוה דר' הושעיה בשם רב אמרי לא ניתן דברי הימי' אלא לידרש (ד"ה א ד) ואשתו היהודיה ילדה את ירד אביגדור וגו' ואשתו היהודיה זו יוכבד וכי משבטו של יהודה היתה והלא משבטו של לוי היתה ולמה נקרא שמה יהודיה על שם שהעמידה יהודים בעולם ילדה את ירד זה משה ר"ח בר פפא ור' סימון ר"ח בר פפא אמר ירד שהוריד את התורה מלמעלה למטה ד"א ירד שהוריד את השכינה מלמעלה למטה א"ר סימון אין לשון ירד אלא לשון מלוכה כמה דתימר (תלים עב) וירד מים עד ים וכתוב (מ"א ד) כי הוא רודה בכל עבר הנהר אביגדור ר' הונא בר אחא אמר הרבה גודרין עמדו לישראל וזה היה אביהן של כולן חבר שחיבר

את הבנים לאביהן שבשמים ד"א חבר שהעביר הפורעניות מלבא בעולם אבי סוכו שהיה אביהן של נביאים שסוכים ברוח הקודש רבי לוי אמר לשון ערבי הוא בערבי קורין לנביא סכיא יקותיאל רבי לוי ורבי סימא אמר שעשה את הבנים מקוין לאביהם שבשמים אבי זנוח זה משה שהיה אב למזניחים שהזניחום מע"ז הה"ד (שמות לב) וזר על פני המים וגו' (ד"ה שם) ואלה בני בתיה בת פרעה ר' יהושע דסכנין בשם רבי לוי אמר לה הקדוש ברוך הוא לבתיה בת פרעה משה לא היה בנך וקראתו בנך אף את לא את בתי ואני קורא אותך בתי שנא' אלה בני בתיה בת יה אשר לקח לו מרד זה כלב ר' אבא בר כהנא ור' יהודה בר סימון חד אמר זה מרד בעצת מרגלים וזו מרדה בעצת אביה יבא מורד ויקח את המורדת וחד אמר זה הציל את הצאן וזו הצילה את הרועה י' שמות נקראו לו למשה ירד חבר יקותיאל אביגדור אבי סוכו אבי זנוח רבי יהודה ברבי אלעאי אמר אף טוביה שמו הה"ד (שמות ב) ותרא אותו כי טוב הוא כי טוביה הוא רבי ישמעאל בר אמי אמר אף שמעיה שמו אתא ר' יהושע בר נחמיה ופירש הדין קריא (ד"ה א כד) ויכתבם שמעיה בן נתנאל הסופר וגו' שמעיה ששמע יה תפלתו בן נתנאל וגו' בן שנתנה לו תורה מיד ליד הסופר שהיה סופרן של ישראל הלוי שהיה משבטו של לוי לפני המלך והשרים לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה ובית דינו וצדוק זה אהרן הכהן ואחימלך שהיה אחיו של מלך בן אביתר שויתר הקדוש ברוך הוא על ידיו מעשה העגל רבי תנחומא בשם ר"י בן קרחה אמר אף לוי היה שמו על עיקר משפחתו (שמות ד) הלא אהרן אחיך הלוי ומשה הרי י' אמר לו הקב"ה למשה חייך מכל שמות שנקרא לך איני קורא אותך אלא בשם שקראתך בתיה בת פרעה ותקרא שמו משה ויקרא אל משה:

ד רבי אבין בשם רבי ברכיה סבא פתח (תהלים פט) אז דברת בחזון לחסידך וגו' מדבר באברהם שנדבר עמו בדבור ובחזון הה"ד (בראשית טו) אחר הדברים האלה היה דבר ה' אל אברם במחזה לאמר לחסידך (מיכה ז) תתן אמת ליעקב חסד לאברהם (תהלים שם) ותאמר שויתי עזר על גבור שהרג ד' מלכים בלילה אחד הה"ד (בראשית יד) ויחלק עליהם לילה וגו' א"ר יצחק וכי יש לך אדם רודף הרוגים דכתיב (שם) ויכם וירדפם עד חובה אלא מלמד שהקדוש ברוך הוא הורג ואברהם רודף (תהלים שם) הרימותי בחור מעם זה אברהם שהיה בחור מהקב"ה שנאמר (נחמיה ט) אשר בחרת באברם ד"א אז דברת בחזון לחסידך מדבר בדוד שנדבר עמו בחזון ובדבור הה"ד (שמואל ב ז) ככל הדברים האלה וככל החזון הזה כן דבר נתן אל דוד לחסידך שנא' (תהלים פו) שמרה נפשי כי חסיד אני ותאמר שויתי עזר על גבור ר' אבא בר כהנא אמר י"ג מלחמות עשה דוד ורבנן אמרי י"ח ולא פליגי מ"ד י"ג לצרכיהן של ישראל ומ"ד י"ח חמש לצורך עצמו י"ג לצרכיהן של ישראל

הרימותי בחור מעם זה דוד שנאמר (שם עח) ויבחר בדוד עבדו וגו' ד"א אז דברת
בחזון זה משה שנדבר עמו בדיבור ובחזון שנאמר (במדבר יב) פה אל פה אדבר בו
וגו' לחסידך שהיה משבטו של לוי שנאמר (דברים לג) תומך ואורך לאיש חסידך
ותאמר שויתי עזר על גבור אתיא כי ההיא דאמר רבי תנחום בר חנילאי בנוהג
שבעולם משוי שקשה לאחד נוח לשנים קשה לשנים נוח לד' או שמא משוי שקשה
לס' ריבוי נוח א' כל ישראל עומדין לפני הר סיני ואומרים (דברים ח) אם יוספים
אנחנו לשמוע ומשה שומע קול הדיבור עצמו וחיה תדע לך שהוא כן שמכולן לא
קרא הדיבור אלא למשה שנאמר ויקרא אל משה הרימותי בחור מעם (תהלים קו)
לולי משה בחירו:

ה רבי יהושע דסכנין בשם רבי לוי פתר קרא (משלי כה) כי טוב אמר לך עלה הנה
מהשפילך לפני נדיב וגו' ר"ע מתני לה בשם ר"ש בן עזאי רחק ממקומך ב' ושלשה
מושבות ושב עד שיאמרו לך עלה ואל תעלה שיאמרו לך רד מוטב שיאמרו לך עלה
עלה ולא יאמרו לך רד וכן הלל אומר השפילתי היא הגבהתי הגבהתי היא
השפילתי מה טעם (תהלים קיג) המגביהי לשבת המשפילי לראות אתה מוצא בשעה
שנגלה הקדוש ברוך הוא למשה מתוך הסנה היה מסתיר פניו ממנו שנאמר (שמות
ג) ויסתר משה פניו וגו' א"ל הקב"ה (שם) לכה ואשלחך אל פרעה וגו' א"ר אלעזר
ה"א בסוף תיבותא לומר שאם אין אתה גואלם אין אחר גואלם בים עמד לו מן הצד
אמר לו הקדוש ברוך הוא (שם יד) ואתה הרם את מטך ובקעהו לומר שאם אין אתה
בוקעו אין אחר בוקעו בסיני עמד לו מן הצד אמר לו (שם כד) עלה אל ה' לומר
שאם אין אתה עולה אין אחר עולה באהל מועד עמד לו מן הצד א"ל הקדוש ברוך
הוא עד מתי את משפיל עצמך אין השעה מצפה אלא לך תדע לך שהוא כן שמכולן
לא קרא הדיבור אלא למשה ויקרא אל משה:

ו רבי תנחומא פתח (משלי כ) יש זהב ורב פנינים וכלי יקר שפתי דעת בנוהג שבעולם
אדם יש לו זהב וכסף אבנים טובות ומרגליות וכל כלי חמדה שבעולם וטובה ודעת
אין בו מה קנייה יש לו מתלא אמר דעה קנית מה חסרת דעה חסרת מה קנית יש
זהב הכל הביאו נדבתן למשכן זהב הה"ד (שמות כה) וזאת התרומה וגו' ורב פנינים
זו נדבתן של נשיאים דכתיב (שם לה) והנשיאים הביאו וגו' וכלי יקר שפתי דעת לפי
שהיתה נפשו של משה עגומה עליו ואמר הכל הביאו נדבתן למשכן ואני לא הבאתי
א"ל הקב"ה חייך שדיבורך חביב עלי יותר מן הכל שמכולן לא קרא הדיבור אלא
למשה ויקרא אל משה:

ז ד"א ויקרא אל משה מה כתיב למעלה מהענין פ' משכן כאשר צוה ה' את משה משל למלך שצוה את עבדו וא"ל בנה לי פלטין על כל דבר ודבר שהיה בונה היה כותב עליו שמו של מלך והיה בונה כתלים וכותב עליהן שמו של מלך היה מעמיד עמודים וכותב עליהן שמו של מלך היה מקרה בקורות והיה כותב עליהן שמו של מלך לימים נכנס המלך לתוך פלטין על כל דבר ודבר שהיה מביט היה מוצא שמו כתוב עליו אמר כל הכבוד הזה עשה לי עבדי ואני מבפנים והוא מבחוץ קראו לו שיכנס לפני ולפנים כך בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה עשה לי משכן על כל דבר ודבר שהיה עושה היה כותב עליו כאשר צוה ה' את משה אמר הקב"ה כל הכבוד הזה עשה לי משה ואני מבפנים והוא מבחוץ קראו לו שיכנס לפני ולפנים לכך נאמר ויקרא אל משה:

ח א"ר שמואל בר נחמן בשם רבי נתן שמונה עשר צוויים כתוב בפרשת משכן כנגד י"ח חוליות שבשדרה וכנגדן קבעו חכמים י"ח ברכות שבתפלה כנגד י"ח הזכרות שבקריאת שמע וכנגד י"ח הזכרות (תהלים כט) שבהבו לה' בני אלים א"ר חייא בר אבא לבד (שמות לח) מואתו אהליאב בן אחיסמך למטה דן ועד סוף סיפרא משל למלך שנכנס במדינה ועמו דוכסים ואופרכין ואסטרטליטין ואין העם יודעין איזה מהם חביב מכולן אלא מי שהמלך הופך פניו ומדבר עמו הוא חביב מכולן כך (שמות לד) ואל משה אמר עלה אתה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים זקנים ואין אנו יודעים איזה מהן חביב מכולן אלא מי שהקדוש ברוך הוא קורא אותו ומדבר עמו לכך נאמר ויקרא אל משה משל למלך שנכנס למדינה עם מי מדבר תחלה לא עם אגרונימון של מדינה למה שהוא עסק בחייה של מדינה כך משה עסוק בטרחות של ישראל אמר להן זו חיה תאכלו וזו לא תאכלו (ויקרא יא) את זה תאכלו מכל אשר במים וגו' (שם) ואת אלה תשקצו מן העוף אלה תשקצו ואלה לא תשקצו (שם) זה לכם הטמא זה טמא וזה אינו טמא לכך נאמר ויקרא אל משה:

ט ויקרא אל משה ולאדם לא קרא והלא כבר נאמר (בראשית ג) ויקרא ה' אלהים אל האדם אלא אין גנאי למלך לדבר עם אריסו וידבר ה' אליו ועם נח לא דבר והלא כבר נאמר (בראשית ח) וידבר אלהים אל נח אלא אין גנאי למלך לדבר עם נקדודו ויקרא אל משה ולאברהם לא קרא (שם כב) ויקרא מלאך ה' אל אברהם אלא אין גנאי למלך לדבר עם פונדקי שלו ויקרא אל משה ולא כאברהם באברהם כתיב ויקרא מלאך ה' אל אברהם המלאך קורא והדבור מדבר ברם הכא אמר ר' אבין אמר הקב"ה אני הוא הקורא ואני המדבר שנאמר (ישעיה מח) אני אני דברתי אף קראתיו הביאותיו והצליח דרכו:

י מאהל מועד א"ר אלעזר אע"פ שנתנה תורה סייג לישראל מסיני לא נענשו עליה עד שנשנית באוה"מ משל לדיוטגמא שהיא כתובה ומחותמת ונכנסה למדינה אין בני המדינה נענשים עליה עד שתתפרש להן בדימוסי' של מדינה כך אף על פי שנתנה תורה לישראל מסיני לא נענשו עליה עד שנשנית להם באהל מועד הה"ד (שיר ג) עד שהביאתיו אל בית אמי וגו' אל בית אמי זה חדר הורתי זה אהל מועד שמשם נצטוו ישראל בהוראה:

יא אריב"ל אילו היו או"ה יודעים מה אה"מ יפה להן היו מקיפין אותו אהליות וקסטרויות את מוצא שעד שלא הוקם המשכן היו או"ה שומעים קול הדיבור ונתרזים מתוך פנוקטיהון הה"ד (דברים ה) כי מי כל בשר אשר שמע קול אלהים חיים וגו' א"ר סימון דו פרצופין היה הדיבור יוצא חיים לישראל וסם המות לאו"ה הה"ד (שם ד) כאשר שמעת אתה ויחי את שמעת וחיית ואומות העולם שומעים ומתים תני רבי חייא מאהל מועד מלמד שהיה הקול נפסק ולא היה יוצא חוץ לאהל מועד:

יב א"ר יצחק עד שלא הוקם המשכן היתה נבואה מצויה באומות העולם משהוקם המשכן נסתלקה מביניהם שנאמר (שיר ג) אחזתיו ולא ארפנו אמרו לו הרי בלעם מתנבא אמר להן לטובתן של ישראל נתנבא (במדבר כג) מי מנה עפר יעקב (שם) לא הביט און ביעקב (שם) כי לא נחש ביעקב מה טובו אוהליך יעקב (שם כד) דרך כוכב מיעקב (שם) וירד מיעקב:

יג מה בין נביאי ישראל לנביאי או"ה ר' חמא בר חנינא ורבי יששכר דכפר מנדי רבי חמא בר חנינא אמר אין הקדוש ברוך הוא נגלה על או"ה אלא בחצי דיבור כמה דתימר (שם כג) ויקר אלהים אל בלעם אבל נביאי ישראל בדבור שלם שנאמר ויקרא אל משה ור' יששכר דכפר מנדי אמר כך יהא שכרן אין לשון ויקר אלא לשון טומאה כמה דתימר (דברים כג) אשר לא יהיה טהור מקרה לילה אבל נביאי ישראל בלשון קדושה בלשון טהרה בלשון ברור בלשון שמלאכי השרת מקלסין בו להקב"ה כמה דתימר (ישעיה ו) וקרא זה אל זה ואמר א"ר אלעאי בר מנחם כתיב (משלי טו) רחוק ה' מרשעים וכתיב (שם) ותפלת צדיקים ישמע רחוק ה' מרשעים אלו נביאי אומות העולם ותפלת צדיקים ישמע אלו נביאי ישראל אתה מוצא שאין הקדוש ברוך הוא נגלה על האומות העולם אלא כאדם שבא מארץ רחוקה כמה דתימר (ישעיה לט) מארץ רחוקה באו אלי אבל נביאי ישראל מיד וירא ויקרא א"ר יוסי אין הקב"ה נגלה על אומות העולם אלא בלילה בשעה שדרך בני אדם פרושים זה מזה דכתיב

(איוב ד) בשעיפים מחזיונות לילה בנפול וגו' (שם) ואלי דבר יגונב וגו' ר"ח בר פפא
ורבנן ר"ח ב"פ אמר משל למלך שהיה הוא ואוהבו בטרקלין וביניהם וילון כשהיה
מדבר עם אוהבו מקפל את הוילון עד שרואהו פנים אל פנים ומדבר עמו אבל
לאחרים אינו עושה כן אלא מדבר עמהם ומחיצת הוילון פרוסה ואינן רואין אותו
ורבנן אמרי משל למלך שהיה לו אשה ופלגש כשהוא הולך אצל אשתו הולך
בפרהסיא וכשהוא הולך אצל פלגשו הולך במטמונים כך אין הקדוש ברוך הוא נגלה
על אומות העולם אלא בלילה שנאמר (בראשית כ) ויבא אלהים אל אבימלך בחלום
הלילה (שם לא) ויבא אלהים אל לבן הארמי בחלום הלילה (במדבר כב) ויבא
אלהים אל בלעם לילה אבל נביאי ישראל ביום שנאמר (בראשית יח) והוא יושב
פתח האהל כחום היום (שמות ו) ויהי ביום דבר יי אל משה (במדבר ג) ואלה תולדות
אהרן ומשה ביום דבר ה' את משה וגו':

יד מה בין משה לכל הנביאים רבי יהודה ב"ר אלעאי ורבנן ר"י אומר מתוך תשע
איספקלריות היו הנביאים רואים הה"ד (יחזקאל מג) וכמראה המראה אשר ראיתי
וגו' ומשה ראה מתוך איספקלריא אחת שנאמר (במדבר יב) ומראה ולא בחידות
רבנן אמרין כל הנביאים ראו מתוך איספקלריא מלוכלכת הה"ד (הושע יב) ואנכי
חזון הרביתי וביד הנביאים אדמה ומשה ראה מתוך איספקלריא מצוחצחת הה"ד
(במדבר יב) ותמונת ה' יביט רבי פנחס בשם ר' הושעיא אמר משל למלך שנגלה על
בן ביתו באיקונין שלו לפי שבעוה"ז שכינה נגלית על היחידים אבל לע"ל (ישעיה ו)
ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר:

טו ד"א ויקרא אל משה וידבר ה' מיכן אמרו כל ת"ח שאין בו דעת נבלה טובה הימנו
תדע לך שכן צא ולמד ממשה אבי החכמה אבי הנביאים שהוציא ישראל ממצרים
ועל ידו נעשו כמה נסים במצרים ונוראות על ים סוף ועלה לשמי מרום והוריד תורה
מן השמים ונתעסק במלאכת המשכן ולא נכנס לפני ולפנים עד שקרא לו שנאמר
(ויקרא א) ויקרא אל משה וידבר להלן הוא אומר (שמות ג) וירא ה' כי סר לראות
וגו' בסנה הפסיק אליו בין קריאה לדיבור באהל מועד אין כאן הפסקה בסנה מלה"ד
למלך ב"ו שכעס על עבדו וצוה לחבשו בבית האסורין כשהוא מצוה את השליח אינו
מצוה אלא מבחוץ אבל באהל מועד כשהוא שמח בבניו ובני ביתו שמחים כשהוא
מצוה את השליח אינו מצוהו אלא מבפנים כמי שהוא מושיבו בין ברכיו וביד אדם על
בנו לכך נאמר ויקרא אל משה.

א דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם כי יקריב מכם קרבן לה' זש"ה (ירמיה לא) הבן יקיר לי אפרים י' נקראו יקרים ואלו הן התורה והנבואה והתבונה והדעת והסכלות והעושר והצדיקים ומיתתן של חסידים והחסד וישראל התורה מנין שנאמר (משלי ג) יקרה היא מפנינים הנבואה מנין (ש"א ג') ודבר ה' היה יקר בימים ההם התבונה מנין (משלי יז) יקר רוח איש תבונה הדעת מנין (שם כ) וכלי יקר שפתי דעת הסכלות מנין (קהלת י) יקר מחכמה ומכבוד סכלות מעט העושר מנין (משלי יב) והון אדם יקר חרוץ צדיקים מנין (תהלים קלט) ולי מה יקרו רעיון אל מיתתן של חסידים מנין (שם קיז) יקר בעיני ה' המותה לחסידיו החסד מנין (שם לו) מה יקר חסדך אלהים ישראל מנין (ירמיה לא) הבן יקיר לי אפרים ביוקר ישראל עומדים לי בנוהג שבעולם אלף בני אדם נכנסין למקרא יוצא מהן ק' ק' למשנה יוצאין מהן י' י' לתלמוד יוצא מהן א' הה"ד (קהלת ז) אדם אחד מאלף מצאתי ד"א אדם א' מאלף מצאתי זה אברהם ואשה בכל אלה לא מצאתי זו שרה ד"א אדם אחד מאלף מצאתי זה עמרם ואשה בכל אלה לא מצאתי זו יוכבד ד"א אדם אחד מאלף מצאתי זה משה ואשה בכל אלה לא מצאתי אלו נשי דור המדבר ר' אומר נשי דור המדבר כשירות היו כיון ששמעו שהן אסורות לבעליהן מיד נעלו דלתותיהן אמר הקב"ה ישראל ביוקר עומדין לי רבי אבא בר כהנא ורבי יצחק רבי אבא בר כהנא אמר אילו ביקש פרעה משקל כאו"א מישראל אבנים טובות ומרגליות לא הייתי נותן לו אמר ר' יצחק והלא בדמים נטלן משפחות משפחות של כנים משפחות משפחות של ערוב אין לו דמים היו ביוקר ישראל עומדים לי:

ב הבן יקיר לי בכל מקום שנא' לי אינו זז לעולם לא בעוה"ז ולא לעולם הבא בכהנים כתיב (שמות מ) וכהנו לי בלויים כתיב (במדבר ח) והיו לי הלויים בישראל כתיב (ויקרא כה) כי לי בני ישראל בתרומה כתיב (שמות כה) ויקחו לי בבכורות כתיב (במדבר ג) כי לי כל בכור בסנהדרין כתיב (שם יא) אספה לי שבעים איש מזקני ישראל בארץ ישראל (שמות יט) כי לי כל הארץ בירושלים (מלכים א יא) העיר אשר בחרתי לי במלכות בית דוד (שמואל א ט"ז) כי ראיתי בבניו לי מלך במקדש (שמות כה) ועשו לי מקדש במזבח (שם כ) מזבח אדמה תעשה לי בקרבנו (במדבר כ"ח) תשמרו להקריב לי בשמן המשחה (שמות ל) שמן משחת קדש יהיה זה לי הא בכ"מ שנא' לי אינו זז לא לעוה"ז ולא לעוה"ב:

ג לי אפרים ר' יהושע בן לוי אמר פלטיאני ר' יהושע בר נחמן אמר אבגינוס א"ר פנחס עטרה זו נתעטר אפרים מאבינו יעקב בשעה שנפטר לעולמו אמר לו אפרים ראש השבטים ראש הישיבה יפה ומעולה שבבני יהא נקרא על שמך (ש"א א') בן

תוחו בן צוף אפרתי (שם יז) ודוד בן איש אפרתי מבית לחם יהודה (ירמיה לא) הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים איזהו ילד שעשועים בן שתים בן שלש שנים ר' אחא בשם ר' לוי ב"ר סיסי בן ד' בן ה' שנים (שם) כי מדי דברי בו א"ר יודן בשם ר' אבא בר כהנא די דיבורי שנתתי בו א"ר יהודה ב"ר סימון אפי' בשעה שאני מדבר עמו איני יכול לסבול בו כי מדי דברי בו כי בודאי דיבורי בו:

ד דבר אל בני ישראל רבי יודן בשם ר' ישמעאל בר נחמן משל למלך שהיו לו פרקסין והיה מצוה את עבדו ואמר לו קפלו ונערו ותן דעתך עליו אמר לו עבדו אדוני המלך מכל פרקסין שיש לך אי אתה מצוה אותי אלא על זה אמר לו שאני מדביקו לגופי כך אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא רבש"ע משבעים אומות אוותינטיאות שיש לך בעולמך אי אתה מצוה אותי אלא על ישראל (במדבר כח) צו את בני ישראל דבר אל בני ישראל אמור אל בני ישראל אמר לו שהן דבוקין לי הדא הוא דכתיב (ירמיה יג) כי כאשר ידבק האזור אל מתני איש אמר רבי אבין משל למלך שהיה לו פורפירין והיה מצוה את עבדו ואומר לו תן דעתך עליו וקפלו ונערו אמר לו אדוני המלך מכל פורפירין שיש לך אי אתה מצוני אלא על זה א"ל שאותו לבשתי ביום מלכותי כך אמר משה לפני הקב"ה רבונו של עולם משבעים אומות אוותינטיאות שיש לך בעולמך אי אתה מצוה אותי אלא על ישראל צו את בני ישראל אמור אל בני ישראל א"ל הן שהמליכוני תחלה על הים ואמרו לי (שמות טו) ה' ימלוך לעולם ועד א"ר ברכיה משל לזקן שהיתה לו מעפורת והיה מצוה את תלמידו ואומר לו קפלה ונערה אמר לו אדוני המלך מכל מעפראות שיש לך אי אתה מצוה אותי אלא על זו אמר לו מפני שאותה לבשתי כשנתמניתי זקן כך אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא רבש"ע משבעים אומות אוותינטיאות שבראת בעולמך אי אתה מצוה אותי אלא על ישראל אמר לו שקבלו עליהם מלכותי בסיני ואמרו (שם כד) כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע אמר רבי יודן בא וראה כמה חייב הקב"ה את ישראל שמזכירן חמשה פעמים בפסוק אחד שנאמר (במדבר ח) ואתנה את הלויים נתונים וגו':

ה אמר ר"ש בן יוחאי משל למלך שהיה לו בן יחידי בכל יום ויום היה מצוה את בן ביתו אכל בני או שתה בני אזל לבית הספר אתא מבית הספר כך בכל יום ויום היה הקב"ה מצוה את משה ואומר לו אמור אל בני ישראל צו את בני ישראל אמר רבי יהודה בר סימון משל לאחד שהיה יושב ועושה עטרה למלך ועבר אחד עליו אמר לו מה אתה עושה אמר לו אני עושה עטרה למלך אמר לו כל שאתה יכול לקבוע בה אבנים טובות ומרגליות קבע זמרגדין קבע מרגליות קבע למה שעתיד לינתן בראשו

של מלך כך אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה כל מה שאתה יכול לשבח את ישראל שבח לגדלן ולפארן פאר למה שאני עתיד להתפאר בהם שנא' (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר:

ו רבי יהושע דסכנין בשם רבי לוי אמר אף הכתובים חלקו לכבוד לישראל כמה דתימא (ויקרא א) אדם כי יקריב מכם אבל כשהוא בא לדבר בדבר של גנאי ראה מה כתוב (שם יג) אדם מכם כי יהיה בעור בשרו אין כתיב כאן אלא כי יהיה בעור בשרו רבי שמואל בר נחמן אמר תרתין שטין (דברים טו) אפס כי לא יהיה בך אביון כשהוא בא לדבר בדבר של גנאי (שם) כי לא יחדל אביון מקרבכם אין כתיב כאן אלא מקרב הארץ רבי שמואל בר נחמן אמר שיטה אחרת ואלה יעמדו לקלל את העם אין כתיב כאן אלא (שם כז) ואלה יעמדו על הקללה אבל בברכה כתוב (שם) אלה יעמדו לברך את העם רבי ברכיה ור' חלבו ור' אמי בשם ר' אלעאי אמרו ולא עוד אלא שכשהפורענות באה לעולם צדיקים כובשין אותה שנאמר ואלה יעמדו על הקללה:

ז א"ר ברכיה א"ל הקב"ה לאדם זה אדם יהא קרבנך דומה לקרבנו של אדם הראשון שהיה הכל ברשותו ולא הקריב מן הגזילות ומן החמסים אף אתה לא תקריב מן הגזילות ולא מן החמסים ואם עשית כן (תהלים סט) ותיטב לה' משור פר:

ח ד"א אדם זה לשון חבה ולשון אחוה ולשון ריעות אמר הקדוש ברוך הוא ליחזקאל בן אדם בן אנשים כשרים בן צדיקים בן גומלי חסדים בן שמבזין את עצמן על כבודו של מקום ועל כבודן של ישראל כל ימיו ד"א בן אדם למה"ד למלך בשר ודם שמרדה עליו אשתו ובניו עמד ודחפן מביתו והוציאן לחוץ לאחר מכאן שלח והביא בן אחד מאצלה אמר לו בן פלוני בא ואראך ביתי ובית שכונתי שיש לי חוץ מאמך כלום פיחת כבודי ושכונתי אף על פי שאמך עומדת מבחוץ כך נדמה ליחזקאל בן בוזי הכהן שנאמר (יחזקאל א) ויהי בשלשים שנה ברביעי בחמשה לחדש (שם) היה היה דבר ה' זו שיטה ראשונה ובשניה הוא אומר (שם) והנה רוח סערה באה מן הצפון מאחר שהראהו כל המרכבה אמר לו בן אדם זהו כבודי שהגבהתי אתכם למעלה מאומות העולם כלום פיחת כבודי ובית שכינתי לכם שנאמר (שם מג) ואם נכלמו מכל אשר עשו צורות הבית ותכונתו ומוצאיו ומובאיו שמא תאמר אין לי מי שעובד אותי כבר יש לי לפני ד' מאות ותשעים וששה אלפים של מלאכי השרת שהם עומדים ומקדשים שמי הגדול בכל יום תמיד מיציאת החמה ועד שקיעתה ואומרים ק' ק' ק' משקיעת החמה ועד יציאתה ואומרים ברוך כבוד ה' ממקומו ואין צ"ל ע' לשון שבארץ מפני מה אתם עושים דברים המכוערים דברים שאינן ראויין מכעיסים אתכם

ביסורין הבאים עליכם אבל מה אעשה הריני עושה למען שמי הגדול שנקרא עליכם
שנא' (שם כ) ואעש למען שמי לבלתי החל וגו':

ט אדם כי יקריב מכם (ויקרא א) למה לא נאמר איש כמ"ש להלן דבר אל כל עדת
בני ישראל איש כי יקריב אף כאן יאמר הכתוב ויקחו לכם איש בקר או צאן למה
נאמר אדם להביא את הגר מכם פרט לגוי שהוא מביא עולה אמר רשב"ג שבעה
דברים התקינו בית דין הגדול וזה אחד מהם גוי שהביא עולתו ממדינת הים אם הביא
נסכים עמה קריבין נסכים משלו ואם לאו קריבין משל צבור ותנאי ב"ד הוא כהן גדול
שמת מנחתו קריבה משל צבור ר' יהודה אומר משל יורשים ושלימה היתה קריבה
על המלח ועל העצים אמר רשב"ג פעם אחת הייתי מהלך בדרך מצאני אדם אחד
והיה בא אלי כבא על חבירו בזרוע אמר לי אתם אומרים ז' נביאים עמדו לאומות
העולם והן מעידין בהן ויורדין לגיהנם אמרתי לו בני כך מז' דורות ואילך יכולין אומות
העולם לומר לא נתנה לנו תורה ועדיין לא העידו בנו מפני מה אנו יורדין לגיהנם
אמרתי לו בני כך שנו חכמים במשנה גר שבא להתגייר פושטין לו יד להכניסו תחת
כנפי השכינה מכאן ואילך גירי הדור מעידין בדור מן הבהמה מן הבקר וגו' אם נאמר
מן הבהמה למה נאמר מן הבקר ומן הצאן מכאן אמרו מקבלים מיני זבחים מרשעי
ישראל כדי להכניסן תחת כנפי השכינה חוץ מן המומר והמנסך את היין ומחלל
שבתות בפרהסיא:

י מן הבקר ומן הצאן ברוך המקום שספר עצמו עם הצדיקים הראשונים אדם העלה
שור ע"ג המזבח שנאמר (תהלים סט) ותיטב לה' משור פר נח קיים מה שכתוב
בתורה שנאמר (בראשית ח) ויבן נח מזבח לה' אברהם קיים את התורה כולה שנא'
(שם כו) עקב אשר שמע אברהם וגו' שהוא עשה קרבן והקריב איל יצחק קיים מה
שכתוב בתורה והשליך עצמו לפני אביו כשה זבוח יעקב קיים מה שכתוב בתורה
שנא' (שם לג) ויתנו אל יעקב את אלהי הנכר וגו' יהודה קיים מה שכתוב בתורה
שנאמר (שם לח) בא אל אשת אחיך וגו' יוסף קיים מה שכתוב בתורה שנאמר
(שמות כ) כבד את אביך וגו' לא תרצח לא תנאף לא תגנוב לא תענה לא תחמוד עד
שלא נתנה תורה להם והם עשו אותה מאליהן לפיכך אהבם הקב"ה אהבה גמורה
והשוה את שמם לשמו הגדול עליהם הוא אומר (תהלים קיט) אשרי תמימי דרך וגו'
ואמר (דברים לב) הצור תמים פעלו ואמר (תהלים יח) האל תמים דרכו:

יא ושחט את בן הבקר וגו' ובאיל הוא אומר צפונה לפני ה' אמרו בשעה שעקד
אברהם אבינו את יצחק בנו התקין הקדוש ברוך הוא ב' כבשים אחד של שחרית

ואחד של ערבית וכל כך למה שבשעה שהיו ישראל מקריבין תמיד על גבי המזבח וקורין את המקרא הזה צפונה לפני ה' זוכר הקב"ה עקידת יצחק מעידני עלי את השמים ואת הארץ בין גוי בין ישראל בין איש בין אשה בין עבד בין אמה קורין את המקרא הזה צפונה לפני ה' זוכר הקדוש ברוך הוא עקידת יצחק שנאמר צפונה לפני ה' ד"א צפונה לפני ה' כנגד מעשיהם של אברהם יצחק יעקב שהם צפונים לפניו ומנין שהלשון הזה הוא לשון צפונה שנאמר (שיר ז) חדשים גם ישנים דודי צפנתי לך אברהם יצחק ויעקב ישנים עמרם בן קהת וכל הכשרים שהיו במצרים חדשים שנאמר חדשים גם ישנים חבורתו של משה וחבורתו של יהושע וחבורתו של דוד ושל חזקיה ישנים חבורתו של עזרא ושל הלל ושל רבי יוחנן בן זכאי ושל רבי מאיר וחבריו חדשים ועליהם הוא אומר חדשים גם ישנים:

יב בשור הוא אומר (ויקרא א) וכרעיו ירחץ במים והקטיר ובאיל הוא אומר והקרב והכרעים ירחץ במים והקריב מה בין איל לשור שור חסר שתי וערב איל אין חסר שתי וערב אמרו חכמים למדנו הקרבה לשור מן האיל והקרבה לאיל מן השור אמר להם רבותי עפר אני תחת כפות רגליכם אומר לפניכם דבר אחד אמרו לו אמור אמר להם רבותי י"ב נשיאים עמדו לחנכת המזבח לזה עולה ולזה עולה לזה חטאת ולזה חטאת (לזה אשם ולזה אשם) לזה זבח שלמים ולזה זבח שלמים ונאמר להלן הקרבה בשור ואיל וכאן נאמר הקרבה באיל ולא נאמר בשור כדי שלא יאמר אדם בעצמו אלך ואעשה דברים מכוערים דברים שאינן ראויים אביא שור שיש בו בשר הרבה ואעלה לגבי מזבח והריני עמו ברחמים ומקבלני בתשובה לכך נאמר הקרבה באיל ולא נאמר הקרבה בשור.

ויקרא רבה פרשה ג' משנה א: נפש כי תקריב מנחה ר' יצחק פתח (קהלת ד) טוב מלא כף נחת ממלא חפנים עמל ורעות רוח טוב מי ששונה שני סדרים ורגיל בהם ממי ששונה הלכות ואינו רגיל בהם אלא ורעות רוח דמיתקרי בר הילכן טוב מי ששונה הלכות ורגיל בהם ממי שהוא שונה הלכות ומדות ואינו רגיל בהם אלא ורעות רוח רעותיה דמתקרי בר מכילאן טוב מי שהוא שונה הלכות ומדות ורגיל בהם ממי שהוא שונה הלכות ומדות ואינו רגיל בהם אלא ורעות רוח רעותיה דמתקרי בר אולפן טוב מי שיש לו עשרה זהובים ונושא ונותן ומתפרנס בהן ממי שהולך ולוה ברבית במתלא אמרין דיוזיף בריבית' מאבד דיליה ודלא דיליה אלא ורעות רוח רעותיה דמתקרי פרגמטיוטא טוב מי שהולך ופועל ועושה צדקה משלו ממי שהולך וגוזל וחומס ונותן צדקה משל אחרים במתלא אמרין גייפא בחזורין ומפלגא לבישא אלא ורעות רוח רעותיה דמתקרי בר מצוותא טוב מי שיש לו גינה

ומזבלה ומעדרה ומתפרנס ממנה ממי שהוא נוטל גנות של אחרים במחצה במתלא אמרין דאגר גינה אכל צפרין דאגר גינין צפרין אכלין ליה אלא ורעות רוח רעותיה דאתקרי מרי אסיאן א"ר ברכיה טובה דריסה אחת שדרס הקב"ה במצרים כמה דתימא (שמות יב) ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה ממלא חפנים פיוח כבשן של משה ואהרן למה שבזה היתה גאולה ובזה לא היתה גאולה אמר ר' חייא בר אבא טוב מלא כף נחת זה יום השבת ממלא חפנים עמל אלו ששת ימי המעשה אלא ורעות רוח רעותיה למעבד עיבידתיה בהון תדע לך שכן שאין ישראל נגאלין אלא בזכות שבת שנא' (ישעיה ל) בשובה ונחת תושעון א"ר יעקב בר קורשוי טוב מלא כף נחת זה העולם הבא ממלא חפנים עמל זה העוה"ז אלא ורעות רוח רעותא דרשיעא למעבד עיבידתהון בעלמא הדין מיסת מתפרע מנהון לעלמא דאתי כדתנן יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא ויפה שעה אחת של קורת רוח בעוה"ב מכל חיי העוה"ז ר' יצחק פתר קרי' בשבט ראובן ובשבט גד בשעה שנכנסו לארץ וראו כמה זרע יש בה כמה נטע יש בה אמרו טוב מלא כף נחת בארץ הזאת ממלא חפנים בעבר הירדן חזרו ואמרו לאו אנן בחרינן לן הה"ד (במדבר לב) יותן את הארץ הזאת לעבדיך הוי ורעות רוח רעותיהן הוות ד"א טוב מלא כף נחת זה קומץ מנחת נדבה של עני ממלא חפנים עמל ורעות רוח זה קטרת סמים דקה של צבור שזו טעונה כפרה וזו אינה טעונה כפרה:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

**מניין הפיסקה שפותחת את פרק ב ויקרא: (ויקרא ב א-ב) וְנָפֵשׁ, כִּי-תִקְרִיב
קָרְבַּן מִנְחָה לַיהוָה--סֹלֶת, יִהְיֶה קָרְבָּנוֹ; וַיִּצַק עָלֶיהָ שָׁמֶן, וַנִּמֶן עָלֶיהָ לַבָּנָה.
וְהִבִּיאָהּ, אֶל-בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים, וְקִמֵץ מִשֶּׁם מֵלֵא קִמְצוּ מִסֹּלֶתָהּ וּמִשָּׁמֶנָהּ, עַל
כָּל-לַבְנֹתָהּ;.....(גימ' 7030)**

כמניין הציטטות במדרש:

**.....(קהלת ד) טוב מלא כף נחת ממלא חפנים עמל ורעות רוח;.....
(גימ' 2012 א)**

**.....(שמות יב) ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה;.....
(גימ' 1683 ר"ת ס"ת א)**

**.....(ישעיה ל) בשובה ונחת תושעון;.....
(גימ' 1613 ר,פ)**

**.....(במדבר לב) יותן את הארץ הזאת לעבדיך;.....
(גימ' 1722 ר"פ)**

**.....ס"ה מניין הציטטות במדרש:.....
(גימ' 7030)**

ויקרא רבה פרשה ג' משנה ב: נפש כי תקריב קרבן מנחה לה' (תהלים כב כד) יראי ה' הללוהו כל זרע יעקב כבדוהו יראי ה' אריב"ל אלו יראי שמים רבי ישמעאל בר נחמן אמר אלו גירי צדק רבי חזקיה ורבי אבהו בשם ר"א אמרי אם באין הן גירי צדק לעולם הבא אנטונינוס בא בראש כולן ומה ת"ל כל זרע יעקב כבדוהו אלו אחד עשר שבטים א"כ למה נאמר כל זרע ישראל א"ר בנימין בר לוי זה שבט בנימין שבא באחרונה כתיב (שם) כי לא בזה ולא שקץ ענות עני בנוהג שבועולם שני בני אדם נכנסו אצל הדיין א' עני ואחד עשיר אצל מי הדיין הופך את פניו לא אצל העשיר ברם הכא (שם) ולא הסתיר פניו ממנו ובשועו אליו שמע ר' חגי גזר תעניתא נחית מטרא אמר לאו משום דאנא כדי אלא משום דכתיב כי לא בזה ולא שקץ ענות עני וכשם שלא בזה את תפלתו כך לא בזה את קרבנו שנאמר נפש כי תקריב וגו':

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויק' ב) וּנְפֹשׁ, כִּי-תִקְרִיב קָרְבָּן מִנְחָה לַיהוָה--סֶלֶת, יִהְיֶה קָרְבָּנוֹ; וַיִּצַק עָלֶיהָ שָׁמֶן, וַנִּתֵּן עָלֶיהָ לִבְנָה. וְהִבִּיֵאָה, אֶל-בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים, וְקִמַּץ מִשֶּׁם מֶלֶא קָמְצוֹ מִסֶּלֶתָהּ וּמִשְׁמֶנָּה,....(גימ 6395)

כמניין שני הפסוקים המצוטטים במדרש: (תהלים כב כד כה) יִרְאֵי יְהוָה, הַלְלוּהוּ כָל-זֶרַע יַעֲקֹב כְּבֹדוֹהוּ; וְגִירוֹ מִמֶּנּוּ, כָּל-זֶרַע יִשְׂרָאֵל; כִּי לֹא-בְזָה וְלֹא שִׁקָץ, עֲנֹת עֲנִי וְלֹא-הִסְתִּיר פְּנֵי מִמֶּנּוּ; וּבָשָׂעוּ אֵלָיו שְׁמַע.....(גימ' 6395ס"תא)

ויקרא רבה פרשה ג' משנה ג: יעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו (ישעיה נה ז) אמר רבי ביבי בר אביא כיצד אדם צריך להתוודות ערב יום הכפורים צריך לומר מודה אני כל רע שעשיתי לפניך בדרך רע הייתי עומד וכל מה שעשיתי עוד לא אעשה כמוהו יהי רצון מלפניך ה' אלהי שתמחול לי על כל עונותי ותסלח לי על כל פשעי ותכפר לי על כל חטאתי הה"ד יעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו וגו' ר' יצחק ור' יוסי בר חנינא ר' יצחק אמר כאדם שהוא מלחים שתי נסרים ומדביקן זה לזה ר' יוסי בר חנינא אמר כאדם שהוא מלחים שתי כרעי המטה ומדביקן זה לזה (שם) וישב אל ה' וירחמהו רבנן ור"ש בן יוחאי רבנן אמרי כל הכפרות הראה לו הקדוש ברוך הוא לאברהם אע"ה חוץ מעשירית האיפה ורשב"י אומר אף עשירית האיפה הראה לו הקב"ה לא"א נאמר כאן אלה ונאמר להלן אלה מה אלה האמור כאן עשירית האיפה אף אלה האמור להלן עשירית האיפה (שם) ואל אלהינו כי ירבה

לסלוח ר' יהודה בר סימון בשם ר' זעירא אף הקדוש ברוך הוא וויתר לנו סליחה
אחת משלו ואיזו זו עשירית האיפה: _

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ישעיה נה ז) יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ, וְאִישׁ אָן מִחֻשְׁבְּתָיו;.....(גימ' 2034ת)

(ישעיה נה ז) וַיֵּשֶׁב אֶל-יְהוָה וַיִּרְחַמֵּהוּ, וְאֶל-אֱלֹהֵינוּ כִּי-יִרְכָּה לְסִלּוֹחַ;... (גימ' 1170)

מניין חיבור הציטטות.....(גימ' 3204)

כמניין: עֲשִׂירֵית הָאֵיפָה סוּלַת, עֲשִׂירֵית הָאֵיפָה סוּלַת,.....(גימ' 3204א)

ד נפש כי תקריב קרבן מה כתיב למעלה מן הענין (ויקרא א) והסיר את מראתו
בנצתה א"ר תנחומא בר חנילאי העוף הזה פורח וטס בכל העולם ואוכל בכל צד
ואוכל מן הגזלות ומן החמסין אמר הקב"ה הואיל והזפק הזה מלא גזילות וחמסין
אל יקרב לגבי המזבח לכך נאמר והסיר את מראתו אבל בהמה גדילה על אבוס
בעלה ואינה אוכלת מכל צד לא מן הגזלות ולא מן החמסין לפיכך היא מקריבה
כולה לכך נאמר (ויקרא א) והקריב הכהן (והקטיר) את הכל המזבחה לפי שהנפש
הזו גוזלת וחומסת בא וראה כמה צער וכמה יגיעה עד שיצא מאכלה ממנה מפומא
לוושטא מוושטא לאיסטומכא מאיסטומכא להמסיסא מהמסיסא לבית כסיא מבית
כסיא לכרסא מכרסא לבי מעיה מבי מעיה לכרוכת קטינא ומכרוכת קטינא לכרוכת
עוביא ומכרוכית עוביא לסניא דיבי ומסניא דיבי לפטטרכא ומפטטרכא לברא בא
וראה כמה צער וכמה יגיעה עד שיצא מאכלה ממנה:

ה ושסע אותו בכנפיו לא יבדיל (שם) א"ר יוחנן ההדיוט הזה אם מריח הוא ריח
כנפים נפשו קצה עליו ואת אמרת והקטיר הכהן את הכל המזבחה וכל כך למה
אלא כדי שיהא המזבח מהודר בקרבנו של עני אגריפס המלך ביקש להקריב ביום
אחד אלף עולות שלח ואמר לכהן גדול אל יקריב אדם היום חוץ ממני בא עני אחד
ובידו שתי תורים אמר לכהן הקרב את אלו אמר לו המלך צוני ואמר לי אל יקריב
אדם חוץ ממני היום א"ל אדוני כהן גדול ארבעה אני צד בכל יום ואני מקריב שנים
ומתפרנס משנים אם אי אתה מקריבין אתה חותך פרנסתי נטלן והקריבין נראה לו
לאגריפס בחלום קרבן של עני קדמך שלח ואמר לכהן גדול לא כך צויתוך אל יקריב
אדם חוץ ממני היום א"ל אדוני המלך בא עני אחד ובידו שתי תורים אמר לי הקרב

אלי את אלו אמרתי לו המלך צוני ואמר לי אל יקריב אדם חוץ ממני היום אמר
ארבעה אני צד בכל יום ואני מקריב שנים ומתפרנס משנים אם אי אתה מקריב אתה
חותך את פרנסתי לא היה לי להקריבן א"ל יפה עשית כל מה שעשית מעשה בשור
אחד שהיו מושכין לקרבן ולא נמשך בא עני ובידו אגודה אחת של טרוקסימא והושיט
לו ואכלה וגעש השור והוציא מחט ונמשך לקרבן נראה לבעל השור בחלומו קרבנו
של עני קדמך מעשה באשה אחת שהביאה קומץ של סולת והיה כהן מבזה עליה
ואמר ראו מה הן מקריבות מה בזה לאכול מה בזה להקריב נראה לכהן בחלום אל
תבזה עליה כאלו נפשה הקריבה והרי דברים ק"ו ומה אם מי שאינו מקריב נפש
כתיב בו נפש מי שהוא מקריב נפש על אחת כמה וכמה כאלו נפש הקריב:

ויקרא רבה פרשה ג' משנה ו' והביאה אל בני אהרן (ויקרא ב) תני ר' חייא ואפילו
רבות א"ר יוחנן (משלי יד) ברוב עם הדרת מלך וקמץ משם מלא קומצו מסלתה
ומשמנה מסלתה ולא כל סולתה משמנה ולא כל שמנה הרי שהביא מנחתו מגולה
מאספמיא וראה את הכהן שהקמיץ ואכל את השאר אמר אוי לי כל הצער הזה
שנצטערתי בשביל זה והכל מפייסין אותו ואומרים לו ומה אם זה שלא נצטער אלא
שני פסיעות בין האולם למזבח זכה לאכול אתה שנצטערת כל הצער הזה עאכ"ו
ולא עוד אלא והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו רבי חנינא בר אבא אזל לחד אתר
אשכחא הדין פסוקא ראש סדרא והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו מה פתח עלה
(תהלים יז יד) ממתים ידך ה' ממתים מחלד ממתים ידך ה' מה גבורים הם אלו
שנטלו חלקן מתחת ידך ה' ואיזה זה שבטו של לוי ממתים מחלד אלו שלא נטלו
חלק בארץ חלקם בחיים אלו קדשי מקדש וצפונך תמלא בטנם אלו קדשי הגבול
ישבעו בנים כל זכר בבני אהרן יאכלנה והניחו יתרם לעולליהם והנותרת מן המנחה
לאהרן ולבניו אהרן זכה לבנים בין כשרים בין פסולים שנאמר (מלאכי ב) בריתי
היתה אתו החיים והשלום שהיה רודף שלום בישראל (שם) ואתנם לו מורא ויראני
שקיבל עליו דברי תורה באימה וביראה וברתת ובזיע מה ת"ל מפני שמי נחת אמרו
בשעה שיצק משה שמן המשחה על ראש אהרן נרתע ונפל לאחוריו ואמר אוי לי
שמא מעלתי בשמן המשחה השיבה רוח הקודש ואומר לו (תהלים קלג א) הנה מה
טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד כשמן הטוב על הראש וגו' כטל חרמון שיורד וגו'
מה הטל אין בו מעילה אף השמן אין בו מעילה כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן
זקן אהרן וכי שני זקנים היו לאהרן ואת אמרת הזקן זקן אלא כיון שראה משה את
השמן יורד על זקן אהרן ה' שמח כאלו על זקנו ירד (מלאכי ב ו) תורת אמת היתה
בפיהו שלא אסר את המותר ולא התיר את האסור בשלום ובמישור הלך אתי שלא
הרהר אחר דרכי המקום כדרך שלא הרהר אבינו אברהם ורבים השיב מעון שהשיב

פושעים לתלמוד תורה וכן הוא אומר (שיר א) מישרים אהבוך מה כתיב בו בסוף (מלאכי ב) כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו וגו':

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

פיסקה ראשונה (ויקרא ב א-ה) וּנְפֹשׁ, כִּי-תִקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה לַיהוָה--סֵלֶת, יִהְיֶה קָרְבָּנוֹ; וַיִּצַק עָלֶיהָ שֶׁמֶן, וַנִּתֵּן עָלֶיהָ לִבְנֶה. וְהִבִּיֵּאָה, אֶל-בְּנֵי אֶהְרֹן הַכֹּהֲנִים, וְקִמַּץ מִשֶּׁם מְלֵא קִמְצוֹ מִסְלֶתָהּ וּמִשְׁמֶנָּה, עַל כָּל-לִבְנֹתָהּ; וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת-אֲזֵכָרְתָּהּ, הַמִּזְבֵּחַ--אֲשֶׁה רִיחַ נִיחֹחַ, לַיהוָה. וְהִנּוּחַתָּהּ, מִן-הַמִּנְחָה--לְאֶהְרֹן, וּלְבָנָיו: קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים, מֵאֲשֵׁי יְהוָה. וְכִי תִקְרַב קָרְבַּן מִנְחָה, מֵאִפֶּה תִנּוּר--סֵלֶת חֲלוֹת מִצֵּת בְּלוֹלַת בֶּשֶׂמֶן, וּרְקִיקֵי מִצּוֹת מִשְׁחִים בֶּשֶׂמֶן וְאִם. (גימ' 18185).

כמניין הפסוקים המצוטטים במדרש:

(משלי יד) ברוב עם הדרת מלך ; (תהלים יז יד) מִמֵּתִים יִדְּךָ יְהוָה, מִמֵּתִים מִחֶלֶד; (מלאכי ב) בְּרִיתִי הִיִּתָּה אֵתוֹ הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם; (מלאכי ב) וְאַתֶּנֶם לֹא מוֹרָא וִירָאֵנִי; (תהלים קלג א) הִנֵּה מֵה-טוֹב, וּמֵה-נְעִים שְׁכַת אֲחִים גַּם-יַחַד; (תהלים קלג ב) בֶּשֶׂמֶן הַטוֹב, עַל-הָרֹאשׁ יֵרֵד, עַל-הַזָּקֵן וְעַל-הַזָּקֵן אֶהְרֹן: שִׁירָד, עַל-פִּי מְדוּמָתָיו; (תהלים קלג ג) כָּטַל-חֶרְמוֹן שִׁירָד; (מלאכי ב ו) תוֹרַת אֶמֶת הִיִּתָּה בְּפִיהוּ, בְּשִׁלּוֹם וּבְמִישׁוֹר הַלֶּךְ אֶתִּי, וְנִרְבִּים הִשִּׁיב מִעֹנֶן; (שיר א) מִיִּשְׁרָיִם אֶהְבּוֹךְ; (מלאכי ב ז) כִּי שִׁפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה יִבְקֹשׁוּ מִפִּיהוּ; (גימ' 18185)

ויקרא רבה פרשה ג' משנה ז: שתי מנחות הן אם מנחה על המחבת ומנחה מרחשת ובשתיהן הוא אומר והבאת את המנחה מה בין מחבת למרחשת שזו תבלל בשמן וזו תעשה בשמן כל צרכה ואמרו חכמים במשנה מרחשת עמוקה מעשיה רוחשין מחבת צפה מעשיה קשין כדי שלא יאמר אדם אלך ואעשה דברים מכוערים ודברים שאינן ראויין ואביא מנחה על מחבת ואהיה אהוב לפני המקום אמר לו הקדוש ברוך הוא בני מפני מה לא בללת מעשיך בדברי תורה שאין שמן אלא תורה ואין שמן אלא מעשים טובים וכן הוא אומר (שיר א) לריח שמניך טובים שמן וגו' שכרנו שבאנו ללמוד תורה שפכת לנו תורה כשמן המורק מכלי לכלי ואין קולו נשמע לכך נאמר שמן תורק שמך על כן וגו' ואפילו אומות העולם מכירין בחכמה ובבינה ובדיעה והשכל מגיעים לגופה של תורתך היו אוהבים אותך אהבה גמורה בין כשהוא טוב בין כשהוא רע להם לכך נאמר עלמות אהבוך קרא אדם ולא שנה עדיין בחוץ עומד שנה ולא קרא עדיין בחוץ עומד קרא ושנה ולא שימש עדיין ת"ח דומה למי שנעלמו ממנו סתרי תורה שנאמר (ירמיה לא) כי אחרי שובי נחמתי אבל קרא אדם

תורה נביאים וכתובים ושנה משנה מדרש הלכות ואגדות ושמש ת"ח אפילו מת עליו או נהרג עליו הרי הוא בשמחה לעולם לכך נאמר על כן עלמות אהבוך מרחשת עמוקה מעשיה רוחשין כיצד יש בו באדם תורה יהיה נזהר שלא יבא לידי עון וחטא אמר לו הקב"ה ברוך אתה ותהיה לך קורת רוח ויטמנו דברי תורה בפיו לעולם אשרי אדם שיש בו דברי תורה ושמורים בידו ויודע להשיב בהן תשובה שלימה במקומה עליו הכתוב אומר (משלי כ) מים עמוקים עצה בלב איש ואומר (תהלים קל) ממעמקים קראתיך ה' ואומר (שם קב) תפלה לעני כי יעטוף ברוך מי שאמר והיה העולם אמן אמן אמן.

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא ב ה-ז) וְאִם מִנְחָה עַל הַמִּנְחָת, קִרְבָּנְךָ סֵלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן, מִצָּה תִקְיָה. פְּתוֹת אֶתְּהָ פְתִים, וְיִצְקֶתָ עָלֶיהָ שֶׁמֶן; מִנְחָה, הוֹאֵאֵם-מִנְחַת מִרְקָשָׁת, קִרְבָּנְךָ--סֵלֶת בְּשֶׁמֶן, תִּעֲשֶׂה. (גימ' 9157).

כמינין הפסוקים המצוטטים במדרש:

(שיר א ג) לְרִיחַ שְׁמֵינֶיךָ טוֹבִים, שֶׁמֶן תִּזְרַק שְׁמֵנְךָ; עַל-כֵּן, עֲלִמּוֹת אֶהְבֹּךָ. (גימ' 5227ר"תסאת)

.....(ירמיה לא) כי אחרי שובי נחמתי.....
(גימ' 1079ת).

.....מים עמוקים עצה בלב איש.....
(גימ' 871ת)

.....(תהלים קל) ממעמקים קראתיך ה'.....
(גימ' 1100ת)

.....(שם קב) תפלה לעני כי יעטוף.....
(גימ' 880).

ס"ה מינין הפסוקים המצוטטים במדרש.....(גימ' 9157).

ויקרא רבה פרשה ד' משנה א: נפש כי תחטא בשגגה מכל מצות ה' זש"ה (קהלת ג טז) ועוד ראיתי תחת השמש מקום המשפט וגו' רבי אליעזר ור' יהושע ר"א אומר מקום המשפט שמה הרשע מקום שסנהדרי גדולה יושבת וחותרת דיניהם של ישראל שמה הרשע שמה (ירמיה לט) ויבאו כל שרי מלך בבל וישבו בשער התוך ששם חותכין את ההלכה במתלא אמר הן די תליא מרי זייניא כולבא רעיא תלא קולתי' ורוח הקדש צווחת ואומרת מקום הצדק שמה הרשע במקום שכתוב בה (ישעיה א)

צדק ילין בה עתה עבידין קטולים שם הרגו את זכריה ואת אורי' ר' יהושע אומר מקום המשפט שמה הרשע מקום שנעשה מדת הדין במעשה העגל דכתיב (שמות לב) עברו ושובו משער לשער שמה הרשע שם ויגוף ה' את העם ורוח הקדש צווחת ואומרת מקום הצדק שמה הרשע מקום שהצדקתים וקראתים אלהות שנאמר אני אמרתי אלהים אתם שמה הרשע שמה הרשיעו ועשו את העגל והשתחוו לו ד"א מקום המשפט שמה הרשע מדבר בדור המבול מקום המשפט שמה הרשע מקום שנעשית בהם מדה"ד בדור המבול כדתנן דור המבול אין להם חלק לעוה"ב ואין עומדין בדין שמה הרשע שם (בראשית ז) וימח את כל היקום ורוה"ק צווחת ואומרת מקום הצדק שמה הרשע מקום שהצדקתים דכתיב (איוב כא) בתיים שלום מפחד שמה הרשע (שם) ויאמרו לאל סור ממנו ד"א מקום המשפט שמה הרשע מדבר בסדומיים מקום שנעשה מדת הדין בסדומיים כדתנן אנשי סדום אין להם חלק לעוה"ב אבל עומדים בדין שמה הרשע שם (בראשי' יט) וה' המטיר על סדום ורוח הקדש צווחת ואומרת מקום הצדק שמה הרשע מקום שהצדקתים וכתבתי בארצם (איוב כח) ארץ ממנה יצא לחם מקום ספיר אבניה ועפרו' זהב לו אמרו כשהיו אחד מהן הולך אצל הגנן ואמר לו תן לי באיסר ירק כשהוא ניתן משכשכו ומוצא בעפרו זהב לקיים מה שנאמר (שם) ועפרות זהב לו שמה הרשע שם אמרו נעמוד ונשכח תורת הרגל מבינותינו ויד עני ואביון לא החזיקה רבי יהודה בר סימון פתר קריא בשטים מקום המשפט שמה הרשע מקום שנעשה מדה"ד בשטים דכתי' (במדבר כה) קח את כל ראשי העם שמה הרשע שם ויהיו המתים במגפה ורוה"ק צווחת ואומרת מקום הצדק שמה הרשע מקום שהפכתי קללת בלעם לברכה דכתיב (דברים כג) ויהפוך ה' אלהיך לך את הקללה לברכה שמה הרשע (במדבר כה) וישב ישראל בשטים רבי לוי ורבי יצחק אמרו ב' דברים בימין ושני דברים ביד ב' דברים בימין תורה וצדקה תורה מנין (דברים לג) מימינו אש דת למו צדקה מנין דכתיב (תהלים מח) צדק מלאה ימינך ב' דברים ביד נפש ומשפט נפש שנאמר (איוב יב) אשר בידו נפש כל חי משפט דכתיב (דברים לב) ותאחז במשפט ידי הנפש נתונה במקום משפט ונפש יוצאה ממקום משפט וחוטאת א"ר יצחק אמר לה הקדוש ברוך הוא לנפש אני כתבתי עליך (שם יב) רק חזק לבלתי אכול הדם וגו' ואת יוצאת וחוטאת נפש כי תחטא בשגגה:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

הפסוק המרכזי במדרש לביאור: "נֶפֶשׁ כִּי-תִחַטָּא בְּשִׁגָּגָה" בקהלת (ג טז)
וְעוֹד רְאִיתִי, תַּחַת הַשָּׁמַיִם: מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הַרְשָׁע, וּמְקוֹם הַצְּדָק שָׁמָּה
הַרְשָׁע. (גימ' 5011).

כמניין: (ויקרא ד' א') "נֶפֶשׁ כִּי-תִחַטָּא בְשִׁגְגָה" (גימ' 5011) פשוט ובמילוי

באופן הבא:

נֶפֶשׁ כִּי-תִחַטָּא בְשִׁגְגָה..(גימ'1200תס"פ)

נֶפֶשׁ כִּי-תִחַטָּא בְשִׁגְגָה במילוי: נוןפהשין- כפיוד- תוחיתטיתאלף-

ביתשיוגימלגימלהא(גימ' 2969)

מספר אותיות המילוי=40

מספר תיבות המילוי =14

ראשי תיבות המילוי= 472

סופי תיבות המילוי= 316

סך הכל=.....(גימ' 5011).

ויקרא רבה פרשה ד' משנה ב ד"א נפש כי תחטא וגו' זש"ה (קהלת ו) כל עמל אדם לפיהו א"ר שמואל בר אמי מה שסיגל אדם מצות ומעשים טובים אינו מספיק להבל היוצא מפיו (שם) וגם הנפש לא תמלא רבי ברכיה ור' קרציפא בשם ר' יוחנן אמרין כפיטורין היוצאין מן הושט ור' חנינא אמר כציפורין היוצא מן הושט שמואל אמר כסילן רטוב והפוך היוצא מן הושט א"ר שמואל בר יצחק כל מה שסיגל אדם מצות ומעשים טובים לפיו ולא לפי בנו ולא לפי בתו ורבנן אמרי לפיהו ולא לריח רע לפי שהנפש הזו יודעת כל שיגיעה לעצמה יגיעה לפיכך אינה שביעה למצות ומעשים טובים א"ר לוי משל לעירוני שהיה נשוי בת מלכים אע"פ שמאכילה כל מעדני עולם אינו יוצא ידי חובתו למה לפי שהיא בת מלכים כך כל מה שיפעל אדם עם נפשו אינו יוצא ידי חובתו למה שהיא מלמעלה ג' כפויי טובה הן הארץ והאשה והנפש הארץ שנאמר (משלי ל טז) ארץ לא שבעה מים האשה מנין (שם) אכלה ומחתה פיה ואמרה לא פעלתי און הנפש מנין (קהלת ו) גם הנפש לא תמלא שלשה נוטלין בשופע ונותנין בשופע הארץ והים והמלכות אמר רבי יהושע דסכנין בשם רבי לוי ששה פעמים כתיב כאן נפש כנגד ששת ימי בראשית א"ל הקב"ה לנפש כל מה שבראתי בששת ימי בראשית לא בראתי אלא בזכותך ואת יוצאת וחוטאת נפש כי תחטא:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא ד' א') נֶפֶשׁ כִּי-תִחַטָּא בְשִׁגְגָה מְכַל מְצוֹת יְהוָה, אֲשֶׁר לֹא תַעֲשִׂינָה;

וְעָשָׂה,

מֵאַחַת

מֵהֲנָה.....

. (גימ'4411)

כמניין הפסוקים המצוטטים במדרש:

**(קהלת ו) ז כָּל-עֵמֶל הָאָדָם, לְפִיּוֹ; וְגַם-הַנֶּפֶשׁ, לֹא תִמְלָא; (משלי ל טז)
אָרֶץ, לֹא-שֹׁבְעָה מִיָּם; וְאֵשׁ, לֹא-אֶמְרָה הוֹן. (משלי ל טז אָכְלָה, וּמִחֲתָה פִּיהָ;
וְאֶמְרָה, לֹא-פָעַלְתִּי אֵין. (גימ' 4411א)**

ויקרא רבה פרשה ד' משנה ג: ד"א נפש כי תחטא (משלי יט ב) גם בלא דעת נפש לא טוב אמר רבינא בר אבינא משל לאורח שהי' רגיל לבא עם הנץ החמה ושכח ושמש מטתו קודם הנץ החמה בלא ידע בלא טוב ואלו ידע ושימש עאכ"ו ולא עוד אלא (שם) ואץ ברגלים חוטא ר' יצחק בר שמואל בר מרתא בשם רב משל לאחד שהיו לפניו שתי חנויות אחת מוכרת בשר שחוטה ואחת מוכרת בשר נבילה ושכח ולקח מזו שמוכרת בשר נבילה בלא ידע בלא טוב אלו ידע ולקח עאכ"ו ולא עוד אלא ואץ ברגלים חוטא ר' יוחנן פתר קרא לענין שבת היו לפניו שני שבילין אחד שפוי ואחד מלא קוצין וצרורות ושכח והלך בזה שהיה מלא קוצים וצרורות בלא ידע בלא טוב עאכ"ו אם ידע והלך ואץ ברגלים חוטא ד"א גם בלא דעת נפש ר' יוחנן ורשב"ל ר' יוחנן אמר בחטאות ובאשמות אסורות בנדריים ובנדבות מותר רשב"ל אמר אף בנדריים ונדבות אסור ד"א גם בלא דעת אלו שגגות ואץ ברגלים חוטא אלו הזדונות תדע לך שהיא שגגה והוא עושה אותה חטאת נפש כי תחטא בשגגה:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

**(ויקרא ד' א') לאמר נֶפֶשׁ כִּי-תִחַטָּא בְּשִׁגְגָה.....
(גימ' 1463ה)
כמניין (משלי יט ב) גַּם בְּלֹא-דַעַת נֶפֶשׁ לֹא-טוֹב; וְאֵץ בְּרַגְלִים חוֹטָא... (גימ'
1463א)**

ויקרא רבה פרשה ד' משנה ד עשרה דברים משמשין את הנפש הושט למזון והקנה לקול והכבד לחימה והריאה לשתיה המסס לטחון והטחול לשחוק והקיבה לשינה והמרה לקנאה והכליות מחשבות והלב גומר והנפש למעלה מכלם אמר הקדוש ברוך הוא אני עשיתיך למעלה מכלן ואת יוצאת וגוזלת וחומסת וחוטאת:

ויקרא רבה פרשה ד' משנה ה: דבר אל בני ישראל לאמר נפש כי תחטא וגו' תני ר' ישמעאל משל למלך שהיה לו פרדס והיה בו בכורות נאות והושיב בו המלך שומרים אחד חיגר ואחד סומא ואמר להן הזהרו על בכורות הנאות האלו לימים אמר חיגר לסומא בכורות נאות אני רואה בפרדס אמר לו סומא הבא ונאכל אמר לו

חיגר וכי יכולני להלך אמר סומא וכי רואה אני רכב חיגר ע"ג סומא ואכלו את הבכורות והלכו וישבו להם איש במקומו לימים נכנס המלך באותו פרדס אמר להן היכן הם הבכורות הנאות אמר לו סומא אדוני המלך וכי רואה אני אמר לו חיגר אדוני המלך וכי יכול אני להלוך אותו המלך שהיה פיקח מה עשה להן הרכיב חיגר ע"ג סומא והתחילו מהלכין אמר להן כך עשיתך ואכלתם את הבכורות כך לע"ל הקב"ה אומר לנפש מפני מה חטאת לפני אמר לפניו רבון העולמים אני לא חטאתי הגוף הוא שחטא משעה שיצאתי ממנו כצפור טהורה פורחת באויר אני מה חטאתי לפניך אומר לגוף מפני מה חטאת לפני אמר לפניו רבון העולמים אני לא חטאתי נשמה היא שחטאה משע' שיצתה ממני כאבן שהושלך על גבי קרקע אני נשלך שמא חטאתי לפניך מה הקדוש ברוך הוא עושה להן מביא נשמה וזורקה בגוף ודן שניהם כאחד שנאמר (תהלים נ ד) יקרא אל השמים מעל וגו' יקרא אל השמים מעל להביא את הנשמה ואל הארץ להביא את הגוף לדין עמו תני ר' חייא משל לכהן שהיה לו שתי נשים אחת בת כהן ואחת בת ישראל ומסר להן עיסה של תרומה וטמאה אמר להן מי טמא את העיסה זו אומרת זו טמאתו וזו אומרת זו טמאתו מה עשה הכהן הניח לבת ישראל והתחיל מדיין עם הכהנת אמרה לו אדוני כהן מפני מה אתה מניח את בת ישראל ומדיין עמי והלא לשנינו מסרתה כאחת אמר לה זו בת ישראל ואינה למודה מבית אביה אבל את בת כהנת ואת למודה מבית אביך לפיכך אני מניח את בת ישראל ומדיין עמך כך לע"ל הנפש והגוף עומדין בדין מה הקב"ה עושה מניח הגוף ומדיין עם הנשמה והיא אומרת לפניו רבון העולמים שנינו כאחת חטאנו מפני מה אתה מניח את הגוף ומדיין עמי אמר לה הגוף מן התחתונים הוא ממקום שהן חוטאין אבל את מן העליונים ממקום שאין חוטאין לפני לפיכך אני מניח את הגוף ומדיין עמך:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא ד' א') לאמר נִפְשׁ כִּי-תִחַטָּא בְּשִׁגְגָה.....

(גימ' 1462)

(תהלים נ ד) יִקְרָא אֶל-הַשָּׁמַיִם מֵעַל; וְאֶל-הָאָרֶץ, לְדִין עֲמוֹ.....(גימ' 1462)

(1462 אתס"פ)

ו תני חזקיה (ירמיה נ) שה פזורה ישראל נמשלו ישראל לשה מה שה הזו לוקה על ראשו או בא' מאבריו וכל אבריו מרגישין כך הן ישראל אחד מהן חוטא וכולן מרגישין (במדבר טז) האיש אחד יחטא תני רשב"י משל לבני אדם שהיו יושבין בספינה נטל אחד מהן מקדח והתחיל קודח תחתיו אמרו לו חבריו מה אתה יושב ועושה אמר להם מה אכפת לכם לא תחתני אני קודח אמרו לו שהמים עולין ומציפין עלינו את

הספינה כך אמר איוב (איוב יט) ואף אמנם שגיתי אתי תלין משוגתי אמרו לו חבריו (שם לד) כי יוסף על חטאתו פשע בינינו יספוק אתה מספיק בינינו את עונותיך א"ר אלעשא גוי אחד שאל את ר' יהושע בן קרחה כתיב בתורתכם (שמות כג) אחרי רבים להטות אנו מרובים מכם מפני מה אין אתם משוין עמנו בע"ז אמר לו יש לך בנים אמר לו הזכרתני צרתי אמר לו למה אמר לו הרבה בנים יש לי בשעה שהן יושבין על שולחני זה מברך לאלהי פלוני וזה מברך לאלהי פלוני ואינם עומדים משם עד שמפצעין את מוחין אלו את אלו אמר לו ומשוה אתה עמהן אמר לו לא אמר לו עד שאתה משוה אותנו לך השוה את בניך נדחף והלך לו כיון שיצא אמרו לו תלמידיו רבי לזה דחית בקנה רצוץ לנו מה אתה משיב א"ל בעשו כתיב ביה שש נפשות וכתוב בו נפשות הרבה דכתיב (בראשית לו) ויקח עשו את נשיו ואת בניו ואת בנותיו ואת כל נפשות ביתו וביעקב שבעים נפש וכתוב ביה נפש א' דכתי' (שמות א) ויהי כל נפש יוצאי ירך יעקב וגו' אלא עשו שהוא עובד לאלהות הרבה כתיב ביה נפשות הרבה אבל יעקב שהוא עובד לאלוה אחד כתיב בו נפש אחת ויהי כל נפש וגו':

ז רבי יוחנן וריב"ל ר' יוחנן אמר ה' פעמים אמר דוד ברכי נפשי את ה' כנגד חמשה ספרי תורה ריב"ל אמר כנגד חמשה עולמות שאדם רואה (תהלים קג) ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שם קדשו בשעה שהוא נתון במעי אמו (שם) ברכי נפשי את ה' ואל תשכחי כל גמוליו בשעה שהוא יוצא ממעי אמו אמר לה לא תנשיי גמל"י טבייה דגמליה עמך (שם) ברכו ה' כל מעשיו בכל מקומות ממשלתו (שם) ברכי נפשי את ה' בשעה שעומד על קומי שלו ויוצא לפרגמטיא (שם קד) ברכי נפשי את ה' ה' אלהי גדלת מאד בשעת פטירתו של אדם מן העולם ואחת לע"ל (שם) יתמו חטאים מן הארץ וגו' (שם) ברכי נפשי את ה' הללויה ר' שמואל בר נחמן בשם ר' יוחנן אמר מאה ועשרים מזמורים אמר דוד ולא חתם בהם הללויה עד שראה במפלתן של רשעים שנאמר יתמו חטאים מן הארץ וגו':

ויקרא רבה פרשה ד' משנה ח וכי מה ראה דוד להיות מקלס בנפשו להקדוש ברוך הוא אלא אמר הנפש הזו ממלא את הגוף והקב"ה ממלא את עולמו שנא' (ירמיה כג) הלא את השמים ואת הארץ וגו' תבא הנפש שהיא ממלאה את הגוף ותשבח להקדוש ברוך הוא שהוא ממלא את כל העולם הנפש הזאת סובלת את הגוף והקב"ה סובל את עולמו שנאמר (ישעיהו מו) אני עשיתי ואני אשא ואני אסבול תבא הנפש שסובלת את הגוף ותקלס להקדוש ברוך הוא שהוא סובל את עולמו הנפש מבלה את הגוף והקב"ה מבלה את עולמו תבא הנפש שהיא מבלה את הגוף ותקלס להקדוש ברוך הוא שהוא מבלה את עולמו שנאמר (תהלים קב) המה יאבדו

ואתה תעמוד וכולם כבגד יבלו הנפש הזאת יחידה בגוף והקב"ה יחיד בעולמו תבא הנפש שהיא יחידה בגוף ותקלס להקדוש ברוך הוא שהוא יחיד בעולמו שנאמר (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד הנפש הזאת איננה אוכלת בגוף והקב"ה אין לפניו אכילה תבא הנפש שאינה אוכלת בגוף ותקלס להקדוש ברוך הוא שאין לפניו אכילה שנאמר (תהלים נ) האוכל בשר אבירים וגו' הנפש הזו רואה ואינה נראה והקב"ה רואה ואינו נראה תבא הנפש שהיא רואה ואינה נראה ותקלס להקדוש ברוך הוא שהוא רואה ואינו נראה שנאמר (זכריה ד) עיני ה' המה משוטטים בכל הארץ הנפש הזו טהורה בגוף והקב"ה טהור בעולמו תבא הנפש שהיא טהורה בגוף ותקלס להקדוש ברוך הוא שהוא טהור בעולמו שנאמר (חבקוק א) טהור עינים מראות ברע הנפש הזאת אינה ישינה בגוף והקב"ה אין לפניו שינה תבא הנפש שאינה ישינה בגוף ותקלס להקדוש ברוך הוא שאין לפניו שינה שנאמר (תהלים קכא) הנה לא ינום ולא יישן

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש על "הנפש":

גימ'	הציטטה מהתנ"ך על הנפש	גימ'	דברי המדרש על הנפש
153 .5	(ירמיה כג): הלא את השמים ואת הארץ	105 9	הנפש הזו ממלא את הגוף,
138 6	(ישעיה מו): אני עשיתי ואני אשא ואני אסבול	184 1	הנפש הזאת סובלת את הגוף,
118 4	(תה' קב): המה יאבדו ואתה תעמוד וכולם כבגד יבלו	100 7	הנפש מבלה את הגוף,
111 8	(דברים ו): שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד	976	הנפש הזאת יחידה בגוף,
827	(תהלים נ): האוכל בשר אבירים	151 2	הנפש הזאת איננה אוכלת בגוף
978	(זכריה ד): עיני ה' המה משוטטים בכל הארץ	993	הנפש הזו רואה ואינה נראה
131 9	(חבקוק א): טהור עינים מראות ברע	769	הנפש זו טהורה בגוף
604	(תהלים קכא): הנה לא ינום ולא יישן	138 0	הנפש אינה ישינה בגוף,
894 6	ס"ה		
911 4	ס"ה עם הכולל 168 אותיות הפסוקים	911 4	ס"ה

ויקרא רבה פרשה ה' משנה ג': ד"א והוא ישקיט נתן שלוה ל' שבטים מי בא וחייב מה שלוה נתן להם (עמוס ו) הוי השאננים בציון זה שבט יהודה ובנימין והבוטחים

בהר שומרון אלו העשרה שבטים נקובי ראשית הגוים שהן באין מב' ראשי הגוים משם ומעבר או"ה בשעה שהן יושבין בשלום אוכלין ושותין ומשתכרין ומתעסקין בדברי תפלות מה הן אומרים מי חכם כבלעם ומי עשיר כהמן ומי גבור כגלית ואח"כ יבאו להם בית ישראל ואומר להם אחיתופל לא היה חכם קרח לא היה עשיר שמשון לא היה גבור (שם) עברו כלנה וראו זו קטיספון (שם) ולכו משם חמת רבה זו חמת של אנטוכיא ורדו גת פלשתים אליו תלוליא דפלסטיני הטובים מן הממלכות האלה אם רבה גבולם מגבולכם (עמוס ו) המנדים ליום רע ליומא של גלות (שם) ותגישון שבת חמס הגשתם עצמכם לישיב אצל החמס זה עשו כד"א (עובדיה א) מחמס אחיך יעקב השוכבים על מטות שן על ערסין דפילי וסרוחים על ערסותם שהן מסריחים מטותיהם בעבירות ד"א וסרוחים על ערסותם אלו קטיות משופעות שהיה לכל אחד ואחד כד"א (שמות כו) וסרח העודף אוכלים כרים מצאן כשהיה אחד מהן מבקש לאכול גדי היה מושך כל העדר לפניו והיה נוטל השמן שבהם ועומד עליו ושחטו וכשהוא מבקש לאכול עגל היה מושך כל הבקרים לפניו ועומד עליו ושחטו הה"ד (עמוס ו) ואוכלים כרים מצאן ועגלים מתוך מרבק הפורטים על פי הנבל שהיו פורטים פיהם בדברי נבלות מה היו אומרים כלום אמר דוד שירה אלא בנבל הה"ד (שם) כדויד חשבו להן השותים במזרקי יין רב ור' יוחנן ורבנן רב אמר קלודיא רבי יוחנן אמר בכוסות קטנים ורבנן אמרי כוסות שיש להן זרבוביות ומהיכן היו שותין את היין רבי אבהו בשם רבי חנינא אמר מפתוגתא שהיה יינם מפתה את הגוף לזנות ורבנן בשם רבי חנינא אמרי מפלוגתא שעל יינם נתפתו וגלו עשרת השבטים (שם) וראשית שמנים ימשחו ר' יהודה בר יחזקאל אמר זה שמן אסטקטון רבי ינאי אמר זה שמן אנפיקינן שהוא משיר את השער ומצהיר את הגוף ואחר כל השבח הזה לא נחלו על שבר יוסף לכן עתה יגלו בראש גולים וסר מרזח סרוחים מהו מרזח סרוחים א"ר אייבו י"ג דימסאות היה לכל שבט ושבט וא' לכלם וכיון שגרמו העונות ובאו לידי עבירות ומעשים רעים נטלו כולן ולא נשתיר להן אלא זו בלבד להודיע כמה חטא גורם לקיים מה שנאמר (ירמיה ה) עונותיכם הטו אלה וגו' (איוב לד) ויסתר פנים ומי ישורנו וכשהסתיר פניו מהן מי א"ל לא עשית כשורה ובמה הסתיר פניו מהן העלה עליהם את סנחריב שנאמר (ישעיה לו) ויהי בארבע עשרה שנה למלך חזקיה וגו' מהו ויתפשם ר' אבא בר כהנא בשם ר' שמואל בר נחמן אמר ג' גזרי דינין נחתמו באותו היום נחתם גזר דין של י' שבטים ליפול ביד סנחריב ונחתם גזר דינו של סנחריב ליפול ביד חזקיה ונחתם גזר דינו של עוזיה שילקה בצרעת ועל גוי ועל אדם יחד גוי זה סנחריב דכתיב ביה (יואל א) כי גוי עלה על ארצי אדם אלו ישראל דכתיב בהון (יחזקאל לד) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם יחד זה עוזיה המלך שלקה בצרעת שנאמר (ד"ה ב כו) ויהי עוזיהו המלך מצורע ולא כדיני בשר ודם דינין של

הקב"ה מלך בשר ודם לציבור נושא פנים וליחיד אינו נושא פנים ברם הכא אמר
הקדוש ברוך הוא אם הכהן המשיח והקריב פר אם כל עדת ישראל ישגו והקריבו פר
בן בקר:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

חטאת הכהן המשיח

(ויקרא ד ג-ד) ג אִם הִכֵּהֶן הַמְּשִׁיחַ יִחָטָא, לֹאֲשַׁמֵּת הָעֵם: וְהִקְרִיב עַל חַטָּאתוֹ
אֲשֶׁר חָטָא פֶּר בֶּן-בֶּקֶר תָּמִים, לַיהוָה--לְחַטָּאת. ד וְהִבִּיא אֶת-הַפָּר, אֶל-פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד--לִפְנֵי יְהוָה; וְסָמַךְ אֶת-יָדוֹ עַל-רֹאשׁ הַפָּר, וְשַׁחַט אֶת-הַפָּר לִפְנֵי
יְהוָה.

חטאת כל העדה

(ויקרא ד יג-טו) וְאִם כָּל-עַדַּת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁגוּ, וְנָעִלְם דְבָר, מֵעֵינֵי הַקֹּהֵל; וַעֲשׂוּ
אֶחָת מִכָּל-מִצְוֹת יְהוָה, אֲשֶׁר לֹא-תַעֲשִׂינָהּ--וְאָשְׁמוּ. יד וּבֹדְעָה, הַחַטָּאת, אֲשֶׁר
חָטְאוּ, עָלֶיהָ--וְהִקְרִיבוּ הַקֹּהֵל פֶּר בֶּן-בֶּקֶר, לְחַטָּאת, וְהִבִּיאוּ אֹתוֹ, לִפְנֵי אֹהֶל
מוֹעֵד. טו וְסָמְכוּ זַקְנֵי הָעֵדָה אֶת-יָדֵיהֶם, עַל-רֹאשׁ הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה; מִנִּיחַ כָּל
הַפְּסוּקִים.....(גימ' 1936).

כמניין (עמוס ו א-ו) הוּי הַשְּׂאֲנָנִים בְּצִיּוֹן, וְהַבְּטָחִים בְּהַר שְׁמֶרוֹן; נִקְבִי רֹאשִׁית
הַגּוֹזִים, וּבָאוּ לָהֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל. ב עָבְרוּ כְלִנֵּה וְרָאוּ, וּלְכוּ מִשָּׁם חֲמַת רֶבֶה; וְרָדוּ
בַת-פְּלִשְׁתִּים, הַטּוֹבִים מִן-הַמַּמְלָכוֹת הָאֵלֶּה--אִם-רַב גְּבוּלָם, מִגְּבֻלְכֶם. ג
הַמְּנַדִּים, לַיּוֹם רָע; וַתִּגְשׁוּן, שִׁבְתַּת חֲמָס. ד הַשִּׁכְבִּים עַל-מִטּוֹת שֵׁן, וְסָרְחִים
עַל-עַרְשׂוֹתָם; וְאִכְלִים כָּרִים מִצֹּאן, וְעִגְלִים מִתּוֹךְ מִרְבֵּק. ה הַפְּרָטִים, עַל-פִּי
הַנָּבֶל, כְּדוֹיֵד, חָשְׁבוּ לָהֶם כְּלֵי-שִׁיר. ו הַשְּׂתִים בְּמִזְרְקֵי יַיִן, וְרֹאשִׁית שְׂמָנִים
יִמְשְׁחוּ;.....(גימ' 18936)

יתרה: 431 כמניין (ויקרא ד) "חטאת

הוא".....(גימ' 431ה)

ב ד"א והוא ישקיט ומי ירשיע נתן שלוה לסדומיים מי בא וחייבן ומה שלוה נתן להם
(שם כח) ארץ ממנה יצא לחם (שם) מקום ספיר וגו' נתיב לא ידעו עיט ר' לוי בשם
ר' יוחנן בר שאונה הדין בר הדיא הוא צופה מאכלו מי"ח מיל וכמה הוא פרוסה ר"מ
אומר ב' טפחים ר' יהודה אומר טפח ר' יוסי אומר ב' וג' אצבעות כיון דהוה קאי על
אילניא דסדום לא הוה יכיל למחמי על ארעא מן חיליהון דאילנייא מקום ספיר
כשהיה א' מהן הולך אצל הגגן ונותן לו ירק באיסר היה מוצא בעפרו זהב כדכתיב
(שם) ועפרות זהב לו כיון שאמרו (שם כא) מה שדי כי נעבדנו (שם לד) ויסתר פנים

ומי ישורנו שהסתיר פניו מהם מי א"ל לא עשית כשורה במה הסתיר פניו מהם המטיר עליהן גפרית ואש (בראשית יט) וה' המטיר על סדום וגו':

ג ד"א והוא ישקיט נתן שלוחה לי' שבטים מי בא וחייבן מה שלוחה נתן להם (עמוס ו) הוי השאננים בציון זה שבט יהודה ובנימין והבוטחים בהר שומרון אלו העשרה שבטים נקובי ראשית הגוים שהן באין מב' ראשי הגוים משם ומעבר או"ה בשעה שהן יושבין בשלום אוכלין ושותין ומשתכרין ומתעסקין בדברי תפלות מה הן אומרים מי חכם כבלעם ומי עשיר כהמן ומי גבור כגלית ואח"כ יבאו להם בית ישראל ואומר להם אחיתופל לא היה חכם קרח לא היה עשיר שמשון לא היה גבור (שם) עברו כלנה וראו זו קטיספון (שם) ולכו משם חמת רבה זו חמת של אנטוכיא ורדו גת פלשתים אליו תלוליא דפלסטיני הטובים מן הממלכות האלה אם רבה גבולם מגבולכם (עמוס ו) המנדים ליום רע ליומא של גלות (שם) ותגישון שבת חמס הגשתם עצמכם לישוב אצל החמס זה עשו כד"א (עובדיה א) מחמס אחיך יעקב השוכבים על מטות שן על ערסין דפילי וסרוחים על ערסותם שהן מסריחים מטותיהם בעבירות ד"א וסרוחים על ערסותם אלו קטיות משופעות שהיה לכל אחד ואחד כד"א (שמות כו) וסרח העודף אוכלים כרים מצאן כשהיה אחד מהן מבקש לאכול גדי היה מושך כל העדר לפניו והיה נוטל השמן שבהם ועומד עליו ושחטו וכשהוא מבקש לאכול עגל היה מושך כל הבקרים לפניו ועומד עליו ושחטו הה"ד (עמוס ו) ואוכלים כרים מצאן ועגלים מתוך מרבק הפורטים על פי הנבל שהיו פורטים פיהם בדברי נבלות מה היו אומרים כלום אמר דוד שירה אלא בנבל הה"ד (שם) כדויד חשבו להן השותים במזרקי יין רב ור' יוחנן ורבנן רב אמר קלודיא רבי יוחנן אמר בכוסות קטנים ורבנן אמרי כוסות שיש להן זרבוביות ומהיכן היו שותין את היין רבי אבהו בשם רבי חנינא אמר מפתוגתא שהיה יינם מפתה את הגוף לזנות ורבנן בשם רבי חנינא אמרי מפלוגתא שעל יינם נתפתו וגלו עשרת השבטים (שם) וראשית שמנים ימשחו ר' יהודה בר יחזקאל אמר זה שמן אסטקטון רבי ינאי אמר זה שמן אנפיקינון שהוא משיר את השער ומצהיר את הגוף ואחר כל השבח הזה לא נחלו על שבר יוסף לכן עתה יגלו בראש גולים וסר מרזח סרוחים מהו מרזח סרוחים א"ר אייבו י"ג דימסיות היה לכל שבט ושבט וא' לכלם וכיון שגרמו העונות ובאו לידי עבירות ומעשים רעים נטלו כולן ולא נשתייר להן אלא זו בלבד להודיע כמה חטא גורם לקיים מה שנאמר (ירמיה ה) עונותיכם הטו אלה וגו' (איוב לד) ויסתר פנים ומי ישורנו וכשהסתיר פניו מהן מי א"ל לא עשית כשורה ובמה הסתיר פניו מהן העלה עליהם את סנחריב שנאמר (ישעיה לו) ויהי בארבע עשרה שנה למלך חזקיה וגו' מהו ויתפשם ר' אבא בר כהנא בשם ר' שמואל בר נחמן אמר ג' גזרי דינין נחתמו

באותו היום נתחתם גזר דין של י' שבטים ליפול ביד סנחריב ונחתם גזר דינו של סנחריב ליפול ביד חזקיה ונחתם גזר דינו של עוזיה שילקה בצרעת ועל גוי ועל אדם יחד גוי זה סנחריב דכתיב ביה (יואל א) כי גוי עלה על ארצי אדם אלו ישראל דכתיב בהון (יחזקאל לד) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם יחד זה עוזיה המלך שלקה בצרעת שנאמר (ד"ה ב כו) ויהי עוזיהו המלך מצורע ולא כדיני בשר ודם דינין של הקב"ה מלך בשר ודם לציבור נושא פנים וליחיד אינו נושא פנים ברם הכא אמר הקדוש ברוך הוא אם הכהן המשיח והקריב פר אם כל עדת ישראל ישגו והקריבו פר בן בקר:

ד מתן אדם ירחיב לו (משלי יח) מעשה בר' אליעזר ור' יהושע ורבי עקיבא שהלכו לחולות אנטוכיא לעסק מגבת צדקה לחכמים והוה תמן חד בר נש והוה שמיה אבא יודן והוה יהיב פרנסה בעין טובה פעם אחד ירד מנכסיו וראה רבותינו שם ונתכרכמו פניו הלך לו אצל אשתו אמרה לו אשתו מפני מה פניך חולניות אמר לה רבותי כאן ואיני יודע מה לעשות אשתו שהית' צדקת ממנו אמרה לו לא נשתיר לנו אלא שדה פלוני בלבד לך מכור חציה ותנה להן הלך ומכר חציה ונתנה להן נתפללו עליו ואמרו המקום ימלא חסרונוך לאחר ימים הלך לחרוש בחצי שדהו עם כשהוא חורש נפתחה הארץ לפניו ונפלה פרתו שם ונשברה רגלה ירד להעלותה והאיר הקב"ה עינו ומצא שם סימה אמר לטובתי נשברה רגל פרתי בחזירת רבותינו לשם שאלו עליו ואמרו מה אבא יודן עביד אמר להון הוא אבא יודן דעבדי אבא יודן דעיזין אבא יודן דגמלי אבא יודן דתורי מן יכול למחמי סבר אפויא דאבא יודן כיון ששמע יצא לקראתן אמרו ליה מה אבא יודן עביד אמר להן עשתה תפלתכם פירות ופרי פירות אמרו לו חייך אף על פי שנתנו אחרים יותר ממך לך כתבנו בראש נטלוהו והושיבוהו אצלן וקראו עליו זה הפסוק מתן אדם ירחיב לו רשב"ל אזל לבוצרה והוה תמן חד בר נש והוה שמיה אבא יודן רמאי וחס ושלום לא הוה רמאי אלא דהוה מרמי במצוותה כד הוין פסקין כל עמה הוה פסיק כל קבל כולהון נטלו רשב"ל והושיבו אצלו וקרא עליו הפסוק הזה מתן אדם ירחיב לו ר' חייא בר אבא עביד פסיקה למתן בבי מדרשא דטבריא והוה תמן חד בר נש מן בנו דסילכא ופסק חדא ליטרא דדהב נטלו ר' חייא בר אבא והושיבו אצלו וקרא עליו הפסוק הזה מתן אדם ירחיב לו א"ר אבהו כתיב (דברים יב) השמר לך פן תעזוב את הלוי וכתיב בתריה (שם) כי ירחיב ה' את גבולך וכי מה ענין זה לזה אלא אמר הקדוש ברוך הוא לפי מתנותיך מרחיבין לך רבי אחא בשם ר' הושעיא עבד מביא פר ורבו מביא פר העבד קודם לרבו דתנן תמן פר המשיח פר העדה עומדים פר המשיח קודם לפר העדה לכל מעשיו:

ה גופא אם הכהן המשיח וגו' זה שבנא דכתיב ביה (ישעיה כב) לך בוא אל הסוכן וגו' אמר ר' אלעזר כהן גדול היה ר' יהודה אומר אמרכל היה על דעתיה דר' אלעזר דאמר כהן גדול היה והלבשתיו כתנתך על דעתיה דר' יהודה ברבי דהוה אמר אמרכל היה (שם) וממשלתך אתן בידו תני ר' חייא למה הוא קורא אותו אמרכל שהיה מר לכל אמר רבי ברכיה מן הדא סכנין הוה ועלה ונתמנה קומיה איספסריאן בבה"ק הוא שהנביא מקנתרו ואומר (שם כב) מה לך פה ומי לך פה כי חצבת לך פה קבר אמר לו גלויי בר גלויי איזה כותל בנית כאן איזה עמוד העמדת כאן אפילו איזה מסמר קבעת כאן מכאן א"ר אלעזר צריך אדם שיהיה לו מסמר או יתד קבוע בבית הקברות כדי שיזכה ויקבור באותו מקום כי חצבת לך פה קבר עשאו כמין שובך ונתן קברו עליו (שם) חוצבי מרום קברו ר' שמואל בשם מר עוקבן אמר ממרום נחצב עליו שלא תהיה לו קבורה בא"י (שם) חוקקי בסלע משכן לו ארון הנה ה' מטלטלך טלטלה גבר טלטול אחר טלטול ארשב"נ כהדין תרנגולא דהוה גלה ואזל מן אתר לאתר (שם) ועוטך עטה שלקה בצרעת כמה דתימא (ויקרא יג) ועל שפם יעטה (ישעיה שם) צנף יצנפך צניפה גלות בתר גלות (שם) כדור מה הכדור הזה שמתלקט בידיים ואין מגיע לארץ כך הוא אל ארץ רחבת ידיים זו כספיא שמה תמות ושמה מרכבות כבודך על דעתיה דר"א דהוה אמר כה"ג היה שהיה נהנה מן הקרבנות על דעתיה דר"א ברבי דהוה אמר אמרכל היה שהיה נהנה מן ההקדשות קלון בית אדוניך על דעתיה דר"א שהיה כה"ג שהיה מבזה את הקרבנות על דעתיה דר"י ברבי שאמר אמרכל היה שהיה מבזה את ב' אדוניו ואיזה זה ישעיהו וחזקיהו רבי ברכיה בשם רבי אבא בר כהנא אמר מה עשו שבנא ויואח נטלו אגרת וכתבוה ותחבוה בחץ והושיטוה בעד החלון ונתנוה לסנחריב מה כתבו בה אנו וכל בני מבקשים להשלי' לך ישעיה וחזקיה אין מבקשים להשלים לך והוא שצפה דוד ברוח הקדש ואמר (תהלים יא) כי הנה הרשעים ידרכון קשת זה שבנא ויואח כוננו חצם על יתר על מתחי גירא לירות במו אופל לישרי לב לשני ישרי לב ואיזה זה ישעיה וחזקיה:

ו ד"א אם הכהן המשיח יחטא הכהן משיח מכפר וצריך כפרה תני ר' חייא הואיל ומשיח מכפר וציבור מתכפר מוטב שיקדים מכפר למתכפר דתנן (ויקרא טו) וכפר בעדו ובעד ביתו ביתו זו אשתו ד"א אם הכהן המשיח יחטא וכהן המשיח חוטא א"ר לוי עלובה היא מדינתא דאסיא פודגריס ודאיקוטטא בחדא עינא וסניגוריא מקטרג דיני נפשות לאשמת העם לאש מת העם משל לשושטה של דוב שהיה אוכל סדורים של דוב אמר המלך הואיל והוא אוכל סדורים של דוב תאכלנו הדוב כך אמר הקב"ה הואיל והוא נהנה מן ההקדשות תאכלנו האש א"ר אייבו מעשה בטבח אחד בציפורי שהיה מאכיל את ישראל נבילות וטרפופות פעם אחת עיוה"כ אכל ושתה ונשתכר

ועלה לראש הגג ונפל ומת התחילו הכלבים מלקקין את דמו אתון ושיילון לר' חנינא מהו לאעברא יתיה מן קדמיהון אמר להון כתיב (שמות כב) ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טריפה לא תאכלו לכלב תשליכון אותו זה שהיה גוזל את הכלבים ומאכיל את ישראל נבילות וטריפות ארפון להון מדידהון אינון אכלין והביא את הפר אל פתח אהל מועד א"ר יצחק משל לאוהבו של מלך שכבדו בדורון ובקלוסין נאה אמר המלך הניחו אותו על פתח פלטיין כל שיצא ונכנס יהא רואה אותו כך והביא את הפר אל פתח אהל מועד (ויקרא ד):

ז וסמכו זקני העדה את ידיהם (שם) א"ר יצחק אומ"ה אין להם סומכין שנא' (יחזקאל ל) ונפלו סומכי מצרים ישראל יש להן סומכין שנאמר וסמכו זקני העדה אומות העולם נקראו עדה שנאמר (איוב טו) כי עדת חנף גלמוד ישראל נקראו עדה שנאמר וסמכו זקני העדה אומות העולם נקראו אבירים (תהלים סח) עדת אבירים בעגלי עמים וישראל נקראו אבירים (ישעיה מז) שמעו אלי אבירי לב אומות העולם נקראו אדירים (יחזקאל לב) אותה ובנות גוים אדירים וישראל נקראו אדירים (תהלים טו) ואדירי כל חפצי במ אומות העולם נקראו חכמים (עובדיה א) והאבדתי חכמים מאדום ישראל נקראו חכמים (משלי י) חכמים יצפנו דעת אומות העולם נקראו תמימים (שם א) ותמימים כיורדי בור וישראל נקראו תמימים (שם כח) ותמימים ינחלו טוב אומות העולם נקראו צדיקים (יחזקאל כג) ואנשים צדיקים המה ישפטו אותהם ישראל נקראו צדיקים (ישעיה ס) ועמך כולם צדיקים או"ה נקראו אישים (תהלים קמא) אישים פועלי און ישראל נקראו אישים (משלי ח) אליכם אישים אקרא או"ה נקראו גבורים (תהלים נב) מה תתהלל ברעה הגבור וישראל נקראו גבורים (שם קג) גבורי כח עושי דברו:

ח תני ר"ש מה נגרין הם ישראל שהם יודעין לרצות את בוראם א"ר יודן כאילן כותאי אילין כותאי חכימין למיחסדה חד מנהון הוי אזיל לגבי אתתא אמר לה אית לך חד בצל תיתנון לי מן דיהבא ליה אמר לה אית בצל בלא פיתא מן דיהבא ליה אמר לה אית מיכל בלא משתי מתוך כך אכיל ושתי א"ר אחא אית אתתא דחכימא למשאל ואית אתתא דלא חכימא למשאל אית אתתא דחכימא למשאל אתיא לגבי מגירתא תרעא פתיחא מדפק ליה אמר לה שלמא עליך מגרתי מה את עבידא מה בעליך עביד ומה בנייכי עבידין אמרה לה טב נעול מתיבא לה נעול מה את בעיא אמרה לה אית לך מקימה פלונית תתנון לי אמרה לה אין דלא חכימא למשאל אזלא לגבי מגירתא תרעא משקיף פתחה לה אמרה לה אית לך מקימה פלונית אמרה לה לאו אמר ר' חנינא אית אריס דחכים למשאל ואית אריס דלא חכים למשאל דחכים

למשאל חמי בגרמיה דשקע באריסותיה עביד לב טב סרק שעריה מחוור מניה אפיה טבין יהיב חוטרא בידי' ועזקתא באצבעיה ואזיל לגבי מרי עבידתא והוא א"ל אתי בשלום אריס טב מה את עביד והוא א"ל טב ומה ארעא עבידא תזכי ותשבע מן פירי מה תורי עבדין תזכי ותשבע מן שמניהון מה עזים עבדין תזכי ותשבע מן גדיהון א"ל מה את בעי א"ל אית לך י' דינרין תתנון לי אמר ליה אם את בעי עשרים סב לך דלא חכים למישאל שעריה מקצץ מניה צואן אפיה בישין אזל לגבי מרי עבידתא משאיל ליה א"ל מה ארעא עבידא א"ל הלואי מעלה מה דאפקינן בגווה מה תורא עבדין אמר ליה תשישין א"ל מה את בעי אית לך עשרה דינרין תתנון לי א"ל זיל קום מה דאית לי גבך א"ר חוני דוד מאריסא טבא הוה בתחלה משורר בקילוס ואומר (תהלים יט) השמים מספרים כבוד אל א"ל השמים שמא את צריך לכלום ומעשה ידיו מגיד הרקיע א"ל שמא את צריך לכלום מזכיר והולך יום ליום יביע אומר וגו' א"ל הקדוש ברוך הוא מה את בעי אמר לו שגיאות מי יבין מן שגגתא דעבדית קמך אמר לו הא שרי לך והא שביק לך א"ל מנסתרות נקני מן טמירתא דעבדית קמך א"ל הא שרי לך והא שביק לך אמר ליה (שם) גם מזדים חשוך עבדך אלו הזדונות ואל ימשלו בי אז איתם אלו תוקפי עבירות ונקיתי מפשע רב אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם את אלוה רב ואנא חובי רברבן יאי לאל רב דשביק לחובין רברבין הדא הוא דכתיב (שם כה) למען שמך ה' וסלחת לעוני כי רב הוא.

ויקרא רבה פרשה ו' משנה א: ונפש כי תחטא ושמעה קול אלה והוא עד או ראה או ידע וגו' זש"ה (משלי כד) אל תהי עד חנם ברעך וגו' אל תהי עד חנם אלו ישראל שנאמר (ישעיה מג) ואתם עדי נאום ה' ואני אל ברעך זה הקב"ה שנאמר (משלי כז) רעך ורע אביך אל תעזוב וגו' (שם כד) והפיתית בשפתיך מאחר שפיתיתם אותו בסיני ואמרתם (שמות כד) כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע לסוף מ' יום אמרתם לעגל (שם לב) אלה אלהיך ישראל א"ר אחא הדא הוא רוח הקדש סניגוריא היא מלמדת זכות לכאן ולכאן אומרת לישראל אל תהי עד חנם ברעך ואחר כך אומרת להקדוש ברוך הוא (משלי כד) אל תאמר כאשר עשה לי כן אעשה לו א"ר יצחק כתיב (הושע ו) והמה כאדם עברו ברית ברם הכא (שם יא) כי אל אנכי ולא איש ראובן הוה ידע לשמעון סהדי א"ל אתי סהיד לי הדא סהדותא א"ל אין כשנכנס לדיין חזר בו ואמר לו רוח הקדש והפיתית בשפתיך מאחר שפיתית בהכנסת אותו לדין חזרת בך למחר אתו סהדי לראובן גבי שמעון מה יעשה כאשר עשה לו אל תאמר כאשר עשה לי כן אעשה לו איש כפעלו והלא כבר נתנה תורה איפופסין והוא עד או ראה או ידע אם לא יגיד ונשא עונו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

ויקרא ה א-ג): וְנָפֶשׁ כִּי-תִחַטָּא, וְשָׁמְעָה קוֹל אֱלֹהִים, וְהוּא עֵד, אוֹ רָאָה אוֹ יָדַע; אִם-לֹא יִגִּיד, וְנִשְׁאַ עוֹנוֹ. ב אוֹ נָפֶשׁ, אֲשֶׁר תִּנְע בְּכָל-דְּבַר טְמֵא, אוֹ בְּנִבְלַת תְּיָה טְמֵאָה אוֹ בְּנִבְלַת בְּהֵמָה טְמֵאָה, אוֹ בְּנִבְלַת שָׂרָץ טְמֵאָה; וְנִעְלַם מִמֶּנּוּ, וְהוּא טְמֵא וְאָשָׁם. ג אוֹ כִי יִנְע, בְּטְמֵאת אָדָם, לְכָל טְמֵאתוֹ, אֲשֶׁר יִטְמֵא בָּהּ; וְנִעְלַם מִמֶּנּוּ, וְהוּא יָדַע וְאָשָׁם.....(גימ' 9733)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(משלי כד) אל תהי עד חנם

ברעך.....(גימ' 924א)

(ישעיה מג) ואתם עדי נאום

ה'.....(גימ' 654)

(משלי כז) רעך ורע אביך אל

תעזוב.....(גימ' 1132א)

(משלי כד) והפיתית

בשפתיך.....(גימ' 1723).

(שמות כד) כל אשר דבר ה' נעשה

ונשמע.....(גימ' 1695א)

(משלי כד) אל תאמר כאשר עשה לי כן אעשה

לו.....(גימ' 2090)

(הושע ו) והמה כאדם עברו

ברית.....(גימ' 1011)

(הושע יא) כי אל אנכי ולא

איש.....(גימ' 504א)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(גימ' 9733)

ב ושמעה קול אלה הה"ד (משלי כט) חולק עם גנב שונא נפשו אלה ישמע ולא יגיד מעשה בשלטון אחד שהיה הורג את הקבלנין ומתיר את הגנבים והיו הכל מליזין עליו שאינו עושה כראוי מה עשה הוציא כרוז במדינה ואמר כל עמה לקומפון מה עשה הביא חולדות ונתן לפניהם מנות והיו החולדות נוטלות את המנות ומוליכין אותם לחורי' למחר הוציא כרוז ואמר כל עמא לקומפון הביא חולדות נתן לפניהן מנות וסתם את החורים והיו החולדות נוטלות את המנות ומוליכות אותן לחורין ומוצאות אותן מסותמות ומחזירות את המנות למקומן לומר שאין הכל אלא מן הקבלנין הרי

מן השלטון מן המעשה מנין ראובן גנב לשמעון ולוי ידע ביה א"ל אל תפרסמני ואנא
יהיב לך פלגא למחר נכנסו לבהכ"נ ושמעו קול החזן מכריז מאן גנב לשמעון ולוי
קאים תמן הלא נתנה תורה איפופסין והוא עד או ראה או ידע:

ג גופא אל תהי שבועת שוא קלה בעיניך שהרי זכריה חמי ליה (זכריה ה) ואשא עיני
ואראה והנה מגלה עפה מה עפה שייטא כמה דתימא (ישעיה ו) ויעף אלי אחד מן
השרפים ויאמר אלי מה אתה רואה ואומר אני רואה מגלה עפה א"ר אבהו אפילו
עורו של פיל ועורו של גמל אינן במדה הזו ואת אמר כאן זאת האלה היוצאת על פני
כל הארץ מהיכן יצאת מפתחו של אולם דתנן פתחו של אולם גובהו ארבעים אמה
ורחבו עשרים אמה אמר רב אייבו מפני מה משביעין האדם בס"ת ומביאין לפניו
נודות נפוחים לומר אתמול היה הנווד הזה מלא גידים ועצמות ועכשיו הוא רק מכלן
כך המשביע לחבירו לשקר סוף שיצא ריקם מכל ממונו רבי אסא אמר על שקר ר'
יונה אמר אפי' על אמת רבי ינאי הוה יתיב ודריש על הדא דר' יונה א"ר סימון אין
מוסרין את השבועה למי שהוא חשוד על השבועה ואין נותנין את השבועה למי שהוא
רץ אחר השבועה הוה עובדא בבר תלמיון וסייע לר' אסי עובדא הוה דאפקיד חד
גברא גבי בר תלמיון ק' דינרין אזל בעא להון מיניה א"ל מה דאפקדת בידי מסרית
בידך א"ל אשתבע לי מה עביד בר תלמיון נטל חד קנה וחקקיה ויהב ביה הלין דינרין
ושרי מיסמך עליה א"ל צור הדין קניא בידך ואנא משתבע לך כיון דמטי לבי כנישתא
אמר מריה דהדין ביתא טבא מה דמסרת בידי מסרית בידך ההוא מן דבידיה נסתיה
לקניא ואקשיה לארעא שריין הלין דינרין מתבדרין ושרי ההוא מלקט א"ל לקט לקט
דמן דידך אנת מלקט (שמות כב) שבועת ה' תהיה בין שניהם שאינה זזה מבין שניהם
אם המשביע משביע על שקר סופה לצאת עליו ואם הנשבע נשבע על שקר סופה
לצאת עליו עובדא הוה בחדא איתתא דעלת למילש גבי מגירתא והוּו ציירין בשושיפה
תלתא דנרי נסבתהון ויהבת יתהון ע"ג סודרא איגבלון בלישה אפה פיתא ואזלה לה
א"ל בעלה הב לי תלתא דינרים אזלת בעיא להון גבי מגירתא א"ל דלמא חמית לי
הלין תלת דינרין הוויין לההיא מגירתא תלתא בנין אמרה לה תקברנה ההיא איתתא
ברא אי היא ידעה בהון גרמון חובין וקברתיה אמרה אילולי דההיא איתתא חשידה
בהון לא הוה קברה ליה אזלה ואמרה לה דלמא חמית לי להלין דינרים אמרה ההיא
איתתא תקבור בנה אחרינא אי היא ידעה בהון גרמון חוביא ומית ברא אחרינא זמן
אחרן אמרה לה דלמא חמית לי הלין דינרין אמרה תקבור ההיא איתתא ברא
תליתאה אי היא ידעה בהון גרמון חובין וקברתיה א"ל בעלה לית אנת אזיל למנחמה
להדא מגירתך נסבת תרין עגולין דפיתא ואזלת מנחמת יתה כיון דקצון עגולה נפקון
הלין תלת דינרי מינה הדא דברייתא אמרין בין זכאי בין חייב לידי מומי לא תעול

(זכריה ה) ובאה אל בית הגנב ואל בית הנשבע בשמי לשקר ולנה בתוך ביתו וכלתו [ואת] עציו [ואת] אבניו א"ר שמואל בר נחמן מלאכי חבלה אין להם קפיצין שנאמר (איוב א) משוט בארץ ומהתהלך בה ברם הכא ולנה בתוך ביתו א"ר אבא בר כהנא דברים שאין האש שורפן שבועת שוא מכלתן דרכה של אש לאכול עצים שמא אבנים ברם הכא וכלתו את עציו ואת אבניו:

ד ר' יוסי בר חנינא פתר קרייא בסוטה ונפש כי תחטא היא שחטאה על בעלה שהוא זנה ומפרנסה והיא הולכת ומקלקלת עם אחר (במדבר ה) ושמעה קול אלה והשביע הכהן את האשה בשבועת האלה והוא עד ועד אין בה או ראה ונעלם מעיני אישה ולא מעיני יבמה או ידע ונסתרה והיא נטמאה אם לא יגיד ונשא עונו אם לא תגיד לכהן וצבתה בטנה ונפלה יריכה:

ה ר' פנחס פתר קריה בישראל לפני הר סיני ונפש כי תחטא (דברים ט) וארא והנה חטאתם ושמעה קול אלה (דברים ה) ואת קולו שמענו מתוך האש א"ר יוחנן קופרמסאות נתנו ביניהם שאינו כופר בהן והם אינם כופרים בו א"ר יצחק מלך כשהוא משביע את לגיונותיו אינו משביען אלא בסייף כלומר שכל העובר על התנאים הללו יהא הסייף הזה עובר על צוארו כך (שמות כד) ויקח משה חצי הדם ומהיכן היה יודע משה חציו של דם ר' יהודה ברבי אילעי אמר הדם נחלק מאליו ר' נתן אמר נשתנו מראיו ונעשה חציו שחור וחציו אדום בר קפרא אמר מלאך ירד בדמות משה וחלקו א"ר יצחק בת קול היתה יוצאת מהר חורב ואומרת עד כאן חציו של דם תני ר' ישמעאל בקי היה משה בהלכות דם וחלקו וישם באגנות ר' הונא בשם ר' אבין באגנת כתיב לא זה גדול מזה ולא זה גדול מזה אמר משה לפני הקדוש ב"ה מה נעשה בחלקך אמר לו זרוק על העם ומה נעשה בחלקם אמר לו זרוק ע"ג המזבח וחצי הדם זרק על המזבח רבי ברכיה ור' חייא בשם ר' יוסי בר חנינא הוא נשבע להן והן נשבעו לו הוא נשבע להן (יחזקאל יז) ואשבע לך ואבא בברית אתך נאם ה' אלהים והן נשבעין לו להקב"ה שנאמר (דברים כט) לעברך בברית ה' אלהיך ובאלתו ומנין שאין אלה אלא שבועה ר' נחמיה ורב נחמן דיפו בשם ר' יעקב דקסרין מן הדא (במדבר ה) והשביע הכהן את האשה בשבועת האלה וכיון שעברו על תנאי הר סיני אמר להם הקדוש ברוך הוא (ויקרא כו) אף אני אעשה זאת לכם א"ר פנחס כתיב (הושע ו) והמה כאדם עברו ברית ברם הכא כי אל אנכי ולא איש א"ר אהבה בר זעירא כתיב (איכה ב) עשה ה' אשר זמם כמה שכתוב בתורתו (ויקרא כו) ויספתי ליסרה כן עשה ח"ו אלא בצע אמרתו מה בצע אמרתו פשרה פשר ר' יעקב דכפר הנין אמר בזע פורפירה רבי ברכיה מייתי לה מן הדא (שם)

והבאתי עליכם חרב נקמת נקם ברית תני ר' חייא נקם בברית ונקם שאינו בברית איזה נקם שאינו בברית ר' עזריה ור' אחא בשם ר' יוחנן אמר זה סימיו עינים שסימו את עיני מלך יהודה שנאמר (יחזקאל יז) כה אמר ה' אלהים חי אני אם לא אלתי אשר בזה אם לא אלתי זו שבועה שנשבע לנבוכדנצר ובריתי אשר הפר זה בריתי של הר סיני ונתתיו בראשו ושאר כל הגוף לא לקה ר' שמואל בר נחמן בשם ר' יונתן זה סימיו עינים שהוא תלוי בראש וכיון שגלו לבבל אמרו לנבוכדנצר (דניאל ג) נבוכדנצר לא חשחין אנחנא הן איתי אלהנא וגו' והן לא ידיע להווי לך מלכא די לאלהך לא איתנא פלחין אמר להון הקב"ה (זכריה ט) גם את בדם בריתך נזכרתי אותו הדם שבסיני לפיכך שלחתי וגו' אין מים בו א"ר פנחס אין כאן עוד (תהלים כט) שפכו דמם כמים סביבות ירושלים והוא עד אלו ישראל (ישעיה מג) ואתם עדי נאום ה' ואני אל או ראה (דברים ד) אתה הראת לדעת או ידע וידעת היום אם לא יגיד ונשא עונו אם לא תגידו אלהותי לאומות העולם הרי אני פורע מכם אימתי (ישעיה ח) וכי יאמרו אליכם דרשו אל האובות:

ו א"ר סימון בארי לא נתנבא אלא שני פסוקים ולא היה בהם כדי ספר ונטפלו בישעיה ואלו הן וכי יאמרו אליכם וחברו אמר רבי יוחנן כל נביא שנתפרש שמו ונתפרש שם אביו ונביא וכל נביא שנתפרש שמו ולא נתפרש שם אביו הוא נביא ואביו אינו נביא רי אליעזר בשם ר' יוסי בן זמרא מייתי לה מן הדא והתנבא זכריה בר עדוא נביא שהיה נביא בן נביא ורבנן אמרין בין שנתפרש ובין שלא נתפרש שמו נביא ובן נביא שכן עמוס אמר לאמציה (עמוס ז) לא נביא אנכי ולא בן נביא מה זה נביא והוא אומר לא נביא אנכי אף אביו היה נביא והוא אומר ולא בן נביא אנכי כתוב אחד אומר ישעיה בן אמוץ הנביא וכתוב אחד אומר ישעיה הנביא בן אמוץ שהיה נביא בן נביא (ישעיה ח) הלא עם אל אלהיו ידרוש כל אומה ולשון תסגוד לאלהיה המצפצפים אלו המציינין והמהגין אלו המנהמין הלא עם אל אלהיו ידרוש כל אומה ולשון תזכור לאלהיה בעד החיים אל המתים א"ר לוי משל לא' שאיבד את בנו והלך לתובעו בין הקברות פקח אחד שראה אותו אמר לו בנך שאיבדת חי או מת א"ל חי א"ל שוטה שבעולם דרכן של מתים להיות נתבעים אצל חיים שמא חיים אצל מתים בכ"מ חיים עושים צרכי מתים שמא המתים עושים צרכי חיים כך אלהינו חי וקיים לעולם שנאמר (ירמיה י) וה' אלהים אמת מהו אמת א"ר אבין שהוא אלהים חיים ומלך עולם אבל אלהי עובדי כוכבים מתים הן שנאמ' (תהלים קטו) פה להם ולא ידברו עינים להם ולא יראו אזנים להם ולא ישמעו מתים הן ואנו מניחים חי העולמים ומשתחויים למתים לתורה ולתעודה התורה מעידה בנו (ישעיה ח) אם לא יאמרו כדבר הזה אשר אין לו שחר ר"י ורשב"ל ר' יוחנן אמר אמר הקדוש ברוך הוא

לישראל בני אמרו לעובדי כוכבים אשר אין לו שחר כדבר הזה אינו מזריח לכם אורה
אמר רשב"ל אמר הקב"ה לישראל אמרו להן לאומות העולם אשר אין לו שחר אם
לעצמו אינו מזריח כיצד יזריח לאחרים רבי אבא בר כהנא אמר חשך ואפלה שמשו
בארץ מצרים שלשה ימים שנאמר (שמות י) ויהי חשך אפלה בכל ארץ מצרים אבל
תהו ובהו לא שימשו בעולם הזה והיכן הן עתידין לשמש בכרך גדול של רומי שנאמר
(ישעיה לד) ונטה עליה קו תהו ואבני בהו ורבנן אמרי אומות העולם שלא קבלו את
התורה שנתנה מתוך החשך עליהם הוא אומר (שם ס) כי הנה החשך יכסה וגו' אבל
ישראל שקבלו את התורה שנתנה מתוך החשך דכתיב (דברים ה) כשמעכם את
הקול מתוך החשך עליהם הוא אומר (ישעיה ס) ועליך יזרח ה' וכבודו עליך יראה.

פרשת צו

ויקרא רבה פרשה ז' משנה א: צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העולה זש"ה (משלי י) שנאה תעורר מדנים וגו' שנאה שנתנו ישראל ביניהם לבין אביהם שבשמים היא עוררה להן דיני דינין דא"ר שמואל בר נחמן קרוב לתשע מאות שנה היתה השנאה כבושה בין ישראל לבין אביהם שבשמים מיום שיצאו ישראל ממצרים ועד שנה שנתעוררה עליהן בימי יחזקאל הה"ד (יחזקאל כ) ואומר אליהם איש שקוצי וגו' והם לא עשו כן אלא (שם) וימרו בי ולא אבו וגו' ועשיתי עמהם בעבור שמי הגדול שלא יתחלל שנאמר (שם) ואעש למען שמי וגו' ועל כל פשעים תכסה אהבה שאוהב המקום את ישראל שנא' (מלאכי א') אהבתי אתכם אמר ה' ד"א שנאה תעורר מדנים שנאה שנתן אהרן בין ישראל לבין אביהם שבשמים היא עוררה עליהם דיני דינין א"ר אסי מלמד שהיה אהרן נוטל קרבנם ופוחסו לפניהם ואומר להם דעו שאין בו ממש הוא שמשה אמר לאהרן (שמות לב) מה עשה לך העם הזה אמר לו מוטב היה להן שידונו שוגגין ואל ידונו מזידים הוא שהקדוש ברוך הוא אמר למשה (שם) מי אשר חטא לי אמחנו מספרי הה"ד (דברים ט) ובאהרן התאנף ה' מאד להשמידו וגו' ר' יהושע דסיכנין בשם ר' לוי אין לשון השמדה הכתוב כאן אלא לשון כילוי בנים ובנות כמה דתימא (עמוס ב) ואשמיד פריו ממעל ושרשיו מתחת ועל כל פשעים תכסה אהבה תפלה שנתפלל משה עליו ומה נתפלל משה עליו רבי מנא דישאב ור' יהושע דסיכנין בשם ר' לוי מתחלת הספר ועד כאן כתיב (ויקרא א) וערכו בני אהרן (שם) וזרקו בני אהרן (שם) ונתנו בני אהרן אמר משה לפני הקב"ה הבור שנואה ומימיה חביבין חלקת כבוד לעצים בשביל בניהן דתנינן תמן כל העצים כשרים למערכה חוץ משל זית ושל גפן ולאהרן אין אתה חולק לו כבוד בשביל בניו אמר לו הקדוש ברוך הוא חייך שבשבילך אני מקרבו ולא עוד אלא שאני עושה אותו עיקר ובניו טפלים (שם ו) צו את אהרן ואת בניו לאמר:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא א-ד) וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. צו אֶת-אַהֲרֹן וְאֶת-בְּנָיו לֵאמֹר, זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה: הוּא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל-הַמִּזְבֵּחַ כָּל-הַלֵּילָה, עַד-הַבֹּקֶר, וְאִשׁ הַמִּזְבֵּחַ, תִּקְדָּה בּוֹ. וְלִבְשׁ הַכֹּהֵן מְדוּ בַד, וּמְכַנְסֵי-בַד יִלְבֹּשׁ עַל-בְּשָׂרוֹ, וְהָרִים אֶת-הַדָּשָׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאִשׁ אֶת-הָעֹלָה, עַל-הַמִּזְבֵּחַ; וְשִׁמוֹ, אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ. וּפִשֵׁט, אֶת-בְּגָדָיו, וְלִבְשׁ, בְּגָדִים אֲחֵרִים; וְהוֹצִיא אֶת-הַדָּשָׁן אֶל-מַחוּץ לַמִּחְנֶה, אֶל-מְקוֹם

טהור.....

(גימ' 14058)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(משלי י) שנאה תעורר

מדנים.....(גימ' 2116 ר"ת)

(יחזקאל כ ז) וְאָמַר אֶלֶהֶם, אִישׁ

שְׁקוּצֵי.....(גימ' 1700 ס"ת)

(יחזקאל כ ח) וַיִּמְרוּ-בִי, וְלֹא

אָבוּ.....(גימ' 333 א)

(יחזקאל כ ט) וְאַעַשׂ לְמַעַן

שְׁמִי,.....(גימ' 917)

(מלאכי א') אהבתי אתכם אמר

יהוה.....(גימ' 1401 ס"ת)

(שמות לב) מה עשה לך העם

הזה.....(גימ' 615 א)

(שמות לב לג) מי אשר חטא לי אמחנו

מספרי.....(גימ' 1104)

הה"ד (דברים ט כ) וּבְאַהֲרֹן, הִתְאַנֵּף יְהוָה מְאֹד—

לְהַשְׁמִידוֹ.....(גימ' 1266)

(עמוס ב) ואשמיד פרוי ממעל ושרשיו

מתחת.....(גימ' 2507)

(ויקרא א) וערכו בני

אהרן.....(גימ' 632 א)

(ויקרא א) וזרקו בני

אהרן.....(גימ' 637)

(ויקרא א) ונתנו בני

אהרן.....(גימ' 830).

.....**ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש**

(גימ' 14058)

ב זבחי אלהים רוח נשברה וגו' (תלים נא) זבדי בן לוי ור' יוסי בן טרטס ורבנן חד אמר אמר דוד לפני הקב"ה אני כבשתי את יצרי ועשיתי תשובה לפניך אם אתה מקבלני בתשובה הרי יודע אני ששלמה בני עומד ובונה את בהמ"ק ובונה את המזבח ומקטיר עליו את הקרבנות שבתורה מן הדין קרי' זבחי אלהים רוח נשברה וחרנא אמר מנין למי שהוא עושה תשובה שמעלין עליו כאלו עלה לירושלים ובנה את בהמ"ק ובנה

את המזבח ומקריב עליו כל הקרבנות שבתורה מן הדין קריא זבחי אלהים רוח
נשברה ורבנין אמרי מנין לעובר לפני התיבה שצריך להזכיר עבודה וקרבנות ולשוח
מן הדא ברכתא רצה אלהינו שכן בציון מהרה יעבדוך בניך אית דבעי משמענא מן
הדא זבחי אלהים רוח נשברה א"ר אבא בר יודן כל מה שפסל הקדוש ברוך הוא
בבהמה הכשיר באדם פסל בבהמה עורת או שבור או חרוץ או יבלת והכשיר באדם
לב נשבר ונדכה א"ר אלכסנדרי ההדיט הזה אם משמש הוא בכלים שבורים גנאי
הוא לו אבל הקב"ה כלי תשמישו שבורים שנאמר (שם לד) קרוב ה' לנשברי לב (שם
קמז) הרופא לשבורי לב (ישעיה נז) ואת דכא ושפל רוח זבחי אלהים רוח נשברה לב
נשבר ר' אבא בר יודן בשם רב יודא בר רבי סימון משל למלך שהיה מהלך במדבר
ובא אוהבו וכבדו בכלכלה אחת של תאנים וחבית אחת של יין א"ל זה כיבוד גדול
א"ל אדוני המלך לפי שעה כבדתיך אבל כשאתה נכנס לתוך פלטיין שלך אתה רואה
כמה אני מכבדך כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל זאת תורת העולה היא העולה
אמרו לפניו רבון העולמים לפי שעה הקרבנו לפניך אבל לכשתיטיב ברצונך את ציון
תבנה חומות ירושלים (תהלים נא) אז תחפוץ זבחי צדק עולה וכליל:

ג גופא אמר רשב"י לעולם אין העולה באה אלא על הרהור הלב א"ר לוי מקרא
מלא הוא (יחזקאל כ) והעולה על רוחכם היו לא תהיה אשר אתם אומרים וגו' ממי
אתה למד מבניו של איוב בתחלה (איוב א) והלכו בניו ועשו משתה ר' מאיר אומר
שכן דרך בני מלכים להיות קורין לאחיהן ולאחיותיהן עמהן בסעודה רבי תנחום בר'
חייא אמר להיטפל בהם הלכו שקדשו להם נשים הה"ד (שם) ויהי כי הקיפו ימי
המשתה וישלח איוב ויקדשם על דעתיה דרבי תנחום ב"ר חייא דאמר שקידשו להם
נשים ניטפלו בהם והלכו על דעתיה דר' מאיר דהוא אמר שכן דרך בני מלכים להיות
קורין לאחיהם ולאחיותיהם בסעודה כד"א (שמות יט) ואל העם תאמר התקדשו
והשכים בבקר והעלה א"ר יודן בר חלפיי בעי מספר ימים או מספר בניו ובנותיו או
מספר כל קרבנות שבתורה כשהוא אומר כי אמר איוב (איוב א) אולי חטאו בני וברכו
אלהים בלבבם הדא אמר אין העולה בא אלא על הרהור הלב ר' אחא בשם ר'
חנינא בר פפא שלא יהיו ישראל אומרים לשעבר היינו מקריבין קרבנות ומתעסקין
בהן עכשיו שאין קרבנות מהו להתעסק בהם אמר הקב"ה הואיל ואתם מתעסקים
בהם מעלה אני עליכם כאלו אתם מקריבין אותן ר' הונא אמר תרתי אין כל הגליות
הללו מתכנסות אלא בזכות משניות מה טעמא (הושע ח) גם כי יתנו בגוים עתה
אקבצם רב הונא אמר חורי (מלאכי א) כי ממזרח שמש עד מבואו גדול שמי בגוים
ובכל מקום מוקטר מוגש וכי יש מנחה טהורה וקמיצה והקטרה בבבל אלא איזו זו
משנה אמר הקדוש ברוך הוא הואיל ואתם מתעסקים במשנה כאילו אתם מקריבין

קרבת שמואל אמר (יחזקאל מג) ואם נכלמו מכל אשר עשו וכי יש צורת הבית עד עכשיו אלא אמר הקב"ה הואיל ואתם מתעסקים בו כאלו אתם בונים אותו אמר רבי אסי מפני מה מתחילין לתנוקות בת"כ ואין מתחילין בבראשית אלא שהתנוקות טהורין והקרבת טהורין יבואו טהורין ויתעסקו בטהורים:

ויקרא רבה פרשה ז' משנה ד רבי אבא בר כהנא ורבי חנן תרויהון בשם רבי עזריה דכפר חטייה אמר משל למלך שהיו לו שני מגירסין בישל לו האחד תבשיל אתא ואכלו והיה ערב לו ועשה השני תבשיל ואכלו וערב לו ואין אנו יודעים איזה מהם ערב לו יותר אלא ממה שהוא מצוה את השני ואומר לו כתבשיל הזה תעשה לי אנו יודעים שהשני ערב לו בו יותר כך הקריב נח קרבן והיה ערב להקדוש ברוך הוא שנא' (בראשית ח) וירח ה' את ריח הניחוח הקריבו ישראל והיה ערב להקב"ה ואין אנו יודעים אי מהם ערב לו ביותר אלא במה שהוא מצוה את ישראל ואומר להם (במדבר כח) ריח ניחוחי תשמרו להקריב לי אנו יודעים ששל ישראל הוא ערב ביותר הה"ד (מלאכי ג) וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים כימי עולם כימי משה וכשנים קדמוניות כשני שלמה רבי אומר כימי עולם כימי נח וכשנים קדמוניות כימי הבל שלא היתה עבודת כוכבים בימיו רבי אבין אמר תרתי רבי אבין אמר משל למלך שהיה מוסב על אקוביטון שלו הכניסו לו תבשיל הראשון ואכלו והיה ערב לו התחיל ממחה בקערה כך (תהלים סו) עולות מחים אעלה כזה שהוא ממחה בקערה רבי אבין אמר חורי רבי אבין אמר משל למלך שהיה מהלך במדבר הגיע לבורגין הראשון ואכל שם ושתה שם הגיע לבורגין השני אכל שם ושתה שם ולן שם כך במה שהוא מתמה על העולה זאת תורת העולה היא העולה על המזבח כל הלילה עד הבוקר מכאן שהעולה כולה כליל לאישים:

התאמה גימטריית לציטוטי הפסוקים במדרש:

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש

בראשית ח) וירח יהוה את ריח

הניחוח.....(גימ' 956)

(במדבר כח) ריח ניחוחי תשמרו להקריב

לי.....(גימ' 1643)

מלאכי ג) וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות.....

(גימ' 2737)

(תהלים סו) עולות מחים

אעלה.....(גימ' 716)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 6052)

כמניין: זאת תורת העלה: הוא העלה על מוקדה על-המזבח כל-הלילה, עד-הבקר,
(גימ' 2574)

היתרה 3478 כמניין: (תהילים, מב,ו) מה-תשתוקחי, נפשי ותקמי עלי הוחלי
לאלהים, כי-עוד אודנו ישועות

פניו.....(גימ')
(3478)

ה ואש המזבח תוקד בו א"ר פנחס ואש המזבח תוקד עליו אין כתיב כאן אלא תוקד
בו האש היתה מתוקד בו תני בשם רבי נחמיה קרוב למאה ושש עשרה שנה היתה
האש מתוקדת בו עזו לא נשרף ונחשתו לא ניתך אם תאמר דהוה גלד תני בשם ר'
הושעיה כעובי דינר גרדיון היה בו אמר רשב"ל אף מזבח הקטורת כן שנאמר (שמות
ל) ועשית מזבח מקטר קטרת מתקטר בקטרת אין כתיב כאן אלא מקטר קטורת
המזבח היה מקטיר את הקטרת ורב אמר ובכלי הבקר נתבשל הבשר אין כתיב כאן
אלא (מ"א יט) ובכלי הבקר בשלם הבשר הבשר היה מבשל את הכלי:

ו א"ר לוי נימוס וקלוסים הוא שכל המתגאה אינו נידון אלא באש שנא' היא העולה
על מוקדה דור המבול ע"י שנתגאו ואמרו (איוב כא) מה שדי כי נעבדנו וגו' לא נדונו
אלא באש שנאמר (שם ו) בעת יזורבו נצמתו א"ר יהושע ב"ל זריבתן לחלוטין היתה
כד"א (ויקרא כה) לצמיתות לקונה (איוב ו) בחומו נדעכו ממקומם מהו בחומו
ברותחין א"ר יוחנן כל טיפה וטיפה שהיה הקדוש ברוך הוא מביא על דור המבול היה
מרתחה בתוך גיהנם הה"ד בחומו נדעכו ממקומם סדומיים על ידי שנתגאו ואמרו
נשכח את הרגל מבינינו כמה דכתיב (שם כח) פרץ נחל מעם גר וגו' לא נידונו אלא
באש (בראשית יט) וה' המטיר על סדום פרעה הרשע ע"י שנתגאה ואמר (שמות ה)
מי ה' אשר אשמע בקולו לא נדון אלא באש (שם ט) ויהי ברד ואש מתלקחת וגו'
סיסרא הרשע על ידי שנתגאה ולחץ את ישראל כמה דכתיב (שופטים ד) והוא לחץ
את בני ישראל בחזקה מהו בחזקה א"ר יצחק בחירופין ובגידופין לא נדון אלא באש
(שם ה) הכוכבים ממסלותם נלחמו וגו' שנחריב ע"י שנתגאה ואמר (ישעיה לו) מי
בכל אלהי הארצות וגו' לא נידון אלא באש (שם י) ותחת כבודו יקד יקוד וגו'
נבוכדנצר על ידי שנתגאה ואמר (דניאל ג) ומן הוא אלה די ישיזבינכון מן ידי לא נידון
אלא באש קטל המון שביבא דנורא מלכות הרשעה על ידי שהיא מחרפת ומגדפת
ואומרת (תהלים עג) מי לי בשמים אינה נידונית אלא באש (דניאל ז) חזה הוית עד די

קטילת חיותא והובד גשמה ויהיבת ליקידת אשא אבל ישראל שהם נבזין ושפלים בעוה"ז אינן מתנחמין אלא באש שנאמר (זכריה ב) ואני אהיה לה נאם ה' חומת אש סביב

ויקרא רבה פרשה ח' משנה א זה קרבן אהרן ובניו רבי לוי פתח (תהלים עה) כי אלהים שופט מטרוניתא שאלה את ר' יוסי בר חלפתא אמרה לו בכמה ימים ברא הקב"ה את עולמו אמר לה לששת ימים דכתיב (שמות לא) כי ששת ימים עשה ה' את השמים וגו' אמרה לו ומאותה שעה עד עכשיו מהו יושב ועושה אמר לה מזווג זווגים אשתו של פלוני לפלוני בתו של פלוני לפלוני ממונו של פלוני לפלוני אמרה לו הדא הוא אף אני יכולה לעשות כן כמה עבדים יש לי וכמה שפחות יש לי ואני יכולה לזווגם בשעה אחת אמר לה אם קלה היא בעיניך קשה היא לפני הקדוש ברוך הוא כקריעת ים סוף הניחה והלך לו מה עשתה שלחה והביאה אלף עבדים ואלף שפחות והעמידה אותן שורות שורות אמרה להם פלוני ישא לפלונית פלוני לפלונית זווגן בלילה אחת לצפרא אתין לגבה דין מוחו פציעה ודין עינו שמוטה ודין אצילי' פריך ודין ארכובה תבירה דין אמר לינא בעיא לדין ודין אמר לינא בעיא לדין מיד שלחה והביאה את ר' יוסי בר חלפתא אמרה לו רבי אמת היא תורתכם נאה משובחת היא יפה אמרת כל מה שאמרת אמר לה לא כך אמרתי לך אם קלה היא בעיניך קשה היא לפני הקב"ה כקריעת ים סוף שנאמר (תהלים סח) אלהים מושיב יחידים ביתה מוציא אסירים בכושרות מהו בכושרות בכי ושירות דבעא אמר שירה דלא בעא בכה ומה הקדוש ברוך הוא עושה מזווגן על כרחן שלא בטובתן א"ר ברכיה בלשון זה השיבה רבי יוסי בר חלפתא הקב"ה יושב ועושה סולמות מגביה לזה ומשפיל לזה שנאמר (שם עה) כי אלהים שופט זה ישפיל וזה ירים ר' יונה בוצרי פתר קריה בישראל בלשון זה הושפלו בלשון זה הוגבהו בלשון זה הושפלו (שמות לב) כי זה משה ובלשון זה הוגבהו (שם ל) זה יתנו כל העובר ורבנן פתרין קריא באהרן בלשון זה הושפל ואשליכהו באש ויצא העגל הזה ובלשון זה הוגבה זה קרבן אהרן ובניו וגו':

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(תהלים עה) כי אלהים

שופט.....(גימ' 511).

.....(שמות לא) כי ששת ימים עשה יהוה את השמים.....

(גימ' 2327)

(תהלים סח) אלהים מושב יחידים ביתה מוציא אסירים בכושרות.....(גימ' 2432ר"ת)

(שם עה) כי אלהים שופט זה ישפיל וזה ירים.....
(גימ' 1231)

(שמות לב) כי זה

משה.....(גימ' 472רס"ת)
(שם ל) זה יתנו כל

העובר.....(גימ' 811)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:.....
(גימ' 7784).

כמניין: (ויקרא ו יג) זה קרבן אהרן ובניו אשר-יקריבו ליהוה, ביום המשח
אתו--עשירת האפה סלת מנחה, תמיד: ממציתה בבקר, וממציתה
בערב.....(גימ' 6205)

היתרה: 7784 - 6205 = 1579 כמניין

(ויקרא ו יג) זה קרבן אהרן ובניו אשר-יקריבו ליהוה,.....
(גימ 1579)

ויקרא רבה פרשה ח' משנה ב ד"א זה קרבן אהרן זש"ה (שופטים יד) ויאמר להם
מהאוכל יצא מאכל אמר ר' שמואל בר נחמן כיון שהתחיל רוח הקודש לגשגש
בשמשון בג' מקומות התחיל שנאמר (שם יג) ותחל רוח ה' לפעמו במחנה דן בין
צרעה ובין אשתאול מאי בין צרעה ובין אשתאול א"ר שמואל ב"נ מלמד שנטל שני
הרים והקישן זה לזה כאדם שנטל ב' צרורות ומקישן זה לזה רבי יהודה ורבי נחמן
רבי יהודה אמר בשעה שהיתה רוח הקודש שרויה עליו היה פוסע פסיעה אחת
כמצרעה ועד אשתאול ר' נחמן אמר בשעה שהיתה רוח הקודש שורה עליו שערותיו
עומדות והיו מקישות זו לזו כזוג וקולן הולך כמצרעה ועד אשתאול כשהוא יורד
לתמנתה (שם יד) וירד שמשון ואביו ואמו תמנתה ותצלח עליו רוח ה' וירד אשקלון
וגו' הוא בא עד לחי כשהוא חוזר מתמנתה אמר אלך אראה את מפלת האריה שנא'
(שופטים יד) וישב מימים לקחתה ויורדהו על כפיו והיה שמשון תמיה בלבו ואמר ארי
אוכל כל החיות ועכשיו יצא ממנו מאכל כך אהרן אוכל כל הקרבנות ועכשיו יצא
ממנו קרבן ואיזהו זה קרבן אהרן ובניו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא ו יג) זה קרבן אהרן ובניו אשר-יקריבו ליהוה, ביום המשח אתו--
עשירת האפה סלת מנחה, תמיד: ממציתה בבקר, וממציתה בערב. (ויקרא

ו טז) וְכַל-מִנְחַת כֹּהֵן כְּלִיל תְּהִיָּה, לֹא

תֹּאכַל.....
.....(גימ' 7826)

כמניין הציטטות במדרש:(שופטים יד) ויאמר להם מהאוכל יצא מאכל; (שם יג) ותחל רוח ה' לפעמו במחנה דן בין צרעה ובין אשתאול; (שם יד) וירד שמשון ואביו ואמו תמנתה ותצלח עליו רוח ה' וירד אשקלון; (שם יד) וישב מימים לקחתה ויורדהו על כפיו.....(גימ' 7826)

ויקרא רבה פרשה ח' משנה ג: גופא א"ר אידי מתאוה היה דוד לקרבנם של נשיאים הה"ד (תהלים סו) עולת מחים וגו' איזה קרבן שיש בו פרים ואילים וכבשים אלא קרבנם של נשיאים שנאמר (במדבר ז) ולזבח השלמים וגו' ר' יהודה ור"נ ורבנן ר"י אומר חביב קרבנם של נשיאים לפני הקדוש ברוך הוא כשירה שאמרו ישראל בים שירה שאמרו ישראל בים (שמות טו) זה אלי ואנוהו וכאן כתיב (במדבר ז) זה קרבן נחשון בן עמינדב ר"ג אמר חביב קרבנם של נשיאים לפני הקב"ה כשני לוחות הברית בשני לוחות הברית כתיב (שמות לב) מזה ומזה הם כתובים וכאן כתיב זה קרבן נחשון בן עמינדב ורבנן אמרי חביב קרבנו של אהרן לפני הקדוש ברוך הוא כקרבן של נשיאים בקרבנות של נשיאים כתיב זה קרבן נחשון בן עמינדב וכאן כתיב זה קרבן אהרן אמר רבי ברכיה חביב קרבן של אהרן לפני הקב"ה כ"ב שבטים מה טעם זה מנין זה זי"ן שבעה ה"א חמשה הא תרי עשר:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(תהלים סו) עולת

מחים.....(גימ' 604)

(במדבר ז) ולזבח

השלמים.....(גימ' 478)

(שמות טו) זה אלי

ואנוהו.....(גימ' 127)

(במדבר ז) זה קרבן נחשון בן

עמינדב.....(גימ' 1254ר"תא)

.....**(שמות לב) מזה ומזה הם כתובים.**

(גימ' 719ר"תא)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 3182)

אומר "רבי ברכיה חביב קרבן של אהרן לפני הקב"ה כי"ב שבטים"
לפיכך ברמז מניין שמות השבטים: "ראובן", "שמעון", "לוי", "יהודה", "דן",
"נפתלי", "גד", "אשר", "יששכר", "זבולון", "יוסף",
"בנימין".....(גימ' 3182)

ד ביום המשח אותו עשירית האיפה ר' יוחנן בשם ר"ש בן יהוצדק אמר מלמד
שעשירית האיפה מעכבת לכהונת אהרן ובניו סלת מנחה תמיד ר' יהושע דסיכנין
בשם ר' לוי אמר בוא וראה כמה חס הקדוש ברוך הוא על ממונם של ישראל אמר
להן מי שנתחייב להביא קרבן יביא מן הבקר אם עולה קרבנו ואם לא מצא מן
הבקר יביא כבש אם כבש ואם לא מצא מן הכבשים יביא מן העזים ואם עז ואם לא
מצא מן העזים יביא מן העופות ואם מן העוף ואם לא מצא מהעוף יביא סלת סלת
מנחה תמיד ולא עוד אלא שכל הקרבנות אינן באים חציים וזו באה חציים (ויקרא ו)
מחציתה בבקר ומחציתה בערב ולא עוד אלא כל מי שהוא מקריב אותה מעלה עליו
הכתוב כאלו הוא מקריב מסוף העולם ועד סופו שנאמר (מלאכי א) כי ממזרח שמש
עד מבואו וגו'

ויקרא רבה פרשה ט' משנה א: וזאת תורת זבח השלמים אשר יקריב לה' זש"ה
(תהלים נ) זובח תודה יכבדנני זובח חטאת זובח אשם אין כתיב כאן אלא זובח תודה
למה חטאת באה על חטא ואשם בא על חטא תודה אינה באה על חטא אם על
תודה יקריבנו ד"א זובח תודה יכבדנני זה עכן שזבח את יצרו בתודה (יהושע ז) ויאמר
יהושע אל עכן בני שים נא כבוד ויען עכן את יהושע (תהלים נ) ושם דרך שהראה
לשבים את הדרך הה"ד (ד"ה א ב) ובני זרח זמרי ואיתן והימן וכלכל ודרדע כלם
חמשה זמרי ר' יהושע בן לוי אמר זה עכן ולמה קוראו זמרי שעשה כמעשה זמרי
ורבנן אמרי שנזמרו ישראל על ידו איתן זה אברהם אבינו על שם (תהלים פט)
משכיל לאיתן האזרחי הימן זה משה שנאמר (במדבר יב) בכל ביתי נאמן הוא רבי
שמואל בר נחמן אמר זה עכן ע"ש (יהושע ז) אמנה אנכי חטאתי כלכל זה יוסף על
שם ויכלכל יוסף ודרדע זה דור המדבר שכולו דעה כולם חמשה וכי אין אנו יודעים
שכולם חמשה אלא מלמד שאף עכן היה עמהן לעולם הבא וכן אמר יהושע (שם)
יערך ה' היום הזה היום הזה אתה עכור ואין אתה עכור לע"ל:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא ז יא-יב) וְזֹאת תוֹרַת, זֶבַח הַשְּׁלָמִים, אֲשֶׁר יִקְרִיב, לַיהוָה. יב אָם
על-תוֹדָה, יִקְרִיבֶנּוּ--וְהִקְרִיב על-זֶבַח הַתּוֹדָה חֲלוֹת מִצּוֹת בְּלוֹלַת בִּשְׁמֵן, וְרִקִּיקֵי
מִצּוֹת מִשְׁחִים בִּשְׁמֵן; וְסֹלֶת מְרֻבָּקֶת, חֲלוֹת בְּלוֹלַת

בְּשֵׁמֶן.....(גימ' 10583)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(תהלים נ) זובח תודה

יכבדנני.....(גימ' 1001)

(יהושע ז) ויאמר יהושע אל עכן בני שים נא כבוד ויען עכן את יהושע.....

(גימ' 3903 ר"סת)

(תהלים נ) ושם

דרך.....(גימ')

(572ת)

(ד"ה א ב) ובני זרח זמרי ואיתן והימן וכלכל ודרדע כלם

חמשה.....(גימ' 2224ס"ת)

(תהלים פט)משכיל לאיתן האזרחי

הימן.....(גימ' 1227)

(במדבר יב)בכל ביתי נאמן

הוא.....(גימ' 627)

(יהושע ז) אמנה אנכי

חטאתי.....(גימ' 605)

(שם) יעכרך יהוה היום

הזה.....(גימ' 424).

..... ס"ה כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(גימ' 10583)

ב ד"א (תהלים נ) זובח תודה יכבדנני ר' הונא בשם ר' אחא יכבדני אין כתיב כאן
אלא יכבדנני כבוד אחר כבוד ד"א זובח תודה יכבדנני רבי ברכיה בשם רבי אבא בר
כהנא כבדני אין כתיב כאן אלא יכבדנני כבדני בעולם הזה יכבדני בעולם הבא ושם
דרך אלו מסלקי דרכים ד"א ושם דרך אלו סופרים ומשנים שהן מלמדין את
התינוקות באמונה ד"א ושם דרך ר' יוסי ברבי יהודה בשם רבי מנחם ברבי יוסי אלו
חנונין שהן מוכרין פירות מעושרין לרבים ד"א ושם דרך אלו שהן מדליקין נרות כדי
להאיר בהם לרבים דאמר רשב"ל שאול לא זכה למלוכה אלא ע"י שהיה זקנו
מדליק נרות לרבים אמרו מבואות אפילות היו מביתו לבית המדרש והיה מדליק נרות
בהם כדי להאיר בהם לרבים כתוב אחד אומר (ד"ה א ח) ונר הוליד את קיש וכתוב

אחד אומר (ש"א ט) קיש בן אביאל הא כיצד אביאל היה שמו אלא על ידי שהיה מדליק נרות לרבים זכה ונקרא שמו נר:

ג ד"א ושם דרך א"ר ינאי ושם כתיב דשיים אורחיה סגי שוי מעשה ברבי ינאי שהיה מהלך בדרך וראה אדם אחד שהיה משופע ביותר א"ל משגח רבי מתקבלא גבן אמר לו אין הכניסו לביתו האכילו והשקהו בדקו במקרא ולא מצאו במשנה ולא מצאו באגדה ולא מצאו בתלמוד ולא מצאו א"ל סב בריך א"ל יברך ינאי בביתיה א"ל אית בך אמר מה דאנא אמר לך א"ל אין א"ל אמור אכול כלבא פיסתיא דינאי קם תפסיה א"ל ירותתי גבך דאת מונע לי א"ל ומה ירתותך גבי א"ל חד זמן הוינא עבר קמי בית ספרא ושמעית קלהון דמניקיא אמרין (דברים לב) תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב מורשה קהלת ינאי אין כתיב כאן אלא קהלת יעקב א"ל למה זכיתה למיכלא על פתורי אמר לו מיומי לא שמעית מילא בישא וחזרתי למרה ולא חמית תרין דמתכתשין דין עם דין ולא יהבית שלמא ביניהון א"ל כל הדא דרך ארץ גבך וקריתך כלבא קרא עליה שם דרך דשיים אורחיה סגי שוי דא"ר ישמעאל בר רב נחמן עשרים וששה דורות קדמה דרך ארץ את התורה הה"ד (בראשית ג) לשמור את דרך עץ החיים דרך זו דרך ארץ ואח"כ עץ החיים זו תורה אראנו בישע אלהים א"ר אבהו זה אחד מן המקראות שישועתו של הקב"ה ישועתן של ישראל (תהלים פ) ולכה לישועתה לנו:

ד א"ר פנחס משל למלך שבאו אריסיו ובני ביתו לכבדו בא א' וכבדו ואמר מי הוא זה אמרו לו אריסך הוא אמר להן טלו סדורו בא אחר וכבדו ואמר מי הוא זה אמרו לו בן ביתך הוא טלו סדורו בא אחר ואמר מי הוא זה אמרו לו לא אריסך ולא בן ביתך אלא בא לכבדך אמר יהבו לו סלירא וישב עליה כך חטאת באה על חטא ואשם בא על חטא תורה אינה באה על חטא אם על תודה יקריבנו:

ה ד"א אם על תודה יקריבנו זש"ה (משלי יד) אוילים יליץ אשם א"ר יודן הטפש הזה מתרגם חובתו בפיו ואומר לא חטאת אני חייב ולא אשם אני חייב רבי יודן בשם רבי לוי אמר אלו בני אדם שנוהגים התר בשפחות בעולם הזה הקדוש ברוך הוא תולה אותן בקדקדי ראשיהם לעתיד לבא הה"ד (תהלים סח) אך אלהים ימחץ ראש אויביו קדקד שער מתהלך באשמיו כל עמא יימרון יזיל ההוא גברא בחוביה יזיל ההוא גברא בחוביה ד"א אוילים יליץ אשם זה שהביא קרבנו ואינו מתכפר לו מה יעשה ילך אצל שבטו של לוי שכתב בו (מלאכי ג) וישב מצרף ומטהר כסף וטהר את בני לוי (משלי יד) ובין ישרים רצון זה שהביא קרבן שלא על חטא אם על תודה יקריבנו:

ויקרא רבה פרשה ט' משנה ו: ר' אלעזר ור' יוסי בר חנינא ר' אלעזר אמר שלמים הקריבו בני נח רבי יוסי בר חנינא אמר עולות הקריבו בני נח מתיב רבי אלעזר לרבי יוסי בר חנינא (בראשית ד) והבל הביא גם הוא מבכורות צאנו ומחלביהן דבר שחלבו קרב דא מה עביד ליה רבי יוסי בר חנינא עבד לה משמניהון מתיב ר"א לרבי יוסי בר חנינא (שמות כד) וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עולות ויזבחו שלמים דא מה עבד לה רבי יוסי בר חנינא עביד לה כמאן דאמר שלמים היו בעורן בלא הפשט ונתוח מתיב רבי אלעזר לרבי יוסי בר חנינא (שם יח) ויקח יתרו חותן משה עולה וזבחים לאלהים דא מה עבד לה רבי יוסי בר חנינא עבד כמאן דאמר לאחר מתן תורה נתגייר יתרו איפלגו רבי חייא בר אבא ורבי ינאי חד אמר לאחר מתן תורה נתגייר יתרו וחד אמר קודם מתן תורה נתגייר יתרו א"ר הונא ולא פליגי מ"ד קודם מתן תורה נתגייר יתרו כמ"ד שלמים הקריבו בני נח ומאן דאמר לאחר מתן תורה נתגייר יתרו כמאן דאמר עולות הקריבו בני נח ודא מסייע ליה לרבי יוסי בר חנינא (שיר ד) עורי צפון ובואי תימן עורי צפון זו עולה שנשחטה בצפון ולמה קורא אותה עורי דבר שהוא ישן ונתעורר ובואי תימן זו תודה שנשחטה בדרום ולמה קורא אותה ובואי דבר שהוא חידוש ואף קריא מסייע לר' יוסי בר חנינא (ויקרא ו) זאת תורת העולה היא העולה שהקריבו בני נח וכדו דאתו שלמים זאת תורת זבח השלמים אשר הקריבו לה' אין כתיב כאן אלא אשר יקריבו לה' מכאן ולהבא מה מקיים רבי אלעזר לקרייה דרבי יוסי ברבי חנינא עורי צפון

לכשיתעוררו הגליות הנתונות בצפון יבאו ויחנו בדרום שנא' (ירמיה לא) הנני מביא אותם מארץ צפון לכשיתעורר גוג הנתון בצפון יבא ויפול בדרום כמה דתימא (יחזקאל לט) ושובבתיך וששאתיך והעליתיך מירכתי צפון מלך המשיח שנתון בצפון יבא ויבנה בהמ"ק הנתון בדרום הה"ד (ישעיה מא) העירותי מצפון ויאת ממזרח שמש א"ר יוסי בשם רבי בנימין בר לוי לפי שבעולם הזה בזמן שרוח דרומית מנשבת אין רוח צפונית מנשבת ובזמן שרוח צפונית מנשבת אין רוח דרומית מנשבת אבל לעתיד לבא אמר הקב"ה אני מביא ארגסטס בעולם שמשמשות בו שתי רוחות הה"ד (שם מג) אומר לצפון תני ולתימן אל תכלאי הביאי בני מרחוק ובנותי מקצה הארץ אמר רבי יוחנן למדתך תורה דרך ארץ שאין חתן נכנס לחופה אלא א"כ נותנת לו כלה רשות הה"ד (שיר ד) יבוא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו ואחר כך באתי לגני אחותי כלה:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

ויקרא יא-טז) וְזֹאת תֹּרַת, זֶבַח הַשְּׁלָמִים, אֲשֶׁר יִקְרִיב, לַיהוָה. יב אִם על-תֹּדֶה, יִקְרִיבֶנּוּ--וְהִקְרִיב על-זֶבַח הַתֹּדֶה חֲלֹת מִצֹּת בְּלֹלֶת בְּשֶׁמֶן, וְרִקְיָקִי

מצות משחים בשמן; וסלת מרבכת, חלת בלולת בשמן. יג על-חלת לקם חמץ,
יקריב קרבנו, על-זבח, תודת שלמים. יד והקריב ממנו אחד מכל-קרבן,
תרומה ליהוה; לפהו, הזרק את-דם השלמים--לו יהיה. טו ובשר, זבח תודת
שלמים--ביום קרבנו, יאכל: לא-יניח ממנו, עד-בקר. טז ואם-נדר או נדבה,
זבח קרבנו--ביום הקריבו את-זבחו,
יאכל.....(גימ')

(20749

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(בראשית ד) והבל הביא גם הוא מבכורות צאנו

ומחלביהן.....(גימ' 1243ר"ת)

(שמות כד) וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עולות ויזבחו

שלמים.....(גימ' 3232ר"ת)

(שמות יח) ויקח יתרו חותן משה עולה וזבחים

לאלהים.....(גימ' 1849)

(שיר ד) עורי צפון ובואי

תימן.....(גימ' 1054א)

(ויקרא ו) זאת תורת העולה היא

העולה.....(גימ' 1662)

(ירמיה לא) הנני מביא אותם מארץ

צפון.....(גימ' 1172).

(יחזקאל לט) ושובבתיך וששאתיך והעליתך מירכתי

צפון.....(גימ' 3240).

(ישעיה מא) העירותי מצפון ויאת ממזרח

שמש.....(גימ' 2319).

(ישעיה מג) אומר לצפון תני ולתימן אל תכלאי הביאי בני מרחוק ובנותי

מקצה הארץ(גימ' 3440)

(שיר ד) יבוא דודי לגנו ויאכל פרי

מגדיו.....(גימ' 552)

(שיר ד) באתי לגני אחותי

כלה.....(גימ' 986)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש

.....(גימ' 20749)

ז רבי פנחס ורבי לוי ורבי יוחנן בשם ר' מנחם דגליא לעתיד לבא כל הקרבנות בטליו
וקרבן תודה אינו בטל כל התפלות בטלות ההודאה אינה בטלה הה"ד (ירמיה לג)
קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול אומרים הודו את ה' צבאות וגו' זו
הודאה ומביאין תודה בית ה' זה קרבן תודה וכן דוד אומר (תהלים נו) עלי אלהים
נדריך אשלם תודות לך תודה אין כתיב כאן אלא תודות ההודאה וקרבן תודה:

ח א"ר אחא משל לשלטון שנכנס למדינה ועמו כיתות של לסטים אמר אחד לחבירו
מה דחיל הדין שליטא אמר לו הדא פסטמא דילך טבא ולית את דחיל מיניה כך כיון
ששמעו ישראל פרשת קרבנות נתיראו אמר להן משה אל תתיראו התעסקו בתורה
ואין אתם יראים מכל אלה הה"ד זאת התורה לעולה ולמנחה ולמה שלמים
באחרונה שיש בה מינין הרבה אמר רבי סימון הדא גרזמיתא אינה באה אלא
באחרונה למה שיש בה מינים הרבה כך למה שלמים באחרונה שיש בה מינים הרבה
דם ואימורים למזבח חזה ושוק לכהנים עור ובשר לבעלים ר"ש אומר מי שהוא שלם
מביא שלמים ואין אונן מביא שלמים:

ט אר"ש בן יוחאי גדול השלום שכל הברכות כלולות בו (תהלים כט) ה' עוז לעמו יתן
ה' יברך את עמו בשלום חזקיה אמר תרתי חזקיה אמר גדול שלום שכל המצות
כתיב בהו (שמות כג) כי תראה כי תפגע (דברים כב) כי יקרא אם באת מצוה לידך
אתה זקוק לעשותה ואם לאו אי אתה זקוק לעשותה ברם הכא (תהלים לד) בקש
שלום ורדפהו בקשהו למקומך ורדפהו למקום אחר חזקיה אמר חורי גדול השלום
שבכל המסעות כתי' (במדבר לג) ויסעו ויחנו נוסעים במחלוקת וחונים במחלוקת כיון
שבאו כולם לפני הר סיני נעשו כולם חנייה אחת הדא דכתיב (שמות יט) ויחן שם
ישראל ויחנו שם בני ישראל אין כתיב כאן אלא ויחן שם ישראל אמר הקדוש ברוך
הוא הרי שעה שאני נותן תורה לבני בר קפרא אמר תלת בר קפרא אמר גדול שלום
שדברו הכתובים דברי בדאות בתורה בשביל להטיל שלום בין אברהם לשרה הה"ד
(בראשית יח) אחרי בלותי היתה לי עדנה ואדני זקן אבל לאברהם לא אמר כן אלא
ואני זקנתי בר קפרא אמר חורי גדול שלום שדברו הכתובים לשון בדוי בנביאים
בשביל להטיל שלום בין איש לאשתו שנאמר (שופטים יג) הנה נא את עקרה ולא
ילדת והרית ויולדת בן אבל למנוח לא אמר כן אלא (שם) מכל אשר אמרתי אל
האשה תשמר מ"מ סמנים היא צריכה בר קפרא אמר חורי גדול שלום מה אם
העליונים שאין להם לא קנאה ולא שנאה ולא תחרות ולא מצות וריבות ולא
מחלוקת ולא עין רעה צריכין שלום הה"ד (איוב כה) עושה שלום במרומיו התחתונים
שיש בהם כל המדות הללו עאכ"ו אמר רשב"ג גדול שלום שדברו הכתובים לשון

בדיות בתורה להטיל שלום בין יוסף לאחיו הה"ד (בראשית נ) כה תאמר ליוסף אנא
שא נא ולא אשכחן ביעקב דפקד כלום אמר ר' יוסי הגלילי גדול שלום שאפי' בשעת
מלחמה אין פותחין אלא בשלום הה"ד (דברים כ) כי תקרב אל עיר וגו' א"ר יודן ב"ר
יוסי גדול שלום ששמו של הקב"ה נקרא שלום הה"ד (שופטים ו) ויקרא לו ה' שלום
א"ר תנחום בר יודן מכאן שאסור לו לאדם לשאול בשלום חבירו במקום מטונף תני
ר' ישמעאל גדול שלום ששם הגדול שנכתב בקדושה אמר הקדוש ברוך הוא ימחה
במים כדי להטיל שלום בין איש לאשתו ר"מ הוה יתיב ודריש בלילי שבתא הוה תמן
חדא איתתא יציבא ושמעה ליה תנתא מדרשא אמתנית עד דיחסל ממדרש אזלה
לביתה אשכחא בוצינא טפי אמר לה בעלה אן הוית אמרה ליה אנא יתיבא ושמעה
קליא דרושה אמר לה כן וכן לא אעיילת להכא עד דאזלת ורוקת באנפי דרושה יתיב
שבתא קמייתא תנינא ותליתא אמרין לה מגירתא כדו אתון צהיבין אתינן עמך לגבי
דרושה כיון דחמי יתהון ר"מ צפה ברוח הקודש אמר להו אית מנכון איתתא דחכימא
למילחש בעינא אמרין לה מגירתא כדו את אזלת ורוקת באנפיה ותשרי לבעלך כיון
דיתבא קמי אידחילת מיניה אמרה ליה רבי לית אנא חכימא למילחש עינא אמר לה
אפ"ה רוקי באנפי שבע זימנין ואנא מינשים עבדה הכין אמר לה איזילי אמרי לבעליך
את אמרת חדא זימנא ואנא רקית שבע זימנין אמרו לו תלמידיו רבי כך מבזין את
התורה לא היה לך למימר לחד מינן למלחש לך אמר להו לא דיו למאיר להיות שוה
לקונו דתני ר' ישמעאל גדול שלום ששם הגדול שנכתב בקדושה אמר הקב"ה ימחה
על המים בשביל להטיל שלום בין איש לאשתו אר"ש בן חלפתא גדול שלום
שכשברא הקדוש ברוך הוא את עולמו עשה שלום בין העליונים לתחתונים ביום
הראשון ברא מן העליונים ומן התחתונים הה"ד (בראשית א) בראשית ברא אלהים
את השמים ואת הארץ בשני ברא מן העליונים הה"ד ויאמר אלהים יהי רקיע בשלישי
ברא מן התחתונים ויאמר אלהים יקוו המים ברביעי מן העליונים יהי מאורות ברקיע
השמים בחמישי ברא מן התחתונים ויאמר אלהים ישרצו המים בששי בא לבראות
אדם אמר אם אני בורא אותו מן העליונים הרי העליונים רבים מן התחתונים בריאה
אחת אם אני בורא אותו מן התחתונים הרי התחתונים רבים על העליונים בריאה
אחת מה עשה בראו מן העליונים ומן התחתונים הה"ד (שם ב) וייצר ה' אלהים את
האדם עפר מן האדמה ומן התחתונים ויפח באפיו נשמת חיים מן העליונים ר' מני
דשאב ור' יהושע דסכנין בשם ר' לוי גדול שלום שכל הברכות וטובות ונחמות
שהקב"ה מביאן על ישראל חותמין בשלום בק"ש פורס סוכת שלום בתפלה עושה
שלום בברכת כהנים (במדבר ו) וישם לך שלום ואין לי אלא בברכות בקרבנות מנין
זאת התורה לעולה ולמנחה לחטאת ולאשם ולמלואים ולזבח השלמים אין לי אלא
בכלל בפרט מנין זאת תורת העולה זאת תורת המנחה זאת תורת החטאת זאת

תורת האשם זאת תורת זבח השלמים ואין לי אלא בקרבנות יחיד בקרבנות צבור
מנין ת"ל (שם כט) אלה תעשו לה' במועדיכם ומסיים בשלמים ואין לי אלא בעולם
הזה בעולם הבא מנין (ישעיה סו) הנני נוטה אליה כנהר שלום רבנן אמרו גדול שלום
שכשמלך המשיח בא אינו פותח אלא בשלום שנאמר (שם נב) מה נאוו על ההרים
רגלי מבשר משמיע שלום

ויקרא רבה פרשה י' משנה א: קח את אהרן ואת בניו אתו וגו' זש"ה (תהלים מה)
אהבת צדק ותשנא רשע וגו' ר' יודן בשם רבי עזריה פתר קריא באברהם אבינו
בשעה שבקש רחמים על סדומיים אמר לפניו רבש"ע נשבעת שאי אתה מביא מבול
לעולם הה"ד (ישעיה נד) כי מי נח זאת לי מבול של מים אי אתה מביא מבול של אש
אתה מביא מה אתה מערים על השבועה א"כ לא יצאת ידי שבועה ה"ה דכתיב
(בראשית יח) חלילה לך מעשות כדבר הזה אמר לפניו חלילה לך השופט כל הארץ
לא יעשה משפט אם משפט אתה מבקש אין כאן עולם אם עולם אתה מבקש אין
כאן משפט את בעי תפוש חבלא בתרין רישי בעית עלמא ובעית דינא דקושטא אם
אין את מוותר ציבחר לית עולמך יכיל קאים אמר לו הקדוש ברוך הוא לאברהם
(תהלים מה) אהבת צדק ותשנא רשע אהבת לצדק בריותי ושנאת מלחייבן (שם) על
כן משחך אלהים אלהיך שמן ששון מחברייך מהו מחברייך א"ל חייך שעשרה דורות
שמנח עד אצלך עם אחד מהם לא דיברתי ועמך אני מדבר שנאמר (בראשית יב)
ויאמר ה' אל אברם לך לך:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

**(ויקרא ח ב) קח את-אֶהֱרֹן, וְאֶת-בָּנָיו אִתּוֹ, וְאֶת הַכֹּהֲנִים, וְאֶת שְׁמֵן הַמִּשְׁחָה;
וְאֶת פֶּר הַחֹטָאת, וְאֶת שְׁנֵי הָאֵילִים, וְאֶת, סֵל
הַמִּצּוֹת.....(גימ' 6385 הר"פ)**

כמניין: הפסוקים שצוטטו במדרש

-(תהלים מה) אהבת צדק ותשנא רשע.....
(גימ' 1933 ת)
-(ישעיה נד) כי מי נח זאת לי.....
(גימ' 586)
-(בראשית יח) חלילה לך מעשות כדבר הזה.....
(גימ' 1192)
-(תהלים מה) על כן משחך אלהים אלהיך שמן ששון מחברייך.....
(גימ' 2016)

.....ויאמר יהוה אל אברם לך לך.....

(גימ' 658)

.....ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש.....

(גימ' 6385)

ב ר' עזריה בשם רבי יהודה בר סימון פתר קריה בישעיה אמר ישעיה מטייל הייתי בבית תלמודי ושמעתי קולו של הקב"ה אומרת (ישעיה ו) את מי אשלח ומי ילך לנו שלחתי את מיכה והיו מכין אותו בלחי ה"ה דכתיב (מיכה ד) בשבט יכו על הלחי שלחתי את עמוס והיו קורין אותו פסילוס דא"ר פנחס למה נקרא שמו עמוס שהיה עמוס בלשונו מעתה את מי אשלח ומי ילך לנו ואומר (ישעיה שם) הנני שלחני א"ל הקדוש ברוך הוא ישעיה בני טרחנין סרבנים הם אם אתה מקבל עליך להתבזות וללקות מבני את הולך בשליחותי ואם לאו אין אתה הולך בשליחותי אמר לו על מנת כן (שם נ) גוי נתתי למכים ולחיי למורטים ואיני כדאי לילך בשליחות אצל בניך א"ל הקב"ה ישעיה אהבת צדק אהבת לצדק את בני ותשנא רשע ששנאת מלחייבן על כן משחך אלהים אלהיך מהו מחברייך א"ל חייך כל הנביאים קבלו נבואות נביא מן נביא (במדבר יא) ויאצל מן הרוח אשר עליו וגו' (מ"ב ב) ויאמרו נחה רוח אליהו על אלישע אבל את מפי הקדוש ברוך הוא (ישעיה סא) רוח ה' אלהים עלי יען משח וגו' חייך שכל הנביאים מתנבאים נבואות פשוטות ואת נחמות כפולות (שם נא) עורי עורי התעוררי התעוררי שוש אשיש (שם נא) אנכי אנכי הוא מנחמכם (שם מ) נחמו נחמו:

ויקרא רבה פרשה י' משנה ג רבי ברכיה בשם רבי אבא בר כהנא פתר קריא באהרן בשעה שעשו ישראל אותו מעשה בתחלה הלכו אצל חור אמרו לו (שמות לב) קום עשה לנו אלהים כיון שלא שמע להן עמדו עליו והרגוהו הה"ד (ירמיה ב) גם בכנפיך נמצאו דם וגו' וזהו דמו של חור (שם) לא במחותרת מצאתים כי על כל אלה על אשר עשו אלה אלהיך ישראל ואח"כ הלכו אצל אהרן אמרו לו קום עשה לנו אלהים כיון ששמע אהרן כן מיד נתיירא הה"ד (שמות לב) וירא אהרן ויבן מזבח לפניו נתיירא מהזבוח לפניו אמר אהרן מה אעשה הרי הרגו את חור שהיה נביא עכשיו אם הורגים אותו שאני כהן מתקיים עליהם המקרא שכתוב (איכה ב) אם יהרג במקדש ה' כהן ונביא ומיד הם גולין ד"א וירא אהרן מה ראה אם בונין הם אותו זה מביא צרור וזה אבן ונמצאת מלאכתם כלה בבת אחת מתוך שאני בונה אותו אני מתעצל במלאכתי ורבינו משה יורד ומעבירה לע"ז ומתוך שאני בונה אותו אני בעגל אותו בשמו של הקב"ה הה"ד (שמות לב) ויקרא אהרן ויאמר חג לה' מחר חג לעגל

מחר אין כתיב כאן אלא חג לה' מחר ד"א וירא אהרן מה ראה אמר אהרן אם בונין
הן אותו הסרחון נתלה בהן מוטב שיתלה הסרחון בי ולא בישראל רבי אבא בר יודן
בשם ר' אבא משל לבן מלכים שנתגאה לבו עליו ולקח את הסייף לחתך את אביו
א"ל פדגוגו אל תייגע את עצמך תן לי ואני חותך הציץ המלך עליו א"ל יודע אני
להיכן היתה כוונתך מוטב שיתלה הסרחון בך ולא בבני חייך מן פלטין דידי לית את
זייע ומותר פתורי את אכיל עשרים וארבע אנונס את נסיב כך מן פלטין דילי לית את
זייע ומן המקדש לא יצא ומותר פתורי את אכיל והנותר מן המנחה עשרים וארבעה
אנונס את נסיב אלו כ"ד מתנות כהונה שניתנו לאהרן ולבניו אמר לו הקדוש ברוך
הוא לאהרן אהבת צדק אהבת לצדק את בני ושנאת מלחייבן על כן משחך אלהים
אלהיך אמר לו חייך שמכל שבטו של לוי לא נבחר לכהונה גדולה אלא אתה (ויקרא
ח) קח את אהרן ואת בניו אתו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

**(ויקרא ח ב- ג) קח את-אֶהְרֹן, וְאֶת-בָּנָיו אִתּוֹ, וְאֶת הַבְּגָדִים, וְאֶת שֵׁמֶן
הַמִּשְׁחָה; וְאֶת פֶּר הַחֹטְאֹת, וְאֶת שְׁנֵי הָאֵילִים,**

ואת.....(גימ' 5653)

(5653)

כמניין: הפסוקים שצוטטו במדרש

(שמות לב) קום עשה לנו

אלהים.....(גימ' 698תה)

(ירמיה ב לד) גם בכנפיך נמצאו,

דם.....(גימ' 456)

(ירמיה ב לד) לא-במחותרת מצאתים, כי

על-כל-אלה.....(גימ' 1878)

(שמות לב) וירא אהרן ויבן

מזבח.....(גימ' 598)

(איכה ב) אם יהרג במקדש ה' כהן

ונביא.....(גימ' 875)

(שמות לב) ויקרא אהרן ויאמר חג לה'

מחר.....(גימ' 1148א)

ס"ה מניין: הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 5653)

ויקרא רבה פרשה י' משנה ד: ד"א קח את אהרן ואת בניו אתו זש"ה (משלי כד)
הצל לקוחים למות ומטים להרג וגו' אנטונינוס סלק לגבי רבי אשכחיה דיתיב
ותלמידיו קמיה א"ל הלין אינון דאת מגליג עליהון א"ל אין זעירא דאית בהון מחיה
מתין בחר יומין נטה עבדו של אנטונינוס למיתה שלח ואמר שלח לי חד מן תלמידך
דהוא מחיה לי הדין מיתא שלח ליה חד מן תלמידיו ואית דאמרי ר"ש בן חלפתא הוה
אזיל אשכחיה רביע א"ל מה את רביע ומרך קאים על רגליה מיד נזדעזע וקם ליה
ד"א הצל לקוחים למות אלו בניו של אהרן ומטים להרג אל תחשך אלו בניו של
אהרן שהיו בצד המיתה אמר רב חנן כתיב (שמות לב) ויקח מידם ויצר אותו בחרט
תבא לקיחה של כאן ותכפר על לקיחה שלהלן מתו שנים ונשאר שנים קח את
אהרן ואת בניו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא ח א) קח את-אהרן, ואת-בניו אתו, ואת הבגדים.....(גימ' 2294 אתהרס"פ)

כמניין: הפסוקים שצוטטו במדרש

(משלי כד) הצל לקוחים למות ומטים להרג.....(גימ' 1138)

(שמות לב) ויקח מידם ויצר אותו בחרט.....(גימ' 1156)

ס"ה מניין: הפסוקים שצוטטו במדרש.....(גימ' 2294)

ויקרא רבה פרשה י' משנה ה: ר' יהודה וריב"ל ר' יהודה אומר תשובה עושה
מחצה ותפלה עושה הכל ריב"ל אמר תשובה עשתה את הכל ותפלה עשתה מחצה
על דעתיה דר' יהודה ב"ר תשובה עושה מחצה ממי את למד מקין שנגזרה עליו
גזירה כיון שעשה תשובה נמנע ממנו חצי גזירה ומנין שעשה תשובה שנא' (בראשית
ד) ויאמר קין אל ה' גדול עוני מנשוא ומנין שנמנע ממנו חצי הגזירה הה"ד (שם)
ויצא קין מלפני ה' וישב בארץ נוד קדמת עדן נע ונד אין כתיב אלא בארץ נוד קדמת
עדן דבר אחר ויצא קין מהיכן יצא ר' יודן בשם ר' אייבו אמר הפשיל בגדיו לאחוריו
ויצא כגונב דעת העליונה רבי ברכיה בשם רבי אלעאי בר שמעיא אמר יצא כמערים
וכמרמה בבוראו ר' הונא בשם רבי חנינא בר יצחק אמר יצא שמח כמה דתימר
(שמות ד) וגם הנה הוא יוצא לקראתך וראך ושמח כיון שיצא פגע בו אדם הראשון
אמר לו מה נעשה בדינך אמר לו עשיתי תשובה ונתפשרתי כיון ששמע אדם הראשון
כך התחיל טופח על פניו אמר לו כל כך היא כחה של תשובה ולא הייתי יודע באותה

שעה אמר אדם הראשון (תהלים צב) מזמור שיר ליום השבת אמר ר' לוי המזמור
הזה אדם הראשון אמרו על דעתיה דרבי יהודה ברבי דאמר תפלה עשתה את הכל
ממי את למד

מחזקיה חזקיה עיקר מלכותו לא היתה אלא ארבע עשרה שנה ה"ה דכתיב (ישעי'
לו) ויהי בארבע עשרה שנה למלך חזקיהו וכיון שהתפלל הוסיפו לו חמש עשרה שנה
שנאמר (שם לח) הנני יוסיף על ימיך חמש עשרה שנה על דעתיה דריב"ל דאמר
תשובה עשתה את הכל ממי את למד מאנשי ענתות שנאמר (ירמיה יא) כה אמר ה'
וגו' הבחורים ימותו בחרב וכיון שעשו תשובה זכו להתיחס שנאמר (נחמיה ז) אנשי
ענתות מאה ועשרים ושמונה ואם אין לך ללמוד מאנשי ענתות למד מיכניהו (ירמיה
כב) העצב נבזה נפוץ וגו' רבי אבא בר כהנא אמר כעצם הזה של מוח שמשמנפצו
אין בו מאומה ר' חלבו אמר כחותל של תמרה שכשאתה מנערו אין בו מאומה (שם)
אם כלי אין חפץ בו רבי חמא בר חנינא אמר ככדין של מי רגלים רבי שמואל בר
נחמן אמר ככדין של מקיזי דם אמר רבי זירא מלתא הכא שמעית מן רבי שמואל בר
רבי יצחק דהוה דריש הכא ולית אנא ידע מהו א"ל רבי אחא אריכא דילמא דא היא
(שם) כתבו את האיש הזה ערירי גבר לא יצלח בימיו א"ל הין בימיו אינו
מצלח בימי בנו מצליח רבי אחא ור' אבין בר בנימין בשם ר' אבא גדול הוא כחה של
תשובה שמבטלת גזירה ומבטל שבועה שבועה שנא' (שם כב) חי אני נאם ה' כי אם
יהיה כניהו בן יהויקים וגו' ומבטלת גזירה כה אמר ה' כתבו את האיש הזה ערירי
וכתי' (ד"ה א ג) ובני יכניה אסיר בנו שאלתיאל בנו אסיר בנו שהיה בבית האסורים
שאלתיאל בנו שממנו הושתלה מלכות בית דוד א"ר תנחום בר' ירמיה אסיר זה
הקב"ה שאסר את עצמו בשבועה שאלתיאל ששאל אל לבית דינו של מעלה על
נדרו על דעתיה דריב"ל דאמ' תפלה עשתה מחצה ממי אתה למד מאהרן שבתחלה
נגזרה גזירה עליו שנא' (דברים ט) ובאהרן התאנף ה' מאד להשמידו אמר רבי
יהושע דסכנין בשם רבי לוי אין השמדה אלא כילוי בנים כמד"א (עמוס ב) ואשמיד
פריו ממעל ושרשיו מתחת כיון שהתפלל משה עליו נמנעה ממנו חצי הגזירה מתו
שנים ונשתתירו שנים הה"ד (ויקרא ח) קח את אהרן ואת בניו אתו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא ח ב-ז) א וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. ב קַח אֶת-אַהֲרֹן, וְאֶת-בָּנָיו
אִתּוֹ, וְאֶת הַבְּגָדִים, וְאֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה; וְאֶת פֶּר הַחֹטְאֹת, וְאֶת שְׁנֵי הָאֵילִים,
וְאֶת, סֵל הַמִּצּוֹת. ג וְאֶת כָּל-הָעֵדָה, הַקְהֵל, אֶל-פְּתַח, אֹהֶל מוֹעֵד. ד וַיַּעַשׂ
מֹשֶׁה, כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ; וַתִּקְהַל, הָעֵדָה, אֶל-פְּתַח, אֹהֶל מוֹעֵד. ה וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה, אֶל-הָעֵדָה: זֶה הַדָּבָר, אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת. ו וַיִּקְרַב מֹשֶׁה,
אֶת-אַהֲרֹן וְאֶת-בָּנָיו; וַיִּרְחֹץ אֹתָם, בַּמַּיִם. ז וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת-הַכֹּהֲנָת, וַיַּחְגֵּר אֹתוֹ

בַּאֲבֵט, וַיִּלְבַּשׁ אֶת־הַמַּעִיל, וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הָאֶפֶד; וַיַּחְזֵר אֹתוֹ, בְּחֻשׁ
הָאֶפֶד, וַיִּאֲפֹד לוֹ, בּוֹ.....(גימ' 21863)

כמניין: הפסוקים שצוטטו במדרש:

(בראשית ד) ויאמר קין אל יהוה גדול עוני

מנשוא.....(גימ' 1084 את)

(בראשית ד) ויצא קין מלפני יהוה וישב בארץ נוד קדמת

עדן.....(גימ' 1885 את)

(שמות ד) וגם הנה הוא יוצא לקראתך וראך

ושמח.....(גימ' 1560)

(תהלים צב) מזמור שיר ליום

השבת.....(גימ' 1596)

(ישעי' לו) ויהי בארבע עשרה שנה למלך

חזקיהו.....(גימ' 1492).

(שם לח) הנני יוסיף על ימיך חמש עשרה

שנה.....(גימ' 1739)

(ירמיה יא) כה אמר יהוה .. הבחורים ימותו

בחרב.....(גימ' 1237)

(נחמיה ז) אנשי ענתות מאה ועשרים

ושמנה.....(גימ' 2360)

(ירמיה כב) העצב נבזה

נפוץ.....(גימ' 460 ת)

(ירמיה כב) אם כלי אין חפץ

בו.....(גימ' 348)

(ירמיה כב ל) כה אמר יהוה, כתבו את-הַאִישׁ הַזֶּה עֲרִירִי--נָבֵר, לֹא-יִצְלַח

בְּיָמָיו... (גימ' 2386)

(ירמיה כב כד) חִי-אֲנִי, נְאֻם-יְהוָה, כִּי אִם-יְהִי כְנָהוּ

כְּן-יְהוּיָקִים.....(גימ' 621)

(ד"ה א ג) ובני יכניה אסיר בנו שאלתיאל

בנו.....(גימ' 1322)

דברים ט) ובאהרן התאנף יהוה מאד

להשמידו.....(גימ' 1266)

(עמוס ב) ואשמיד פריו ממעל ושרשיו

מתחת.....(גימ' 2507).

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 21863)

ו את הבגדים א"ר סימון כשם שהקרבנות מכפרים כך הבגדים מכפרים דתנן כהן גדול משמש בשמנה בגדים וההדיוט בארבע בכתונת ובמכנסים במצנפת ובאבנט מוסיף עליו כהן גדול חשן ואפוד ומעיל וציץ הכתונת לכפר על לבושי כלאים כמה דתימא (בראשית לז) ועשה לו כתונת פסים מכנסים לכפר על גילוי עריות כמה דתימר (שמות כח) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה מצנפת לכפר על גסות הרוח היך כד"א (שם כט) ושמת המצנפת על ראשו אבנט מאן דאמר על עוקמנין שבלב ומאן דאמר על הגנבים אמר רבי לוי אבנט ל"ב אמה היה בו ועוקמו לפניו ולאחריו למאן דאמר על העוקמנים שבלב ומאן דאמר על הגנבים לפי שהיה חלול כנגד הגנבים שעושים מעשיהם בסתר חשן מכפר על מטי דינין הכמא דתימר (שם כח) ונתת אל חשן המשפט אפוד לכפר על עובדי עבודת כוכבים שנאמר (הושע ג) ואין אפוד ותרפים מעיל רבי סימון בשם ר' נתן אמר שני דברים אין להם כפרה ונתנה להן תורה כפרה ואלו הן לשון הרע והורג נפש בשגגה לשון הרע אין לו כפרה ונתנה לו תורה כפרה במה יתכפר לו בזגי המעיל הה"ד (שמות כח) פעמון זהב ורמון פעמון זהב ורמון והיה על אהרן לשרת ונשמע קולו אמר יבוא הקול ויכפר על הקול ההורג נפש בשגגה אין לו כפרה ונתנה לו תורה כפרה במה יתכפר לו במיתת כהן גדול הה"ד (במדבר לה) ואחרי מות הכהן הגדול ציץ מאן דאמר על עזי פנים מאן דאמר על המגדפים מאן דאמר על עזי פנים מבנות ציון כאן כתיב (שמות כח) והיה על מצח אהרן ולהלן כתיב (ירמיה ג) ומצח אשה זונה היה לך ומאן דאמר על מגדפים מגלית כאן כתיב והיה על מצחו תמיד ולהלן כתיב (שמואל א יז) ותטבע האבן במצחו:

ז ויפול על פניו ארצה למה על פניו מתחלה אתה דורש כדי שלא יצטער אותו צדיק שש אמות וזרת ד"א למה על פניו על שום דגון אלהיו שהיה נתון על לבו הכמה דאת אמר (ויקרא כו) ונתתי את פגריכם על פגרי גלוליתכם ד"א למה על פניו הפה שאמר וחירף וגידף ינתן בעפר הה"ד (איוב מ) טמנם בעפר יחד פניהם חבוש בטמון ד"א למה על פניו על שום (דברים לג) וכחשו אויביך לך ואתה על במותימו תדרוך וגו':

ח ואת שמן המשחה א"ר יהודה בר' אלעאי שמן המשחה שעשה משה במדבר מעשה נסים נעשו בו מתחלה ועד סוף מתחלה לא היה אלא י"ב לוג שנאמר שמן משחת קודש יהיה ז"ה לי אם לשרות בו את העצים לא היה מספיק כמה האור

שורף כמה העצים בולעים וכמה יורה בולעת ממנו נמשח אהרן ובניו כל שבעת ימי המילואים ממנו נמשחו מזבח הזהב וכל כליו ממנו נמשח מזבח הנחושת וכל כליו ושלחן וכל כליו ומנורה וכל כליה וכיור וכנו ממנו נמשחו כהנים גדולים ומלכים אפי' כהן גדול בן כהן גדול טעון משיחה עד עשרה דורות ואין מושחים מלך בן מלך ומפני מה משחו את שלמה מפני אדניהו ואת יואש מפני עתליה ואת יהואחז מפני יהויקים אחיו שהיה גדול ממנו שתי שנים וכולו קיים לע"ל הדא דכתיב (שמות ל) שמן משחת קודש יהיה זה לי אין מושחין מלכים אלא על גבי מעין שנאמר (מ"א א) ויאמר המלך להם קחו עמכם את עבדי אדוניכם והרכבתם את שלמה בני על הפרדה אשר לי והורדתם אותו אל גיחון ואין מושחין מלכים אלא מן הקרן שאול ויהוא נמשחו מן הפך שהיתה מלכותן עוברת דוד ושלמה נמשחו מן הקרן מפני שמלכותן מלכות עולמים:

ט את פר החטאת ואת שני האילים רב הונא בשם רבי אבא בר כהנא אמר עשה כמין גבעה איל מכאן ואיל מכאן ופר באמצע ואת כל העדה הקהל פתח אהל מועד אמר רבי אלעזר כל ישראל ששים רבוא ואת אומר אל פתח אהל מועד אלא זה אחד מן המקומות שהחזיק מועט את המרובה דכוותה (בראשית א) יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד בנוהג שבעולם אדם מפנה כלי מלא לתוך כלי ריקן או שמא כלי מלא לתוך כלי מלא העולם כולו מים במים ואת אומר יקוו המים אלא זה אחד מן המקומות שהחזיק מועט המרובה דכוותה (שמות ט) קחו לכם מלא חפניכם פיח כבשן אמר רב הונא לא דמי הדין דחפין להדין דקמיץ הדין דחפין תרין הדין דקמיץ ארבע חופניו תמניא קומצין נמצא חפנו של משה מחזקת שמונה קומצין אלא מלמד שהקדוש ברוך הוא הוא מספיק ואהרן חופן ומשה זורקן ואת אמר (שם) זרקו משה השמימה בבת אחת אלא זה אחד מן המקומות שהחזיק מועט למרובה ודכוותה (שם כז) ארך החצר מאה באמה ורחב חמשים בחמשים אמר ר' יוסי בר חלפתא אורך החצר מאה באמה וכל ישראל עומדים בתוכה אלא זה אחד מן המקומות שהחזיק מועט את המרובה ודכוותה (במדבר כ) ויקהילו משה ואהרן את הקהל אל פני הסלע א"ר חנין כמין כברה היתה וכל ישראל עומדין עליה אלא זו אחד מן המקומות שהחזיק מועט את המרובה ודכוותה (יהושע ג) ויאמר יהושע אל בני ישראל גשו הנה רב הונא אמר זקפן בין שני בדי הארון רבי חמא בר חנינא אמר שמן בין שני בדי הארון ורבא אמר צמצמן בין שתי בדי הארון הה"ד (שם) ויאמר יהושע בזאת תדעו כי אל חי בקרבכם אמר להם מתוך שהחזיקו אתכם שני בדי הארון יודע אני ששכינתי ביניכם אף בבית המקדש כן דתנינן עומדים צפופים ומשתחיים רווחים רבי שמואל בר איביה בשם רבי אחי אמר ריוח ארבע אמות בין כל

אחד ואחד אמה לכל צד שלא יהא אחד מהן שומע קול חבירו מתפלל אף לעתיד
לבא כן שנאמר (ירמיה ג) בעת ההיא יקראו לירושלים כסא ה' ונקוו אליה כל הגוים
ר' יוחנן סלק למשאל בשלמיה דרבי חנינא ואשכחיה דהוה עסיק בהדין פסוקא בעת
ההיא יקראו לירושלים כסא ה' ונקוו אליה כל הגוים אמר לו ומחזקת היא אותן א"ל
המקרא אומר (ישעיה נד) הרחיבי מקום אהלך (שם) כי ימין ושמאל תפרוצי.

פרשת שמיני

פרשה יא

א ויהי ביום השמיני רב אהבה בר כהנא פתח (משלי ט) חכמות בנתה ביתה טבחה
טבחה וגו' שלחה נערותיה וגו' מי פתי וגו' ר' ירמיה בר אלעאי פתר קרא בבריייתו
של עולם חכמות בנתה ביתה זה הקב"ה דכתיב ביה (שם ג) ה' בחכמה יסד ארץ
חצבה עמודיה שבעה אלו שבעה ימי בראשית שנאמר (שמות כ) כי ששת ימים וגו'
(בראשית ב) ויברך אלהים את יום השביעי טבחה טבחה ויאמר אלהים תוצא הארץ
מסכה יינה ויאמר אלהים יקוו המים אף ערכה שולחנה ויאמר אלהים תדשא הארץ
דשא עשב מזריע זרע שלחה נערותיה תקרא זה אדם וחווה על גפי מרומי קרת
שהסיטן הקדוש ברוך הוא וקרא אותן אלהות הה"ד והייתם כאלהים אחר כל השבח
הזה מי פתי יסור הנה הן הניחו דעתו של הקב"ה והלכו אחר דעתו של נחש בשביל
כך חסר לב אמרה לו (שם ג) כי עפר אתה ואל עפר תשוב:
ב ר' יונה בשם ר' אבא בר ירמיה פתר קריא בגוג לעתיד לבא חכמות בנתה ביתה זה
בהמ"ק הה"ד (משלי כד) בחכמה יבנה בית חצבה עמודיה שבעה אלו ז' שנים של
גוג דאמר ר' יונה בשם ר' אבא בר כהנא כל אותן ז' שנים מסיקין ידותיתן של חרבות
וידותיהן של רמחים וידותיהן של סכינין הה"ד (יחזקאל לט) ויצאו יושבי ערי ישראל
ובערו והשיקו בנשק ומגן וצנה בקשת ובחצים ובמקל יד וברומח ובערו בהם אש
שבע שנים ואותן שבע שנים הן הן פרטגמיא של צדיקים לעתיד לבא וסימנך דעביד
פרטגמיא אכיל משתותא טבחה טבחה בשר גבורים תאכל מסכה יינה (שם לט) ודם
נשיאי ארץ תשתה אף ערכה שולחנה (שם) ושבעתם על שולחני סוס ורכב שלחה
נערותיה תקרא זה יחזקאל שנאמר (שם) כה אמר ה' אלהים אמר לצפור כל כנף
ולכל חית השדה:

ג בר קפרא פתר קריא בתורה חכמות בנתה ביתה זו תורה הה"ד (משלי ב) כי ה' יתן
חכמה ה' קנני ראשית דרכו חצבה עמודיה שבעה אלו שבעה ספרי תורה ולא חמשה
הן בר קפרא עביד מרישיה דוידבר עד (במדבר י) ויהי בנסוע הארון חד מן ויהי עד
ובנחה חד ועד סיפיה חד הרי ז' טבחה טבחה אלו העונשים מסכה יינה אלו קלין
וחמורין וגזירות שוות אף ערכה שולחנה אלו הערכין שלחה נערותיה תקרא אלו
ישראל על גפי מרומי קרת שהסיטן הקדוש ברוך הוא וקרא אותן אלהות שנאמר
(תהלים פב) אני אמרתי אלהים אתם וגו' אחר כל השבח הזה (משלי ט) מי פתי יסור

הנה הן הניחו דעתו של הקב"ה ואמרו לעגל (שמות לב) אלה אלהיך ישראל בשביל
כן חסר לב אמרה לו (תהלים פב) אכן כאדם תמותון:

ד רבי אבא בר כהנא פתר קריא באוה"מ חכמות בנתה ביתה זה בצלאל (שמות לא)
ואמלא אותו רוח אלהים וגו' חצבה עמודיה שבעה אלו ז' ימי המלואים הה"ד (ויקרא
ח) כי שבעת ימים ימלא את ידכם טבחה טבחה אלו הקרבנות מסכה יינה אלו
הנסכים אף ערכה שולחנה זה סדור לחם הפנים שלחה נערותיה תקרא זה משה
הה"ד (שם ט) ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו וגו':

ה זש"ה (תהלים יח) עם חסיד תתחסד עם גבר תמים תתמם עם נבר תתברר ועם
עקש תתפתל ר' יהודה ורב נחמן ר' יהודה פתר קרא באברהם אבינו כיון שבא
בחסידות הקדוש ברוך הוא בא עמו בחסידות בשעה שבא בתמימות הקב"ה בא עמו
בתמימות ובשעה שבא בעקמנות הקדוש ברוך הוא בא עמו בעקמנות בשעה
שנתברר על עסקיו הקב"ה בירר לו עסקיו אימתי בא בחסידות בשעה שאמר
(בראשית יח) אל נא תעבור מעל עבדך מה כתיב תמן (שם) ואברהם עודנו עומד
לפני ה' א"ר סימון תקנת סופרים שכינה היתה ממתנת לו אימתי בא בתמימות
בשעה שאמר (שם) אולי יחסרון חמשי' הצדיקי' חמשה מה כתיב (בראשית יח)
ויאמר לא אשחית אם אמצא שם ארבעים וחמשה אימתי בא בעקמנות בשעה
שאמר (שם טו) ואנכי הולך ערירי מה כתיב תמן לא יירשך זה אימתי נתברר על
עסקיו בשעה שאמר (שם) במה אדע כי אירשנה מה כתיב תמן (שם) ידוע תדע כי
גר יהיה זרעך ר' נחמיה פתר קרא במשה בשעה שבא בחסידות הקדוש ברוך הוא
בא עמו בחסידות בשעה שבא בתמימות הקב"ה בא עמו בתמימות בשעה שבא
בעקמנות הקדוש ברוך הוא בא עמו בעקמנות בשעה שנתברר על עסקיו הקב"ה
בירר עסקיו אימתי בא בחסידות בשעה שאמר (שמות לג) הראני נא את כבודך מה
כתיב תמן אני אעביר כל טובי וגו' אימתי בא בתמימות בשעה שאמר (שם ג) מדוע
לא יבער הסנה א"ל מן דיקרי קאים בגויה אימתי בא בעקמנות בשעה שאמר (שם)
ואמרו לי מה שמו מה אומר אליהם מה אמר לו זה שמי לפי שעה אהיה אשר אהיה
אימתי נתברר על עסקיו בשעה שאמר לו (שם) ועתה לכה ואשלחך אל פרעה אמר
לו שלח נא ביד תשלח ומאז באתי אל פרעה מה כתיב תמן (שם ד) עתה תראה:

ו ר' יודן בשם רבי יוסי בר יהודה ור' ברכיה בשם ר' יהושע בן קרחה כל מ' שנה שהיו
ישראל במדבר לא נמנע משה מלשמש בכהונה גדולה הה"ד (תהלים צט) משה
ואהרן בכהניו רבי ברכיה בשם ר' סימון מיייתי לה מן הדין קרא (ד"ה א כג) בני עמרם

אהרן ומשה ויבדל אהרן להקדישו קדש קדשים הוא ובניו עד עולם להקטיר לפני ה' לשרתו ולברך בשמו עד עולם (לעמוד ולשרת בשם ה') ומשה איש האלהים בניו יקראו על שבט הלוי א"ר אלעזר בר יוסי פשוט הוא לן שבחלוק לבן שימש משה כל שבעת ימי המילואים ר' תנחום בשם ר' יודן תני כל שבעת ימי המילואים היה משה משמש בכהונה גדולה ולא שרתה שכינה על ידו הה"ד (ויקרא ט) וירא כל העם וירונו ויפלו על פניהם אמר רב שמואל בר נחמן כל שבעת ימי הסנה היה הקדוש ברוך הוא מפתה את משה שילך בשליחותו למצרים הה"ד (שמות ד) גם מתמול גם משלשום גם מאז דברך אל עבדך הרי ששה ובשביעי אמר לו שלח נא ביד תשלח אמר לו הקב"ה משה את אומר שלח נא ביד תשלח חייך שאני צורכה לך בכנפיך אימתי פרע לו רבי ברכיה אמר ר' לוי ור' חלבו ר' לוי אמר כל ז' ימי אדר היה משה מבקש תפלה ותחנונים שיכנס לא"י ובשביעי אמר לו (דברים ג) כי לא תעבור את הירדן הזה ר' חלבו אמר כל ז' ימי המילואים היה משמש בכהונה גדולה וכסבור שלו היא בז' אמר לו לא שלך היא אלא של אהרן אחיך היא הה"ד ויהי ביום השמיני:

ז ר' תנחומא ור' חייא אמרין ורבי ברכיה בשם ר"א המודעי המדרש הזה עלה בידינו מן הגולה בכ"מ שנאמר ויהי בימי אינו אלא צרה א"ר שמואל בר נחמן וחמשה הן (בראשית יד) ויהי בימי אמרפל מה צרה היתה שם עשו מלחמה וגו' משל לאוהבו של מלך שנכנס למדינה בשבילו היה המלך נזקק במדינה באו ברבריים נזדווגו לו וכיון שבא ונזדווגו אמרו הכל ווי שאין המלך נזקק למדינה כמו שהיה כך אברהם אוהבו של הקדוש ברוך הוא היה וכתוב בו ונברכו בך ובשבילו היה הקב"ה נזקק לכל העולם כולו באו כשדיים ונזדווגו לו אמרו ווי שאין הקדוש ברוך הוא נזקק בעולמו כמות שהיה הה"ד (שם) וישבו ויבואו אל עין משפט היא קדש א"ר חייא לא ביקשו להזדווג אלא לתוך גלגל עינו של עולם עין שעש' מדה"ד בעולם בקשו לסותמה (לסמותה) היא קדש אמר ר' אחא הוא כתיב הוא שקידש שמו של הקב"ה וירד לכבשן האש כיון שבאו המלכים ונזדווגו לו התחילו צווחין ווי ויהי בימי אמרפל מלך (ישעיה ז) ויהי בימי אחז בן יותם מה צרה היתה ארם מקדם ופלשתים מאחור וגו' משל למלך שמסר את בנו לפדגוג והיה הפדגוג שונא אותו אמר אם אני הורג אותו עכשיו נמצאתי מחייב ראשי למלך אלא הריני מושך את יונקתו ממנו והוא מת מאליו כך אמר אחז אם אין גדיים אין תיישים אם אין תיישים אין צאן אם אין צאן אין רועה אם אין רועה אין עולם כך אמר אחז אם אין קטנים אין תלמידים אם אין תלמידים אין חכמים אם אין חכמים אין תורה אם אין תורה אין בתי כנסיות ובתי מדרשות אם אין בתי כנסיות ובתי מדרשות אין הקדוש ברוך הוא משרה שכינתו בעולם מה עשה עמד ונעל בתי כנסיות ובתי מדרשות הדא דכתיב (ישעיה ח) צור

תעודה חתום תורה בלמודי רב הונא בשם ר"א אמר למה נקרא שמו אחז שאחז בתי כנסיות ובתי מדרשות ר' יעקב בשם ר' אחא אמר שמעת לה מן הדא (שם) וחכיתי לה' המסתיר פניו וגו' אין לך שעה קשה כאותה שעה שנאמר בה (דברים לא) ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא מאותה שעה (ישעיה ח) וקויתי לו כי לא תשכח מפני זרעו ומה הועיל לו (שם) הנה אנכי והילדים אשר נתן לי ה' וכי ילדיו היו והלא תלמידיו היו אלא מכאן לתלמידו של אדם שנקרא בנו כיון שראו הכל שאחז בתי כנסיות וב"מ התחילו הכל צווחין ווי ווי ויהי בימי אחז (ירמיה א) ויהי בימי יהויקים בן יאשיהו מה צרה היתה שם (שם ד) ראיתי את הארץ והנה תוהו ובוהו משל לכתבין של מלך שנכנסו למדינה וכל מדינה ומדינה שהיו כתבין מגיעין היו בני המדינה עומדין על רגליהן ופרעין את ראשיהן וקוראי' אותם באימה ביראה ברתת בזיע וכיון שנכנסו למדינתו של מלך עמדו וקרעו אותן ושרפו אותן אמרו אוי לנו כשירגיש המלך בכך הה"ד (שם לו) ויהי כקרא יהודי שלש דלתות וארבע וגו' וכיון שהגיע לפסוק החמישי (איכה א) היו צריה לראש (ירמיה לו) יקרעה בתער הסופר והשלך על האש אשר אל האח כיון שראו כן התחילו צווחין ווי ווי ויהי בימי יהויקים (אסתר א) ויהי בימי אחשורוש מה צרה היתה שם שנגזר להשמיד להרוג ולאבד משל למלך שהיה לו כרם ונזדווגו לו ג' שונאים התחיל אחד מקטף בעוללות ואחד התחיל לזנב באשכולות וא' מעקר בגפנים פרעה התחיל מקטף בעוללות הדא דכתיב (שמות א) כל הבן הילוד נבוכדנצר התחיל מזנב באשכולות הדא דכתיב (מ"ב כד) החרש והמסגר אלף רבי ברכיה בשם ר"י ורבנן רבי ברכיה בשם ר' יהודה אמר חרש אלף ומסגר אלף ורבנן אמרין זה וזה אלף ר"י ברבי סימון אמר אלו תלמידי חכמים ר' שמואל בר יצחק אמר אלו הבוליותוס ורבנן אמרי אלו היועצים המן הרשע התחיל לעקר בגפנים וביקש לקעקע ביצתן של ישראל בעא למזבן בכל ביעתא הה"ד (אסתר ג) להשמיד להרוג ולאבד וכיון שראו הכל אחשורוש מוכר והמן לוקח התחילו הכל צווחין ווי ווי ויהי בימי אחשורוש (רות א) ויהי בימי שפוט השופטים מה צרה היתה שם ויהי רעב בארץ משל למדינה שהיתה חייבת ליפס למלך ושלח המלך גבאי טמיון לגבות מה עשו בני המדינה עמדו ותלו אותו וגבו אותו אמרו ווי כשירגיש המלך בדברים הללו מה ששלוחו של מלך מבקש לעשות לנו עשינו לו כך כשהיה אחד מישראל עושה דבר שלא כהוגן היו מוליכין אותו אצל הדיין מה שהדיין צריך לעשות לנשפט היה הנשפט עושה לדיין אמר להן הקב"ה אתם מבזין את שופטיכם הנני מביא עליכם דבר שאי אתם יכולין לעמוד בו ואיזה זה רעב (שם) ויהי רעב בארץ שמעון בר רב אבא בשם ר' יוחנן אמר כל מקום שנאמר ויהי משמש צרה ושמחה אם צרה אין צרה כיוצא בה אם שמחה אין שמחה כיוצא בה אתא ר' ישמעאל עבדה פלגא כל מקום שנאמר ויהי אין שמחה והיה אין צרה אתיבון (בראשית א) ויאמר

אלהים יהי אור ויהי אור אמר להן אף היא אינה שמחה לפי שלא זכה העולם להשתמש באותו האור דאמר רבי יהודה בר סימון אור שברא הקדוש ברוך הוא ביום ראשון אדם צופה ומביט בה מסוף העולם ועד סופו כיון שראה הקב"ה מעשה דור אנוש ומעשה דור המבול שהן מקולקלין עמד וגנזו מהן הדא דכתיב (איוב לח) וימנע מרשעים אורם והיכן גנזו בגן עדן שנאמר (תהלים צז) אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה איתבון ויהי ערב וגו' אמר להן אף היא אינה שמחה שכל מה שנברא ביום ראשון עתיד לכלות הדא דכתיב (ישעיה נא) כי שמים כעשן נמלחו וארץ וגו' איתבון ויהי ערב ויהי בקר יום שני שלישי רביעי חמישי ששי אמר להן אף היא אינה שמחה שכל מה שנברא בששת ימי בראשית צריכין עשייה החטין צריכין לטחון החרדל צריך למתקה ותורמיסון צריכין להמתיק איתבון (בראשית לט) ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח אמר להן אף היא אינה שמחה שמתוך כך נזדמנה לו אותה רשעה איתבון ויהי ביום השמיני אמר להן אף היא אינה שמחה שבאותו היום מתו נדב ואביהוא איתבון (במדבר ז) ויהי ביום כלות משה אמר להן אף היא אינה שמחה שבו ביום שנבנה בנינו של בית גגז איתבון (יהושע ו) ויהי ה' את יהושע אמר להן אף היא אינה שמחה שנהרג יאיר ששקול כרובה של סנהדרין שנאמר (שם) ויכו מהם אנשי העי כשלשים וששה איש שלשים וששה אין כתיב כאן אלא כשלשים וששה איש אמר רבי יודן זה יאיר בן מנשה ששקול כרובה של סנהדרין איתבון (שמואל א יח) ויהי דוד לכל דרכיו משכיל וה' עמו אמר להן אף היא אינה שמחה שכתוב בו (שם) ויהי שאול עוין את דוד איתבון (שם ב ז) ויהי כי ישב המלך בביתו וה' הניח לו אמר להן אף היא אינה שמחה שבאותו היום בא נתן הנביא ואמר לו (מ"א ח) רק אתה לא תבנה הבית אמרין ליה אמרין דילן אמור דילך אמר להם (יואל ג) והיה ביום ההוא יטפו ההרים עסיס (ישעיה ז) והיה ביום ההוא יחיה איש עגלת בקר וגו' (זכריה יד) והיה ביום ההוא יצאו מים חיים וגו' (תהלים א) והיה כעץ שתול על פלגי מים (מיכה ה) והיה שארית יעקב בגוים מתיבין ליה והא כתיב (ירמיה לח) והיה כאשר נלכדה ירושלים אמר להן אף היא אינה צרה שבו ביום נטלו ישראל איפופסין על עונותיהם דא"ר ישמעאל ב"ר נחמן איפופסין שלימה נטלו ישראל על עונותיהם ביום שחרב בה"מ הה"ד (איכה ד) תם עונך בת ציון לא יוסיף להגלותך:

ח ולזקני ישראל אר"ע נמשלו ישראל לעוף מה העוף הזה אינו פורח בלא כנפים כך ישראל אין יכולים לעשות דבר חוץ מזקניהם אמר ר' יוסי בר חלפתא גדולה זקנה אם זקנים הם חביבין הם אם נערים הם נטפלה להן ילדות דתני רשב"י לא במקום אחד ולא בשני מקומות מצינו שחלק הקדוש ברוך הוא כבוד לזקנים אלא בכמה מקומות בסנה (שמות ג) לך ואספת את זקני ישראל במצרים (שם) ובאת אתה וזקני

ישראל בסיני (שם כד) עלה אל ה' אתה ואהרן נדב ואביהוא וע' מזקני ישראל במדבר (במדבר יא) אספה לי שבעים איש באהל מועד ולזקני ישראל אף לעתיד לבא הקב"ה חולק כבוד לזקנים הה"ד (ישעיה כד) וחפרה הלבנה ובושה החמה וכתוב ונגד זקניו כבוד ר' ישמעאל בר ביבי ור"ש ור' ראובן בשם חנינא אמר עתיד הקדוש ברוך הוא למנות לו ישיבה של זקנים משלו הה"ד (שם) כי מלך ה' צבאות בהר ציון ובירושלים ונגד זקניו כבוד נגד זקנים אין כתיב כאן אלא נגד זקניו כבוד ר' אבין בשם רבי ישמעאל בר' יהושע אמר עתיד הקדוש ב"ה לישב כגורן וצדיקים יושבין לפניו כהוא (מ"א כ"ב) ומלך ישראל ויהושפט מלך יהודה יושבים איש על כסאו מלובשים בגדים בגורן וכי בגורן היו יושבים אלא כהא דתנינן סנהדרין כחצי גורן עגולה כדי שיראו זה את זה אמר שלמה אני חמיתיה מצומצם ביניהון הה"ד (משלי לא) נודע בשערים בעלה בשבתו עם זקני ארץ:

ט רבי ברכיה ורבי חלבו ועולא ביראה ורבי אלעזר בשם רבי חנינא עתיד הקב"ה להיות ראש חולה לצדיקים לעתיד לבא הה"ד (תהלים מח) שיתו לבכם לחילה לחולה כתיב והן עולין עליו בעולמה ומראין עליו כאלו באצבע ואומר (שם) כי זה אלהים אלהינו עולם ועד וגו' בעלמות בזריזות עלמות כאלין עולמתא כדכתיב (שם סח) בתוך עלמות תופפות תרגם עקילס אתניסאה עולם שאין בו מות עלמות בשני עולמות ינהגנו בעוה"ז וינהגנו בעולם הבא.

ויקרא רבה פרשה יב' משנה א: יין ושכר אל תשת הה"ד (משלי כג) אל תרא יין כי יתאדם מהו כי יתאדם כי יתאוה לדם נדה ולדם זבה (שם) כי יתן בכוס עינו בכיס כתיב לשון נקי הוא כדכתיב (שם א) כיס אחד יהיה לכולנו יתהלך במישרים סוף שאשתו אומרת לו כשושנה אדומה ראיתי ואינו פורש א"ר אסי אם ת"ח הוא סוף שמטמא את הטהור ומטהר את הטמא ד"א אל תרא יין כי יתאדם ודאי מסמיק ליה כי יתן בכוס עינו הוא נותן עינו בכוס וחנוני נותן עינו בכיס יתהלך במישרים סוף דהוא עביד ביתי' מישר' מה הדין קדרה דנחשת עביד קדרא דחספא עבדא מזבין לה ושתי חמרא בטימיתיה ר' יצחק בר רדיפ' בשם ר' אמי אמר סוף שהוא מוכר את כלי ביתו ושותה בהן יין א"ר אחא מעשה באחד שהיה מוכר כלי ביתו ושותה בהן יין אמרין בניי' לית הדין אבונן שביק לן כלום אשקיניה ושכרוניה ואפקוניה ויתבוניה בחד בית עלם עברין שפיין בתרע בית עלם שמעון אנגרייא במדינתא פרקין טעוניהון בגו בית עלם ואזלון למחמי קלא במדינתה איתער משנתיה חמא זיקא יהביא לעיל מן רישי' שרא יתיה ויהביתיה בפומיה לבתר שלשה יומין אמרין בנייא לית אנן אזלינן וחזינן מה ההוא אבונן עביד אזלינן ואשכחוניה והא זיקא יהיב בפומיה אמרין אוף הכא לא שבק

לך ברייך הואיל ויהב לך לית אנן ידעין מה נעבד לך עבדון ביניהון תקנה כל חד וחד
הוה משקה ליה חד יומא (משלי כג) והיית כשוכב בלב ים וכשוכב בראש חבל כהדא
אילפא דמטרפא בפילגות דימא נחתא וסלקא נחתא וסלקא וכשוכב בראש חבל
כהדין תרנגולא דיתב בריש חבל אזיל ואתי אזיל ואתי כהדין קוורנוטין דיתב בראש
תורנא אזיל ואתי [אזיל ואתי] (שם) הכוני בל חליתי מחו ליה ולא מרגיש הלמוני בל
ידעתי טלמין ליה ולא ידע שתי שיכרא חמשא קיסטון אמרו ליה עשרא קיסטון
אישתי' ואם תאמר מתער הוא משנתיה מנשי ליה ת"ל מתי אקיץ אוסיף אבקשנו עוד
(משלי כג) למי אוי למי אבוי למי מדנים למי שיח למי רב הונא אמר למי שאינו עמל
בדברי תורה למי מדינים למי דינין למי שיח למי פיטטין למי פצעים חנם למי פדעין
דמגן למאחרים על היין עובדא היה בחד בר נש דהוה אליף למשתי תרי עשר קסטין
דחמר בכל יומא ויומא יומא חד אישתי חד עשר קסטין דמיך ולא אתא שינתא קם
בחשוכה אזל לגבי קפילא א"ל זבין לי חד קיסטא א"ל לא פתחנא לך דהוה חשוכה
וצרי לי מן נטוריא תלה עיניה וחזא נוקבה בתרעה א"ל הב לי מיניה בהדין נוקבא
את מפני מלגאו ואנא שתי מלבר עבד ליה כן אישתי
ודמיך קדם תרעה עברין עליה נטוריא סבורני' דהוה גנב מחיוניה ופדעוניה וקרו
עליה למי פצעים חנם למי פדעין דמגן למי חכלילות עינים למי שמשין דעינין כל
אלה למי למאחרים על היין זה שנכנס לבי קפילא קדמאי ונפיק בתראי לבאים
לחקור ממסך מן דמשמע הן אית ליה חמרא טבא דריך בתריה מה כתיב בו בסוף
(משלי כג) אחריתו כנחש ישך וגו' מה צפעון זה מפריש בין מיתה לחיים כך הפריש
היין בין אדם לחוה דא"ר יהודה ב"ר אלעאי אותו העץ שאכל ממנו אדם הראשון
ענבים היו (דברים לב) ענבימו ענבי רוש וגו' הללו הביאו מרירות לעולם ד"א
וכצפעוני יפריש מה צפעון זה מפריש בין מיתה לחיים כך הפריש היין בין נח לבניו
לעבדות הה"ד (בראשית ט) וישת מן היין וישכר ויתגל שמתוך כך אמר ארור כנען
ד"א וכצפעוני יפריש כך הפריש היין בין לוט לבנותיו לממזרות הה"ד (שם יט) ותשקין
את אביהן יין שמתוך כך ותהרין שתי בנות לוט מאביהן ד"א כצפעוני יפריש מה צפעון
זה מפריש בין מיתה לחיים כך הפריש היין בין אהרן ובניו למיתה דתני רבי שמעון לא
מתו בניו של אהרן אלא על שנכנסו שתויי יין לאהל מועד רבי פנחס בשם ר' לוי אמר
משל למלך שהיה לו בן בית נאמן מצאו עומד על פתח חניות והתיז את ראשו
בשתיקה ומינה בן בית אחר תחתיו ואין אנו יודעים מפני מה הרג את הראשון אלא
ממה שמצוה את השני ואמר לא תכנס בפתח חניות אנו יודעין שמתוך כך הרג
הראשון כך (ויקרא ט) ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם ואין אנו יודעים מפני מה
מתו אלא ממה שמצוה את אהרן ואמר לו (שם י) יין ושכר אל תשת אנו יודעין מתוך

כך שלא מתו אלא מפני היין לכך חבבו הכתוב לאהרן וייחד אליו הדבור בפני עצמו
שנאמר יין ושכר אל תשת:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

מניין הפסוקים מספר משלי שצוטטו במדרש

**(משלי כג ט) למי אוי למי אבוי, למי (מדגנים) למי שיח למי, פצעים חנם;
למי, חכללות עינים.**

(משלי כג לא) אל-תרא יין, כי יתאדם: כי-יתן (בכוס) עינו; יתהלך, במישרים.

(משלי כג לב) אחריתו, כנחש ישך; וכצפעני יפרש.

(משלי כג לד) והיית, כשכב בלב-ים; וכשכב, בראש חבל (משלי כג לה)

הפוני בל-חליתי הלמוני, בל-ידעתי: מתי אקיץ; אוסיף, אבקשנו

עוד.....(גימ' 11610).

כמניין: (ויקרא י ט) יין ושכר אל-תשת אמה ובניך אתך, בבאכם אל-אהל

מועד--ולא תמתו: חקת עולם, לדרתיכם. י ולהבדיל, בין הקדש ובין החל,

ובין הטמא, ובין הטהור. יא ולהורת, את-בני ישראל--את, כל-החקים, אשר

דבר יהנה אליהם, ביד-משה.....(גימ' 9665)

היתרה (גימ' 1945) כמניין: (ויקרא י ב) ותצא אש מלפני יהוה, ותאכל

אותם;..... (1945תה)

ויקרא רבה פרשה יב' משנה ב: ר' יצחק פתח (ירמיה טו) נמצאו דברך ואוכלם
ויהי דברך לי לששון ולשמחת לבבי כי נקרא שמך עלי ה' אלהי צבאות א"ר שמואל
בר נחמן זה הדבור נאמר למשה בסיני ולא נודע לו עד שבא מעשה לידו אמר משה
לאהרן אחי בסיני נאמר לי שאני עתיד לקדש את הבית הזה ובאדם גדול אני מקדשו
והייתי סבור שמא או בי או בכ הבית הזה מתקדש ועכשיו ב' בניך גדולים ממני וממך
כיון ששמע אהרן שבניו יראי שמים הן שתק וקבל שכר על שתיקתו ומנין ששתק
שנא' (ויקרא י) וידם אהרן ומנין שקיבל שכר על שתיקתו שזכה ונתייחד אליו הדיבור
שנאמר וידבר ה' אל אהרן:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ירמיה טו) נמצאו דברך ואוכלם ויהי דברך לי לששון ולשמחת לבבי כי נקרא

שמך עלי ה' אלהי

צבאות.....

.....(גימ' 3759)

כמניין:

(ויקרא י ח) וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-אַהֲרֹן

לְאמֹר.....(גימ' 863אר"ת)

(ויקרא י) וידם אהרן.....(פשוט; במילוי; סן

מנצפ"ך; ס"ת גימ' 2896)

ויקרא רבה פרשה יב' משנה ג: הה"ד (תהלים יט) פקודי ה' ישרים משמחי לב תני חזקיה נעשו דברי תורה עטרה לראש מונייק לצואר מוליגא ללב קילורית לעינים כוס עיקרין לבני מעיים עטרה לראש מנין שנאמר (משלי א) כי לוית חן הם לראשך מונייק לצואר שנאמר וענקים לגרגרותיך מוליגא ללב שנא' (תהלים יט) פקודי ה' ישרים משמחי לב קילורית לעינים שנאמר (שם) מצות ה' ברה מאירת עינים כוס עיקרין לבני מעיים שנאמר (משלי ג) רפאות תהי לשרך מנין לרמ"ח איברים שבאדם שנאמר (שם ד) כי חיים הם למוצאיהם וגו' ד"א פקודי ה' ישרים משמחי לב זה אהרן שהיה לבו עצב עליו בשביל בניו שמתו כיון שנתייחד עליו הדבור שמח ומנין שנאמר וידבר ה' אל אהרן:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא י ט) יין ושכר אל-תשת אתה ובניך אתך, בּבאָכּם אֶל-אֱהֵל מוֹעֵד--וְלֹא

תִּמְתּוּ: חֶקֶת עוֹלָם, לְדֹרֹתֵיכֶם וּלְהַבְדִּיל, בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֵל, וּבֵין הַטָּמֵא, וּבֵין

הַטָּהוֹר.....(גימ' 6220)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(תהלים יט) פקודי יהוה ישרים משמחי

לב.....(גימ' 1386 ר"ת)

(משלי א) כי לוית חן הם

לראשך.....(גימ' 1130)

(תהלים יט) מצות יהוה ברה מאירת

עינים.....(גימ' 1621א)

(משלי ג) רפאות תהי

לשרך.....(גימ' 1665אה)

(משלי ד) כי חיים הם

למוצאיהם.....(גימ' 428ר"ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 6220)

ויקרא רבה פרשה יב' משנה ה' א"ר יודן כל אותן שבע שנים שבנה שלמה בית המקדש לא שתה בהן יין כיון שבנאו ונשא בתיה בת פרעה אותו הלילה שתה יין והיו שם ב' בלזמאות אחת שמחה לבנין ב"ה ואחת שמחה לבת פרעה אמר הקב"ה של מי אקבל של אלו או של אלו באותה שעה עלה על דעתו להחריב את ירושלים הה"ד (ירמיה לב) כי על אפי ועל חמתי היתה לי העיר הזאת וגו' א"ר הליל בר הילני כזה שהוא עובר במקום המטונף ועקם חוטמו אמר רבי חוניה פ' מיני ריקודין רקדה בת פרעה באותה הלילה והיה שלמה ישן עד ד' שעות ביום ובמפתחות של בית המקדש נתונות תחת ראשו הדא הוא דתנן על תמיד של שחר שקרב בארבע שעות נכנסה אמו והוכיחתו וי"א ירבעם בן נבט נכנס והוכיחו ויכול היה רבי חגי בשם רבי יצחק עמד וכנס אלף מתוך שבטו ונכנס והוכיחו הה"ד (הושע ג) כדבר אפרים רתת כדבר ירבעם ריתותו של שלמה אמר לו הקדוש ברוך הוא למה אתה מוכיחו נשיא הוא בישראל חייך שאני מטעימך משררותו ואין אתה יכול לעמוד בה כיון שנכנס למלכות מיד (שם) ויאשם בבעל וימות ורבנן אמרין ודאי אמו מוכיחתו נטלת קורדיקון שלה והיתה מסרסתו לכאן ולכאן ואמרה לו (משלי לא) מה ברי ומה בר בטני א"ר הושע'י מה בני אין כתיב כאן אלא מה ברי אלו צואות ואזהרות של תורה שנקראת בר כד"א (תהלים ב) נשקו בר שכל דבריה ברים ומה בר נדרי אמרה ליה ברי הרבה נשים נשא אביך וכיון שבא נתן הנביא ואמר לו (ד"ה א כב) הנה בן נולד לך כי שלמה יהיה שמו היתה כל אחת אומרת אם מעמדת אני שלמה אני מקריבה כל קרבנות שבתורה ועכשיו עמדתי וקרבנותי בידי ואתה ישן (משלי לא) אל תתן לנשים חילך ודרכך למחות מלכין אמרה לו בני דור המבול ע"י שהיו שטופים בזמה נמחו מן העולם (שם) אל למלכים למואל א"ר יוחנן אין נותנין מלכות למי שמפליג על דברים של אל ומי שעושה דברים של אל הוא נתון מלך אל למלכים שתו יין אל ישתו מלכים יין שמא ישכחו ויאמרו כאותו שאמר (שמות ה) מי ה' אשר אשמע בקולו (משלי לא) ולרוזנים אי שכר או כתיב אוי מן קדם חמרא פן ישתה וישכח מחקק כל השותה יין הרבה סוף שהוא שוכח ברמ"ח איברים שבו הה"ד פן ישתה וישכח מחוקק מחקק כתיב ואינון רמ"ח ר' חנינא בר פפא אמר הקב"ה בית גדול היה לי ולא החרבתיו אלא מפני היין ורבנן אמרי שני רוזנים היו לי ולא מתו אלא מפני היין דתני רבי ישמעאל לא מתו שני בניו של אהרן אלא מפני שנכנסו שתויי יין וכו' אמר הקדוש ברוך הוא לפי שבעולם הזה היין תקלה לעולם לעתיד לבא אני עושהו שמחה הה"ד (יואל ג) והיה ביום ההוא יטפו ההרים עסיס.

מדרש רבה ויקרא

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא י ב) וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה, וַתֹּאכַל אוֹתָם; וַיָּמָתוּ, לִפְנֵי יְהוָה.. (ויקרא י ח) וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-אַהֲרֹן לֵאמֹר. יִן וְשָׂכַר אֶל-תְּשֻׁבַת אֶתָּה וּבְנֵיךָ אִתְּךָ, בְּבִאָתְכֶם אֶל-אֶקֶל מוֹעֵד--וְלֹא תָמָתוּ: חֻקַּת עוֹלָם, לְדֹרֹתֵיכֶם. י וְלִהְבִּדִיל, בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֹל, וּבֵין הַטָּמֵא, וּבֵין הַטָּהוֹר. יא וְלִהְיוֹרֹת, אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל--אֶת, כָּל-הַחֻקִּים, אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵיכֶם, בְּיַד-מֹשֶׁה.....(גימ' 13067)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(ירמיה לב) כי על אפי ועל חמתי היתה לי העיר הזאת.....(גימ' 1943)

(הושע ג) כדבר אפרים

רתת.....(גימ' 1557)

(שם) ויאשם בבעל

וימות.....(גימ' 923)

(משלי לא) מה ברי ומה בר

בטני.....(גימ' 581)

(תהלים ב) נשקו

בר.....(גימ')

(658)

(ד"ה א כב) הנה בן נולד לך כי שלמה

יהיה.....(גימ' 687)

(שם) אל למלכים

למואל.....(גימ')

(321א)

(שמות ה) מי יהוה אשר אשמע

בקולו.....(גימ' 1132)

(משלי לא) ולרוזנים אי

שכר.....(גימ' 893א)

(משלי לא) אל תתן לנשים חילך ודרכך למחות

מלכין.....(גימ' 2263)

(משלי לא) פן ישתה וישכח

מחוקק.....(גימ' 1443)

(יואל ג) והיה ביום ההוא יטפו ההרים

עסיס.....(גימ' 666).

ויקרא רבה פרשה יג' משנה א: וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר אליהם רבי פנחס ורבי ירמיה פתח (משלי טו) אוזן שומעת תוכחת חיים וגו' אזן שומעת תוכחת חיים אלו בניו של אהרן בקרב חכמים תלין שהיו בצד המיתה זכו ונתייחד הדיבור אליהם ועל אביהם ועל אחי אביהם בחייהם הה"ד (ויקרא י) ואת שעיר החטאת דרוש דרש משה מהו דרוש דרש ב' דרשות א"ל אם שחטתם למה לא אכלתם אם לא הייתם עתידין לאכול למה שחטתם מיד ויקצוף על אלעזר ועל איתמר וכיון שכעס נתעלמה ממנו הלכה א"ר הונא בשלשה מקומות כעס משה ונתעלמה ממנו הלכה ואלו הן בשבת ובכלי מתכות ואונן בשבת מנין שנאמר (שמות טו) ויותרו אנשים ממנו וגו' כיון שכעס שכח לומר להם הלכות שבת אמר להם (שם) הוא אשר דבר ה' אכלוהו היום כי שבת היום לה' ובכלי מתכות מנין שנאמר (במדבר לא) ויקצוף משה על פקודי החיל וכיון שכעס נתעלמה ממנו הלכה שכח לומר להם הלכות כלי מתכות וכיון שלא אמר משה אמר אלעזר הכהן תחתיו שנאמר (שם) ויאמר אלעזר הכהן אל אנשי הצבא אמר להם למשה רבי צוה ולא צוה באונן מנין שנאמר ויקצוף על אלעזר ועל איתמר וכיון שכעס נתעלמה ממנו הלכה שאונן אסור לאכול בקדשים הנותרים לאמר רבי פנחס ור' יהודה ברבי סימון אמר להון אף אתון לא אשתריתון וידבר אהרן אל משה בדיבור ענה כנגדו כדכתיב (בראשית מב) דבר האיש אדוני הארץ וגו' הן היום הקריבו את חטאתם ואת עולתם אמר לו היום מתו בני והיום אקריב קרבן היום מתו והיום אוכל בקדשים מיד דרש אהרן ק"ו למשה ומה מעשר הקל אסור לאונן חטאת דחמיר אינו דין שיהא אסור באונן מיד וישמע משה וייטב בעיניו הוציא כרוז לכל המחנה ואמר אני טעיתי את ההלכה ואהרן אחי בא ולמד לי אלעזר ידע את ההלכה ושתק איתמר ידע את ההלכה ושתק זכו ונתייחד הדיבור עליהם ועל אביהם ועל אחי אביהם בחייהם הה"ד וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר אליהם תני ר' חייא לאמר אליהם לבנים לאלעזר ואיתמר:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא פרקים י-יא) וַיְדַבֵּר אֶהְרֹן אֶל-מֹשֶׁה, הֲנִי הַיּוֹם הַקָּרִיבוּ אֶת-חַטָּאתְךָ וְאֶת-עֹלֹתְךָ לִפְנֵי יְהוָה, וַתִּקְרָאנִי אֹתִי, כְּאֵלֶּה; וְאֶכְלֹתִי חַטָּאת הַיּוֹם, הַיֵּיטֵב בְּעֵינֵי יְהוָה. וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה, וַיֵּיטֵב בְּעֵינָיו. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אֶהְרֹן, לֵאמֹר אֲלֵהֶם. דַּבְּרוּ אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הַחֲטָיָה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ,

מְפֶלֶת-הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל-הָאָרֶץ.....(גימ' 11449)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

אָזֶן--שְׁמֵעַת, תּוֹכַחַת חַיִּים: בְּקֶרֶב חֲכָמִים תִּלְיִן.....
(גימ' 3800 ר"ת)

.....(ויקרא י) ואת שעיר החטאת.....
(גימ' 1721 ר"ת)

.....(שמות טו) ויתירו אנשים ממנו.....
(גימ' 1178 ת)

.....(גימ' 1733) (שמות טו) הוא אשר דבר יְהוָה אכלוהו היום כי שבת היום לַיהוָה.....(גימ' 1733)

.....(במדבר לא) ויקצוף משה על פקודי החיל.....
(גימ' 995 ת)

.....(במדבר לא) ויאמר אלעזר הכהן אל אנשי הצבא.....
(גימ' 1135 ת)

.....(בראשית מב) דבר האיש אדני הארץ.....
(גימ' 887 ת)

.....ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש.....
(גימ' 11449 ת)

ויקרא רבה פרשה יג' משנה ב: רשב"י פתח (חבקוק ג) עמד וימודד ארץ מדד הקב"ה כל האומות ולא מצא אומה שהיתה ראויה לקבל את התורה אלא דור המדבר מדד הקדוש ברוך הוא כל ההרים ולא מצא הר שתנתן בו את התורה אלא סיני מדד הקב"ה את כל העיירות ולא מצא עיר שיבנה בו בהמ"ק אלא ירושלים מדד הקדוש ברוך הוא כל הארצות ולא מצא ארץ שראויה לינתן לישראל אלא ארץ ישראל הה"ד עמד וימודד ארץ ראה וגו' רב אמר דמן של כנענים התיר וממונ התיר דמן התיר (דברים כ) לא תחיה כל נשמה ממונ התיר שנאמר (שם) ואכלת את שלל אויביך ר' הונא אמר התיר זונין שלהן כדכתיב (איוב יב) מוסר מלכים פתח עולא ביראה בשם רשב"י אמר משל לאחד שיצא לגורן וכלבו וחמורו עמו הטעין לחמורו חמשה סאין ולכלבו שני סאין והיה החמור מהלך והכלב מלחית נטל ממנו אחד ונתן ע"ג החמור אע"פ כן היה מלחית א"ל את טעון מלחית לית את טעון מלחית כך אפי' שבעה מצות שקבלו בני נח כיון שלא יכלו לעמוד בהן עמד ופרקום לישראל אמר רבי תנחום בר חנילאי משל לרופא שנכנס לבקר שני חולים אחד לחיים ואחד

למיתה אמר לזה של חיים זה תאכל וזה לא תאכל ושאינו לחיים אמר כל דבעי הבו ליה כך עובדי כוכבים שאינן לחיי העוה"ב כתיב בהם (בראשית ט) כירק עשב נתתי לכם את כל אבל ישראל שהם לחיי העולם הבא זאת הבהמה אשר תאכלו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא יא -ב-ג) זאת הַחַיָּה אֲשֶׁר תֹאכְלוּ, מִכָּל-הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל-הָאָרֶץ. כָּל מִפְרֶסֶת פְּרֶסֶה, וְשִׁסְעַת שִׁסְעַת פְּרֶסֶת, מֵעֵלָת גִּרָה,.....(גימ' 6368ה)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(חבקוק ג) עמד וימודד ארץ

מדד.....(גימ' 640ר"ת)

(דברים כ) לא תחיה כל

נשמה.....(גימ' 1399ר"ת)

(שם) ואכלת את שלל

אויביך.....(גימ' 1283א)

(איוב יב) מוסר מלכים

פתח.....(גימ' 937ת)

(בראשית ט) כירק עשב נתתי לכם את

כל.....(גימ' 2109ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 6368)

ויקרא רבה פרשה יג' משנה ג: ד"א וזאת הבהמה הדא הוא דכתיב (משלי ל ה) כל אמרת אלוה צרופה רב אמר לא נתנו המצות לישראל אלא לצרף בהן את הבריות וכל כך למה שנאמר (שם) מגן הוא לכל החוסים בו א"ר יודן ברבי שמעון כל בהמות ולויתן הן קניגין של צדיקים לע"ל וכל מי שלא ראה קניגין של אומות העולם בעוה"ז זוכה לראותה לעוה"ב כיצד הם נשחטים בהמות נותץ ללויתן בקרניו וקורעו ולויתן נותץ לבהמות בסנפיריו ונוחרו וחכמים אומרים זו שחיטה כשירה היא ולא כך תנינן הכל שוחטין ובכל שוחטין ולעולם שוחטין חוץ ממגל קציר והמגרה והשנים מפני שהן חונקין אמר רבי אבין בר כהנא אמר הקב"ה תורה חדשה מאתי תצא חדוש תורה מאתי תצא אמר רבי ברכיה בשם רבי יצחק אריסטוון עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות לעבדיו הצדיקים לעתיד לבא וכל מי שלא אכל נבלות בעולם הזה זוכה לראותו לעוה"ב הה"ד (ויקרא ז כד) וחלב נבלה וחלב טריפה יעשה לכל מלאכה

ואכול לא תאכלוהו בשביל שתאכלו ממנו לע"ל לפיכך משה מזהיר לישראל ואומר להם זאת החיה אשר תאכלו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

זאת הַחַיָּה אֲשֶׁר תֹאכְלוּ, מִכָּל-הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל-הָאָרֶץ.....

(גימ' 2972ר"ת)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(משלי ל ה) כָּל-אֲמֶרֶת אֱלוֹהַּ

צְרוּפָה;.....(גימ' 1114)

(משלי ל ה) מִגֵּן הוּא, לַחֲסִים

בּוֹ.....(גימ' 274א)

(ויקרא ז כד) וַחֲלַב נְבֵלָה וַחֲלַב טְרֵפָה, יַעֲשֶׂה לְכָל-מְלֹאכָה; וְאָכַל, לֹא

תֹאכְלוּהוּ. (גימ' 1584)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 2972)

ויקרא רבה פרשה יג' משנה ה א"ר שמואל בר נחמן כל הנביאים ראו המלכיות בעיסוקן הה"ד (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן להשקות וגו' ר' תנחומא ואמרי לה רבי מנחמא בשם רבי יהושע בן לוי אמר עתיד הקדוש ברוך הוא להשקות כוס התרעלה לאומות העולם לעתיד לבא הה"ד ונהר יוצא מעדן מקום שהדין יוצא ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים אלו ארבעה נהרות שם האחד פישון זה בבל על שם (חבקוק א) ופשו פרשיו הוא הסובב את כל ארץ החוילה זה נבוכדנצר הרשע שעלה והקיף את כל ארץ ישראל שמייחלת להקב"ה הה"ד (תהלים מב) הוחילי לאלהים אשר שם הזהב אלו דברי תורה שנאמר (שם יט) הנחמדים מזהב ומפז רב וזהב הארץ ההיא טוב מלמד שאין תורה כתורת ארץ ישראל ואין חכמה כחכמת א"י שם הבדולח ואבן השהם מקרא משנה תלמוד הלכות ואגדות ושם הנהר השני גיחון זה מדי שהעמידה את המן הרשע שמשך עיסה כנחש על שום (בראשית ג) על גחונך תלך הוא הסובב את כל ארץ כוש שנאמר (אסתר א) מהודו ועד כוש ושם הנהר השלישי חדקל זו יון שהיא חדה וקלה בגזרותיה על ישראל ואומר להם כתבו על קרן השור שאין לישראל חלק באלהי ישראל ההולך קדמת אשור אמר רב הונא כל המלכיות נקראו על שם אשור שהיו מאשרין עצמן מישראל א"ר יוסי ברבי חנינא כל המלכיות נקראו על שם מצרים על שם שהיו מצירין לישראל והנהר הרביעי הוא פרת הוא אדום שפרת ורבת בתפלתו של זקן דבר אחר שפרת ורבת והצירה לעולמו של ישראל דבר אחר שפרת ורבת והצירה לבנו ד"א שפרת ורבת והצירה לביתו ד"א

פרת על שום סופה שנאמר (ישעיה סג) פורה דרכתי לבדי אברהם ראה המלכיות בעיסוקן (בראשית טו) והנה אימה זו בבל על שם (שם) נבוכדנצר התמלי חמה חשיכה זו מדי שהחשיכה בגזרותיה את ישראל שנאמר (אסתר ז) להשמיד להרוג ולאבד גדולה זו יון אמר רב נחמן מלמד שהיתה מלכות יון מעמדת מאה ושבעים ואחד אפרכין מאה ועשרים ושבעה אסטרטליטון ורבנן אמרי ששים ששים ורבי ברכיה ורבי חנין על הדא דרבנן (דברים ח) המוליכך במדבר הגדול והנורא נחש שרף ועקרב נחש זה בבל שרף זה מדי עקרב זה יון מה עקרב זה משרצת ששים ששים כך היתה מלכות יון מעמדת ששים ששים נופלת זו אדום על שם מקול נפלים רעשה הארץ ויש אומרים אימה זו אדום על שם (דניאל ז) דחילה ואימתני חשיכה זו יון גדולה זו מדי על שם (אסתר ג) גדל המלך אחשורוש נופלת זו בבל על שם (ישעיה כא) נפלה נפלה בבל ראה דניאל את המלכות בעיסוקן הה"ד (דניאל ז) חזה הוית בחזוי עם ליליא וארו ארבע רוחי שמיא מגיחן לימא רבא וארבע חיון רברבן סלקן מן ימא אם זכיתם מן ימא ואם לאו מן חורשא הדא חיותא דימא כי סלקא מן ימא היא ממכיא סלקא מן חורשא לית היא ממכיא דכוותא (תהלים פ) יכרסמנה חזיר מיער עין תלויה אם זכיתם מן היאור ואם לאו מן היער הדא חיותא כי סלקא מן נהרא היא ממכיא סלקא מן חורשא לית היא ממכיא שניין דא מן דא אל תקרי שניין אלא סניין

דא מן דא מלמד שכל אומה ששולטת בעולם היא שונאה לישראל ומשעבדא בהן קדמיתא כאריה זו בבל ירמיה ראה אותה ארי וראה אותה נשר דכתיב (ירמיה ד) עלה אריה מסובכו (שם מט) הנה כנשר יעלה וידאה אמרין לדניאל את מה חמית להון אמר להון חמיתי אפין כאריה וגפין דנשר הה"ד (דניאל ז) קדמיתא כאריה וגפין דנשר לה חזה הוית עד די מריטו גפיה ונטילת מן ארעא ר"א ור' שמואל בר נחמן רבי אלעזר אומר כל אותו ארי לקה ולבו לא לקה דכתיב (שם ד) ולבב אינש יהיב ליה ור' שמואל בר נחמן אמר אף לבו לקה דכתיב לבבי מן אנשא ישנון חזה הוית וארו חיוה אחרי תנינא דמיא לדוב לדב כתיב זה מדי הוא דעתיה דרבי יוחנן דאמר ר"י (ירמיה ה) על כן הכם אריה מיער זו בבל זאב ערבות ישדדם זו מדי נמר שוקד על עריהם זו יון כל היוצא מהנה יטרף זו אדום למה כי רבו פשעיהם עצמו

משבותיהם חזו הוית וארו אחרי כנמר זו יון שהיתה מעמדת בגזירותיה ואומרת לישראל כתבו על קרן השור שאין לכם חלק לעולם הבא בתר דנא חזה הוית בחזוי עם ליליא וארו חיוה רביעאה דחילא ואמתניא ותקיפא יתירא זו אדום דניאל ראה שלשתן בלילה אחד ולזו בלילה אחד למה ר' יוחנן ורשב"ל ר"י אמר ששקולה כנגד שלשתן רשב"ל אמר יתירה מתיב ר"י לרשב"ל (יחזקאל כא) בן אדם הנבא והך כף אל כף דא מה עבד לה רשב"ל (שם) ותכפל משה ראה את המלכיות בעיסוקן את

הגמל זו בבל שנאמר (תהלים קלז) אשרי שישלם לך את גמולך שגמלת לנו את השפן זו מדי רבנן ור' יהודה ברבי סימון רבנן אמרי מה השפן הזה יש בו סימני טומאה וסימני טהרה כך היתה מלכות מדי מעמדת צדיק ורשע אמר רבי יהודה ברבי סימון דריוש האחרון בנה של אסתר היה טהור מאמו וטמא מאביו ואת הארנבת זו יון אמו של תלמי ארנבת שמה ואת החזיר זו פרס משה נתן שלשתם בפסוק אחד ולזו בפסוק אחד ולמה רבי יוחנן ורשב"ל ר"י אמר ששקולה כנגד שלשתן רשב"ל אמר יתירה מתיב ר"י לר"ש ש בן אדם הנבא והך כף אל כף דא מה עביד ליה ריש לקיש ותכפל ר' פנחס ור' חלקיה בשם רבי סימון מכל הנביאים לא פרסמוה אלא שנים אסף ומשה אסף אמר (תהלים פ) יכרסנמה חזיר מיער משה אמר (ויקרא יא) ואת החזיר כי מפריס פרסה למה נמשלה לחזיר לומר לך מה חזיר בשעה שהוא רובץ מוציא טלפיו ואומר ראו שאני טהור כך מלכות אדום מתגאה וחומסת וגוזלת ונראת כאלו מצעת בימה מעשה בשלטון אחד שהיה הורג הגנבים והמנאפים והמכשפים גחין ואמר לסנקליטין שלשתן עשיתי בלילה א' ד"א את הגמל זו בבל כי מעלה גרה היא שמקלסת להקדוש ברוך הוא רבי ברכיה ורבי חלבו בשם ר' ישמעאל בר נחמן כל מה שפרט דוד כלל אותו רשע בפסוק אחד שנאמר (דניאל ד) כען אנה נבוכדנצר משבח ומרומם ומהדר למלך שמיא משבח (תהלים קמז) שבחי ירושלים את ה' ומרומם (שם ל) ארוממך ה' ומהדר (שם קד) ה' אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת די כל מעבדוהי קשוט (שם קלח) על חסדך ועל אמתך די כל ארחתיה דין (שם צו) ידין עמים במישרים ודי מהלכין בגוה (שם צג) ה' מלך גאות לבש יכיל להשפלה (שם עה) וכל קרני רשעים אגדע ואת השפן זו מדי כי מעלה גרה הוא שמקלסת להקב"ה שנא' (עזרא א) כה אמר כורש מלך פרס ואת הארנבת זו יון כי מעלת גרה היא שמקלסת להקדוש ברוך הוא אלכסנדרוס מוקדן כד הוה חמי לר"ש הצדיק אומר ברוך ה' אלהי של שמעון הצדיק את החזיר זה אדום והוא גרה לא יגר שאינה מקלסת להקב"ה ולא דיין שאינה מקלסת אלא מחרפת ומגדפת ואומרת (תהלים עג) מי לי בשמים ד"א את הגמל זו בבל כי מעלה גרה היא שמגדלת את דניאל שנאמר (דניאל ב) ודניאל בתרע מלכא ואת השפן זו מדי כי מעלה גרה היא שמגדלת את מרדכי שנא' (אסתר ב) ומרדכי יושב בשער המלך ואת הארנבת זו יון כי מעלה גרה היא שמגדלת הצדיקים אלכסנדרוס כד הוה חמי לשמעון הצדיק הוה קאים על רגליה אמרין ליה מינאי מן קדם יהודאי את קאים אמר להם בשעה שאני יוצא למלחמה דמותו אני רואה ונוצח ואת החזיר זו אדום והוא גרה לא יגר ושאינה מגדלת הצדיקים ולא די שאינה מגדלת אלא שהורגת אותם הה"ד (ישעיה מז) קצפתי על עמי חללתי נחלתי וגו' נחלתי ר"ע וחביריו ד"א ואת הגמל זו בבל כי מעלה גרה שגררה מלכות אחריה ואת

הארנבת זו יון כי מעלה גרה שגררה מלכות אחריה ואת השפן זו מדי כי מעלה גרה שגררה מלכות אחריה ואת החזיר זו אדום והוא גרה לא יגר שאינה גוררת מלכות אחריה ולמה נקרא שמה חזיר שמחזרת עטרה לבעליה הדא הוא דכתיב (עובדיה א) ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה.

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא יא ד-ח) אַךְ אֶת-זֶה, לֹא תֹאכְלוּ, מִמַּעַלֵי הַגֶּבֶה, וּמִמִּפְרְסֵי הַפְּרָסָה: אֶת-הַגִּמְלָל כִּי-מַעְלָה גָבַהּ הוּא, וּפְרָסָה אֵינֶנּוּ מִפְּרִיס--טָמֵא הוּא, לָכֵם. הַ וְאֶת-הַשֶּׁפֶן, כִּי-מַעְלָה גָבַהּ הוּא, וּפְרָסָה, לֹא יִפְרִיס; טָמֵא הוּא, לָכֵם. וְאֶת-הָאֲרֻנֹּבֶת, כִּי-מַעְלַת גָבַהּ הוּא, וּפְרָסָה, לֹא הִפְרִיסָה; טָמֵאָה הוּא, לָכֵם. זֹ וְאֶת-הַחֲזִיר כִּי-מִפְּרִיס פְּרָסָה הוּא, וְשָׁטַע שָׁטַע פְּרָסָה, וְהוּא, גָבַהּ לֹא-יִגְר; טָמֵא הוּא, לָכֵם. ח מִבְּשָׂרְכֶם לֹא תֹאכְלוּ, וּבְנִבְלָתָם לֹא תִנְעוּ; טָמֵאִים הֵם, לָכֵם.....(גימ' 14472)

לקט הפסוקים שצוטטו במדרש

(בראשית ב) וַנִּהְרָ יֵצֵא מֵעֵדֶן, לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וּמִשָּׁם, יִפְרֹד, וְהָיָה, לְאֲרֻבָּעָה רְאשִׁים..(גימ' 3391)

(תהלים מב) הוֹחִילִי לֵאלֹהִים אֲשֶׁר שָׁמַ

הַזֶּהב.....(גימ' 1066א)

(שם יט) הַנְּחַמְדִים מִזֶּהָב וּמִפְּזָב רַב וְזֶהָב הָאָרֶץ הַהִיא

טוֹב.....(גימ' 900)

(דברים ח) הַמּוֹלִיכְךָ בַּמִּדְבָר הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא נַחֲשׁ שָׂרָף

וְעִקְרָב.....(גימ' 2011)

(תהלים פ) יִכְרַסְמֵנָה חֲזִיר

מִיעֵר.....(גימ' 930)

(יחזקאל כא) בֶּן אָדָם הִנְבֵּא וְהָךְ כִּף אֵל

כִּף.....(גימ' 417)

(שם צו) יִדִּין עַמִּים

בְּמִישְׁרִים.....(גימ')

(839ת)

(שם צג) יְהוֹה מֶלֶךְ גֹּאֲוֹת

לְבָשׁ.....(גימ')

(858)

(שם עה) וְכָל קַרְנֵי רִשְׁעִים

אֲגַדְע.....(גימ' 1114)

(עובדיה א) ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה ליהוה

המלוכה.....(גימ' 2946)

ס"ה מניין לקט הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 14472)

פרשת תזריע

ויקרא רבה פרשה יד' משנה א אשה כי תזריע הה"ד (תהלים קלט) אחור וקדם צרתני א"ר יוחנן אם זכה אדם נוחל שני עולמות הזה והבא הה"ד אחור וקדם צרתני ואם לאו בא ליתן דין וחשבון שנאמר (שם) ותשת עלי כפכה כדכתיב (איוב יג) כפך מעלי הרחק אמר ר' שמואל בר נחמן בשעה שברא הקדוש ברוך הוא אדם הראשון אנדרוגינוס בראו אמר ר"ל בשעה שנברא דו פרצופין נברא ונסרו ונעשה שנים גבים גב לזכר גב לנקבה איתיבין ליה (בראשית ב) ויקח אחת מצלעותיו אמר להן מסטרוהי כדכתיב (שמות כו) ולצלע המשכן אמר רבי ברכיה ורבי חלבו ורבי שמואל בר נחמן בשעה שברא הקב"ה אדם הראשון מסוף העולם ועד סופו מלא כל העולם כולו בראו מן המזרח למערב מנין שנאמר אחור וקדם צרתני מן הצפון לדרום מנין שנאמר (דברים ד) ולמקצה השמים ועד קצה השמים ומנין כחללו של עולם שנאמר ותשת עלי כפכה א"ר אחור זה יום ראשון וקדם זה יום האחרון על דעתיה דר"א דכתיב (בראשית א) תוצא הארץ נפש חיה למינה נפש חיה זו רוחו של אדה"ר אמר ר"ל אחור זה יום האחרון וקדם זה יום הראשון על דעתיה דר"ל דכתיב (שם) ורוח אלהים מרחפת על פני המים זה רוחו של מלך המשיח אם זכה אדם אומרים לו אתה קדמת לכל מעשה בראשית ואם לאו אומר' לו יתוש קדמך שלשול קדמך אמר רבי ישמעאל ברבי תנחום אחור לכל המעשים וקדם לכל העונשין ר' יוחנן אומר אף קילוסו לא בא אלא באחרונה שנא' (תהלים קמח) החיה וכל בהמה רמש וצפור כנף ואחר כך מלכי ארץ וכל לאומים א"ר שמלאי כשם שיצירתו של אדם אחר בהמה חיה ועוף כך תורתו אחר בהמה חיה ועוף הה"ד זאת תורת הבהמה ואח"כ אשה כי תזריע:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא יא ב) זאת הַחַיָּה אֲשֶׁר תֹאכְלוּ, מִכָּל-הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל-הָאָרֶץ. (ויקרא יב ב-ד) אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ, וַיֵּלֶדָה זָכָר וְטָמְאָה שְׁבַע יָמִים, כִּימֵי נִדַת דְּוֹתָהּ תִטְמָא. וּבַיּוֹם, הַשְּׁמִינִי, יִמּוֹל, בְּשָׂר עֶרְלָתוֹ. וְשָׁלְשִׁים יוֹם וְשָׁלֹשֶׁת יָמִים, תֵּשֵׁב בְּדַמֵּי טְהָרָה.....(גימ' 10736ת)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(תהלים קלט) אחור וקדם צרתני .. ותשת עלי
כפכה.....(גימ' 2456)
כפך מעלי
הרחק.....(גימ' 586ת)

(בראשית ב) ויקח אחת	
מצלעותיו.....(גימ' 1185)	
(שמות כו) ולצלע	
המשכן.....(גימ' 641)	
דברים ד) ולמקצה השמים ועד קצה	
השמים.....(גימ' 1336)	
(בראשית א) תוצא הארץ נפש חיה	
למינה.....(גימ' 1381)	
(שם) ורוח אלהים מרחפת על פני	
המים.....(גימ' 1396)	
(תהלים קמח) החיה וכל בהמה רמש וצפור	
כנף.....(גימ' 1208)	
(תהלים קמח) מלכי ארץ וכל	
לאומים.....(גימ' 574)	
ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו	
במדרש.....(גימ' 10736)	

ויקרא רבה פרשה יד' משנה ב ד"א אשה כי תזריע הה"ד (איוב לו) אשא דעי למרחוק ולפועלי אתן צדק א"ר מאיר הלשון הזה משמש שתי לשונות לשון שירה לשון דבר לשון שירה על שבחן של צדיקים לשון דבר על מפלתן של רשעים למרחוק נאמר על הרחוקים שנקרבו אשא דעי למרחוק ולפועלי אתן צדק אמר רבי נתן מחשבין לשמו של אברהם אבינו אותו שבא מרחוק הה"ד (בראשית כב) וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחוק ואמר רבי חנינא בר פפא מחשבין אנו לשמו של הקדוש ברוך הוא שהיינו רחוקים וקרבתנו לו אמר רבי חגי דברים שרחוקים ממנו מהלך ה' מאות שנה שהבריות ישנין על מטותיהן והקב"ה משיב רוחות ומעלה עננים ומוריד גשמים ומגדל צמחים ומנגבן ומעריך שלחן לפני כל אחד ואחד אמר רבי שמואל בר אידי בשם רב אחא הפסוק הזה אם אליהוא אמרו מאליו שבח ואם ברוח הקדוש אמרו שבחי שבחים רבי לוי אמר תלת בנוהג שבעולם מפקיד אדם אצל חבירו ארנקי של כסף בחשאי ומחזיר לו ליטרא של זהב בפרהסיא אינו מחזיק לו טובה כך הקדוש ברוך הוא מפקידין לו הבריות טיפה של לכלוכית בחשאי והקב"ה מחזיר להם נפשות משובחות שלמות בפרהסיא ואין זה שבח הוי (איוב לו) אשא דעי למרחוק ולפועלי אתן צדק רבי לוי אמר אוחרי בנוהג שבעולם אדם חבוש בבית האסורין אין כל בריה משגחת עליו בא אחד והדליק לו שם נר אינו מחזיק לו

טובה כך הקדוש ברוך הוא הולד שרוי במעי אמו ומאיר לו שם נר הוא שאיוב אומר (שם כט) בהלו נרו עלי ראשי אין זה שבח הוי ולפועלי אתן צדק ר"ל אומר אוחרי בנוהג שבעולם אדם חבוש בבית האסורין ואין כל בריה משגחת עליו בא אחד והתירו והוציאו משם אינו מחזיק לו טובה כך הולד שרוי במעי אמו ובא הקב"ה והתירו והוציאו משם:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא יב ב- ג) אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ, וְיִלְדָה זָכָר--וְטָמְאָה שְׁבַעַת יָמִים, כִּימֵי נְדָת דְּוֹתָהּ תִּטְמָא. ג וּבִיּוֹם, הַשְּׁמִינִי, יְמוֹל, בָּשָׂר

עָרְלָתוֹ.....(גימ' 5410)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(איוב לו) אשא דעי למרחוק ולפועלי אתן

צדק.....(גימ' 2050רס"ת)

(בראשית כב) וישא אברהם את עיניו וירא את המקום

מרחוק.....(גימ' 2405ר"ת)

(שם כט) בהלו נרו עלי

ראשי.....(גימ')

955ס"ת

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 5410)

ג ד"א אשה כי תזרע וילדה זכר ה"ד (שם י) חיים וחסד עשית עמדי ופקדתך שמרה רוחי רבי אבא בר כהנא אמר תלת בנוהג שבעולם אם נוטל אדם ארנקי של מעות ונותן הפה למטה אין המעות מתפזרות והולד שרוי במעי אמו והקדוש ברוך הוא משמרו שלא יפול וימות אין זה שבח הוי חיים וחסד עשית עמדי ר' אבא בר כהנא אמר אוחרי בנוהג שבעולם בהמה זו מהלכת רבוצה והולד נתון בתוך מעיה כמין שק והאשה זו מהלכת זקופה והולד נתון בתוך מעיה והקב"ה משמרו שלא יפול וימות הוי חיים וחסד עשית עמדי רבי אבא בר כהנא אמר אוחרי בנוהג שבעולם בהמה זו דדיה במקום רחמה והולד יונק במקום בשתה והאשה זו דדיה במקום נאה והולד יונק במקום כבודה ואין זה חיים וחסד הוי חיים וחסד עשית עמדי אמר ר"א אם ישהה אדם בחמין שעה אחת אינו מת ומעיה של אשה מרותחין והולד נתון בתוך מעיה והקדוש ברוך הוא משמרו שלא יעשה שפיר ושלא יעשה שליא ושלא יעשה סנדל ואין זה חיים וחסד הוי חיים וחסד עשית עמדי אמר רבי תחליפא דקסריא אם אכל אדם פרוסה אחר פרוסה לא שניה דוחה את הראשונה האשה הזו כמה מאכל

היא אוכלת וכמה משקים היא שותה ואינו דוחה הולד אין זה חיים וחסד אמר רבי סימון מעיה של אשה עשויה קנין קנין פיקין פיקין חכילין חבילין בשעה שהיא יושבת על המשבר אינה משליכתו בבת אחת במתלא אמר אשתרי חד חבל אשתרי תרין חבלין אמר ר"מ כל תשעה חדשים שאין האשה רואה דם בדין הוא שתהא רואה מה הקב"ה עושה מסלקו למעלה לדדיה ועושהו חלב כדי שיצא הולד ויהיה לו מזון לאכול וביותר אם היה זכר שנאמר אשה כי תזריע וילדה זכר:

ויקרא רבה פרשה יד' משנה ד ד"א אשה כי תזריע הה"ד (איוב לח) ויסך בדלתים ים בגיחו מרחם יצא ר"א ור' יהושע ור"ע ר"א אומר כשם שיש דלתות לבית כך יש דלתות לאשה הה"ד (שם ג) כי לא סגר דלתי בטני ורבי יהושע אומר כשם שיש מפתחות לבית כך לאשה הה"ד (בראשית ל) וישמע אליה אלהים ויפתח את רחמה רבי עקיבא אומר כשם שיש צירים לבית כך יש צירים לאשה הה"ד (שמואל א ד) ותכרע ותלד כי נהפכו עליה ציריה בגיחו מרחם יצאע"ישמתגאה לצאת (איוב לח) בשומי ענן לבושו זה השפיר (שם) וערפל חתולתו זה השליא ואשבור עליו חוקי אלו שלשה חדשים הראשונים ואשים בריח ודלתים אלו שלשה חדשים האמצעים ואומר עד פה תבא ולא תוסיף אלו ג' חדשים האחרונים ופה תשית בגאון גליך רבי איבו אמר בעון גלליך לפי שהולד הזה כשהוא יוצא מלא גללין וכל מיני סירוחין והכל מחבקים אותו ומנשקין אותו וביותר אם הוא זכר הה"ד אשה כי תזריע וילדה זכר:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

**(ויקרא יב) אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ, וְיִלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת יָמִים, כִּימִי נִדְתָּ דֹוֹתָהּ
תִּטְמָא. וּבַיּוֹם, הַשְּׁמִינִי, יְמוֹל, בְּשָׂר עֶרְלָתוֹ. וְשִׁלְשִׁים יוֹם וְשִׁלְשֵׁת
יָמִים,.....(גימ' 7288)**

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(איוב לח) ויסך בדלתים ים בגיחו מרחם יצא.....(גימ' 1267רס"ת)

(שם ג) כי לא סגר דלתי בטני.....(גימ' 955 ר"ת)

(בראשית ל) וישמע אליה אלהים ויפתח את רחמה.....(גימ' 1748את"ה)

(שמואל א ד) ותכרע ותלד.....(גימ' 1210ס"ת)

(איוב לח) בשומי ענן לבושו.....(גימ' 872)

(שם) וערפל חתולתו.....(גימ')
(1236)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש.....(גימ')
(7288)

יסך בדלתים ים בגיחו מרחם יצא כי לא סגר דלתי בטני וישמע אליה אלהים ויפתח את רחמה ותכרע ותלד בשומי ענן לבושו וערפל חתולתו (6849)

ויקרא רבה פרשה יד' משנה ה' ד"א אשה כי תזריע הה"ד (תהלים נא) הן בעוון חוללתי רבי אחא אמר אפי' אם יהיה חסיד שבחסידים א"א שלא יהיה לו צד אחד מעוון אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא רבון העולמים כלום נתכוון אבא ישי להעמידני והלא לא נתכוון אלא להנאתו תדע שהוא כן שמאחר שעשו צרכיהן זה הופך פניו לכאן וזו הופכת פניה לכאן ואתה מכניס כל טיפה וטיפה שיש בו והוא שדוד אמר (שם כז) כי אבי ואמי עזבוני וה' יאספני (שם נא) ובחטא יחמתני אמי א"ר חייא בר אבא אין האשה קולטת אלא אחר נדתה ובסמוך וביותר אם היה זכר הה"ד אשה כי תזריע וילדה זכר:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ, וַיִּלְדָּה זָכָר.....(גימ')
1756 א ס"ת)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(תהלים נא) הן בעוון חוללתי;

(שם כז) כי אבי ואמי עזבוני ויהוה יאספני;

(שם נא) ובחטא יחמתני אמי;

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש.....(גימ')
(1756)

1756

ויקרא רבה פרשה יד' משנה ו' ד"א אשה כי תזריע הה"ד (שם קלט) ארחי ורבעי זרית וכל דרכי הסכנת ר' יוחנן וריש לקיש ורשב"ל ר"י אמר אין הקב"ה צר את האדם אלא מטפה של לבנות וריש לקיש אמר זרית כאדם שזורה ונותן תבן בפני עצמו וקש בפ"ע עד שמעמיד הדגן על בריו רשב"ל אמר אף אינו מאבד את הטפה אלא זורה מטפה למוח ומטפה לעצמות ומטפה לגידים וביותר אם היה זכר הה"ד אשה כי תזריע וילדה זכר:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא יב ב) דָּבַר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לֵאמֹר, אֲשֶׁה כִּי תִזְרִיעַ, וְיִלְדָה זָכָר..(גימ' 2420ר"פ)

כמניין: (תהילים קלט ג) אָרְחֵי וְרִבְעֵי זְרִיתִי; וְכָל-דַּרְכֵי הַסִּפְּנֹתָה.....(גימ' 2420ר"תה)

ויקרא רבה פרשה יד' משנה ז: ד"א אשה כי תזריע הה"ד (קהלת יא) תן חלק לשבעה וגם לשמנה תן חלק לשבעה אלו ז' ימי נדה וגם לשמונה אלו ח' ימי המילה אמר הקדוש ברוך הוא אם שמרת ימי נדה אני נותן לך בן ואת מולו לשמנה ימים הוי וביום השמיני ימול בשר ערלתו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא יב) אֲשֶׁה כִּי תִזְרִיעַ .. וּבְיֹמֵם, הַשְּׁמִינִי, יְמוּל, בָּשָׂר עָרְלָתוֹ.....(גימ' 2797ה)

(קהלת יא) תֵּן-חֵלֶק לְשִׁבְעָה, וְגַם לְשִׁמוֹנָה כִּי לֹא תִדַע, מֶה-יְהִי רֹעֵה עַל-הָאָרֶץ.(גימ' 2797א)

ויקרא רבה פרשה טו' משנה א: אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת הה"ד (איוב כח) לעשות לרוח משקל ומים תכן במדה אמר רב הונא בשלשה מקומות יצתה רוח שלא במשקל וכבר היה לה להחריב את העולם ואלו הן אחד בימי איוב ואחד בימי יונה ואחד בימי אליהו בימי איוב שנאמר (שם א) והנה רוח גדולה באה מעבר המדבר בימי יונה שנאמר (יונה א) וה' הטיל רוח גדולה אל הים בימי אליהו שנאמר (מ"א יט) ויאמר צא ועמדת בהר (לפני ה') והנה ה' עובר ורוח גדולה וחזק מפרק הרים אמר רבי יהודא ברבי שלום היא אותה של איוב היא אותה של יונה היא אותה של אליהו בשביל אותה הבית היתה אותה של איוב בשביל אותה ספינה היתה אותה של יונה בשביל אותה מעשה היתה אותה של אליהו ואין לך גדולה בהם אלא אותה של אליהו הה"ד ויאמר צא ועמדת בהר אמר רבי תנחום ברבי חייא ואמרי לה בשם רבנן אין מלך המשיח בא עד שיכלו כל הנפשות שעלו במחשבה להבראות ואלו הן האמורות בספר של אדם הראשון הה"ד (בראשית ה) זה ספר תולדות אדם אמר רבי יהושע ברבי חנינא בשעה שהרוח יוצאת מלפני הקב"ה משברו בהרים ומרשלו בגבעות ואומר לו הוי זהיר שלא תזיק לבריותי שנא' (ישעיה נז) כי רוח מלפני יעטוף ונשמות אני עשיתי בשביל נשמות שאני עשיתי (איוב כח) ומים תכן במדה רבי יודן בר ר"ש אמר אפילו מים שיורדין מלמעלה לא נתנו אלא במדה הה"ד (שם לו) כי יגרע נטפי מים וכתוב ונגרע מערכך:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

אָדָם, כִּי-יִהְיֶה בְּעוֹר-בָּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוּ-סַפְּחַת אוּ בִּהְרֵת, וְהָיָה בְּעוֹר-בָּשָׂרוֹ, לִנְגַע צָרְעַת (גימ' 4501ת)

וְהוּבֵא אֶל-אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן, אוּ אֶל-אַחַד מִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים. וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת-הַנְּגַע בְּעוֹר-הַבָּשָׂר וְשָׁעַר בְּנְגַע הַפֶּה לָבֹן, וּמְרָאָה הַנְּגַע עֲמַק מְעוֹר בָּשָׂרוֹ נָגַע צָרְעַת, הוּא; וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן, וְטִמָּא אֹתוֹ. (גימ' 6240)

ס"ה פסוקים במקרא: (ויקרא

ב-ג):(גימ' 10741)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(איוב כח) לעשות לרוח משקל ומים תכן במדה; (שם א) והנה רוח גדולה

באה מעבר המדבר;

(יונה א) וה' הטיל רוח גדולה אל הים(מ"א יט) ויאמר צא ועמדת בהרוהנה

ויהוה עובר ורוח גדולה וחזק מפרק הרים; (בראשית ה) זה ספר תולדות

אדם; (ישעיה נז) כי רוח מלפני יעטוף ונשמות אני עשיתי ; (איוב לו) כי יגרע

נטפי מים;(ויקרא כז) ונגרע מערכך:.....(גימ' 10741)

ח תנא צורת הולד כיצד תחלת ברייתו דומה לרשון ב' עיניו כב' טיפין של זבוב וב' חוטמיו כשתי טיפין של זבוב ושתי אזניו כשתי טיפין של זבוב ושתי זרועותיו כשתי חוטין של זהורית פיו דומה לשעורה גותו כעדשה ושאר אבריו מצומצמים בו כגולם ועליו הוא אומר (תהלים קלט) גלמי ראו עיניך ואם היתה נקבה סדוקה כשעורה לארכה נתוח ידים ורגלים אין בה כיצד הולד שרוי במעי אמו מקופל ומונח כפנקס ראשו מונח לו בין ברכיו שתי ידיו על שני צדעיו שני עקביו על שני עגבותיו פיו סתום טיבורו פתוח ואוכל ממה שאמו אוכלת ושותה ממה שאמו שותה ואינו מוציא רעי שמא יהרוג את אמו יצא לאויר העולם נפתח הסתום ונסתם הפתוח:

ט בית שמאי ובית הלל בית שמאי אומרים לא כשם שיצירת הולד בעולם הזה כך יצירתו לעולם הבא בעוה"ז מתחיל בעור ובבשר וגומר בגידים ועצמות אבל לעתיד לבא מתחיל בגידים ועצמות וגומר בעור שכן כתיב במתי יחזקאל (יחזקאל לז) וראיתי והנה עליהם גידים ובשר עלה ויקרם עליהם עור מלמעלה ורוח אין בהם אמר ר' חייא בר אבא אין פרשת יחזקאל ראייה למה מתי יחזקאל דומין למי שנכנס למרחץ זה שפשט אחרון לבש ראשון בית הלל אומרים כשם שיצירתו של אדם בעוה"ז כך יצירתו (לעולם) [בעולם] הבא בעולם הזה מתחיל בעור ובשר וגומר בגידים ועצמות ולעתיד לבא כמו כן שכן איוב אומר (איוב י) זכר נא כי כחומר עשיתיני (שם) הלא כחלב תתיכני התכתיני אינו אומר אלא תתיכני כגבינה תקפיאני הקפיאתני

אינו אומר אלא תקפיאני עור ובשר תלבישני הלבשתני אינו אומר אלא תלבישני ובעצמות וגידיים תסוככני סככתני אינו אומר אלא תסוככני (שם) הוי חיים וחסד עשית עמדי אם של אשה מלא דם עומד וממנו יוצא למקום נדתה וברצונו של הקב"ה הולכת טפה של לבנות ונופלת לתוכה מיד הולד נוצר משל לחלב שנתון בקערה אם נותן לתוכו מסו נקפא ועומד ואם לאו הולך רופף לשני ציירין זה צר דמותו של זה וזה צר דמותו של זה לעולם הנקבה מן איש והזכר מן האשה הזכר מן האשה מנין שנא' (ד"ה א ד) ואשתו היהודיה ילדה את ירד וכתוב (בראשית כב) ופילגשו ושמה ראומה ותלד גם היא וגו' הה"ד אשה כי תזריע וילדה זכר ונקבה מן האיש שנאמר (שם) ובתואל ילד את רבקה (שם מו) ואת דינה בתו (במדבר כו) ושם בת אשר סרח א"ר אבין לית ספר דמספר לגרמיה משל לשנים שנכנסו למרחץ זה שמזיע ראשון יצא ראשון אמר ר' אבהו טובה גדולה עושה הקדוש ברוך הוא עם אשה זו בעוה"ז שלא התחיל בצורת הולד בגידיים ועצמות שאלו התחיל כן היה מבקיע כריסה ויוצא לפי שבעוה"ז אשה יולדת בצער לעתיד לבא מה כתיב (ישעיה סו) בטרם תחיל ילדה בטרם יבא חבל לה וגו'. מדרש רבה ויקרא

פרשה טו פרשה טו א אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת הה"ד (איוב כח) לעשות לרוח משקל ומים תכן במדה אמר רב הונא בשלשה מקומות יצתה רוח שלא במשקל וכבר היה לה להחריב את העולם ואלו הן אחד בימי איוב ואחד בימי יונה ואחד בימי אליהו בימי איוב שנאמר (שם א) והנה רוח גדולה באה מעבר המדבר בימי יונה שנאמר (יונה א) וה' הטיל רוח גדולה אל הים בימי אליהו שנאמר (מ"א יט) ויאמר צא ועמדת בהר (לפני ה') והנה ה' עובר ורוח גדולה וחזק מפרק הרים אמר רבי יהודא ברבי שלום היא אותה של איוב היא אותה של יונה היא אותה של אליהו בשביל אותה הבית היתה אותה של איוב בשביל אותה ספינה היתה אותה של יונה בשביל אותה מעשה היתה אותה של אליהו ואין לך גדולה בהם אלא אותה של אליהו הה"ד ויאמר צא ועמדת בהר אמר רבי תנחום ברבי חייא ואמרי לה בשם רבנן אין מלך המשיח בא עד שיכלו כל הנפשות שעלו במחשבה להבראות ואלו הן האמורות בספר של אדם הראשון הה"ד (בראשית ה) זה ספר תולדות אדם אמר רבי יהושע ברבי חנינא בשעה שהרוח יוצאת מלפני הקב"ה משברו בהרים ומרשלו בגבעות ואומר לו הוי זהיר שלא תזיק לבריותי שנא' (ישעיה נז) כי רוח מלפני יעטוף ונשמות אני עשיתי בשביל נשמות שאני עשיתי (איוב כח) ומים תכן במדה רבי יודן בר ר"ש אמר אפילו מים שיורדין מלמעלה לא נתנו אלא במדה הה"ד (שם לו) כי יגרע נטפי מים וכתוב ונגרע מערכך:

ב ד"א לעשות לרוח משקל אמר רבי אחא אפילו רוח הקודש ששורה על הנביאים אינו שורה אלא במשקל יש שמתנבא ספר אחד ויש שנים אמר רבי סימון שני דברים נתנבא בארי ולא היה בהם כדי ספר ונטפלו בישיעה ואלו הן (ישעיה ח) וכי יאמרו אליכם דרשו אל האובות ואל הידעונים וחברו ומים תכן במדה אמר רבי יודן ברבי שמואל ואפילו דברי תורה שנתנו מלמעלה לא נתנו אלא במדה ואלו הן מקרא משנה תלמוד הלכות ואגדה יש זוכה למקרא ויש למשנה ויש לתלמוד ויש להגדה ויש זוכה לכולן ד"א לעשות לרוח משקל בנוהג שבעולם הבריות אומרים איש פלוני רוחו יתירה איש פלוני רוחו קצרה שנתנה בו רוח קטיקטון ומים תכן במדה אדם היה משוקל חציו מים וחציו דם בשעה שהוא זוכה לא המים רבין על הדם ולא הדם רבין על המים ובזמן שחוטא פעמים שהמים רבין על הדם ונעשה אדריפיקוס ופעמים שהדם רבין על המים ונעשה מצורע הה"ד אדם או דם:

ג ד"א אדם כי יהיה בעור בשרו הה"ד (איוב לח) מי פלג לשטף תעלה אמר רבי ברכיה אית אתרין דצווחין לשערא שיטפא מעשה באדם אחד שהיה יושב ודורש ואמר אין לך כל נימא ונימא שלא ברא לה הקדוש ברוך הוא גומא בפני עצמו כדי שלא תהא אחת מהן נהנית מחברתה א"ל אשתו ועכשיו אתה מבקש לצאת לתור פרנסתך טוב ובוריך קאים לך שמע לה ויתב ליה וקם ליה בורייה ודרך לחזיז קולות אפי' קול שיוצא מן הרקיע עשה לו הקב"ה שביל בפני עצמו וכ"כ למה שלא תצא ותחריב את העולם ד"א ודרך לחזיז קולות אמר רבי אבין משל לגנת ירק שהמעין לתוכה כ"ז שהמעין לתוכה ירקה משחיר פסק המעין הלבין ירקה כך זכה אדם ושער שחור צמח בו נרפא הנתק טהור הוא ואם לאו ושער בנגע הפך לבן הה"ד אדם כי יהיה או דם:

ויקרא רבה פרשה טו' משנה ד: ד"א אדם כי יהיה בעור בשרו הה"ד (משלי יט) נכונו ללצים שפטים מוכנים היו ללצים דינים בנוהג שבעולם אדם רוכב על החמור פעמים שסורח עליו ומכהו פעמים ששוחק עליו ומכהו ברם הכא נכונו ללצים שפטים ומהלומות משל למטרונה שנכנסה לתוך פלטין של מלך כיון דחמית מגלביא תלן דחלת אמר לה המלך אל תתייראי אלו לעבדים ולשפחות אבל את לאכול ולשתות ולשמוח כך כיון ששמעו ישראל פרשת נגעים נתייראו א"ל משה אל תתייראו אלו לאו"ה אבל אתם לאכול ולשתות ולשמוח שנאמר (תהלים לב) רבים מכאובים לרשע והבוטח בה' חסד יסובבנו רבי ור' ישמעאל ברבי יוסי היו יושבים ועוסקים במגילת קינות ערב תשעה באב שחל להיות בשבת עם חשכה מן המנחה ולמעלה שיירו בה אלף בית אחת אמרו למחר אנו גומרין אותה כשעלה רבי נכשל באצבעו

הקטנה קרא על עצמו רבים מכאובים לרשע אמר לו רבי ישמעאל אלו לא היינו עסוקין בענין (איכה ד) רוח אפינו משיח ה' הייתי אומר עכשיו שאנו עסוקין עאכ"ו כשעלה לביתו נתן עליה ספוג יבש וכרך עליה גמי מבחוץ אמר רבי ישמעאל ברבי יוסי מדבריו למדנו ג' דברים ספוג לא שהוא מוצץ אלא שהוא משמר את המכה וקושר עליה גמי מהבית מפני שהוא מוכן ואין קורין בכתבי הקדש אלא מן המנחה ולמעלה אבל שוין בהן ודורשין בהן אם צריך לדבר לבדוק נוטל ובודק ושמואל אמר חרס כל שהוא גמי כל שהוא תני רבי יודן משום רבי שמואל מגופת הבית ושבריה מותר לטלטלן בשבת ואם זרקן לאשפה אסור לטלטלן רבי אלעזר ורבי תנחום בצרוריה בשם רבי ירמיה אפי' רשע וחזר בו הקדוש ברוך הוא מקבלו שנא' (תהלים לב) והבוטח בה' חסד יסובבנו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

**(ויקרא יג ב) אָדָם, כִּי-יִהְיֶה בְעוֹר-בְּשָׂרוֹ שָׂאת אוֹ-סַפְּחַת אוֹ בְּקֶרֶת,.....
(גימ' 2762ה)**

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(משלי יט) נכונו ללצים

שפטים.....(גימ' 774ת)

**(תהלים לב) רבים מכאובים לרשע והבוטח ביהוה חסד יסובבנו.....
(גימ' 1243)**

(איכה ד) רוח אפינו משיח

יהוה.....(גימ' 745)

**ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש.....
(גימ' 2762)**

ה מה כתיב למעלה מן הענין אשה כי תזריע וילדה זכר מה כתיב בתריה אדם כי יהיה בעור בשרו וכי מה ענין זה לזה אמר רבי תנחום ברבי חנילאי משל לחמורה שרעתה ונכוית ויצא בנה כווי מי גרם לולד שיצא כווי שנכוות אמו כך מי גרם לולד שיהיה מצורע אמו שלא שמרה ימי נדתה אמר ר' אבין משל לגנת ירק שהמעין לתוכה כ"ז שהמעין לתוכה היא עושה כריכין כך כל מי שהולך אצל אשתו נדה עושה בנים מצורעים רי אבין קרא עליה (ירמיה לא) אבות יאכלו בוסר ושני בנים תקהינה והן קוראין על אבותיהם (איכה ה) אבותינו חטאו ואינם ואנחנו עונותיהם סבלנו:

ויקרא רבה פרשה טו' משנה ו: ר' אבין בשם ר' יוחנן אמר כתיב ואם לא תמצא ידו די שה ומה כתיב בתריה אדם כי יהיה בעור בשרו וכי מה ענין זה אצל זה אמר הקב"ה אני אמרתי לך הבא קרבן לידה ואתה לא עשית כך חייך שאני מצריכך לבא אצל כהן שנאמר והובא אל אהרן הכהן אמר ר' יוחנן למה נסמכה פרשת חלה לפרשת ע"ז לומר לך שכל המקיים מצות חלה כאלו בטל ע"ז וכל המבטל מצות חלה כאלו קיים ע"ז אמר ר"א (משלי ו) כי בעד אשה זונה עד ככר לחם מי גרם לו שנכשל באשה זונה על ידי שאכל את ככרה שאינו מעושר אמר רשב"ל כתיב (במדבר ה) ואיש את קדשיו לו יהיו מה כתיב בתריה (שם) איש כי תשטה אשתו וכי מה ענין זה לזה אמר הקדוש ברוך הוא אני אמרתי תן מתנתך לכהן ולא עשית כן חייך שאני מצריכך שתביא אשתך אל הכהן שנאמר (שם) והביא האיש את אשתו אל הכהן:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש:

(ויקרא יב ח) וְאִם-לֹא תִמְצָא יָדוֹ, דִּי

שָׁה.....(גימ' 948)

(ויקרא יג ב) אדם כי יהיה בעור

בשרו.....(גימ' 926 ר"ת)

(ויקרא יג ב) והובא אל אהרן

הכהן.....(גימ' 387)

(במדבר ה טו): והביא האיש את אשתו אל

הכהן.....(גימ' 1578 ר"ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 3839)

כמנין הפסוקים המקבילים שצוטטו במדרש:

(משלי ו): כי בעד אשה זונה עד ככר

לחם.....(גימ' 872)

(במדבר ה): ואיש את קדשיו לו

יהיו.....(גימ' 1205)

(שם): איש כי תשטה

אשתו.....(גימ' 1762)

ס"ה מניין הפסוקים המקבילים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 3839)

ז אמר רבי לוי ברכות מברכות את בעליהן וקללות מקללות את בעליהן (דברים כה)
אבן שלמה וצדק יהיה לך וגו' אם עשית כן יש לך מה לישא ומה ליתן ומה ליקח ומה
למכור קללות מקללות את בעליהן לא יהיה לך בכיסך אבן ואבן גדולה וקטנה לא
יהיה לך בביתך איפה ואיפה גדולה וקטנה אם עשית כן לא יהיה לך מה לישא ומה
ליתן ומה ליקח ומה למכור אמר הקב"ה אני אמרתי לא תעשה איפה גדולה וקטנה
ועשית חייך שאפילו בקטנה אינו מספיק אותו האיש ודכוותה (שמות כ) לא תעשון
אתי אלהי כסף ואלהי זהב אם עשית כן חייך שאפילו של עץ ושל אבן אינו מספיק
בידו שתהא לו:

ח כיצד ראיית נגעים האיש נראה כעודר וכמוסק זיתים כעודר בית הסתרים וכמוסק
זיתים בית השחי והאשה כאורגת וכמניקה את בנה תחת הדד כאורגת בעמרים לשחי
ליד הימנית ר' יהודה אומר כטווה בפשתן ליד השמאלית וכשם שנראה לנגעים כך
נראה לתגלחתו תנא כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו ר' מאיר אומר אף לא
נגעי קרוביו ומי ראה נגע מרים אם תאמר משה ראה זר אינו רואה נגעים אם תאמר
אהרן ראה אין קרוב רואה את הנגעים אמר הקב"ה אנא כהנא אנא מסגירה אנא
מטהרה הה"ד (במדבר יב) והעם לא נסע עד האסף מרים א"כ העם היה עם
השכינה והשכינה ממתנת לה אמר רבי לוי בשם רב חמא ברבי חנינא צער גדול היה
לו למשה בדבר הזה כך הוא כבודו של אהרן אחי להיות רואה את הנגעים אמר לו
הקדוש ברוך הוא ולא נהנה ממנו כ"ד מתנות כהונה במתלא אמרי דאכיל בהדי
קולא ילקי בהדי קילא:

ט שאת זו בבל על שום (ישעיה יד) ונשאת המשל הזה על מלך בבל ואמרת איך
שבת נוגש שבתה מדהבה רבי אבא בר כהנא אמר שבתה מדהבה מלכות שהיא
אומרת מדוד והבא ר"ש בר נחמן אמר מלכות שהיא מדהבת פנים של אדם בשעה
שבא אצלה ורבנן אמרי על שום רישיה דדהב (דניאל ב) אנת הוא ראשה די דהבא
ספחת זו מדי שהעמידה המן הרשע ששף כנחש על שום (בראשית ג) על גחונך תלך
בהרת זו יון שהיתה מבהרת בגזרותיה על ישראל ואמרת להן כתבו על קרן השור
שאין לכם חלק באלהי ישראל נגע צרעת זו אדום שבאתה מכחה של זקן והיה בעור
בשרו לנגע צרעת לפי שבעוה"ז הכהן רואה את הנגעים אבל לעוה"ב אמר הקב"ה
אני מטהר אתכם הה"ד וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם.

פרשת מצורע

ויקרא רבה פרשה טז' משנה א זאת תהיה תורת המצורע הה"ד (משלי ו) שש הנה שנא ה' ושבע תועבת נפשו ר' מאיר ורבנן ר' מאיר אומר שש ושבע הרי י"ג ורבנן אמרי שבע מקיימין ושבע דכתיב זו שביעית שקשה כנגד כולם ואיזה זה משלח מדנים בין אחים ואלו הן (שם) עינים רמות לשון שקר וידיים שופכות דם נקי לב חורש מחשבות און רגלים ממהרות לרוץ לרעה יפיח כזבים עד שקר ומשלח מדנים בין אחים ואמר רבי יוחנן וכולן לקו בצרעת עינים רמות מבנות ציון דכתיב (ישעיה ג) יען כי גבהו בנות ציון ותלכנה נטויות גרון ומסקרות עינים דכתיב (שם) ושפח ה' קדקוד בנות ציון דהוויין שייפין ברומחין ומהלכין בגסות הרוח ותלכנה נטויות גרון שהיתה אחת מהן לובשת תכשיטיה והיתה מטה גרונה בשביל להראות את תכשיטיה מסקרות עינים רבי מני דקיסרי אמר שהיו מסקרות עיניהם בסיקרא וריש לקיש אמר בקולריא אדומה (שם) הלוך וטפוף תלכנה כשהיתה אחת מהן ארוכה היתה מביאה שתי קצרות אחת מכאן ואחת מכאן כדי שתראה ארוכה וכשהיתה אחת מהן קצרה היתה מביאה שתי קצרות והיתה נותנת ברגליה קונדיריקון עבה כדי שתראה ארוכה (שם) וברגליהם תעכסנה רבי אבא בר כהנא אמר שהיתה צורות דרקון במנעליה ורבנן אמרי היתה מביאה שפופרת של ביצה והיתה ממלאה אותה אפרסמון ונותנת אותה תחת עקיבה במנעליה וכשהיתה רואה כת של בחורים היתה רופסת עליה והיתה אותו הריח מפעפע בהן כארס של עכנה והיה הקדוש ברוך הוא אומר לישעיה מה אלו עושות כאן יקומו ויגלו מכאן והיה ישעיה אומר להם עשו תשובה עד שלא יבוא עליכם שונאים אמר אם יבואו שונאים עלינו מה יהיו יכולים לעשות שנאמר (ישעיה ה) האומרים ימהר יחישה מעשהו למען נראה דוכוס אחד רואני ונוטל אותי אפרכוס רואה אותי ונוטל אותי איסטרטליטוס רואה אותי ומושיב אותי בקרון הוי (שם) ותקרבו ותבואה עצת קדוש ישראל ונדעה ונדע דמן הוא דקיימא דילן או דיליה כיון שגדלו עונות באו השונאים היו מתקשטות ויוצאות לפניהם כזונות דוכוס ראה אותן ונטלן אפרכוס ראה אותן ונטלן אסטרטליטוס ראה אותן ונטלן ומושיב אותן בקרון אמר הקב"ה לא קיימא דילי וקיימא דילהון מה עשה (ישעיה ג) ושפח ה' קדקד בנות ציון ר"א ור' יוסי ברבי חנינא ר"א אומר הלקן בצרעת כדכתיב (ויקרא יד) ולשאת ולספחת ר' יוסי בר חנינא אמר העלה על ראשם משפחות משפחות של כנים רבי חייא בר אבא אמר עשאן שפחות מכודנות מהו מכודנות אמרן משעבדן ר' חייא וחילפא בר אידי בשם רבי יוסי אמר מהו ושפח שמר משפחותיהם כדי שלא יתערב זרע קדש בעמי הארצות אמר הקדוש ברוך הוא יודע אני שאין או"ה בדילין מן הצרעת מה עשה ה'

פתהן יערה רמז הקדוש ב"ה למעיניהם והיא מוציאה דם וממלא הקרון דם והיה אותו שלטון נועצה ברומח ונותנה לפני הקרון והיה קרון עוברות עליהן ומרמסן הוא שירמיה אומר (איכה ד) סורו טמא קראו למו ר"מ אומר לשון יוני הוא סירון סירון לשון שקר ממרים דכתיב (במדבר יב) ותדבר מרים ואהרן במשה ומנין שלקתה בצרעת שנאמר (שם) והענן סר מעל האהל והנה מרים מצורעת כשלג וידיים שופכות דם נקי מיואב שנאמר (מ"א ב) והשיב ה' את דמו על ראשו ומנין שלקה בצרעת שנאמר (ש"ב ג) יחולו על ראש יואב זב ומצורע לב חורש מחשבות און מעוזיה שביקש לבוז כהונה גדולה ומנין שלקה בצרעת שנאמר (מ"ב טו) וינגע ה' את המלך והיה מצורע עד יום מותו ורגלים ממהרות לרוץ לרעה מגיחזי שנאמר (שם ה) ויאמר גחזי נער אלישע ומנין שלקה בצרעת שנאמר (שם ה) וצרעת נעמן תדבק בך ומשלח מדנים בין אחים מפרעה ששלח מדנים בין אברהם לשרה ומנין שלקה בצרעת שנא' (בראשית יב) וינגע ה' את פרעה ארשב"ג פעם אחת הייתי מהלך בדרך מטבריא לצפורי מצאני זקן אחד ואמר לי כ"ד מיני שחין הן ואין לך קשה לתשמיש המטה חוץ מבעל ראתן בלבד אמר רבי פדת ובו לקה פרעה לפיכך היה משה מזהיר את ישראל זאת תהיה תורת המצורע המוציא שם רע תניא אמר ר' יוסי שח לי זקן אחד מאנשי ירושלים כ"ד מיני שחין הן וכולן אמרו חכמים תשמיש המטה קשה להן ובעל ראתן קשה מכלל ממאי הוי תנינא הקיז דם ושמש מטתו הוין ליה בנים נכפין וכו' אמר ר"י הזהירו מזבובי בעלי ראתן רבי זירא לא הוה יתיב בגויה ר"א לא עייל באהליו ר' אמי ור' אסי לא הוו אכלין ביעא דיליה ועל זה נאמר זאת תהיה וגו':

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

ויקרא יד א- ט) וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לְאמֹר.

ב זאת תהיה תורת המצרע, ביום טהרתו: והוצא, אל-הכהן.

ג ויצא, הכהן, אל-מחוץ, למחנה; וראה, הכהן, והנה נרפא נגע-הצרעת,

מן-הצרוע.

ד וצוה, הכהן, ולקח למטהר שתי-צפרים חיות, טהרות; ועץ ארז, ושני

תולעת ואזב.

ה וצוה, הכהן, ושחט, את-הצפור האחת--אל-כלי-חרש, על-מים חיים.

ו את-הצפור החיה יקח אתה, ואת-עץ הארז ואת-שני התולעת ואת-האזב;

וטבל אותם ואת הצפור החיה, בדם הצפור השחטה, על, המים החיים.

ז והזה, על המטהר מן-הצרעת--שבע פעמים; וטהרו, ושלח את-הצפור החיה

על-פני השדה.

ח וכבס המטהר את-בגדיו וגלח את-כל-שערו, ורחץ במים וטהר, ואחר, יבוא אל-המחנה; וישב מחוץ לאהל, שבעת ימים.

ט והיה ביום השביעי יגלח את-כל-שערו, את-ראשו ואת-זקנו ואת גבת עיניו, ואת-כל-שערו, יגלח; וכבס את-בגדיו, ורחץ את-בשרו במים-- וטהר.....(גימ' 35155)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש
(משלי ו טז) שש-הנה, שנא יהנה ושבע, (תועבת)
בפשוט.....(גימ' 3800ר"ת)

(משלי ו יז) עינים רמות, לשון שקר וידיים, שפכות דם-נקי.....
(גימ' 2892)

(משלי ו יח) לב--ח'רש, מחשבות און; רגלים ממקרות, לרוץ לרעה.....
(גימ' 2958)

(משלי ו יט) יפיה קזבים, עד שקר; ומשלח מדנים, בין אחים.....
(גימ' 1510)

(ישעיה ג) יען כי גבהו בנות ציון ותלכנה נטויות גרון ומסקרות עינים.....
(גימ' 3033)

(ישעיה ג) ושפח יהנה קדקוד בנות ציון,.....(גימ' 1456ר"ת)

(ישעיה ג) הלוך וטפוף
תלכנה.....(גימ' 750ת)

(ישעיה ג) וברגליהם
תעכסנה.....(גימ' 901).

(ישעיה ה): האומרים ימהר יחישה מעשהו, למען נראה.....(גימ' 1757)

(ישעיה ה): ותקרב ותבואה עזת קדוש ישראל ונדעה.....(גימ' 2774)

(ויקרא יד) ולשאת
ולספחת.....(גימ' 1321)

(איכה ד) סורו טמא קראו
למו.....(גימ' 705)

(במדבר יב) ותדבר מרים ואהרן
במשה.....(גימ' 1532א)

(במדבר יב): והענן סר מעל האהל והנה מרים מצורעת	
כשלג.....(גימ' 2137)	
(מ"א ב): והשיב יְהוָה את דמו על	
ראשו.....(גימ' 1407)	
(ש"ב ג): יחולו על ראש יואב זב	
ומצורע.....(גימ' 1101)	
(מ"ב טו): וינגע יְהוָה את המלך ויהי מצורע עד יום	
מותו.....(גימ' 1680)	
(מ"ב ה) ויאמר גחזי נער	
אלישע.....(גימ' 1016)	
(מ"ב ה) וצרעת נעמן תדבק	
בך.....(גימ' 1504)	
(בראשית יב) וינגע יְהוָה את	
פרעה.....(גימ' 921)	
ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו	
במדרש.....(גימ' 35155)	

ויקרא רבה פרשה טז' משנה ב ד"א זאת תהיה תורת המצורע הה"ד (תהלים לד)
מי האיש החפץ חיים מעשה ברוכל אחד שהיה מחזיר בעיירות שהיו סמוכות לציפורי
והיה מכריז ואומר מאן בעי למזבן סם חיים אודקין עליה ר' ינאי הוה יתיב ופשט
בתורקליניה שמעיה דמכריז מאן בעי סם חיים א"ל תא סק להכא זבון לי א"ל לאו
אנת צריך ליה ולא דכוותך אטרח עליה סליק לגביה הוציא לו ספר תהלים הראה לו
פסוק מי האיש החפץ חיים מה כתיב בתריה נצור לשונך מרע סור מרע ועשה טוב
א"ר ינאי אף שלמה מכריז ואומר (משלי כא) שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו
א"ר ינאי כל ימי הייתי קורא הפסוק הזה ולא הייתי יודע היכן הוא פשוט עד שבא
רוכל זה והודיעו מי האיש החפץ חיים לפיכך משה מזהיר את ישראל ואומר להם
זאת תהיה תורת המצורע תורת המוציא שם רע:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. זֹאת תְּהִיָּה תוֹרַת הַמְּצַרֵּעַ, בְּיוֹם טְהַרְתּוֹ (גימ' 3813ה)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(תהלים לד) מי האיש החפץ חיים.....(גימ' 1061ס"ת)

(משלי כא כג) שמר פיו ולשונו שמר מצרות נפשו.....(גימ' 2752ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש.....(גימ' 3813)

ויקרא רבה פרשה טז' משנה ג: ד"א זאת תהיה תורת המצורע הה"ד (איוב כ) אם יעלה לשמים שיאו וראשו לעב יגיע שיאו לרומא לעב לעננא כגללו לנצח יאבד מה גללים הללו מזוהמין אף הוא מזוהם רואיו יאמרו איו חמון ליה ולא מכירין ביה שכן כתיב בריעי איוב (שם ב) וישאו את עיניהם מרחוק ולא הכירוהו רבי יוחנן ורשב"ל ר"י אומר אסור לילך במזרחו של מצורע ארבע אמות ור"ש אמר אפי' מאה אמה ולא פליגי מאן דאמר ד' אמות בשעה שאין הרוח יוצא ומאן דאמר ק' אמה בשעה שהרוח יוצא רבי מאיר לא אכיל ביעי מן מבואה דמצורע ר' אמי ור' אסי לא הוו עיילי למבואות של מצורע ר"ל כד הוה חמי חד מנהון במדינתא מרגם להון באבניא אמר לו פוק לאתרך לא תזהום ברייתא דתני ר' חייא (ויקרא יג) בדד ישב לבדו ישב ר"א ברבי שמעון כד חמי חד מנהון הוה מיטמר מיניה על שום דכתיב זאת תהיה תורת המצורע המוציא שם רע:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא יג) זאת תהיה תורת המצורע, ביום

טקרתו.....(גימ' 2917)

(ויקרא יג) בדד ישב

לבדו.....(גימ' 364)

ס"ה מניין הפסוקים

מהפרשה.....(גימ' 3281)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

איוב כ) אם יעלה לשמים שיאו וראשו לעב

יגיע.....(גימ' 1601)

(שם ב) וישאו את עיניהם מרחוק ולא

הכירוהו.....(גימ' 1680ר"ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:.....

(גימ' 3281)

ויקרא רבה פרשה טז' משנה ד: ד"א זאת תהיה תורת המצורע הה"ד (תהלים נ טז) ולרשע אמר אלהים מה לך לספר חקי ותשא בריתי עלי פיך בן עזאי היה יושב ודורש והאש מלהטת סביבותיו אמרו ליה שמא בסדרי מרכבה אתה עוסק אמר להן לאו אלא מחרוזת דברי תורה לנביאים ונביאים לכתובים ודברי תורה שמחין כיום נתינתן בסיני עיקר נתינתן באש ניתנו הה"ד (דברים ד) וההר בוער באש א"ר לוי מצינו בתורה בנביאים ובכתובים שאין הקב"ה חפץ בקילוסו של אדם רשע מן התורה (ויקרא יג) ועל שפם יעטה וטמא טמא יקרא מן הנביאים (מ"ב ח) ויהי הוא מספר למלך את אשר החיה את המת וגו' זאת האשה וזה בנה אשר החיה אלישע ודלמא לאחורי תרעא הוה קאים רבנן אמרי אפילו בסוף העולם הסיטה הקדוש ברוך הוא והביאה כדי שלא יספר אותו רשע בשבחו של הקב"ה בכתובים מנין שנאמר (תהלים נ) ולרשע אמר אלהים מה לך לספר חקי ר"א בשם רבי יוסי בן זמרא אמר רמ"ח איברים יש בו באדם מהם רבוצין מהן זקופין ולשון זה נתון בין שני לחיים ואמת המים עוברת תחתיו ומכופל כמה כפולות בא וראה כמה שריפות הוא שורף אלו היה זקוף ועומד עאכ"ו לפיכך משה מזהיר את ישראל ואומר להם זאת תהיה תורת המצורע המוציא שם רע:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

⊙(ויקרא יד א) **זאת תהיה תורת המצורע, ביום טהרתו: והובא, אל-הפה. ג ויצא, הפה, אל-מחוץ, למחנה**

ורצה.....
(גימ' 3756)

(ויקרא יג מה) והצרוע אשר-בו הנגע, בנדיו יהיו פרמים וראשו יהיה פרוע, ועל-שפם, יעטה; וטמא טמא,

יקרא.....
(גימ' 3376)

ס"ה מניין הפסוקים

מהפרשה.....
(גימ' 7132)

כמנין הפסוקים שצוטטו במדרש

(תהל' נ טז) ולרשע, אמר אלהים, מה לך, לספר חקי ותשא בריתי עלי פיך...
(גימ' 3072ר"פה)

(מלכים ב ח) ויהי הוא מספר למלך את אשר החיה את המת זאת האשה וזה בנה אשר החיה

אלישע.....
(גימ'4060ר"פה).....

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 7132)

ויקרא רבה פרשה טז' משנה ה: ד"א זאת תהיה תורת המצורע הה"ד (קהלת ה ה) אל תתן את פיך לחטיא את בשרך ריב"ל פתר קריא באלו שפוסקים צדקה ברבים ואין נותנין ר' חנינא בר פפא אמר באלין שאומרים לשון הרע ור' בנימין בן לוי פתר קריא בחניפי תורה רבי מני פתר קריא בנדירים וכו' כדאיתא במדרש קהלת רבנן פתרון קריא במרים אל תתן את פיך לחטיא את בשרך אל תתן רשות לאחד מאיבריך לחטיא כל איבריך אל תאמר לפני המלאך זה משה הה"ד (במדבר כ) וישלח מלאך ויוציאנו ממצרים שגגה היא (שם יב) אשר נואלנו ואשר חטאנו למה יקצוף האלהים על קולך על אותו הקול שנאמר (שם) ויחר אף ה' בם וילך וחבל את מעשה ידך אמר ר' יוחנן בפיה חטאה וכל האברים לקו הה"ד (שם) והענן סר מעל האהל אריב"ל מלה בסלע ומשתוקא בשתים דתנן שמעון בנו אומר כל ימי גדלתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

מניין הפסוק המרכזי במדרש

(קהלת ה ה) אַל-תִּתֵּן אֶת-פִּיךָ, לַחֲטִיא

אֶת-בְּשָׂרְךָ,.....(גימ' 2373)

וְאֶל-תֵּאמֵר לִפְנֵי

הַמַּלְאָךְ,.....(גימ')

959 אה)

כִּי שָׁנָה

היא.....

(גימ' 357)

לְמָה יִקְצֹף הָאֱלֹהִים

עַל-קוֹלְךָ,.....(גימ')

917 ר"ת)

וְחָבַל אֶת-מַעֲשֵׂה

יְדִיךָ,.....(גימ')

963 ר"ת)

ס"ה מניין הפסוק המרכזי

במדרש.....(גימ' 5569)

כמנין הפסוקים שצוטטו במדרש

	(במדבר כ) וישלח מלאך ויוציאנו
ממצרים.....	(גימ' 1044)
	(במדבר יב) אשר נואלנו ואשר
חטאנו.....	(גימ' 1225)
	(במדבר יב ט) וַיַּחַר-אַף יְהוָה בָּם,
וַיִּלְךְ.....	(גימ' 439)
	וְהָעֲנַן, סָר מֵעַל
הָאֲהָל.....	(גימ' 622)
	זאת תְּהִיָּה תוֹרַת
הַמִּצְוָה.....	(גימ' 2239)
	ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו
במדרש.....	(גימ' 5569)

ו אמר ר' יהושע בן לוי חמש תורות כתובות במצורע זאת תורת נגע צרעת זאת תהיה תורת המצורע זאת תורת אשר בו נגע צרעת זאת התורה לכל נגע הצרעת זאת תורת הצרעת זאת תהיה תורת המצורע המוציא שם רע ללמדך שכל האומר לשון הרע עובר על חמשה חומשי תורה לפיכך משה מזהיר את ישראל זאת תהיה תורת המצורע:

ז וצוה הכהן ולקח למטהר וגו' א"ר יהודה בר סימון אליו צפריא קולנין אמר הקדוש ברוך הוא יבא הקול ויכפר על הקול ר' שמעון בן לוי אמר צפור דרור שאוכלת מפתו ושותה מימיו והלא דברים ק"ו ומה אם צפרים שאוכלות מפתו ושותין מימיו מכפרין עליו כהן שנהנה מישראל בכ"ד מתנות כהונה על אחת כמה וכמה במתלא אמרי דאכל בהדי קורא ילקה בהדי קילא:

ח אמר רבי אחא מאדם יהא שלא יבאו חליים עליו מאי טעמא דאמר ר' אחא (דברים ז) והסיר ה' ממך כל חולי ממך הוא שלא יבואו חוליים עליך רבי אבין אמר זה יצר הרע שתחלתו מתוק וסופו מר רבי תנחומא בשם ר"א ורבי מנחמא בשם רב אמר והסיר ה' ממך כל חולי זו עין על דעתיה דר"א תשעים ותשעה בעין ואחד בידי שמים רב ורבי חנינא רב כדעתיה דאמר תשעים ותשעה בעין ואחד בידי שמים ור' חנינא כדעתיה דרבי חנינא ורבי נתן אמרי תרווייהו תשעים ותשעה בצנה ואחד בידי

שמים רב על דהוה שרי בבבל דהוה עינא בישא שכיחא רבי חנינא על דהוה שרי בצפורי והוה תמן צנתא אנטונינוס אמר לרבינו הקדוש צלי עלי אמר לו תשתזיב מן צנתא אמר ליה יתיר חדא כסו וצנתא אזלת אמר ליה תשתזיב מן שרבא אמר ליה הא כדו צלי עלי דכתיב (תהלים יט) ואין נסתר מחמתו רבי ישמעאל ברבי נחמן בשם רבי נתן אמר תשעים ותשעה בשרב ואחד בידי שמים רבנן אמרין תשעים ותשעה בפשיעה ואחד בידי שמים:

ט וצוה הכהן ושחט את הצפור האחת למה שוחט אחת ומניח אחת לומר לך כשם שאי אפשר לשחטה לחזור כך אי אפשר לנגעים לחזור באותה שעה קורא הקב"ה לגיונות שלו ואומר לא על חנם הכיתי אותו אלא (ישעיה נז) בעון בצעו קצפתי ואכהו רבי אבא בר כהנא אמר חזר תוביה לתוביה כד"א (משלי כו) ככלב שב על קאו רבי יהושע בן לוי אמר הדר שטיא לאורח שטותיה כמד"א (שם) כסיל שונה באולתו (ישעיה נז) דרכיו ראיתי וארפאהו ואנחהו ואשלם ניחומים לו ולאבליו אלו איבריו המתאבלים עליו (שם) בורא ניב שפתים ר' יהושע בן לוי אמר אם הניבו שפתיו של אדם בתפלה יהא מובטח שנשמעת תפלתו מאי טעמא בורא ניב שפתים שלום שלום וגו' רבי יהושע בר נחמני אמר אם כוון לבו בתפלה הוא מובטח שנשמעת תפלתו שנאמר (תהלים י) תכין לבם תקשיב אזנך כד שלימין מיניה זכיה לרחוק ר' הונא ור' יודן בשם ר' אחא זה מצורע שהיה רחוק ונתקרב אמר ה' ורפאתיו ואסינייה ליה לגרמיה שנאמר (ירמיה יז) רפאני ה' וארפא הושיעני ואושעה וגו'.

מדרש רבה ויקרא פרשה יז פרשה יז א כי תבואו אל ארץ כנען ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם הדא הוא דכתיב (תהלים עג) אך טוב לישראל אלהים לברי לבב יכול לכל ת"ל לברי לבב אלו שלבן ברי במצות (שם פד) אשרי אדם עוז לו בך יכול לכל ת"ל מסלות בלבבם אלו דשבילין דאורייתא כבישין בלבהון (שם קכה) הטיבה ה' לטובים יכול לכל תלמוד לומר ולישרים בלבותם (נחום א) טוב ה' למעוז ביום צרה יכול לכל ת"ל ויודע חוסי בו (איכה ג) טוב ה' לקוויי יכול לכל ת"ל לנפש תדרשנו (תהלים קמה) קרוב ה' לכל קוראיו יכול לכל ת"ל לכל אשר יקראוהו באמת (שם עג) ואני כמעט נטיו רגלי רב ולוי חד אמר אסף בן קרח היה וחד אמר אסף אחר היה מאן דאמר אסף בן קרח היה כבר הייתי שורה עם אבא בגיהנם וחד אמר אסף אחר היה כבר הייתי שורה עם הרשעים בגיהנם למה (שם) כי קנאתי בהוללים במערבא אומרים אלו שלבם מלא הוללות רעות ר' לוי קרי להון זהוניא אלו שמביאין אללי לעולם שלום רשעים אראה כתיב אין שלום לרשעים ואתה אומר שלום רשעים אלא בשלומים של רשעים אראה (שם) כי אין חרצובות למותם ובריא

אולם לא הרהרתים בחלאים ולא צביתים בעונות אלא ובריא אולם עשיתים בריאים כאלם כדתנן פתחו של אולם ארכו ארבעים אמה ורחבו עשרים אמה וחמשה מלתריות של מילא היו על גביו ר' דוסתאי כר' ינאי בשם ר' מאיר ורבנן ר' דוסתאי אמר בשם ר"מ האשה הזאת היא טווה מעה אחת עבה ומעה אחת דקה אלו הציבום לעונות ואלו לאיספליטון רבנן אמרי אין להם ציבום של עונות שימותו בהם אלא אלו הבריאים ליום הדין הה"ד (מ"א ז) ואולם הכסא אשר ישפוט שם אולם המשפט (תהלים עג) בעמל אנוש אינימו לא לחרוש ולא לזרוע ולא לקצור ועם אדם לא ינוגעו אמר רב המנונא אפילו באותם שכתוב בהם (יחזקאל לד) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם לא ינוגעו לפיכך משה מזהיר לישראל כי תבאו אל ארץ כנען:

ב הה"ד (איוב כ) יגל יבול ביתו נגרות ביום אפו יהו גוררין ומוציאין אימתי ביום שיגרה הקדוש ברוך הוא אפו באותו האיש הא כיצד אדם אומר לחבירו השאילני קב חטים ואמר לו אין לי קב שעורים אין לי קב תמרים אין לי אשה אומרת לחברתה השאילני נפה היא אומרת אין לי השאילני כברה ואומרת אין לי מה הקב"ה עושה מגרה נגעים בתוך ביתו ומתוך שהוא מוציא את כליו הבריות רואות ואומרות לא היה אומר אין לי כלום ראו כמה חטים יש כאן כמה שעורים כמה תמרים יש כאן לווט ביתא באילן לווטיא רבי יצחק ברבי אליעזר מייתי לה מן הדין קרא שקערורות שקע ביתא באילן לווטיא לפיכך משה מזהיר את ישראל כי תבאו אל ארץ כנען:

ג על עשרה דברים נגעים באים על ע"ז ועל גילוי עריות ועל שפיכות דמים ועל חילול השם ועל ברכת השם ועל הגוזל את הרבים ועל גוזל את שאינו שלו ועל גסי הרוח ועל לשון הרע ועל עין רע על ע"ז מישראל שהעידו עדות שקר בהקדוש ברוך הוא ואמרו לעגל (שמות לב) אלה אלהיך ישראל ומנין שלקו בצרעת שנא' (שם) וירא משה את העם כי פרוע הוא שפרחה בהן צרעת ועל גילוי עריות מבנות ציון שנאמר (ישעיה ג) יען כי גבהו בנות ציון ומנין שלקו בצרעת שנאמר (שם) ושפח ה' קדקד בנות ציון ועל שפיכות דמים מיואב שנאמר (שמואל ב ג) יחולו על ראש יואב ועל חילול השם מגיחזי (מ"ב ה) ויאמר גחזי נער איש האלהים מהו מאומה מן מומא דאית ביה ומנין שלקה בצרעת שנאמר (שם) וצרעת נעמן תדבק בך ועל ברכת השם מגלית שנאמר (שמואל א יז) ויקלל הפלשתי את דוד באלהיו ומנין שלקה בצרעת שנאמר (שם) היום הזה יסגרך ה' בידי ואין הסגרה האמור כאן אלא לשון צרעת שנאמר והסגירו הכהן ועל גוזל את הרבים משבנא שהיה נהנה מן ההקדשות ומנין שלקה בצרעת שנאמר (ישעיה כב) הנה ה' מטלטלך טלטלה גבר ועוטך עטה ואין ועוטך עטה אלא צרעת שנאמר (ויקרא יג) ועל שפם יעטה ועל הגוזל את שאינו שלו

מעוזיהו דכתיב (ד"ה ב כו) ויהי המלך עוזיהו מצורע עד יום מותו ועל גסות הרוח דכתיב (שם) ובחזקתו גבה לבו עד להשחית וימעל בה' אלהיו ועל לשון הרע ממרים דכתיב (במדבר יב) ותדבר מרים ואהרן במשה ומנין שלקתה בצרעת שנאמר (שם) והענן סר מעל האהל ועל עין הרע שנאמר (ויקרא יד) ובא אשר לו הבית מי שייחד ביתו לו ואינו רוצה ליהנות לאחרים כי הא דאמר ר"א שקערורות שקיע ביתו באלין לווטייא לפיכך משה מזהיר את ישראל כי תבאו אל ארץ כנען:

ד רב הונא בשם רבי יהושע בר אבין ור' זכריה חתניה דרבי לוי בשם ר' לוי אין בעל הרחמים נוגע בנפשות תחלה ממי את למד מאיוב שנא' (איוב א) הבקר היו חורשות מלמד שהראה לו הקדוש ברוך הוא מעין עולם הבא שנאמר (עמוס ט) ונגש חורש בקוצר (איוב א) ותפול שבא ותקחם אמר ר' אבין בר כהנא יצאו מכפר קריינוס והלכו את כל האבילין ובאו למגדל צבעיית ומתו שם (שם) ואמלטה רק אני לבדי להגיד לך אמר רבי יודן כל מקום שנאמר רק מיעוט אף הוא מושבר ומולקה אמר רבי יודן לבדי ועל לבדי להגיד לך אף הוא כיון ששמע מיד מת (שם א) עוד זה מדבר וזה בא ויאמר כשדים שמו שלשה ראשים ר' שמואל בר נחמן אמ' כיון ששמע איוב כך מיד התחיל מגייס חיילותיו למלח' הה"ד (שם לא) כי אערופ המון רבה ובז משפחות יחתני אמר אומה זו בזויה שנאמר (ישעיה כג) הן ארץ כשדים זה העם לא היה לא היתה באה אלא ליתן אימתה כיון שנאמר אש אלהים נפלה מן השמים אמר מה אני יכול לעשות קל מן שמיא נפל מאן יכולה לעשות (איוב לא) ואדום לא אצא פתח לקח לו חרס להתגרד בו אף במצרים כן (תהלים עח) ויסגר לברד בעירם ומקניהם לרשפים ואחר כך ויך גפנם ותאנתם וישבר עץ גבולם ואח"כ ויך כל בכור בארצם ראשית לכל אונם אף מחלון וכליון כן בתחלה נגעה בהם מדת הדין בממונם ואחר כך (רות א) וימותו גם שניהם ואף נגעים הבאים על האדם תחלה הן באים בביתו חזר בו טעון חליצה וא"ל טעון נתיצה הרי הן באים על בגדיו חזר בו טעון כביסה וא"ל טעון שריפה הרי הם באים על גופו חזר בו יטהר וא"ל בדד ישב:

ה ד"א כי תבאו אל ארץ כנען ז' עממים הן ואתה אומר ארץ כנען רבנן אמרי רמזו מה חם סרסו וכנען לקה אף כאן ישראל חוטאין והארץ היא מתקללת ר"א בן יעקב ורבנן ר"א אומר על ידי שהיה כנען אביהם של כולם הה"ד (בראשית י) וכנען ילד את צידון בכורו ואת חת ורבנן אמריע"י שהיו כולם תגרין כמד"א (ישעיה כג) אשר סוחריה שרים כנעניה נכבדי ארץ אמר ר' יוסי בן דוסא אליעזר הוא כנען ועל ידי ששימש אותו צדיק יצא מכלל ארור ובא לכלל ברוך הה"ד (בראשית ט) ויאמר ארור כנען וכתיב (שם כד) ויאמר בא ברוך ה' רבי יעקב בשם ר' יהודה בשם רבי נתן דבית

גוברין עביד להו נטילת רשות ומה אליעזר יצא מכלל ארור לכלל ברוך על ידי ששימש אותו צדיק אחינו ישראל שנוהגין כבוד עם גדוליהם עאכ"ו לפיכך משה מזהיר את ישראל כי תבאו אל ארץ כנען:

ו וכתוב נגע צרעת תני ר' חייא וכי בשורה היא להם שנגעים באים עליהם תני רבי שמעון בן יוחאי כיון ששמעו כנענים שישראל באים עליהם עמדו והטמינו ממונם בבתים ובשדות אמר הקדוש ב"ה אני הבטחתי לאבותיהם שאני מכניס את בניהם לארץ מלאה כל טוב שנאמר (דברים ו) ובתים מלאים כל טוב מה הקב"ה עושה מגרה נגעים בביתו והוא סותרו ומצא בו סימא וכי מי בא ואומר לכנענים שישראל נכנסין לארץ אמר רבי ישמעאל ב"ר נחמן ג' פרוזדיגמאות שלח יהושע אצלם הרוצה לפנות יפנה להשלים ישלים לעשות מלחמה יעשה גרגשי עמד (ופנה) מאליו לפיכך נתנה לו ארץ יפה כארצו הה"ד (ישעיה לו) עד באי ולקחתי אתכם אל ארץ כארצכם זו אפריקי גבעונים השלימו שנאמר (יהושע ו) וכי השלימו יושבי גבעון ל"א מלכים עשו מלחמה ונפלו:

ז בבית ארץ אחוזתכם זה בהמ"ק שנא' (יחזקאל כד) הנני מחלל את מקדשי גאון עוזכם ובא אשר לו הבית זה הקדוש ברוך הוא שנאמר (חגי א) יען ביתי אשר הוא חרב והגיד לכהן זה ירמיה שנאמר (ירמיה א) מן הכהנים אשר בענתות כנגע נראה לי בבית זו טינופת ע"ז וי"א זה צלמו של מנשה הה"ד (יחזקאל ח) והנה מצפון לשער המזבח סמל הקנאה הזה בביאה מהו בביאה אמר רבי אחא בייה בייה תותבה מפני למרי דביתיה אמר רבי ברכיה כתיב (ישעיה כח) כי קצר המצע מהשתרע אין המטה יכולה לקבל אשה ובעלה וריעה כאחת אלא והמסכה צרה כהתכנס עשיתם צרה גדולה לאותו שכתוב בו (תהלים לג) כונס כנד מי הים וצוה הכהן ופנו את הבית (מ"א יד) ויקח את אוצרות בית ה' ונתן את הבית וביאת דנא סתריה והוציא אל מחוץ למחנה ועמא הגלי לבבל יכול לעולם ת"ל ולקחו אבנים אחרות שנאמר (ישעיה כח) לכן כה אמר ה' אלהים הנני יסד בציון אבן אבן בחן פנת יקרת מוסד מוסד המאמין לא יחיש. מדרש רבה ויקרא

ויקרא רבה פרשה יח' משנה א: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם איש כי יהיה זב מבשרו וגו' הה"ד (קהלת יב) וזכור את בוראיך בימי בחורותיך תנן עקביא בן מהללאל אומר הסתכל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עבירה דע מאין באת מטפה סרוחה ולאן אתה הולך לעפר רמה ותולעה ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה וכו' ר' אבא בר כהנא אמר בשם רב פפי ור'

יהושע דסכנין בשם ר' לוי שלשתן דרש ר' עקיבא מתוך פסוק אחד וזכור את בוראך בארץ זו ליחה סרוחה בורך זו רמה ותולעה בוראך זה ממ"ה הקדוש ברוך הוא שעתיד ליתן לפניו דין וחשבון בימי בחורותיך ביומי טליותך עד דחילך עלך עד אשר לא יבואו ימי הרעה אלו ימי זקנה והגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ אלו ימי המשיח שאין בהם לא זכות ולא חובה עד אשר לא תחשך השמש והאור וגו' השמש זה קלסתר פנים והאור זה המצח והירח זה החוטם והכוכבים אלו ראשי לסתות ושב העבים אחר הגשם ר' לוי אמר תרתי חדא לחברייא וחדא לבוריא חדא לחבריא בא לבכות זלגו עיניו דמעות חדא לבוריא בא להטיל מים הגללין מקדמין אותו ביום שיזועו שומרי הבית וגו' ביום שיזועו שומרי הבית אלו ארכבותיו והתעותו אנשי החיל אלו צלעותיו רבי חייא בר נחמן אמר אלו זרועותיו ובטלו הטוחנות זה המסס כי מעטו אלו השינים וחשכו הרואות בארובות אלו העינים ר' חייא בר נחמן אמר אלו כנפי הריאה שמשם יוצא הקול וסגרו דלתים בשוק אלו נקביו של אדם שהן כמו דלת הפותח והסוגר בשפל קול הטחנה בשביל שאין המסס טוחן ויקום לקול הצפור הדין סבא כד שמע קול צפרין מציצין אמר בליביה

ליסטין אתאן למקפחא יתי וישחו כל בנות השיר אלו שפתותיו ר' חייא בר נחמיה אמר אלו הכליות שהן חושבות והלב גומר גם מגבוה יראו וגו' גם מגבוה יראו הדין סבא דצווחין ליה זיל לאתר פלן והוא שאיל ואמר אית תמן מסקין אית תמן מחתין וחתחתים בדרך ר' אבא בר כהנא ור' לוי ר' אבא בר כהנא חיתיתא של דרך נופל עליו וחרנא אמר התחיל מתאוה תוואים אמר עד אתר פלן אית לי מהלך באתר פלן לית לי מהלך וינאץ השקד אילין קרסולות ויסתכל החגב זה לוז של שדרה אדרינוס שחיק עצמות שאל את ר' יהושע בר חנניא אמר לו מהיכן הקב"ה מציץ את האדם לעתיד לבא אמר לו מלוז של שדרה אמר לו מן הן את מודע לי אייתי יתיה קומוי נתנו במים ולא נמחה טחנו בריחים ולא נטחן נתנו באש ולא נשרף נתנו על הסדן והתחיל מכה עליו בפטיש נחלק הסדן ונבקע הפטיש ולא הועיל ממנו כלום ותפר האביונה זו התאוה שהיא מטילה שלום בין איש לאשתו ר' שמעון בן חלפתא הוה סליק שאיל בשלמיה דר' בכל ירח וירח כיון דסב יתיב ליה ולא יכול למיסק יום חד סליק א"ל מה עיסקך דלית את סליק לגבי היך דהוית יליף אמר ליה רחוקות נעשו קרובות קרובות נעשו רחוקות שתיים נעשו שלש ומטיל שלום בבית בטל [ופירושו רחוקות נעשו קרובות אילין עינייא דהוו חמיין מרחוק כדו אפילו מקרוב לית אינון חמיין קרובות נעשו רחוקות אילין אודניי' דהוו שמעין בחד זמן בתרי זמני כדו אפילו במאה זימנין לית אינון שמעין שתיים נעשו שלש חוטרא ותרתין ריגלי ומטיל שלום בבית בטל זו התאוה שמטיל שלום בין איש לאשתו] כי הולך האדם אל בית עולמו בית העולם לא נאמר אלא בית עולמו מלמד שכל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני

עצמו משל למלך שנכנס למדינה ועמו דוכסין ואיפרכין ואיסטרטיוטין אף על פי שהכל נכנסין בפולין אחד כל אחד ואחד שרוי לפי כבודו כך אע"פ שהכל טועמין טעם מיתה כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו וסבבו בשוק הסופדים אלו התולעים עד אשר לא ירתק חבל הכסף זה חוט השדרה ותרופץ גולת הזהב זו גולגולת רבי חייא בר נחמיה אמר זו גרגרת שמכלה את הזהב ומריקה את הכסף ותשבר כד על המבוע זו כרס ר' חייא בריה דר' פפי ור' יהושע דסכנין בשם ר' לוי לאחר ג' ימים כריסו של אדם נבקעת ומוסרת לפה ואומרת לו הילך מה שגזלת וחמסת ונתת לי רבי חגי בשם ר' יצחק מייתי לה מן הדין קריא (מלאכי ב) וזריתי פרש על פניכם פרש חגיכם רבי אבא בריה דר' פפי ור' יהושע דסכנין בשם ר' לוי כל תלתא יומין נפשא טייסא על גופה סברה דהיא חזרה ליה וכיון דהיא חמיא ליה דאישתני זיוהון דאפוי היא אזלת לה דכתיב (איוב יד) אך בשרו וגו' בר קפרא אמר עד שלשה ימים תוקפו של אבל קיים למה שצורת הפנים ניכרת דתנן אין מעידין אלא על פרצוף פנים עם החוטם ואין מעידין לאחר ג' ימים ונרוץ הגלגל אל הבור תרין אמוראין חד אמר כאילין גלגליא דצפורי וחורנא אמר כאילין רגבייא דטבריא כמה דתימא (שם כד) מתקו לו רגבי נחל וישב העפר על הארץ כשהיה וגו' ר' פנחס ור' חלקיה בשם ר' סימון אימתי הרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה כששב העפר אל הארץ כשהיה ואם לאו (שמואל א כה) ואת נפש אויביך יקלענה וגו' ר' ישמעאל ב"ר נחמן מתני לה בשם ר' אבדימי דמן חיפא לכהן חבר שמסר לכהן עם הארץ ככר של תרומה אמר לו ראה שאני טהור וביתי טהור וככר שנתתי לך טהור אם אתה נותנת לי כדרך שאני נתתי לך מוטב ואם לאו הריני זורקה לפניך כך אמר הקדוש ברוך הוא לאדם זה ראה שאני טהור ומעוני טהור ומשרתי טהורים ונשמה שנתתי לך טהורה אם אתה מחזירה לי כדרך שאני נותנה לך מוטב ואם לאו הריני טורפה לפניך כל אלו בימי זקנותו אבל בימי בחרותו אם חטא לוקה בזיבות ובצרעת לפיכך משה מזהיר את ישראל ואומר להם איש כי יהיה זב מבשרו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

מניין הפסוקים מהפרשה פרק טו פסוקים א-יב

א וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן לֵאמֹר. ב דַּבְּרוּ אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאָמַרְתֶּם אֲלֵהֶם: אִישׁ אִישׁ, כִּי יִהְיֶה זָב מִבְּשָׂרוֹ--זָבוּ, טָמֵא הוּא. ג וְזֹאת תִּהְיֶה טְמֵאתוֹ, דָּזָבוּ: הֲרָ בְּשָׂרוֹ אֶת-זָבוּ, וְהִתְחַתְּמוּ בְּשָׂרוֹ מִזָּבוּ--טְמֵאתוֹ, הוּא. ד כָּל-הַמִּשְׁכָּב, אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עָלָיו הִזְב--וְטָמֵא; וְכָל-הַכְּלִי אֲשֶׁר-יִשֵּׁב עָלָיו, וְטָמֵא. ה וְאִישׁ, אֲשֶׁר יִנֹּעַ בְּמִשְׁכָּבוֹ--יִכַּסּ בְּגָדָיו וְרַחֵץ בַּמַּיִם, וְטָמֵא עַד-הָעֶרְב. ו וְהִישָׁב, עַל-הַכְּלִי, אֲשֶׁר-יִשֵּׁב עָלָיו, הִזְב--יִכַּסּ בְּגָדָיו וְרַחֵץ בַּמַּיִם, וְטָמֵא עַד-הָעֶרְב. ז וְהִנָּע, בְּבֶשֶׂר הִזְב--יִכַּסּ בְּגָדָיו וְרַחֵץ בַּמַּיִם, וְטָמֵא עַד-הָעֶרְב. ח וְכִי-יִרְק הִזְב,

בטהור--וכבס בגדיו ורחץ במים, וטמא עד-הערב. ט וכל-המרכב, אשר ירכב עליו הזב--יטמא. י וכל-הנגע, בכל אשר יהיה תחתיו--יטמא, עד-הערב; והנושא אותם--יכבס בגדיו ורחץ במים, וטמא עד-הערב. יא וכל אשר יגע-בו הזב, וידיו לא-שטף במים--וכבס בגדיו ורחץ במים, וטמא עד-הערב. יב וכלי-חרש אשר-יגע-בו הזב, ישבר; וכל-כלי-עץ--ישטף, במים.....(גימ' 27999)

כמניין הפסוקים מקהלת יב א-ז שצוטטו במדרש: א וזכר, את-בוראיך, בימי, בחורתיך עד אשר לא-יבאו, ימי הרעה.....(גימ' 2546)

והגיעו שנים, אשר תאמר אין-לי בהם חפץ.....(גימ' 1968)

עד אשר לא-תחשך השמש, והאור, והירח, והכוכבים.....(גימ' 2535)

ושבו העבים, אחר הגשם.....(גימ')

1002(ת)

ביום, שיגעו שמרי הבית, והתעוּתו, אנשי החיל.....(גימ' 2725)

ובטלו הטחנות כי מעטו, וחסכו הראות בארבות.....(גימ' 2249)

וסגרו דלתים בשוק בשפל קול הטחנה ויקום לקול הצפור, וישחו כל בנות השיר.....(גימ' 4047"ת)

גם מגבה יראו, וחתחתים בדרך, וינאץ השקד ויסתבל הסגב, ומפר האביונה.....(גימ' 3265)

כי-הלך האדם אל-בית עולמו, וסבבו בשוק הסופדים.....(גימ' 1439"ת)

עד אשר לא ירתק חבל הכסף, ומרוץ גלת הזקב ותשבר כד על המבוע, ונרץ הנלבל

אל-הבור.....(גימ' 4491)

וישב העפר על-הארץ,

כשהיה.....(גימ' 1414"ת)

ס"ה מניין הפסוקים מקהלת יב א-ז שצוטטו במדרש:.....
(גימ' 27999)

ב ד"א איש כי יהיה זב מבשרו זש"ה (חבקוק א) איום ונורא הוא ממנו משפטו ושאתו יצא איום ונורא הוא זה אדם הראשון ר' יהודה בר סימון בשם רבי יהושע בן לוי בשעה שברא הקב"ה את אדם הראשון מלא כל העולם כולו בראו ממזרח למערב שנאמר (תהלים קלט) אחור וקדם צרתני מן הצפון לדרום שנאמר (דברים ד) ולמקצה השמים ועד קצה השמים ומניין אף כחללו של עולם ת"ל (תהלים קלט) ותשת עלי כפכה ממנו משפטו ושאתו יצא זו חוה ה"ד (בראשית ג) ויאמר האדם האשה אשר נתתה עמדי היא נתנה לי וגו' ד"א איום ונורא הוא זה עשו ה"ד (שם כז) ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדול ממנו משפטו ושאתו יצא זה עובדיה א"ר יצחק עובדיה גר אדומי היה והיה מתנבא על אדום (עובדיה א) ולא יהיה שריד לבית עשו ד"א איום ונורא הוא זה סנחרב דכתיב (ישעיה לו) מי בכל אלהי הארצות האלה אשר הצילו את ארצם מידי ממנו משפטו ושאתו יצא אלו בניו (מלכים ב יט) ויהי הוא משתחוה בית נסרוך אלהיו ואדרמלך ושראצר בניו הכהו בחרב ד"א איום ונורא הוא זה חירם מלך צור דכתיב (יחזקאל כח) בן אדם אמור לנגיד צור כה אמר ה' אלהים יען גבה לבך ממנו משפטו ושאתו יצא זה נבוכדנצר א"ר סימון מסורת אגדה היא חירם בעל אמו של נבוכדנצר היה עמד עליו והרגו ה"ד (שם כח) ואוציא אש מתוכך היא אכלתך ד"א איום ונורא הוא זה נבוכדנצר (ישעיה יד) ואתה אמרת בלבבך השמים אעלה וגו' ממנו משפטו ושאתו יצא זה אויל מרודך אמרו כל אותן שבע שנים שעברו על נבוכדנצר נטלו את אויל מרודך והמליכוהו תחתיו וכיון שחזר נטלו וחבשו בבית האסורים וכל מי שהיה נכנס בבית האסורים בימיו לא היה יוצא משם לעולם שנאמר (שם) אסיריו לא פתח ביתה וכיון שמת חזרו על אויל מרודך להמליכו א"ל איני שומע לכם בראשונה שמעתי לכם נטלני וחבשני בבית האסורים ועכשיו הרי הוא הורגני ולא האמין להם עד שגררוהו והשליכוהו לפניו ה"ד (שם) ואתה השלכת מקברך וגו' א"ר אבינא ולא עוד אלא כל שונא ושונא שהיה לו היה בא ודוקרו בחרב לקיים מה שנאמר (שם) לבוש הרוגים מטועני חרב ד"א איום ונורא הוא אלו ישראל דכתיב (תהלים פב) אני אמרתי אלהים אתם ממנו משפטו ושאתו יצא שלקו בזיבות ובצרעת לפי' משה מזהיר את ישראל ואומר להן איש כי יהיה זב מבשרו:

ג ד"א איש כי יהיה זב מבשרו זש"ה (ישעיה יז) ביום נטעך תשגשני ובבקר זרעך תפריחי ביום נטעך ביום שנטעתי אתכם לי לעם עשיתם פסולת כמד"א (יחזקאל כב)

סיגים כסף היו תשגשגי שגישתון אורחא הה"ד (משלי כו) כסף סיגים מצופה על חרש ד"א תשגשני ששגישתון בי הה"ד (תהלים עח) ויפתוהו בפיהם ובלשונם יכזבו לו ולבם לא נכון עמו ולא נאמנו בבריתו ובבקר זרעך תפריחי ר' חמא בר חנינא ור' ישמעאל ב"ר נחמן ר' חמא בר חנינא אמר משל לאחד שהיתה לו ערוגת ירק מלאה השכים בבקר ומצאה שהוריקה ר' ישמעאל ב"ר נחמן אמר לאחד שהיתה לו ערוגה מלאה פשתן השכים בבקר ומצאה גבעולין נד קציר נדנדתם עליכם קצירין של מלכות קצירין של יסורים קצירו של מלאך המות דא"ר יוחנן בשם ר' אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי בשעה שעמדו ישראל על הר סיני ואמרו (שמות כד) כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע באותה שעה קרא הקדוש ברוך הוא למלאך המות ואמר לו אף על פי שעשיתי אותך קוזמוקטור על הבריות אין לך עסק באומה זו למה שהן בני הה"ד (דברים יד) בנים אתם לה' אלהיכם ואומר (שם ה) ויהי כשמעכם את הקול מתוך החשך וכי יש חשך למעלה והכתיב (דניאל ב) ונהורא עמיה שרא אלא זה מלאך המות שקרוי חשך הה"ד (שמות לב) והלוחות מעשה אלהים המה וגו' אל תקרי חרות אלא חירות ר' יהודה ורב נחמן ורבנן ר' יהודה אמר חירות ממלאך המות ר' נחמן אמר חירות מן המלכות ורבנן אמרי חירות מן היסורין ביום נחלה ביום שהנחלתי לכם את התורה (ישעיה יז) וכאב אנוש ר' יוחנן ורבנן ר' יוחנן אמר הבאתם עליכם מכה מגרת ומתשת ר' יוחנן אמר הבאתם עליכם מכה גברתנית ומתשת ואי זו זו זיבות וצרעת לפיכך משה מזהיר את ישראל ואומר להן איש איש כי יהיה זב מבשרו:

ד תני ר' שמעון בן יוחאי בשעה שעמדו ישראל על הר סיני ואמרו (שמות כד) כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע באותה שעה לא היה בהן זב ומצורע ולא חיגרין ולא סומים ולא אילמים ולא חרשים ולא שוטים על אותה שעה הוא אומר (שיר ד) כולך יפה רעיתי ומום אין בך וכיון שחטאו לא עברו ימים קלים עד שנמצאו בהן זבין ומצורעים על אותה שעה הוא אומר (במדבר ה) וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וגו' מהיכן נתחייבו ישראל בזיבות וצרעת רב הונא בשם ר' הושעיא אמר ע"י שהיו מליזין אחר גדוליהן ואומרים משפחה זו של פלוני לאו של מצורעים היא ללמדך שאין הנגעים באים אלא על לשון הרע ר' תנחומא אומר על ידי שהיו מליזין אחרי הארון ואומרים ארון זה הורג את נושאיו ואין נגעים באים אלא על לשון הרע לכך נתחייבו ישראל בזיבות וצרעת ורבנן אמרי מן העגל דכתיב (שמות לב) וירא משה את העם כי פרוע הוא שפרחה בהן צרעת כמד"א (ויקרא יג) וראשו יהיה פרוע רבי יהודה בר רבי סימון אמר ממתאוננים שנאמר (במדבר יא) עד אשר יצא מאפכם והיה לכם לזרא מהו לזרא רבי הונא אמר לזרנא ולבוטנא וריש לקיש אמר לאסכרא

רבי אבא אמר לאזהרה ר' אביתר אמר לקרדא רשב"י אמר ובלבד שתהיו מרחקין ביותר ממה שאתם מקרבין בו א"ר יהודה ב"ר סימון מכאן נעשו זרים לאהל מועד:

ה ר' יהושע דסכנין בשם ר' לוי ב"ו נותן אכסיריה והקב"ה נותן אכסיריה שנאמר (שם ה) צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה בשר ודם חובש בבית האסורים והקדוש ברוך הוא חובש בבית האסורין שנאמר והסגיר הכהן את הנגע בשר ודם גוזר טירודא והקב"ה גוזר טירודא בדד ישב מחוץ למחנה מושבו בשר ודם נותן קטפרס והקדוש ברוך הוא נותן קטפרס (דברים כה) ארבעים יכנו לא יוסיף ב"ו גובה קטירקי והקב"ה גובה קטירקי (שם כב) וענשו אותו מאה כסף בשר ודם נותן דונטיבה והקדוש ברוך הוא נותן דונטיבה (שמות טז) הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ב"ו נותן פרוקיפי והקב"ה נותן פרוקיפי (במדבר א) שאו את ראש וגו' בשר ודם נותן אנוס והקדוש ברוך הוא נותן אנוס (שמות טז) עומר לגולגול" מספר נפשותיכם ב"ו מכה אדם ע"י עדים והקב"ה מכה אותו על ידי עצמו (דברים לב) מחצתי ואני ארפא ר' ברכיה בשם ר' לוי אמר ב"ו מכה באיזמל ומרפא ברטייה אבל הקדוש ברוך הוא במה שהוא מכה הוא מרפא שנאמר (ירמיה ל) כי אעלה ארוכה לך וממכותיך ארפאך. מדרש רבה ויקרא

פרשה יט פרשה יט א ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים וגו' זש"ה (שיר ה) ראשו כתם פז וגו' ראשו זו תורה דכתיב (משלי ח) ה' קנני ראשית דרכו דא"ר הונא בשם ריש לקיש שני אלפים שנה קדמה תורה לבריאת עולם שנאמר (שם) ואהיה אצלו אמון וגו' ויומו של הקב"ה אלף שנים שנאמר (תהלים צ) כי אלף שנים בעיניך וגו' כתם פז אלו דברי תורה שנא' (שם יט) הנחמדים מזהב ומפז רב דברים שנבראו מבראשית חרותים מכתם פז (שיר ה') קווצותיו תלתלים זה הסירגול שחורות כעורב אלו קוצי האותיות דברי ר' אליעזר ר' יהושע אומר תלתלים במי הן מתקיימות במי שמשחיר ומעריב בהן א"ר שמואל בר אמי דברי תורה צריכין השחרה והערבה שנאמר (איוב לח) מי יכיל לעורב צידו למוד מאליהו ע"י שהשחיר והעריב בתורה ולא כבר זימנתי לו עורבים שנאמר (מלכים א יז) והעורבים מביאים לו לחם ובשר וגו' מהיכן היו מביאין לו משולחנו של יהושפט א"ר שמואל בר אמי דברי תורה צריכין השחרה והערבה בפרנסה מנין מי יכין לעורב צידו כך אם אין אדם נעשה אכזרי על גופו ועל בניו ועל ביתו כעורב הזה אינו זוכה לדברי תורה ר' אסי הוה עסקן חמי חד עורב עביד קן עביד ביעין עביד אפרוחין נסבינון ויהבינון בקידרתא חדתא ואשע באפיהו ג' יומין בתר תלתא יומין פתח באפיהו למידע מה אינון עבדין אשכח יתהוון דעבדין צואה וצואה עבדה יתושין והוון פרחין לעיל מנהוון ואכלין להון קרא עליהן

הדין פסוקא מי יכין לעורב צידו ר' יוחנן וריש לקיש ר"י אומר אין רנה של תורה אלא בלילה שנאמר (איכה ב) קומי רוני בלילה ר"ל אמר ביום ובלילה שנאמר (יהושע א) והגית בו יומם ולילה ריש לקיש הוה פשיט קראי וכד הוה מטי באילין קראי (משלי לא) ותקם בעוד לילה (איכה ב) קומי רוני בלילה היה אומר יפה למדני ר"י חזר ואמר לית אתון חמין אולפני מה נהיר באפי ולמה דהוה דלילא ודיממא:

ב ר' חנין דציפורין פתר קרא בתלולית זו של עפר מי שטפש מהו אומר מי יכול לקצות את זו מי שפקח מהו אומר הריני קוצץ שתי משפלות היום שתי משפלות למחר עד שאני קוצץ את כולה כך מי שטיפש אומר מי יכול ללמוד את התורה נזיקין ל' פרקים כלים ל' פרקים מי שפיקח מהו אומר הריני שונה שני הלכות היום שני הלכות למחר עד שאני שונה את כל התורה כולה א"ר אמי (משלי כד) ראמות לאויל חכמות א"ר יוחנן לככר תלוי באוירו של בית מי שטיפש אומר מי יכול להוריד את זה מי שפיקח אומר ולא אחר תלאו אלא מביא שני קנים ומספקן זה לזה ומורידו כך מי שטיפש אומר מי יכול ללמוד תורה שבלבו של חכם מי שפיקח אומר והוא לא מאחר למדה אלא הריני לומד שתי הלכות היום ושתיים למחר עד שאני לומד את כל התורה כולה אמר רבי לוי משל לטרסקל נקוב ששכר בעליו פועלים למלאתו מי שטיפש מהו אומר מה אני מועיל מכניס בזו ומוציא בזו מי שפיקח מהו אומר ולא שכר כל חבית וחבית אני נוטל כך מי שהוא טיפש מהו אומר מה אני מועיל ללמוד תורה ומשכחה מי שהוא פיקח מהו אומר ולא שכר יגיעה הקדוש ברוך הוא נותן א"ר זעירא אפי' דברים שאתה רואה אותן קוצין בתורה תלתלי תלתלים הן יכולין להחריב את העולם כולו ולעשות אותו תל כענין שנאמר (דברים יג) והיתה תל עולם לא תבנה עוד א"ר אלכסנדרי בר חגאי (בשם) ר' אלכסנדרי קרובה (קרובץ) אם מתכנסים כל או"ה להלבין כנף אחד של עורב אינן יכולין כך אם מתכנסים כל אומות העולם לעקור דבר אחד מהתורה אינן יכולין ממי את למד משלמה על ידי שביקש לעקור אות אחת מן התורה עלה קטיגורו ומי קטרגו רבי יהושע ב"ל אמר י' של ירבה קטרגו תני ר' שמעון ספר משנה תורה עלה ונשתטח לפני הקב"ה אמר לפניו רבש"ע עקרני שלמה ועשאני פלסתר שכל דייתיקי ששנים וג' דברים בטלין הימנה כולה בטילה והרי שלמה המלך ביקש לעקור יו"ד ממני כתיב (שם יח) ולא ירבה לו נשים והרבה לו ירבה לו סוסים והרבה לו סוסים לא ירבה לו כסף והרבה לו כסף וזהב אמר לו הקדוש ברוך הוא צא לך הרי שלמה בטל ומאה כיוצא בו ויו"ד ממך אינה בטילה לעולם ר' הונא בשם ר' אחא אמר יו"ד שנטל הקב"ה משמה של שרה חלקו לשנים חציו לאברהם וחציו לשרה א"ר יהושע בן קרחה יו"ד של שרה עלתה ונשתטחה לפני הקדוש ברוך הוא אמרה לפניו רבש"ע עקרתי משמה של

אותה צדקת א"ל הקב"ה צא לשעבר היית בשמה של נקבה בסופה של תיבה אבל עכשיו הריני נותנך בשמו של זכר בראשו של תיבת הה"ד (במדבר יג) ויקרא משה להושע בן נון יהושע (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד אם את עושה דל"ת רי"ש אתה מחריב את כל העולם כולו (שמות לד) כי לא תשתחוה לאל אחר אם אתה עושה רי"ש דל"ת נמצא את מחריב את כל העולם כולו (ויקרא כב) ולא יחללו את שם קדשי אם אתה עושה חי"ת ה"א נמצא מחריב את העולם כולו (תהלים קנ) כל הנשמה תהלל יה הללויה אם אתה עושה ה"א חי"ת אתה מחריב את העולם (ירמיה ה) כחשו בה' אם אתה עושה בי"ת כ"ף מחריב העולם (הושע ה) בה' בגדו אם אתה עושה בי"ת כ"ף אתה מחריב את כל העולם (שמואל א ב) אין קדוש כה' אם אתה עושה כ"ף בי"ת אתה מחריב את העולם (שם) כי אין בלתך א"ר אבא בר כהנא כולה בלה ואת לית בלה כי אין בלתך אין לבלותך:

ג ר' יהודה ב"ר סימון פתר קרא בתלמידי חכמים כתוב אחד אומר (שיר ה) שחורות כעורב וכתוב אחד אומר (שם) מראהו כלבנון בחור כארזים וכתוב (נחום ב) מראהו כלפידיים כברקים ירוצצו אלא אלו בני תורה שהן נראין כעורים ושחורים בעולם הזה אבל לעתיד לבא מראהו כלפידיים ר' שמואל בר יצחק פתר קריא בפרשיותיה של תורה אע"פ שנראות כאלו הן כעורות ושחורות לאומן ברבים כגון הלכות זיבה ונגעים נדה ויולדת אמר הקדוש ברוך הוא הרי הן עריבות עלי שנאמר (מלאכי ג) וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים וגו' תדע לך שהוא כן שהרי פרשת זב וזבה לא נאמרו כאחת אלא זו בפני עצמה וזו בפ"ע איש איש כי יהיה זב מבשרו ואשה כי יזוב זוב דמה וגו':

ד ר' כהן פתח (קהלת י) בעצלתים ימך המקרה וגו' ע"שנתעצלו ישראל מלחנות במחלוקת לפני הר סיני ימך המקרה (שמות יט) וירד ה' על הר סיני (תהלים יח) ויט שמים וירד ובשפלות ידים ע"י שנשתפלו ישראל מלחנות במחלוקת ידלף הבית גם עבים נטפו מים ד"א בעצלתים ימך המקרה על ידי שנתעצלו ישראל מלעשות תשובה בימי ירמיה ימך המקרה (ישעיה כב) ויגל את מסך יהודה גלי דכסי ובשפלות ידים ע"י שנשתפלו מלעשות תשובה בימי ירמיה ידלף הבית (עמוס ו) כי הנה ה' מצוה והכה את הבית הגדול רסיסים והבית הקטן בקיעים מה הדין רסיסה אית מינה אליסים והדין בקיעה לית מינה אליסין לא דמו להדדי ד"א בעצלתים ימך המקרה על ידי שהאדם הזה מתעצל לכסות את ראשו כראוי ימך המקרה הרי הוא נעשה דאומטיקום ובשפלות ידים על ידי שהאדם הזה משתפל לקנח גופו כראוי יעלה גופו חטטין ר' אבהו פתר קריא באשה ע"י שהאשה זו מתעצלת מלכסות את עצמה

כראוי ימך המקרה הה"ד (ויקרא כ) וגלה את ערותה את מקורה הערה והיא גלתה את מקור דמיה ובשפלות ידים על ידי שהאשה הזו משתפלת מלבדוק עצמה בעונתה ידלף הבית הרי היא מתרבה בדמים הה"ד ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים טביתא אמתא דרבן גמליאל היתה בודקת בחביות כיון שהרגישה ישבה לה א"ל הא קהיתין א"ל לא כיון דאיתבונן אמר ווי דהא אזיל חמרא א"ל על כל חבית וחבית הייתי בודקת ולא הרגשתי אלא בזו א"ל תתיהב ליך נפשך היך כמה דיהבת לנפשי:

ה ד"א ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים זש"ה (ד"ה ב טו) וימים רבים לישראל ללא אלהי אמת וללא כהן מורה וללא תורה ומי נתנבא הפסוק הזה עזריה בן עודד הנביא אמר עתידין ימים לבא לישראל ללא אלהי אמת שאין מדת הדין נעשה בעולם וללא כהן מורה שהכהונה גדולה עתידה ליבטל וללא תורה שעתידין סנהדרין ליבטל כיון ששמעו אותו הדור כן רפו ידיהן יצתה בת קול ואמרה חזקו ידים רפות ר' יודן ור' פנחס ר' יודן אמר (ישעיה לה) חזקו ידים רפות ידים שהן נראין כאלו רפות וברכים כושלות אמצו שהן נראות כאלו כושלות ר' פנחס אמר חזקו ידים רפות שרפיתם עצמכם במעשיכם הרעים וברכים כושלות אמצו שכשלתם במעשיכם הרעים (שם) אמרו לנמהרי לב ר' הושעיא רבה אמר למפגרי לבא שנאמר (נחום ב) ימהרו חומתה ריב"ל אמר כגון אלו שהן דוחקין את הקץ שנאמר (בראשית כד) ותמהר ותורד כדה חזקו אל תיראו לפי שהיו ישראל אומרים (תהלים מב) היתה לי דמעת לי לחם יומם ולילה באמור אלי כל היום איה אלהיך יצתה בת קול ואמרה להן (ישעיה לה) הנה אלהיכם נקם יבוא מי שהוא עתיד לשלם גמולן של אומות העולם (שם) גמול אלהים הוא יבא ויושיעכם וימים רבים לישראל וכי ימים רבים היו אלא ע"י שהיו ימים של צער היה קורא אותן רבים דכוותה (מלכים א יח) ויהי ימים רבים ודבר ה' היה אל אליהו בשנה השלישית לאמר ר' ברכיה ור' חלבו בשם רבי יוחנן שלשה חדשים בראשונה ושלשה חדשים באחרונה ושנים עשר באמצע הרי שמונה עשר חדשים וכי ימים רבים היו אלא ימים של צער לפיכך הוא קורא אותן רבים ודכוותה (שמות ב) ויהי בימים הרבים ההם וכי רבים היו אלא על ידי שהיו ימים של צער ודכוותה (אסתר א) שמונים ומאת יום וכי רבים היו אלא ע"י שהיו וכו' והדין פסוק' ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים תני ר' חייא ימים שנים רבים שלשה מכאן ואילך אין זו נדה אלא דוה והנדה בנדתה אין כתיב כאן אלא והדוה בנדתה א"ר שמלאי צער גדול נתן הקב"ה לאשה זו שמאחר שמשמרת ימי זיבה יושבת ומשמרת ז' ימי נדה והתורה קורא אותה נדה והדוה בזיבתה אין כתיב כאן אלא והדוה בנדתה ר' יוחנן בשם רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי אומר ומה אם האשה הזוע"ישפירשה שנים

שלשה ימים התורה קורא אותה נדה אנו שפירשנו מבית חיינו ומבית קדשנו ותפארתנו כמה ימים וכמה שנים כמה קיצים וכמה עיבורים על אחת כמה וכמה:

ויקרא רבה פרשה יט' משנה ו ד"א ואשה כי יזוב זוב דמה מי קיים מצות זיבה יכניהו בן יהויקים אמרו כיון שעלה נבוכדנצר להחריב את ירושלים עלה וישב לו בדפנו של אנטוכיא ירדה סנהדרי גדולה לקראתו אמרו לו הגיע זמנו של בית זה ליחרב אמר להם לאו אלא יהויקים מרד בי תנוהו לי ואלך באו אצלו ואמרו לו ליהויקים נבוכדנצר בעי לך אמר להן כך עושין דוחין נפש מפני נפש דוחין נפשי ומקיים נפשיכון כתיב (דברים כג) לא תסגיר עבד אל אדוניו אמרו לו לא כך עשתה זקנתך לשבע בן בכרי כיון שלא שמע להם עמדו ונטלוהו ושלשלוהו לו וכיצד שלשלוהו רבי אליעזר ור' שמעון ר' אליעזר ב"ר נתן אומר חי שלשלו אותו כד"א (יחזקאל יט) ויתנהו בסוגר בחחים בחיים כתיב ר' שמעון אומר מת שלשלו אותו לו כד"א (שם) למען לא ישמע קולו עוד אמר רבי יהושע בן לוי אני מקיים דברי שניהם חי שלשלו אותו אלא שהיה מפונק ומת בידם מה עשה לו נבוכדנצר ר' יהודה ור' נחמיה ר' יהודה אומר נטלו והחזירוהו בכל ערי יהודה וישב עליו בפרדימוס והרגו וקרע את החמור והכניסוהו לתוכו הה"ד (ירמיה כב) קבורת חמור יקבר ר' נחמיה אומר נטלו והחזירו בכל ערי ישראל והרגו והיה מחתך ממנו כזיתים ומשליך לכלבים הה"ד קבורת חמור יקבר היכן היא קבורת חמור לא במעי הכלב הוא שהנביא מקנתר עליו ואומר (מלכים ב כד)

ויתר דברי יהויקים וכל אשר עשה רבי יוחנן אמר ג' אמוראין חד אמר שהיה לבוש כלאים וחד אמר שמשך לו ערלה וחד אמר שנמצאת כתובת קעקע חקוקה על בשרו ר' יוחנן אמר על ידי שבא על אמו ועל כלתו ועל אשת אביו דא"ר יוחנן כללו של דבר בפתח שיצא בו נכנס ר' יהושע בן לוי אמר על שהושיב בירניות בירושלים מהו בירניות ביירן ציירן שהיה הורג את בעליהם ומענה את נשיהם ומכניס ממונם לטמיון הה"ד (יחזקאל יט) וידע אלמנותיו כיון שהרגו נבוכדנצר המליך את יכניה בנו תחתיו וירד לו לבבל יצאו כל בני בבל לקלסו אמרו לו מה עשית אמר להם יהויקים מרד בי והרגתיו והמלכתי יכניה בנו תחתיו אמרו לו מתלא אמר גור טב מכלב ביש לא תרבי גור ביש מכלב ביש עאכ"ו מיד שמע להם ועלה וישב בדפנו של אנטוכיא ירדו סנהדרי גדולה לקראתו ואמרו לו הגיע זמנו של בית זה ליחרב אמר להם לא אלא אותו שהמלכתי תנוהו לי ואני הולך לי אזלין אמרין ליכניה נבוכדנצר בעי לך מה עשה עמד וכנס כל מפתחות בית המקדש ועלה לראש הגג ואמר רבש"ע הואיל ולא זכינו להיות גזברין לפניך עד עכשיו היינו בעלי בתים נאמנים לפניך מכאן ואילך הרי מפתחותיך לפניך תרין אמוראין חד אמר כמין יד של אש ירדה ונטלתן ממנו וחד

אמר משעה שזרקן עוד לא ירדו מה היו בחוריהן של ישראל עושין היו עולין לראש גגותיהן ונופלים מתים הה"ד (ישעיה כב) משא גיא חזיון מה לך איפא כי עלית כלך לגגות מה עשה נבוכדנצר נטלו וחבשו בבית האסורים וכל מי שהיה נחבש בימיו לא היה יוצא משם לעולם (שם יד) על שום אסיריו לא פתח ביתה גלה יהויכין וגלתה סנהדרי גדולה עמו הדא הוא דכתיב (ירמיה כב) העצב נבזה נפוץ ר' אבא בר כהנא אמר כעצם הזה של מוח שבשעה שאתה מנפצו אינו יפה למאומה כו' עד שאלתיאל שאל הקדוש ברוך הוא לב"ד של מעלה והתירו לו את נדרו באותה שעה ישבה סנהדרי גדולה על דעתה ואמרו בימינו מלכות בית דוד פוסק' אותו שכתוב בו (תהלים פט) וכסאו כשמש נגדי מה נעשה נלך ונפייס לגדלת וגדלת למלכה ומלכה למלך הלכו ופייסו לגדלת וגדלת למלכה ומלכה למלך מה היה שם אשתו של נבוכדנצר רב הונא אמר שמיר' שמה ר' אבין אמר שמירמו' שמה ורבנן אמרין שמירעם שמה ע"י שנולדה ברעם כיון שבא נבוכדנצר להזקק לה א"ל את מלך ויכניה אינו מלך אתה מבקש תפקידך ויכניה אינו מבקש תפקידו מיד גזר ונתנו לו אשתו וכיצד שלשלה לו ר' שבתי אמר דרך קנקלין שלשלה לו ורבנן אמרי פתחו המעזיבה ושלשלה לו כיון שבא להזקק לה אמרה כשושנה אדומה ראיתי פרש ממנה מיד הלכה וספרה וטהרה וטבלה אמר לו הקב"ה בירושלים לא קיימתם מצות זיבה ועתה אתם מקיימין שנא' (זכריה ט) גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור נזכרתם אותו הדם שבסיני בשביל כן שלחתי אסיריך א"ר שבתי לא זז משם עד שמחל לו הקדוש ברוך הוא על כל עונותיו על אותה שעה אמר (שיר ד) כלך יפה רעיתי ומום אין בך יצתה בת קול ואמרה להם (ירמיה ג) שובו בנים שובבים ארפא משובותיכם.

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא טו כה) וְאִשָּׁה כִּי-יִזְוֶב זֹבֵב דָּמָה יָמִים רַבִּים, בְּלֹא עֵת-נִדְתָּה, אוּ כִי-תִזְוֶב, עַל-נִדְתָּה: כָּל-יָמֵי זֹבֵב טַמְאָתָה, כִּימֵי נִדְתָּה תְהִיָּה--טַמְאָה הוּא. כו
 כָּל-הַמְשָׁכָב אֲשֶׁר-תִּשְׁכַּב עָלָיו, כָּל-יָמֵי זֹבְהָ--כַּמְשָׁכָב נִדְתָּה, יְהִיָּה-לָּהּ;
 וְכָל-הַכֹּלִי, אֲשֶׁר תִּשָּׁב עָלָיו--טַמְא יְהִיָּה, כַּטַּמְאָת נִדְתָּה. כז וְכָל-הַנוֹגֵעַ בָּם,
 יִטְמָא; וְכִסָּ בְגָדָיו וְרַחֵץ בַּמַּיִם, וְטַמְא עַד-הָעֶרְב. כח וְאִם-טָהְרָה, מִזֹּבְהָ--
 וְסָפְרָה לָּהּ שִׁבְעַת יָמִים, וְאַחַר תִּטְהַר. כט וּבֵיזִים הַשְּׂמִינִי, תִּקַּח-לָּהּ שְׁתֵּי תָרִים,
 אוּ שְׁנֵי, בְּנֵי יוֹנָה; וְהִבִּיָּאָה אוֹתָם אֶל-הַכֹּהֵן, אֶל-פֶּתַח אֹהֶל
 מוֹעֵד.....(גימ' 17368)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(דברים כג) לא תסגיר עבד אל

אדוניו.....(גימ' 888)

.....(יחזקאל יט) ויתנהו בסוגר בחחים	(גימ' 816)
(שם) למען לא ישמע קולו	
עוד.....(גימ' 863)	
(ירמיה כב) קבורת חמור	
יקבר.....(גימ' 1274)	
.....(מלכים ב כד) ויתר דברי יהויקים וכל אשר עשה	(גימ' 1945)
(יחזקאל יט) וידע	
אלמנותיו.....(גימ' 709ס"ת)	
.....(ישעיה כב) משא גיא חזיון מה לך איפא כי עלית כלך לגגות	(גימ' 2583ס"ת)
.....(שם יד) על שום אסיריו לא פתח ביתה	(גימ' 1669)
(ירמיה כב) העצב נבזה	
נפוץ.....(גימ' 470אה)	
.....(תהלים פט) וכסאו כשמש נגדי	(גימ' 820)
.....(זכריה ט) גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור	(גימ' 2419)
.....(שיר ד) כלך יפה רעיתי ומום אין בך	(גימ' 1030)
.....(ירמיה ג) שובו בנים שובבים ארפא משובותיכם	(גימ' 1882)
ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו	
במדרש:.....(גימ' 17368)	

פרשת אחרי מות

ויקרא רבה פרשה כ' משנה א אחרי מות שני בני אהרן ר' שמעון פתח (קהלת ט) הכל כאשר לכל מקרה אחד לצדיק ולרשע לצדיק זה נח שנאמר בו (בראשית ו) איש צדיק אמר ר' יוחנן בשם רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי נח כשיצא מן התיבה הכישו הארי ושברו ולא היה כשר להקריב והקריב שם בנו תחתיו ולרשע זה פרעה נכה כיון שביקש לישב על הכסא של שלמה לא היה יודע מנהגיו הכישו ארי ושברו זה מת צולע וזה מת צולע היינו דכתי' מקרה אחד לצדיק ולרשע לטוב ולטהור ולטמא לטוב זה משה שנא' (שמות א) ותרא אותו כי טוב הוא ר' מאיר אומר שנולד מהול ולטהור זה אהרן שהיה עוסק בטהרתן של ישראל שנאמר (מלאכי ב) בשלום ובמישור הלך אתי ורבים השיב מעון ולטמא אלו מרגלים אלו אמרו שבחה של ארץ ישראל ואלו אמרו גנאי אלו לא נכנסו ואלו לא נכנסו היינו דכתי' לטוב ולטהור ולטמא לזובח זה יאשיה שנאמר (ד"ה ב לה) וירם יאשיהו לבני העם צאן כבשים ובני עזים ולאשר איננו זובח זה אחאב שביטל קרבנות ה"ד (שם יח) ויזבח לו אחאב צאן ובקר לרוב זבח לו זבח ולא קרבנות זה מת בחצים וזה מת בחצים היינו דכתי' לזובח ולאשר איננו זובח כטוב כחוטא כטוב זה דוד שנאמר (שמואל א יז) וישלח ויביאהו והוא טוב רואי א"ר יצחק טוב ראי בהלכה כל הרואהו נזכר לתלמודו כחוטא זה נבוכדנצר שנאמר (דניאל ג) וחטאיך בצדקה פרוק זה בנה בה"מ ומלך ארבעים שנה וזה החריב בה"מ ומלך מ' שנה הוי מקרה אחד וגו' כנשבע זה צדקיה שנאמר (ד"ה ב לז) וגם במלך נבוכדנצר מרד כאשר שבועה ירא זה שמשון שנא' (שופטים טו) ויאמר להם שמשון השבעו לי פן תפגעון בי זה מת בנקור עינים (מלכים ב כה) ואת עיני צדקיהו עור וזה מת בנקור עינים (שופטים טז) ויאחזו אותו פלשתים וינקרו את עיניו ה"ד מקרה אחד לנשבע וגו' ד"א מקרה אחד אלו בני אהרן דכתיב בהון (מלאכי ב) בשלום ובמישור לרשע זה עדת קרח דכתיב בהון (במדבר טז) סורו נא וגו' אלו נכנסו להקריב במחלוקת ויצאו שרופין ואלו נכנסו להקריב שלא במחלוקת ויצאו שרופין:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

מניין הפיסקה הראשונה בפרשה:

(ויקרא טז א-ז) וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה, אַחֲרֵי מוֹת, שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן--בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי-יְהוָה, וַיָּמָתוּ.
ב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, דַּבֵּר אֶל-אֶהֱרֹן אַחִיב, וְאֶל-יָבֵא בְכָל-עֵת אֶל-הַקֹּדֶשׁ, מִבֵּית לְפָרֹכֶת--אֶל-פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל-הָאָרֶן, וְלֹא יָמוּת, כִּי בָעֲנָן, אֲרָאָה עַל-הַכַּפֹּרֶת.

ג בָּזֹאת יָבֵא אֶהְרֹן, אֶל-הַקֹּדֶשׁ: בֶּפֶר בֶּן-בֶּקֶר לַחֲטָאת, וְאֵיל לַעֲלֵה.
ד תִּנְתֶּם בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ, וּמְכַנְסֵי-בַד יִהְיוּ עַל-בָּשָׂרוֹ, וּבְאַבְנֵי בַד יִחְגַּר, וּבְמִצְנֶפֶת
בַּד יִצְנֹף; בְּגָדֵי-קֹדֶשׁ הֵם, וְנָחַץ בְּמִים אֶת-בָּשָׂרוֹ וְלִבָּשָׁם.

ה וּמָאת, עֲדַת בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל,.....(גימ' 19908)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

.....(קהלת ט ב) הַכֹּל כַּאֲשֶׁר לְכֹל, מִקְרָה אֶחָד לְצַדִּיק וְלְרָשָׁע.

(גימ' 2293 ס"ת)

.....(קהלת ט ב) לְטוֹב וְלִטְהוֹר וְלִטְמֵא, וְלִזְבַּח, וְלֶאֱשֶׁר אֵינְנוּ זֹבְחִים.

(גימ' 1113)

.....(קהלת ט ב) כְּטוֹב, כַּחֲטָא--הַנְּשָׁבַע, כַּאֲשֶׁר שְׁבוּעָה יִרְא.

(גימ' 1617)

(בראשית ו) איש

צדיק.....(גימ' 515)

(שמות א) ותרֵא אותו כי טוב

הוא.....(גימ' 1121 ר"תה)

.....(מלאכי ב) בְּשִׁלּוֹם וּבְמִישׁוֹר הַלֶּךְ אֵתִי וּרְבִים הַשִּׁיב מֵעוֹן.

(גימ' 2149)

.....(ד"ה ב לה) וִירֵם יֵאֲשִׁיחוּ לְבַנֵי הָעַם צֶאֱן כְּבָשִׁים וּבְנֵי עֲזִים.

(גימ' 1503)

שם יח) ויזבח לו אחאב צאן ובקר

לרוב.....(גימ' 768)

.....(שמואל א יז) וישלח ויביאהו והוא טוב רואי.

(גימ' 646)

דניאל ג) וחטאיך בצדקה

פרוק.....(גימ' 641)

(ד"ה ב לז) וגם במלך נבוכדנצר

מרד.....(גימ' 807)

.....(שופטים טו) ויאמר להם שמשון השבעו לי פן תפגעון בי.

(גימ' 2202)

(מלכים ב כה) ואת עיני צדקיהו

עור.....(גימ' 1038)

.....(שופטים טז) ויאחזו אותו פלשתים וינקרו את עיניו.....
(גימ' 2230)
(מלאכי ב) בשלום
ובמישור.....(גימ' 942)
(במדבר טז) סורו
נא.....(גימ' 323)
.....ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:
(גימ' 19908)

ויקרא רבה פרשה כ' משנה ב ד"א אחרי מות ר' לוי פתח (תהלים עה) אמרתי
להוללים אל תהולו להוללים למערבביא אלו שלבם מלא עליהם חלחליות רעות ר'
לוי הוה צווח להון אלליא שמביאין אללי לעולם ולרשעים אל תרימו קרן אמר להם
הקב"ה לרשעים הצדיקים לא שמחו בעולמי ואתם מבקשין לשמוח ריש לקיש בשם
ר' שמעון בן מנסיא אמר תפוח עקיבו של אדם הראשון היה מכה גלגל חמה
קלסתר פניו על אחת כמה וכמה ואל תתמה בנוהג שבעולם אדם עושה דיסקרי
אחד לו ואחד לביתו של מי עושה נאה לא את שלו כך אדם הראשון נברא לתשמיש
של הקדוש ברוך הוא וגלגל חמה לתשמישן של בריות א"ר לוי בשם ר' חמא בר
חנינא י"ג חופות קשר לו הקב"ה בגן עדן שנא' (יחזקאל כח) בעדן גן אלהים היית
כל אבן יקרה מסוכתך אודם פטדה ויהלום תרשיש שוהם וישפה ספיר נופך וברקת
וזהב מלאכת תפריך ונקביך בך ביום הבראך כוננו ר' שמעון ב"ל אמר חד עשר ורבנן
אמרי עשר ולא פליגי מאן דעבד להן תלת עשר עביד כל אבן יקרה מסוכתך תלת
מאן דעבד להון חד סר עבד להו חדא מאן דעבד להון עשרה לא עבד חד מנהון
ואחר כל השבח הזה (בראשית ג) כי עפר אתה ואל עפר תשוב אברהם לא שמח
בעולמי ואתם מבקשים לשמוח נולד לו בן למאה שנה ובסוף א"ל הקדוש ברוך הוא
קח נא את בנך והלך אברהם מהלך ג' ימים לאחר ג' ימים ראה ענן קשור על גב
ההר א"ל בני רואה אתה מה שאני רואה אמר ליה הן מה אתה רואה אמר ליה ענן
קשור על גב ההר אני רואה אמר לישמעאל ולאליעזר רואים אתם כלום אמרו ליה
לאו א"ל הואיל ואינכם רואים כלום וחמור זה אינו רואה שבו לכם פה עם החמור
עם הדומים לחמור נטל את יצחק בנו והעלהו הרים והורידו גבעות העלהו על אחד
מן ההרים ובנה מזבח וסדר עצים וערך מערכה ונטל את הסכין לשוחטו ואלולי
שקראו מלאך מן השמים כבר היה נשחט תדע שכן שחזר יצחק אצל אמו ואמרה לו
אן היית ברי א"ל נטלני אבי והעלני הרים והורידני גבעות וכו' אמרה ווי על ברי דריות'

אלולי המלאך כבר היית שחוט א"ל אין באותה שעה צווחה ששה קולות כנגד ששה תקיעות אמרו לא הספיקה את הדבר עד שמתה הה"ד (בראשית כג) ויבא אברהם לספוד לשרה ולבכותה ומהיכן בא ר' יהודה ב"ר סימן אמר מהר המוריה בא והיה אברהם מהרהר בלבו ואומר שמא ח"ו נמצא בו פסול ולא נתקבל קרבנו יצתה בת קול ואומרת לו (קהלת ט) לך אכול בשמחה לחמך ישראל לא שמחו בעולמי שמח ישראל בעושי אינו אומר אלא ישמח עתידין הן לשמוח במעשיו של הקב"ה לע"ל כביכול הקדוש ברוך הוא לא שמח בעולמו שמח ה' במעשיו אינו אומר אלא ישמח עתיד הקב"ה לשמוח במעשיהם של צדיקים לע"ל אלישבע בת עמינדב לא שמחה בעולם שראתה ה' כתרים ביום אחד יבמה מלך אחיה נשיא בעלה כהן גדול שני בניה ב' סגני כהונה פנחס בן בנה משוח מלחמה כיון שנכנסו בניה להקריב ונשרפו נהפכה שמחתה לאבל הה"ד אחרי מות שני בני אהרן:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא טז א) וידבר..אָהַרִי מוֹת, שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי-יְהוָה,

וַיָּמָתוּ.....(גימ' 2967)

כַּמֵּנִיין (תהלים עה): אֶמְרָתִי לְהוֹלִלִים, אֶל-תְּהַלְלוּ; וְלִךְשָׁעִים, אֶל-תְּרִימוּ

קָרְן.....(גימ' 2967)

ויקרא רבה פרשה כ' משנה ג ר' אבא בר כהנא פתח (שם ב) לשחוק אמרתי מהולל אם הדין דחוכא מעורב מה חדותא מהניא מעשה באחד מגדולי כבול שהיה משיא את בנו וברביעי שלו זימן אצלו אורחים משאכלו ושתו והטיבו את לבם אמר לבנו עלה והביא לנו חבית אחד מן העליה כיון שעלה הכישו נחש ומת המתין לו לירד ולא ירד אמר אני עולה ורואה מה טיבו של בני עלה ומצאו שהכישו נחש ומת ומוטל בין החביות המתין עד שגמרו סעודתן אמר להם רבותי לא לברך את בני ברכת חתנים באתם אלא ברכו עליו ברכת אבלים לא להכניס את בני לחופה באתם באו והכניסוהו לקברו הפטיר עליו ר' זכאי דמן כבול לשחוק אמרתי מהולל:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא טז א) וידבר..אָהַרִי מוֹת, שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן בְּקִרְבָּתָם..... (גימ' 2087)

(2087)

.....(קהלת ב) לְשֹׁחֵק, אֶמְרָתִי מְהוֹלֵל;

(גימ' 1266 רס"פ)

יתרה (גימ' 821) כַּמֵּנִיין (קהלת ב) וּלְשִׁמְחָה, מֵה-זֶה עֲשֵׂה.....(גימ' 821)

(821)

ויקרא רבה פרשה כ' משנה ד' ר' יודן גלייה פתח (איוב לט) אם על פיך יגביה נשר אמר הקדוש ברוך הוא לאהרן על מימר פומך הייתי משרה שכינתי על גבי הארון או על מימר פומך הייתי מסלק שכינתי מעל גבי הארון (שם) סלע ישכון מקדש ראשון (שם) ויתלונן לינה אחת מקדש השני (שם) על שן סלע ומצודה לינות הרבה דתנינן תמן משניטל הארון היתה שם אבן שתייה ולמה נקראת כן א"ר יוסי ב"ר חלפתא שממנה הושתת העולם הה"ד (תהלים נ) מציון מכלל יופי כיצד היתה תפלתו של כה"ג ביום הכפורים בצאתו מן הקדש אומר יהי רצון מלפניך שתהא שנה זו גשומה שחונה וטלולה שנת רצון שנת ברכה שנת זול שנת שובע שנת משא ומתן ואל יצטרכו בה עמך ישראל אלו לאלו ואל יגביהו ישראל שררה אלו על אלו ואל תפנה לתפלת עוברי דרכים רבנן דקיסרין אמרו על אחינו שבקסרין שלא יגביהו שררה רבנן דרומא אמרו על אחינו שבשרון שלא יעשו בתיהן קבריהן (איוב לט) משם חפר אוכל משם היה (מיילל) נוטל אוכל של כל ימות השנה (שם) למרחוק עיניו יביטו מראש השנה היה יודע מה בסופה הא כיצד בשעה שהיה צופה ורואה עשן של מערכה עולה לדרום היה יודע שהדרום שבע עולה למערב היה יודע שהמערב שבע עולה למזרח היה יודע שהמזרח שבע וכן כולם עולה באמצע הרקיע יודע שהעולם כולו שבע אחר כל השבח הזה (איוב לט) ואפרוחיו יעלעו דם ראה אפרוחיו מגעגעינן באדמה ושתק אלא ובאשר חללים נדב ואביהוא שם הוא השכינה ר' יודן בשם ר' יהושע בן לוי ור' ברכיה בשם ר' חייא בר אבא אמרו (ויקרא י) קרבו שאו את אחיכם מאת פני הקודש מאת פני הארון אינו אומר אלא מאת פני הקודש כאדם שאומר לחבירו העבר המת הזה מאת פני האבל הזה עד מתי אבל זה מצטער הה"ד אחרי מות שני בני אהרן:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא טז א-ב) וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה, אַחֲרֵי מוֹת, שְׁנֵי בְנֵי אַהֲרֹן--בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי-יְהוָה, וַיִּמָּתוּ. ב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, דַּבֵּר אֶל-אַהֲרֹן אַחִיךָ, וְאֶל-יֵבֵא בְּכָל-עֵת אֶל-הַקֹּדֶשׁ, מִבֵּית לְפָרֶכֶת--אֶל-פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל-הָאָרֶן, וְלֹא יָמוּת.....(גימ' 8980)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(איוב לט כז) אִם-עַל-פִּיךָ, יִגְבִּיֶה נָשָׁר; וְכִי, יָרִים קוֹנֹ.....(גימ' 1317 אתה)

(איוב לט כח) סֵלַע יִשְׁפֹן, וַיִּתְלַן עַל שֵׁן-סֵלַע, וּמִצוּדָה.....(גימ' 1881 אתה)

(איוב לט כט) מִשֵּׁם חֶפְר-אֶכְלִי; לְמִרְחוֹק, עֵינָיו יִבִּיטוּ.....(גימ' 1286)

.....(איוב לט ל) וְאֶפְרָתוֹ יַעֲלֶה-דָּם; וּבְאֶשֶׁר חָלְלִים, שֵׁם הוּא.....

(גימ' 1884 ר"תתא)

.....(ויקרא י) קרבו שאו את אחיכם מאת פני הקדש.....

(גימ' 2612 ר"ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 8980)

ויקרא רבה פרשה כ' משנה ה' ר' אחא ור' זעירא פתח (איוב לז א) אף לזאת יחרד לבי ויתר ממקומו מהו ויתר יקפץ כד"א (ויקרא יא) לנתר בהן על הארץ אמר הקב"ה לא יהיו בניו של אהרן דומין למטהו שנכנס יבש ויצא לח טיטוס הרשע נכנס לבית קדשי הקדשים וחרבו שלופה בידו גידר את הפרוכת ויצאת חרבו מלאה דם נכנס בשלום ויצא בשלום ובניו של אהרן נכנסו להקריב ויצאו שרופים הה"ד אחרי מות שני בני אהרן:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא טז א) אַחֲרֵי מוֹת, שְׁנֵי בְנֵי אַהֲרֹן--בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי-יְהוָה,

וַיָּמָתוּ.....(גימ' 2778 א)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(איוב לז א) אף-לזאת, יחרד לבי;ויתר,

ממקומו.....(גימ' 1631)

(ויקרא יא) לנתר בהן על

הארץ.....(גימ' 1147 אה)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 2778)

ויקרא רבה פרשה ו' משנה ו': ר' ברכיה פתח (משלי יז ו) גם ענוש לצדיק לא טוב אמר הקדוש ברוך הוא אף על פי שענשתי את אהרן ולקחתי שני בניו ממנו לא טוב אלא (שם) להכות נדיבים על יושר הה"ד אחרי מות תני ר' אליעזר לא מתו בניו של אהרן אלא על ידי שהורו הלכה בפני משה רבן ומעשה בתלמיד אחד שהורה לפני רבו ר' אליעזר אמר לאימא שלום אי לאשתו של זה אינו מוציא שבתו לא באת שבתו עד שמת נכנסו חכמים אצלו א"ל נביא אתה אמר להם (עמוס ז יד) לא נביא אנכי ולא בן נביא אלא כך מקובלני כל המורה הלכה לפני רבו חייב מיתה:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא טז א) אַחֲרֵי מוֹת, שְׁנֵי בָנֵי אֶהֱרֹן--בְּקִרְבָּתָם

לְפָנֵי-יְהוָה.....(גימ' 2284ה)

כַּמְנִיין הַפְּסוּקִים שְׁצוּטָטוּ בַּמְדַּרְשׁ

(משלי יז ו) גַּם עֲנוּשׁ לְצַדִּיק לֹא טוֹב לְהַכּוֹת נְדִיבִים עַל

יִשְׂרָאֵל.....(גימ' 1938)

עֲמוּס ז יד) לֹא-נָבִיא אֶנְכִי, וְלֹא

בֶּן-נָבִיא.....(גימ' 346א)

ס"ה מַנִּיין הַפְּסוּקִים שְׁצוּטָטוּ

בַּמְדַּרְשׁ.....(גימ' 2284)

ז תני ר' אלעזר אסור לתלמיד להורות לפני רבו עד שיהיה רחוק לו י"ב מיל כמחנה ישראל הה"ד (במדבר לג) ויחנו על הירדן וכמה הם י"ב מיל ר' תנחום ב"ר ירמיה הוה בחפר הוו שילין ביה והוא מורה אמרו לו לא כן אלפין בי מדרשא אסור לתלמיד להורות לפני רבו עד י"ב מיל והא רבי מני רבך יתיב בצפורי אמר להון יתי עלי אין ידעית מן ההיא ענתה לא אורי:

ח בר קפרא בשם ר' ירמיה בן אלעזר אמר בשביל ד' דברים מתו בניו של אהרן על הקריבה ועל הקרבה על אש זרה ועל שלא נטלו עצה זה מזה על הקריבה שנכנסו לפני ולפנים ועל ההקרבה שהקריבו קרבן שלא נצטוו על אש זרה אש מבית כירים הכניסו ועל שלא נטלו עצה זה מזה שנאמר (שם יז) איש מחתתו איש מעצמו עשו שלא נטלו עצה זה מזה א"ר ירמיה בן אלעזר בד' מקומות מזכיר מיתתן של בני אהרן ובכולן מזכיר סורחנן כל כך למה להודיעך שלא היה בידם אלא עון זה בלבד א"ר אלעזר המודעי בא וראה כמה מיתתן של בני אהרן יקרה לפני הקב"ה שכל מקום שמזכיר מיתתן מזכיר סורחנן כל כך למה להודיעך שלא יהא פתחון פה לבאי עולם לומר מעשים מקולקלים היו בידם בסתר שעל ידי כן מתו:

ט ר' מני דשאב ורבי יהושע דסכנין ור' יוחנן בשם ר' לוי אמרו בשביל ד' דברים מתו בני אהרן ובכולן כתיב בהם מיתה על שהיו שתויי יין וכתוב בו מיתה שנאמר (ויקרא י) יין ושכר אל תשת ועל ידי שהיו מחוסרי בגדים וכתוב בו מיתה שנאמר (שמות כח) והיו על אהרן ועל בניו ומה היו חסרין מעיל שכתוב בו מיתה שנאמר (שם) והיה על אהרן לשרת וע"י שנכנסו בלא רחיצת ידים ורגלים שנאמר (שם ל) ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימותו וכתוב בבאם אל אהל מועד ירחצו מים ועל ידי שלא היו להם

בנים וכתוב בו מיתה הה"ד (במדבר ג) וימת נדב ואביהוא אבא חנין אומר ע"י שלא היה להם נשים דכתיב וכפר בעדו ובעד ביתו ביתו זו אשתו:

י ר' לוי אמר שחצים היו הרבה נשים היו יושבות עגונות ממתנות להם מה היו אומרים אחי אבינו מלך אחי אמנו נשיא אבינו כהן גדול ואנו שני סגני כהונה אי זו אשה הוגנת לנו ר' מנחמא בשם ר' יהושע בן נחמיה אמר (תהלים עח) בחוריו אכלה אש למה בחוריו אכלה אש משום בתולותיו לא הוללו ועוד מן הדא (שמות כד) ואל משה אמר עלה אל ה' מלמד שהיו משה ואהרן הולכין תחלה ונדב ואביהוא מהלכין אחריהן וכל ישראל אחריהן ואומרים מתי ב' זקנים הללו מתים ואנו נוהגין שררה על הציבור ר' יודן בשם ר' איבו אמר בפיהם אמרו זה לזה ר' פנחס אמר בלבם הרהרו א"ר ברכיה אמר להם הקדוש ברוך הוא (משלי כז) אל תתהלל ביום מחר הרבה סייחין מתו ונעשו עורותיהן שטוחין על גבי אמותיהן ועוד מן הדא (שמות כד) ואל אצילי בני ישראל א"ר פנחס מכאן שהיו ראוין להשלחת יד דא"ר יהושע וכי קילורין עלת עמהן מסיני דאת אמר ויחזו את האלהים אלא מלמד שזנו עיניהם מן השכינה ויחזו את האלהים כאדם שמביט בחבירו מתוך מאכל ומשתה ר"א אכילה ודאי כד"א (משלי יז) באור פני מלך חיים א"ר תנחומא מלמד שפרעו את ראשיהן וגיסו לבם וזנו עיניהם מן השכינה רבי יהושע דסכנין בשם רבי לוי אמר משה לא זן עיניו מן השכינה ונהנה מן השכינה לא זן עיניו מן השכינה שנאמר (שמות ג) ויסתר משה פניו ונהנה מן השכינה מנין שנאמר (שם לד) ומשה לא ידע כי קרן עור פניו בשכר ויסתר זכה (שם לג) ודבר ה' אל משה פנים אל פנים בשכר כי ירא זכה וייראו מגשת אליו בשכר מהביט זכה (במדבר יב) ותמונת ה' יביט נדב ואביהוא זנו עיניהם מן השכינה ולא נהנו ממנה מן הדא (שם ג) וימת נדב ואביהוא לפני ה' וכי לפני ה' מתו אלא מלמד שהיה קשה לפני הקב"ה בשעה שבניהם של צדיקים מתים בחייהם ר' יודן דיפו בעא מיניה ר' פנחס ב"ר חמא בשם רבי סימון הכא את אמר (ויקרא י ובמדבר ג) לפני ה' לפני ה' שני פעמים ולהלן הוא אומר על פני אהרן אביהם פעם אחת אלא מלמד שהיה קשה לפני הקדוש ברוך הוא כפליים מאביהן במדבר סיני אמר רבי מאיר וכי במדבר סיני מתו אלא מלמד שמהר סיני נטלו איפופסין שלהם למיתה משל למלך שהיה משיא בתו ונמצא בשושבינה דבר של שמצה אמר המלך אם הורגו אני עכשיו אני מערבב שמחת בתי אלא למחר שמחתי באה והוא טב בשמחתי ולא בשמחתי בתי כך אמר הקב"ה אם אני הורגן עכשיו הריני מערבב שמחת בתי למחר שמחתי באה בתי זו התורה הה"ד (שיר ג) ביום חתונתו וביום שמחת לבו ביום חתונתו זה הר סיני וביום שמחת לבו זה אהל מועד:

יא ובנים לא היו להם ר' יעקב בר אבין בשם ר' אבין בשם ר' אחא אמר אלו היו להם בנים היו קודמין לאלעזר וליתמר דתנינן תמן כל הקודם לנחלה קודם לכבוד ובלבד שיהא נוהג כמנהג אבותיו (במדבר ג) ויכהן אלעזר ואיתמר על פני אהרן אביהם ר' יצחק אמר בחייו ר' חייא בר אבא אמר במותו על דעתיה דר' חייא בר אבא דאמר במותו כתיב הכא פני ולהלן הוא אומר (בראשית כג) ויקם אברהם מעל פני מתו מה להלן במותו אף כאן במותו על דעתיה דר' יצחק דאמר בחייו נאמר כאן על פני ונאמר להלן (שם יא) וימת הרן על פני תרח אביו מה להלן בחייו אף כאן בחייו אירע טומאה באהרן שמש אלעזר אירע באלעזר שמש איתמר מעשה בשמעון בן קמחית שיצא לדבר עם המלך הערבי ניתזא צינורא מפיו על בגדיו וטמאתו ונכנס יהודה אחיו ושמש תחתיו בכהונה גדולה אותו היום ראתה אמם שני בניה כהנים גדולים אמרו ז' בנים היו לה לקמחית וכולם שמשו בכהונה גדולה שלחו אחריה אמרו לה מה מעשים טובים יש בידך אמרה להם מעולם לא ראו קורות ביתי שערות ראשי ואמרת חלוקי אמרו כל קמחית קמח וקמח דקמחית סלת וקרונ עלה (תהלים מה) כל כבודה בת מלך פנימה על דעתיה דר' חייא בר אבא דאמר במותו מת אהרן שמש אלעזר מת אלעזר שמש איתמר:

יב א"ר אבא בר אבינא מפני מה נסמכה פרשת מיתת מרים לאפר פרה אלא מלמד שכשם שאפר הפרה מכפר כך מיתת הצדיקים מכפרת א"ר יודן מפני מה נסמכה מיתת אהרן לשבירת לוחות אלא מלמד שהיה קשה לפני הקדוש ברוך הוא מיתתו של אהרן כשבירת לוחות א"ר חייא בר אבא בא' בניסן מתו בניו של אהרן ולמה מזכיר מיתתו ביוה"כ אלא מלמד שכשם שיום הכפורים מכפר כך מיתתו של צדיקים מכפרת ומנין שיוה"כ מכפר שנאמר (ויקרא טז) כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם ומנין שמיתתו של צדיקים מכפרת דכתיב (שמואל ב כא) ויקברו את עצמות שאול וכתוב ויעתר אלהים לארץ אחרי כן.

ויקרא רבה פרשה כא משנה א בזאת יבא אהרן הה"ד (תהלים כז א) לדוד ה' אורי וישעי ממי אירא ר"א פתר קריא בים אורי בים שנאמר (שמות יד) ויאר את הלילה וישעי התיצבו וראו את ישועת ה' ממי אירא ויאמר משה אל תיראו ה' מעוז חיי (שם טו) עזי וזמרת יה ממי אפחד תפול עליהם אימתה ופחד בקרוב עלי מרעים ופרעה הקריב לאכול את בשרי (שמות טו) אמר אויב ארדוף אשיג וגו' א"ר שמואל בר נחמן אין הרשע הזה יוצא מן העולם עד שמוצא אפופסים שלו מתוך פיו אמר אויב ארדוף וגו' תורישם ידי אינו אומר אלא תורישמו מוריש אני עשרי וכבודי להם צרי ואויבי לי ונער פרעה וחילו מכאן ואילך אמרו ישראל (תהלים כז) אם תחנה עלי

מחנה של מצרים לא יירא לבי אם תקום עלי מלחמתן של מצרים בזאת אני בוטח
בזאת שהבטחתי שנאמר ה' ילחם לכם:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

ג בַּזֹּאת יָבֵא אֶהְרֹן, אֶל-הַקֹּדֶשׁ: בְּפֶרֶן-בֶּקֶר לַחֲטָאת, וְאֵיל לְעֹלָה. ד
כְּתֹנֶת-בֵּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ, וּמְכַנְסֵי-בֵד יִהְיוּ עַל-בְּשָׂרוֹ, וּבְאַבְנֵי בֵד יַחְגֹּר, וּבְמִצְנֶפֶת
בֵּד יִצְנֹף; בְּגָדֵי-קֹדֶשׁ הֵם, וְרַחֵץ בַּמַּיִם אֶת-בְּשָׂרוֹ וְלִבָּשֶׁם. ה וּמָאת, עֲדַת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל, יִקַּח שְׁנֵי-שְׁעִירֵי עִזִּים,.....(גימ' 10909)

כמניין הפסוקים בתהילים וביציאת מצרים שצוטטו במדרש:

בתהילים: (תהלים כז)

(תהלים כז א) לדוד: יהוה, אורי וישעי ממי אירא; יהוה מעוז-חיי ממי אפחד.

(תהלים כז ב) בקרב עלי, מרעים לאכל את-בשרי: צרי ואיבי לי; (תהלים כז

ג) אם-תחנה עלי, מחנה לא-יירא לבי: (תהלים כז ג) אם-תקום עלי, מלחמה

בזאת, אני בוטח (את)

ס"ה מניין הפסוקים בתהילים שצוטטו במדרש.....

(גימ' 5841)

ביציאת מצרים: (שמות יד-טו)

(שמות יד) ויאר את הלילה

(שמות יד יג) ויאמר משה, אל-תיראו

(שמות טו ב) עזי וזמרת יה, ויהי-לי

(שמות טו טז) תפול עליהם אימתה ופחד,

(שמות טו): אמר אויב ארדוף אשיג

(שמות יד) יְהוָה, יִלְחֶם לָכֶם;

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש ביציאת מצרים.....

(גימ' 5068)

ס,ה מניין הפסוקים בתהילים וביציאת מצרים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 10909)

ב רבי שמואל בר נחמן פתר קרא בפלשתים בקרוב עלי מרעים זה גלית שנא'
(שמואל א יז) ויגש הפלשתי השכם והערב לאכול את בשרי (שם) ויאמר הפלשתי אל
דוד לכה אלי ואתנה את בשרך לעוף השמים ר' אבא בר כהנא אמר הארץ אחזתו
אמר ר' תנחומא אנא אמינא טעמא ואבא אליך אינו אומר אלא לכה אלי מלמד
שהארץ אחזתו ר' ינאי בשם רבי שמעון ברבי ינאי אומר רמ"ח קופליות של ברזל נתן
הקב"ה על רמ"ח איברים שיש בו באדם באותה שעה אמר דוד (תהלים קמ) אל

תתן ה' מאוויי רשע לא תתן תחמודתא זממו אל תפק לא תרפי ליה ירומו סלה חזק כתפוי ר' יודן אמר מתאוה בדוד שהיה יפה עינים וטוב ראי מיד אמר דוד אל תתן ה' מאוויי רשע תחמודתא אבל (משלי ו) ותאות צדיקים יתן ורבנן אמרי הלקהו בצרעת שנאמר (שמואל א יז) יסגרך ה' בידי ואין יסגרך זה אלא צרעת כד"א והסגירו הכהן צרי ואויבי לי (שם) ותטבע האבן במצחו מכאן ואילך אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא אם תחנה עלי מחנה של פלשתים לא יירא לבי אם תקום עלי מלחמה של פלשתים בזאת אני בוטח בזאת אמר רבי לוי בסקווטריס שהכתיב לנו משה בתורה ואמר להם לזקנים (דברים לג) וזאת ליהודה:

ג ר' יהושע בן לוי פתר קרא בעמלקים בקרוב עלי מרעים אלו עמלקים שנא' (שמואל א ל) ועמלקים פשטו אל נגב ואל צקלג לאכול את בשרי ושתי נשי דוד נשבו צרי ואויבי לי (שם) ויכם דוד מהנשף ועד הערב למחרתם מהו למחרתם אמר ריב"ל שתי לילות ויום אחד מי היה מאיר לו הקב"ה בזיקים וברקים הוא שדוד אומר (תהלים יח) כי אתה תאיר נרי מכאן ואילך אמר דוד אם תחנה עלי מחנה של עמלקים לא יירא לבי אם תקום עלי מלחמה של עמלקים בזאת אני בוטח א"ר לוי בסקווטריס שהכתיב משה לזקנים וזאת ליהודה:

ד רבנן פתרון קרא בראש השנה ויום הכפורים אורי בר"ה וישעי ביוה"כ ממי אירא עזי וזמרת יה בקרוב עלי מרעים אלו שרי אומות העולם לאכול את בשרי לפי ששרי אומות העולם באין ומקטרגין על ישראל לפני הקדוש ברוך הוא ואומרים לפניו רבש"ע אלו עובדי ע"ז ואלו עובדי ע"ז אלו מגלי עריות ואלו מגלי עריות אלו שופכי דמים ואלו שופכי דמים מפני מה אלו יורדין לגיהנם ואלו אינן יורדין לגיהנם צרי ואויבי לי בימות החמה שס"ה יום השטן גימטריא שס"ד שכל ימות השנה השטן מקטרג וביום הכפורים אינו מקטרג אמרו ישראל לפני הקב"ה אם תחנה עלי מחנה של סמא"ל לא יירא לבי שהבטחתי בזאת יבא אהרן אל הקדש:

ויקרא רבה פרשה כא משנה ה בזאת יבא אהרן זש"ה (משלי כד) כי בתחבולות תעשה לך מלחמה ר' נתן ור' אחא בשם ר' סימון אמר אם עשית חבילות של עבירות עשה כנגדן חבילות של מצות (שם ו) עינים רמות (דברים ו) והיו לטוטפות בין עיניך לשון שקר ולמדתם אותם את בניכם ידים שופכות דם נקי (שם) וקשרתם לאות על ירך לב חורש מחשבות און והיו הדברים האלה רגלים ממהרות לרוץ לרעה הוי רץ אחר מילה שהיא בין ברכים יפיח כזבים עד חמס (ישעיה מג) ואתם עדי נאום ה'

ומשלח מדנים בין אחים (תהלים לד) בקש שלום ורדפהו ר' יוחנן פתר קריא בקברניטין דא"ר יוחנן לעולם יעשה אדם עצמו קברניט האיך יכול לעשות מצוה רבי בנאה פתר קרייא במשניות דאמר רבי בנאה לעולם ישקיע אדם עצמו במשניות שאם ירתק יפתחו לו אם לתלמוד לתלמוד אם להגדה להגדה ר' אלעזר בשם ר' יהושע בן לוי אמר עמוד ברזל משנה:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש: (ויקרא, ייח) אֶל-הַקֹּדֶשׁ פְּנִימָה; (משלי כד) כי בתחבולות תעשה לך מלחמה; (שם ו) עינים רמות; (דברים ו) והיו לטוטפות בין עיניך; (דברים ו) ולמדתם אותם את בניכם; (דברים ו) וקשרתם לאות על ירך; (ישעיה מג) ואתם עדי נאום ה' ומשלח מדנים (תהלים לד) בקש שלום ורדפהו.....(גימ' 8815)

כמניין: בַּזֹּאת יָבֵא אֶהְרֵן, אֶל-הַקֹּדֶשׁ: בְּפֶר-בֶּן-בְּקָר לַחֲטָאת, וְאֵיל לְעֵלֶה. ד כְּתַנְתָּ בַד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ, וּמְכַנְסֵי-בַד יִהְיוּ עַל-בָּשָׂרוֹ, וּבְאַבְנֵי בַד יִחְגַּר, וּבְמַצְנֶפֶת בַד יִצְנֹף; בְּגָדֵי-קֹדֶשׁ הֵם, וְרַחֵץ בַּמַּיִם אֶת-בָּשָׂרוֹ וּלְבָשָׁם.....(גימ' 8190)

יתרה 625 כמניין(ויקרא, ייח): " אֶל-הַקֹּדֶשׁ פְּנִימָה";.....(גימ' 625)

ס"ה.....(גימ' 8815)

ד"א: כמניין: (ויקרא, יו) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-אֶהְרֵן וּלְאֶלְעָזָר וּלְאַיִתְמָר בְּנֵי רְאִשִׁיכֶם אֶל-תִּפְרְעוּ וּבְגָדֵיכֶם לֹא-תִפְרְמוּ, וְלֹא תִמְתּוּ, וְעַל כָּל-הָעֵדָה, יִקְצָף; וְאַחֲיֵכֶם, כָּל-בֵּית יִשְׂרָאֵל--יִכּוּ אֶת-הַשָּׂרֶפָה, אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוָה.....(גימ' 8815)

ו ר' יודן פתר קריא בכהן גדול בכניסתו לבית קדשי הקדשים חבילות חבילות של מצות יש בידו בזכות התורה (דברים ד) וזאת התורה בזכות מילה (ישעיה נט) זאת בריתי בזכות שבת (שם נו) אשרי אנוש יעשה זאת בזכות ירושלים (יחזקאל ה) זאת ירושלים בזכות שבטים (בראשית נ) וזאת אשר דבר להם אביהם בזכות יהודה (דברים לג) וזאת ליהודה בזכות ישראל (שיר ז) זאת קומתך בזכות תרומה (שמות כה) וזאת התרומה בזכות המעשרות (מלאכי ג) ובחנוני נא בזאת בזכות קרבנות בזאת יבא אהרן:

ז מה כתיב למעלה מן הענין ויאמר ה' אל משה דבר אל אהרן אחיך א"ר אבין אמר לו לך נחמו בדברים כד"א (ישעיה מ) דברו על לב ירושלים ואל יבא בכל עת א"ר יהודה ברבי סימון צער גדול היה לו למשה בדבר זה אמר אוי לי שמא נדחף אהרן אחי ממחיצתו בכל עת יש עת לשעה ואל יבא בכל עת יש עת ליום (יחזקאל ד) ומים במשורה תשתה יש עת לשנה שנאמר (שמואל ב יא) ויהי לתשובת השנה יש עת לי"ב שנה (תהלים קה) עד עת בא דברו יש עת לע' שנה שנאמר (דניאל ט) למלאות לחרבות ירושלים ע' שנה ואומר (ירמיה כז) עד בא עת ארצו יש עת לעולם (תהלים ד) נתתה שמחה בלבי מעת דגנם אמר הקדוש ברוך הוא למשה לא כשם שאתה סבור לא עת לשעה ולא עת ליום ולא עת לשנה ולא עת לי"ב שנה ולא עת לשבעים שנה ולא עת לעולם אלא בכל שעה שהוא רוצה ליכנס יכנס רק שיכנס בסדר הזה ר' יהודה ברבי אלעזר אמר בשלשים וששה זוגין בשלשים וששה רמונים ורבנן אמרי בשבעים ושנים זוגין ובשבעים ושנים רמונים:

ח רבי חנניא בן חכינאי ור' שמעון בן יוחאי הלכו ללמוד תורה אצל ר"ע בבני ברק שהו שם י"ג שנה רשב"י הוה משלח וידע מה בגו ביתיה ר"ח לא הוה שלח וידע מה בגו ביתיה שלחה לו אשתו ואמרה לו בתך בגרה בא והשיאה ואעפ"כ צפה ר"ע ברה"ק וא"ל כל מי שיש לו בת בוגרת ילך וישיאה ידע מהו אומר קם נסב רשותא ואזל בעי לעייל בגו ביתיה ואשכחת דפניא לזו' אחורי מה עבד אזל ויתב ליה על מליותהון דנשי שמע קלהון דטליותא אמרין בת חנינא מלוי קולתיך וסליק לך מה עשה הלך אחריה עד שנכנסה לתוך ביתו נכנס אחריה פתאום לא הספיקה אשתו לראותו עד שיצאת נשמתה אמר לפניו רבש"ע עניה זו זו שכרה לאחר י"ג שנה שהמתנה לי באותה שעה חזרה נפשה לגופה אמר רבי שמעון בן יוחאי ד' דברים הקב"ה שונאן אף אני איני אוהבן האוחז באמה ומשתין והמשמש מטתו ערום והאומר דברים שבינו לבין אשתו בפרהסיא והנכנס לביתו פתאום ואין צריך לומר לתוך ביתו של חברו רב אמר אל תכנס לעיר פתאום ואל תכנס לבית פתאום בתך בגרה שחרר עבדך ותנה לו ר' יוחנן כד הוה סליק למשאל שלמיה דרבי חנינא הוה מבעבע על שום ונשמע קולו:

ט ד"א בזאת יבא אהרן רבי ברכיה בשם רבי לוי אומר בזאת הכתוב מבשרו שהוא חי ארבע מאות ועשר שנים וכי עלה על דעתך שאהרן חי ארבע מאות ועשר שנים אלא מקדש ראשון על ידי ששמשו בו באמונה שמשו בו י"ח כהנים הוא ובנו ובן בנו מקדש שני על שהיו נוטלין אותה בדמים וי"א שהיו הורגין זה את זה בכשפים שמשו שמונים כהנים וי"א שמונים ואחד וי"א שמונים ושנים (וי"א שמונים ושלושה) וי"א שמונים

וארבעה (וי"א שמונים וחמשה) ומהן שמעון הצדיק ארבעים שנה כיון שחזרו להיות משכרין אותו בדמים היו שנותיהן מתקצרות מעשה באחד ששלח ביד בנו שתי מדות של כסף מלאות כסף מחוקיהן כסף ועמד אחד ושלח ביד בנו שתי מדות של זהב מלאות זהב ומחוקיהן זהב אמרו כפה סיח את המנורה ר' אחא הוי קרי עליהן (משלי י) יראת ה' תוסיף ימים אלו ששמשו במקדש ראשון ושנות רשעים תקצרנה אלו ששמשו בבית שני:

י רבי חנינא וריב"ל חברין דרבנן אמרו מפני מה כהן גדול משמש בשמונה בגדים אלא כנגד מילה שהיא לשמונה ימים הה"ד (מלאכי ב) בריתי היתה אתו החיים והשלום ר' סימון בשם ר' יהושע אמר מפני מה אין כהן גדול נכנס בבגדי זהב אלא אין קטיגור נעשה סניגור כדי שלא ליתן פתחון פה לשטן לקטרג ולומר אתמול עשו להם אלהי זהב והיום הם מבקשים לשמש בבגדי זהב ר' יהושע דסכנין בשם ר' לוי אומר בשביל לחוס על ממונן של ישראל רבי לוי אמר מפני גאווה על שום (משלי כה) אל תתהדר לפני מלך:

יא בפר בן בקר זה אברהם על שום (בראשית יח) ואל הבקר רץ אברהם ואיל לעולה זה יצחק על שום (שם כב) והנה איל אחר נאחז בסבך עז בזכותו של יעקב דכתיב (שם כז) וקח לי משם שני גדיי עזים טובים ר' ברכיה בשם ר' לוי אמר טובים לך טובים לבניך טובים לך שעליהם תקבל הברכות טובים לבניך שעליהם מתכפר להם ביוה"כ הה"ד (ויקרא טז) כי ביום הזה יכפר עליכם אין לי אלא אבות אמהות מנין ת"ל בד בבד יהיה רבי ברכיה ורבי ירמיה בשם ר' חייא אמרו כשירות של מעלן כך שירות של מטן מה שירות של מעלן (יחזקאל ט) ואיש אחד בתוכם לבוש בדים כך של מטן כתנת בד קדש ילבש:

יב ובא אהרן אל אהל מועד תני ר' חייא מלמד שטעונין גניזה ואין כשרים ליום הכפורים אחר ר' דוסא אומר כשרין הן לכהן הדיוט וכל אדם לא יהיה באהל מועד בשנה שמת בה שמעון הצדיק אמר להם בשנה זו הוא מת אמרו לו מנין אתה יודע אמר להם בכל שנה ושנה היה זקן אחד לבוש לבנים ומעוטף לבנים נכנס עמי ויצא עמי שנה זו נכנס עמי ולא יצא עמי אמר ר' אבהו ומי יאמר שאדם היה והלא הקב"ה בכבודו היה נכנס עמו ויצא עמו אמר ר' אבהו וכהן גדול לא אדם היה אלא כההוא דאמר ר' פנחס בשעה שהיה רוח הקודש שרוי עליו היו פניו בוערות כלפידים עליו הה"ד (מלאכי ב) כי שפתי כהן ישמרו דעת וגו'. מדרש רבה ויקרא

פרשה כב פרשה כב א איש איש מבית ישראל אשר ישחט שור או כשב או עז הה"ד (קהלת ה) ויתרון ארץ בכל היא ר' יהודה ורבי נחמיה ר' יהודה אמר אפילו דברים שאתם רואין יתרון לעולם אף הן בכלל הנייתו של עולם הן סיבא למעבד חבלא סיבוא למסוך נגיא (שם) מלך לשדה נעבד אפילו הוא מלך והוא שליט מסוף העולם ועד סופו לשדה נעבד עבדת ארעא עביד לא עבדת ארעא ולא כלום לפיכך (שם) אוהב כסף לא ישבע כסף אוהב ממון לא ישבע ממון ואוהב בהמון לא תבואה וגו' שכל מי שהומה ומהמה אחר הממון וקרקע אין לו מה הנאה יש לו ר' ישמעאל ברבי תנחום ורבי חנין בריה דרבי בשם ר' ירמיה כתיב (יחזקאל כז) וירדו מאניותיהם וגו' (על) [אל] הארץ יעמדו וכי אין אנו יודעין שעל הארץ היו עומדין אלא הרי ששקעה ספינתו של אחד בים ויש לו קרקע על הארץ יעמוד אם אין לו קרקע אין לך הבל גדול מזה רבי נחמיה אמר ויתרון ארץ בכל היא אפי' דברים שאתה רואה אותן יתרון למתן תורה כגון הלכות ציצית תפילין ומזוזה אף הן בכלל מתן תורה שנאמר (דברים ט) ויתן ה' אלי את שני לוחות האבנים כתובים באצבע אלהים ועליהם ככל הדברים ריב"ל אמר ועליהם ככל הדברים וכתוב כל המצוה אשר אנכי וגו' כל ככל דברים הדברים מצוה המצוה מקרא משנה הלכות תלמוד תוספתות אגדות ואפי' מה שתלמיד ותיק עתיד לומר לפני רבו כלן נאמרו למשה בסיני שנאמר (קהלת א) יש דבר שיאמר ראה זה חדש הוא חבירו משיב עליו כבר היה לעולמים מלך לשדה נעבד ר' יהודה ור' נחמיה ר' יהודה אומר מלך זה בעל תלמוד לשדה נעבד זה בעל משנה שהוא סודר הלכה לפניו ורבי נחמיה אומר מלך זה בעל משנה לשדה נעבד זה בעל תלמוד שהוא מקבל הלכה לפניו לפיכך אוהב כסף לא ישבע כסף אוהב תורה לא ישבע תורה ואוהב בהמון וגו' שכל מי שהומה ומהמה אחרי תורה ותלמוד אין לו מה הנאה יש לו ר"א ברבי אבא בשם ר' אחא אומר למד ולא לימד אין לך הבל גדול מזה:

ב ורבנן אמרי ויתרון ארץ אפילו דברים שאתם רואים בעולם מיותרין כגון זבובין פרעושים ויתושים אף הן בכלל ברייתו של עולם דכתי' (בראשית ב) ויכולו השמים והארץ וכל צבאם מלך לשדה נעבד זה הקדוש ברוך הוא דכתיב ביה (תהלים צג) ה' מלך גאות לבש לשדה נעבד זו ציון דכתיב (מיכה ג) ציון שדה תחרש לפיכך אוהב כסף לא ישבע כסף אוהב מצות לא ישבע מצות ואוהב בהמון וגו' שכל מי שהומה ומהמה אחר המצות ומצו' קבועה לדורות אין לו מה הנאה יש לו תדע לך שהוא כן שהרי משה כמה מצות וצדקות עשה וכמה מעשים טובים היה בידו ויש לו מצוה קבועה לדורות הה"ד (דברים ד) אז יבדיל משה:

ג ד"א ויתרון ארץ אמר הקב"ה לנביאים אם אין אתם עושין שליחותי יש לי שלוחין
הוי ויתרון ארץ וגו' בכל אני עושה שליחותי אמר ר' אחא בכל הקדוש ברוך הוא
עושה שליחותו אפי' על ידי נחש אפי'ע"יצפרדע ואפילו על ידי עקרב ואפילו"ע"ייתוש
טיטוס הרשע נכנס לבית קדשי הקדשים וחרבו שלופה בידו וגידר את הפרוכת ונטל
שתי זונות והציע ספר תורה תחתיהן ובעלן על גבי המזבח ויצאה חרבו מליאה דם
מאן דאמר מדם הקרבנות ומאן דאמר מן דם פר ושעיר של יוה"כ התחיל מחרף
ומגדף כלפי מעלה אמר לא דמי ההוא דעבד קרבא עם מלכא במדבר ונצח ליה
לההוא דעבד קרבא עם מלכא בגו פלטין דידיה ונצח ליה מה עשה כינס כל כלי
בהמ"ק ונתן לתוך גרונתי אחת וירד לו לספינה כיון שירד מחא נחשולא בימא אמר
דומה לי שאין כחו של אלוה זה אלא במים דור אנוש לא פרע מהם אלא במים וכן
דור המבול וכן פרעה וחילו אף אני כיון שהייתי בתוך ביתו וברשותו לא היה יכול
לעמוד בי ועכשיו לכאן קדמני אמר לו הקב"ה רשע חייך בבריה פחותה ממה
שבראתי מששת ימי בראשית אני פורע ממך מיד רמז הקדוש ברוך הוא לים ועמד
מזעפו כיון שהגיע לרומי יצאו כל בני רומי וקלסוהו נקיטא ברברייא מיד הסיקו לו
את המרחץ ונכנס ורחץ כיון שיצא מזגו לו כסא דחמרא וזימן לו הקב"ה יתוש אחד
ונכנס לתוך חוטמו והיה אוכל והולך עד שהגיע למוחו התחיל מנקר את מוחו אמר
קראו לרופאים ופצעו מוחו של אותו האיש ודעו במה אלוה של אומה זו נפרע
מאותו האיש מיד קראו לרופאים ופצעו את מוחו ומצאו בו כמו גוזל בן יונה והיה בו
משקל שתי ליטראות אמר ר"א ברבי יוסי תמן הוינא ויהבין גוזלא מן דין סטרא
ותרתין ליטריא מן דין סיטרא ותקל חד כל קבל חד ונטלוהו ונתנוהו בתוך קערה
אחת כל מאן דהוה הדין שני הוה הדין שני פרח יתושא פרח נשמתא דטיטוס הרשע:

ד ד"א ויתרון ארץ עובדא הוה בחד גברא דהוה קאים ע"ג נהרא וחמא חדא אורדען
טענא חדא עקרב ומגזתיה נהרא אמר זו מוכנת לעשות שליחותא אגיזתא נהרא
ואזלת ועבדת שליחותה וחזרת יתה לאתרה ונשמע קול יללה בעיר פלוני נשכו
עקרב ומת ר' פנחס בשם ר' חנין דצפורי אמר עובדא הוה בחד גברא דהוה קאים
וחפר בהדא בקעת בית שופרי חמא חד עשב ולקיט יתיה ועבדא כלילא לראשיה
אזל חד חויא ומחא יתיה וקטל יתיה אתא חד חבר וקם ליה סקר בההוא חויא אמר
תמה אנא על מאן דקטל הדא חויא אמר ההוא גברא אנא קטלית יתיה תלה אפוי
וחמא ההוא עשבא עביד בה כלילא על רישיה א"ל מן קושטא אנא קטלית יתיה א"ל
את יכיל מרים הדין עשבא מן רישא א"ל אין כיון דארים יתיה א"ל את יכיל קרב הדין
חויא בהדין חוטרא א"ל אין כיון דקרב לההוא חויא מיד נשלו איבריו רבי ינאי הוה
יתיב מתני על תרע קרתא וראה נחש אחד מרתיע ובא והוה מרדף ליה מן הדין

סטרא והוא חזר מן הדין סטרא אמר זה מוכן לעשות שליחותו מיד נפלה הברה בעיר איש פלוני נשכו נחש ומת ר"א הוה יתיב ומטייל בבית הכסא אתא חד רומי ומקיים יתיה ויתיב אמר הדא לא על מגן מיד נפקא חד חויא ומחא יתיה וקטליה קרי עליה (ישעיה מג) ואתן אדם תחתך ר"א הוה קאים על הדא שוניתא דימא דקסרין וראה קוליא אחת שהיתה מתגלגלת ובאה והוה מצנע לה והא מתגלגלא אמר זו מוכנת לעשות שליחותא לבתר יומין עבר חד בלדר איתגלגלת בין רגליו ונכשל בה ונפל ומת אזלין ופשפשוניה ואשכחון יתיה טען כתבין בישיין על יהודאי דקסרין ר' שמעון הוה עסקן בדברים הוה ליה חד פרדס חד זמן הוה יתיב ביה והוה ביה חד סדן חמא הדא דוכיפת דעבד ליה קן בגוה א"ל מה בעי הדין עופא מסאבא בהדין פרדס אזל רבי שמעון וסתריה להווא קינא אזל ההוא דוכיפת ותקנה מה עבד ר' שמעון אזל אייתי חד לוח ויהבה באפוי דהווא קינא ויהב ביה חד מסמר מה עבד ההוא דוכיפת אזל אייתי חד עשב ויהביה על ההוא מסמרא ושרפה מה עבד ר' שמעון אמר טוב למגנזא הדין עשבא דלא יילפון גנביא למעבד כן ויחרבון ברייתא חמרתא דר' ינאי אכלת עשבא ואיסתמית ואכלת עשבא אחרי ואיתפתחת עובדא הוה בתרין גברי דהוו עיילין באילין שבילייא דטבריא חד סמיא וחד מפתח והוה ההיא פתיחא גדיש ליה להווא סמיא יתבון למיקרטא באורחא וארעת שעתא ואכלין מן עשבא דין דהוה סמי אתפתח ודין דהוה פתיח אסתמי ולא עלון מן תמן עד דגדש ההוא סמיא לפתיחא עובדא הוה בחד גברא דהוה סליק מן בבל יתיב למקרטא באורחא וחמא תרתין צפרין מתנציין חדא עם חדא וקטלת חדא מנהון חברתה אזלת ההיא אחריתי ואתיי' עשבא ויהב עלה ואחיית יתה אמר טב לי נסב מן הדין עשבא ואחייה ביה מתיא דארעא דישראל כי פרי וסלק חמא חד תעלא מית מקלק באורחא אמר טב לי מנסייא בהדין תעלא ויהב עליה ואחייה וסליק עד שהגיע לסולמי צור כיון שהגיע לסולמי צור חמי חד ארי קטיל ומקלק באורחא אמר טב לי מנסייא בהדין ארי ויהב עלוהי מן עשבא וחיה וקם ואכל יתיה הוא דברייתא אמרי טב לביש עבדת בישא עבדת טב לביש לא תעביד וביש לא מטי לך א"ר תנחומא אפי' במים הקדוש ברוך הוא עושה שליחותו מעשה במוכה שחין אחד שירד לטבול בטבריא וארעת שעתא וטפת לבירא דמרים ואסחי ואיתסי והיכן היא בארה של מרים א"ר חייא בר אבא כתיב (במדבר כא) ונשקפה על פני הישימון שכל מי שהוא עולה על ראש הר ישימון ורואה כמין כברה קטנה בים טבריא זו היא בארה של מרים א"ר יוחנן בן נורי שערותא רבנן והוא מכוונא כל קביל תרעי מציעיא דכנישתא עתיקא דטבריא:

ה רבי חמא בר פפא בשם ר' יהודה ברבי סימון אמר באיסור במה היו ישראל מקריבין במדבר עד שלא הוקם המשכן דתנינן תמן עד שלא הוקם המשכן היו

הבמות מותרות והעבודה בבכורות ומשהוקם המשכן נאסרו הבמות והעבודה
בכהנים והיו ישראל נוהגין באיסור הבמה במדבר והיו פורעניות באות עליהם והיו
אומות העולם אומרים עובדין לשמו והוא הורגן לפיכך אמר הקב"ה למשה לך אמור
להם לישראל איש איש מבית ישראל ואל פתח אהל מועד לא הביאו:

ו ד"א איש איש מבית ישראל הה"ד (ישעיה סו) שוחט השור מכה איש זובח השה
עורף כלב מעלה מנחה דם חזיר מזכיר לבונה מברך און ר"י ורשב"ל ר' יוחנן אמר
כל מי שהוא גוזל את חבירו שוה פרוטה מעלין עליו כאלו הורגו ואית ליה קריין סגין
שנאמר שוחט השור מכה איש (יחזקאל יט) וילמד לטרף טרף אדם אכל (משלי א)
כן ארחות כל בוצע בצע את נפש בעליו יקח (יואל ג) מחמס בני יהודה אשר שפכו
דם נקי בארצם (שמואל ב כא) ויאמרו אל המלך האיש אשר כלנו ואשה דמה לנו
נשמדנו מהתיצב בכל וגו' וכי הוא הרגן או דמה להן אלא על ידי שהחריב נוב עיר
הכהנים שהיתה מספקת להם מזונות מעלה עליו הכתוב כאלו הרגן ור"ל הוה מסרס
קרייא מכה איש שוחט השור עורף כלב זובח השה דם חזיר מעלה מנחה מברך און
מזכיר לבונה גם המה בחרו בדרכיהם ר"א שאל את רבי חנינא ואית דאמרי רבי
חנינא שאל את ר' אליעזר ואפשר כן רבה שאיל לתלמידא אלא לא בעא מיניה אלא
למבדקיה א"ל מהו דנן דכתיב (משלי ל) שתים שאלתי מאתך שוא ודבר כזב הרחק
ממני ריש ועושר אל תתן לי הטריפני לחם חוקי פן אשבע וכחשתי ואמרתי מי ה' ופן
אורש וגנבתי ותפשתי שם אלהי איזה מהן קשה הראשונה או השניה אמר לו מצינו
שויתר הקדוש ברוך הוא על ע"ז ולא וויתר על חילול השם ומנין שוויתר הקב"ה על
עבודת כוכבים שנאמר (יחזקאל כ) ואתם בית ישראל כה אמר ה' אלהים איש גלוליו
לכו עבודו וכתיב (שם) את שם קדשי לא תחללו עוד והיו ישראל נוהגין באיסור
הבמה במדבר והיו פורעניות באות עליהם והאומות רואין ואומרים הם מקריבין לו
והורגם לפיכך אמר הקדוש ברוך הוא למשה לך ואמור לישראל הזהרו שלא תהיו
מקריבין לאיסור במה לפיכך משה מזהיר לישראל ואומר להם איש איש מבית
ישראל אשר ישחט:

ז רבי ישמעאל ורבי עקיבא רבי ישמעאל אמר הרי זה היתר מכלל איסור לפי שהיו
ישראל אסורין בבשר תאווה במדבר לא בא הכתוב והתיר להם אלא בשחיטה רבי
עקיבא אומר הרי זה אסור מכלל היתר לפי שהיו ישראל נותרין ואוכלין במדבר לא
בא הכתוב ואסר להם כן אלא בשחיטה תני רבי ישמעאל לפי שהיו ישראל אסורין
בבשר תאווה במדבר לפיכך הזהיר הכתוב שיהו מביאין קרבנותיהן לכהן והכהן שוחט
ומקבל אע"פ שהבעלים יושבים ומחשבים כל היום אין הכל הולך אלא לאחר השוחט

ומה ת"ל שתי שחיטות אשר ישחט ב' פעמים תני בשם ר' יודן שני דקדוקי שחיטה הן רוב שנים בבהמה ורוב אחד בעוף:

ח רבי פנחס בשם רבי לוי אמר משל לבן מלך שגס לבו עליו והיה למד לאכול בשר נבילות וטריפות אמר המלך זה יהיה תדיר על שולחני ומעצמו הוא נדור (גדור) כך לפי שהיו ישראל להוטים אחר עבודת כוכבים במצרים והיו מביאים קרבניהם לשעירים דכתיב (ויקרא טז) ולא יזבחו עוד את זבחייהם לשעירים ואין שעירים אלו אלא שדים שנאמר (דברים לב) ויזבחו לשדים ואין שדים אלו אלא שעירים שנא' (ישעיה יג) ושעירים ירקדו שם והיו מקריבין קרבניהם באיסור במה ופורעניות באות עליהם אמר הקב"ה יהיו מקריבין לפני בכל עת קרבנותיהן באהל מועד והן נפרשים מעבודת כוכבים והם ניצולים הה"ד איש איש מבית ישראל וגו':

ט אמר ר' יוסי ברבי חנינא אין הבמה מותרת אלא ע"י נביא מאי טעמא שנאמר (דברים יב) השמר לך פן תעלה עולותיך ואליהו מקריב בשעת איסור הבמות אמר ר' שמלאי הקדוש ברוך הוא א"ל שנא' (מלכים א יח) ובדברך עשיתי בדבורך עשיתי ר' יוחנן בר מרי מייתי ליה מן הדא (יהושע ח) אז יבנה יהושע אין לי אלא בגלגל בגבעון מנין שנאמר (שופטים ו) ויהי בלילה ההוא ויאמר לו ה' קח את פר השור אמר ר' אבא בר כהנא שבעה עבירות נעשו בפרו של גדעון עצי אשרה ואבנים פסולות ומוקצה ופר הנעבד וזר ולילה ומחוסר זמן ואין לי אלא גבעון בשילה מנין שנא' (ש"א ז) ויקח שמואל טלה חלב אחד א"ר אבא בר כהנא ג' עבירות נעשו בעולה של שמואל היא ועורה ומחוסר זמן ולוי היה א"ר יוסי אין מן הדא קריא לית את שמע כלום ואתי' הדא דר' שמואל בר נחמני ותשובתו הרמתה כי שם ביתו:

י ד"א איש איש מבית ישראל הה"ד (תהלים קמו) עושה משפט לעשוקים אלו ישראל דכתיב בהון (ירמיה נ) כה אמר ה' צבאות עשוקים בני ישראל ובני יהודה נותן לחם לרעבים אלו ישראל דכתיב (דברים ח) ויענך וירעיבך ה' מתיר אסורים מה שאסרתי לך התרתי לך אסרתי לך חלב בהמה והתרתי לך בחיה אסרתי לך גיד הנשה בחיה והתרתי לך בעוף אסרתי לך שחיטה בעופות והתרתי לך בדגים ר' אבא ור' יונתן בשם ר' לוי אמר יותר ממה שאסרתי לך התרתי לך דם הנדה אסרתי לך התרתי לך דם בתולים אסרתי לך אשת איש התרתי לך את השבויה אשת אח התרתי לך יבמה אשה ואת אחותה בחייהם התרתי לך לאחר מיתה לבישת כלאים התרתי לך סדין בציצית בשר חזיר התרתי לך דג ששמו שיבוטא את החלב התרתי לך את השומן את הדם התרתי לך טחול בשר בחלב התרתי לך את הכחל ר' מנחמא ור' ביבי ור' אחא

ור' יוחנן בשם ר' יונתן אמרו תחת מה שאסרתי לך התרתי לך תחת איסור דגים לויתן דג טהור תחת איסור עופות זיז עוף טהור הוא הה"ד (שם נ) ידעתי כל עוף הרים וזיז שדי עמדי א"ר יהודה ברבי סימון בשעה שהוא פורש את כנפיו מכהה גלגל חמה הה"ד (איוב לט) המבינתך יאבר נץ יפרוש כנפיו לתימן ולמה נקרא שמו זיז שיש בו כמה מיני טעם מזה ומזה תחת איסור בהמות בהמות בהררי אלף רבי יוחנן וריש לקיש ורבנן ר' יוחנן אומר בהמה אחת היא רבוצה על אלף הרים ואלף הרים מגדלין לה כל מיני עשבים והיא אוכלת שנא' (שם מ) כי בול הרים ישאו לו וריש לקיש אמר בהמה אחת היא רבוצה על אלף הרים ואלף הרים מגדלין לה מאכל לאכילתן של צדיקים והיא אוכלת מאי טעמא (ישעיה סה) והיה השרון לנוה צאן ורבנן אמרי בהמה אחת היא רבוצה על אלף הרים ואלף הרים מגדלין לה מיני בהמות והיא אוכלת מאי טעמא שנאמר (איוב מ) וכל חית השדה ישחקו שם ואפשר כן אית בעיר אכיל בעיר אמר רבי תנחומא גדולים הם מעשה האלהים מה משוין הם מעשיו של הקב"ה ומהיכן הוא שותה ר' יוחנן ור' שמעון בן לקיש ר' יוחנן אמר כל מה שהירדן מכניס אחת לששה חדשים הוא עושה גמיעה אחת מאי טעמא שנאמר (שם) הן יעשוק נהר ולא יחפוז ר' שמעון בן לקיש אמר כל מה שהירדן מכניס ל"ב חדשים הוא עושה אותו גמיעה אחת מאי טעמא (שם) יבטח כי יגיח ירדן אל פיהו ויש בהם לכלוך פה רב הונא בשם רבי יוסי אמר אין בהם לכלוך פה ומהיכן הוא שותה תני רשב"י נהר יוצא מעדן ושמו יובל ומשם הוא שותה מאי טעמא שנאמר (ירמיה יז) ועל יובל ישלח שרשיו אמר ר' מאיר (איוב יב) ואולם שאל נא בהמות ותורך זה בהמות ועוף השמים ויגד לך זה זיז שדי או שיח לארץ ותורך זה גן עדן ויספרו לך דגי הים זה לויתן מי לא ידע בכל אלה כי יד ה' עשתה זאת. מדרש רבה ויקרא

פרשה כג פרשה כג א כמעשה ארץ מצרים הה"ד (שיר ב) כשושנה בין החוחים רבי יצחק פתר קרא ברבקה שנאמר (בראשית כה) ויהי יצחק בן ארבעים שנה אם ללמד שהיא מפדן ארם מה ת"ל אחות לבן הארמי אלא אביה רמאי ואנשי מקומה רמאין וצדקת הזו יוצאת מבנתים למה היא דומה לשושנה בין החוחים רבי פנחס בשם רבי סימון אמר כתיב (שם כח) וישלח יצחק את יעקב וילך וגו' כללן כולן ברמאות:

ב רבי אליעזר פתר קרא בגאולת מצרים מה שושנה זו כשהיא נתונה בין החוחים היא קשה על בעלה ללוקטה כך היתה גאולתן של ישראל קשה לפני הקדוש ברוך הוא ליגאל הה"ד (דברים ד) או הנסה אלהים לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי וגו' אלו ואלו ערלים אלו מגדלי בלורית ואלו מגדלי בלורית אלו לובשי כלאים ואלו לובשי כלאים א"כ לא היתה נותנת מדת הדין לישראל שיגאלו ממצרים לעולם אמר ר' שמואל בר נחמני אלולי שאסר הקב"ה עצמו בשבועה לא נגאלו ישראל לעולם הה"ד (שמות ו) לכן אמור לבני ישראל אני ה' ואין לכן אלא שבועה כמה דאת אמר (שמואל א ג) ולכן נשבעתי לבית עלי אמר רבי ברכיה (תהלים עז) גאלת בזרוע עמך בטרונאי אמר ר' יודן מלבא לקחת לו גוי מקרב גוי ועד מוראים גדולים ע"ב אותיות הן ואם יאמר לך אדם שבעים וחמשה אמור לו הוצא מהן גוי השני שאינו עולה מן המנין אמר ר' אבין בשמו גואלן ששמו של הקדוש ברוך הוא ע"ב אותיות:

ג ר' עזריה בשם ר' יהודה ברבי סימון אומר משל למלך שהיה לו פרדס נטוע שורה של תאנים ושל גפנים ושל רמונים ושל תפוחים ומסר לאריס והלך לו לאחר ימים בא המלך והציץ בפרדס לידע מה עשה ומצאו מלא חוחין ודרדרין הביא קצצים לקוצו והציץ באותן החוחין וראה בו שושנה אחת של ורד נטלה והריח בה ושבת נפשו עליה אמר המלך בשביל שושנה זו ינצל כל הפרדס כך כל העולם כולו לא נברא אלא בשביל תורה לאחר כ"ו דורות הציץ הקב"ה בעולמו לידע מה עשה ומצא מלא מים במים דור אנוש מים במים דור המבול מים במים דור הפלגה מים במים והביא קצצים לקוצצו שנא' (תהלים כט) ה' למבול ישב ראה בו שושנה אחת של ורד אלו ישראל ונטלה והריחה בשעה שנתן להם עשרת הדברות ושבת נפשו עליו בשעה שאמרו נעשה ונשמע אמר הקדוש ברוך הוא בשביל שושנה זו ינצל הפרדס בזכות תורה וישראל ינצל העולם:

ד רב חנן דציפורי פתר קריא בגמילות חסדים בנוהג שבעולם עשרה בני אדם נכנסין לבית האבל ואין אחד מהם יכול לפתוח את פיו ולברך ברכת אבלים ואחד מהם פותח פיו ומברך דומה כשושנה בין החוחים בנוהג שבעולם עשרה בני אדם נכנסין לבית הכנסת ואין א' מהם יכול לפרוס על שמע ולעבור לפני התיבה ואחד מהם יודע דומה כשושנה בין החוחים רבי אלעזר אזל לחד אתר אמרו ליה פרוס על שמע אמר להן לינא חכם עבור לפני התיבה אמר להן לינא חכם אמרין דין הוא ר"א דין הוא דאתון מתגלגלין ביה על מגן צווחין ליה רבי נתכרכמו פניו והלך לו אצל ר"ע רבו אמר ליה למה פניך חולניות תני ליה עובדא א"ל צבי מרי דיליף א"ל אין אלפיה לבתר יומין אזל להווא אתרא אמרו ליה פרוס על שמע פרס עבור לפני התיבה

עבר אמרין איתחסם ר' אלעזר וקורין ליה רבי אלעזר חסמא ר' יונה הוה מליף לתלמידיו ברכת אבליים אמר יהוון גברין בכל מלה:

ה רבי חנינא בריה דר' אבא פתר קריא במלכויות מה שושנה זו כשהיא נתונה בין החוחים רוח צפונית יוצאת ומטה אותה כלפי דרום והחוח עוקצה רוח דרומית יוצאה ומטה אותה כלפי צפון והחוח עוקצה ואף על פי כן לבה מכוון כלפי מעלה כך הן ישראל אע"פ שהן נגבין אונניות ואנגריות לבן מכוון כלפי אביהם שבשמים מאי טעמא (שם כה) עיני תמיד אל ה' כי הוא יוציא מרשת רגלי רבי איבו פתר קריא בגאולה מחר מה שושנה זו כשהיא נתונה בין החוחים היא קשה על בעלה ללוקטה ומה הן עושין מביאין את האור והן שורפין חוץ לה ואח"כ לוקטין אותה כך (איכה א) צוה ה' ליעקב סביביו צריו כגון חלמיש לנוה יריחו לנערן סוסיתא לטבריא גסטרא לחיפא לוד לאונו הה"ד (יחזקאל ה) זאת ירושלים בתוך הגוים שמתיה למחר כשיגיע הקץ מה הקב"ה עושה מביא את האור ושורף חוץ לה הה"ד (ישעיה לג) והיו עמים משרפות שיד ומה כתיב בהו (דברים לב) ה' בדד ינחנו:

ו אמר ר' אבין מה שושנה זו יוצאה עליה שרב הרי היא כמושה יצא טל הרי היא מפרחת כך כל זמן שצלו של עשו קיים כביכול ישראל נראין כאלו הם כמושין בעולם הזה אבל לעתיד לבוא יעבור צלו של עשו וישראל מרטיבין והולכים הה"ד (הושע יד) אהיה כטל לישראל מה שושנה זו אינה בטילה אלא על גב ריחה כך ישראל אינן בטלין אלא על גב מצות ומעשים טובים מה שושנה זו אינה אלא לריח כך לא נבראו צדיקים אלא לגאולתן של ישראל מה שושנה זו עולה על שלחן של מלכים תחלה וסוף כך ישראל הן הן לעוה"ז והן הן לעוה"ב מה שושנה זו נכרת בין העשבים כך הן ישראל נכרים בין האומות שנאמר (ישעיה סא) כל רואיהם יכירום כי הם זרע ברך ה' מה שושנה זו מתוקנת לשבתות וימים טובים כך ישראל מתוקנין לגאולת מחר:

ויקרא רבה פרשה כג משנה ז אמר רבי ברכיה אמר הקדוש ברוך הוא למשה לך אמור לישראל כשהייתם במצרים הייתם דומין לשושנה בין החוחים עכשיו שאתם נכנסין לארץ כנען היו דומין לשושנה בין החוחים ותנו דעתכם שלא תעשו לא כמעשה אלו ולא כמעשה אלו הה"ד כמעשה ארץ מצרים ר' יצחק פתר קריא בבן אדם שיש לו שתי בנות מאם אחת שתיהן מאב אחד שתיהן משפיר אחד כד"א (בראשית י) ובני חם כוש ומצרים ופוט וכנען אמר רבי חנינא משל למלך שהיה לו בת יחידה והשרה אותה במבוי אחד ונמצאו כולן בעלי זנות ובעלי כשפים א"ל בתי

תני דעתך שלא תעשה לא כמעשה אלו ולא כמעשה אלו כך כשהיו ישראל במצרים היו מצרים בעלי זנות שנאמר (יחזקאל כג) אשר בשר חמורים בשרם וכשנכנסו לארץ כנען היו כנענים בעלי זנות ובעלי כשפים שנאמר מרוב זנוני זונה טובת חן בעלת כשפים אמר להן הקב"ה בני הזהרו שלא תעשו לא כמעשה אלו ולא כמעשה אלו ה"ד כמעשה ארץ מצרים:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

ויקרא יח ג) כמעשה ארץ-מצרים אשר ישבתם-בה,

וכמעשה ארץ-כנען אשר אני מביא אתכם

שמה,.....(גימ' 4730 הר"פ)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(בראשית י) ובני חם כוש ומצרים ופוט

וכנען.....(גימ' 1125)

(יחזקאל כג כ) אֲשֶׁר בְּשַׁר-חַמּוּרִים

בְּשָׂרָם.....(גימ' 1849)

(נחום ג ד) מרוב זנוני זונה, טובת חן בעלת

כשפים.....(גימ' 1866)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 4730)

ח (איוב לז) ועתה לא ראו אור תנא הרואה החמה בתקופתה לבנה בכדורה כוכבים במסלותם מזלות כסדרן אומר ברוך עושה מעשה בראשית אמר רב הונא הדא דאת אמר בימות הגשמים ובלבד לאחר שלשה ימים ועתה לא ראו אור רבי ברכיה ורבי ירמיה בריה דרבי חייא בר אבא אמר דרש רבי לוי בר סוסי בנהרדעא (שמות כד) ויראו את אלהי ישראל זה עד שלא נגאלו אבל משנגאלו היכן היתה דרכה של לבנה לינתן שם היתה נתונה אמר רבי ברכיה מעשה לבנת הספיר אין כתיב כאן אלא כמעשה היא וכל ארגלייא שלה נתנה היא והסל והמגריפה שלה נתנה בר קפרא אמר עד שלא נגאלו ישראל ממצרים היתה רשומה ברקיע משנגאלו עוד לא נראתה ברקיע מאי טעמא (שם) וכעצם השמים לטוהר כך אינון נקיין מן עננין:

ויקרא רבה פרשה כג משנה ט תני רבי ישמעאל כמעשה ארץ מצרים וכמעשה ארץ כנען לא תעשו וגו' ואם לאו אני ה' אלהיכם תני רבי חייא למה אני ה' כתיב שני פעמים אני הוא שפרעתי מדור המבול ומסדום וממצרים אני עתיד ליפרע ממי שהוא

עושה כמעשיהם דור המבול נמחו מן העולם על ידי שהיו שטופין בזנות אמר רבי שמלאי כל מקום שאתה מוצא זנות אנדרלמוסיא באה לעולם והורגת טובים ורעים רב הונא בשם רבי יוסי אמר דור המבול לא נמחו מן העולם אלא ע"י שכתבו גומסיות לזכר ולנקבה ר' עזריה בשם רבי יהודה ברבי סימון וריב"ל בשם בר קפרא מצינו שעל הכל הקדוש ברוך הוא מאריך רוחו חוץ מן הזנות בלבד ואית ליה קריין סגין שנא' (בראשית ו) ויהי כי החל האדם ויראו בני האלהים את בנות האדם וירא ה' כי רבה רעת האדם ויאמר ה' אמחה את האדם סדומיים ריב"ל בשם בר קפרא אמר כל אותו הלילה היה לוט עומד ומדבר עליהם סניגוריא כיון שבאו ואמרו לו (שם יט) איה האנשים ונדעה אותם בתשמיש מיד ויאמרו האנשים אל לוט עוד מי לך פה עד כאן היה לך פתחון פה ללמד עליהם סניגוריא אלא חתן בניך ובנותיך כי משחיתים אנחנו אני ה' אני הוא שנפרעתי משמשון ומאמנון ומזמרי ועתיד אני ליפרע ממי שיעשה כמעשיהם אני הוא ששלמתי ליוסף ליעל ולפלטי בן ליש אני עתיד לשלם שכר למי שעושה כמעשיהם יוסף מנין אמר רשב"ג יוסף משלו נתנו לו פיו שלא נשק בעבירה (שם מא) על פיך ישק כל עמי צוארו שלא הרכינו לעבירה (שם) וישם רביד הזהב על צוארו ידיו שלא משמשו בעבירה ויסר פרעה את טבעתו גופו שלא נגע בעבירה וילבש אותו בגדי שש רגליו שלא הלכו בעבירה וירכב אותו במרכבת המשנה מחשבה שלא חשבה תבא ותקרא חכמה ויקראו לפניו אברך:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

ב דבר אל-בני ישראל, ואמרת אלהם: אני, יהוה אלהיכם. ג כמעשה ארץ-מצרים אשר ישבתם-בה, לא תעשו; וכמעשה ארץ-כנען אשר אני מביא אתכם שמה, לא תעשו, ובחקתיהם, לא תלכו.

ד את-משפטי תעשו ואת-חקתי תשמרו, ללכת בהם: אני, יהוה

אלהיכם.....(גימ' 13397)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(בראשית ו א) ויהי כי-החל האדם.....(גימ' 190

ר"ת)

(בראשית ו ב) ויראו בני-האלהים את-בנות האדם.....(גימ' 1285

)

(בראשית ו ה) וירא יהוה, כי רבה רעת האדם.....(גימ' 1200

)

(בראשית ו ז) ויאמר יהוה, אמחה את-האדם.....(גימ' 788

)

(בראשית יט ה) איה האנשים.....(גימ')	(422)
(בראשית יט ה) ונדעה אתם.....(גימ')	(586את)
(בראשית יט יב) ויאמרו האנשים אל-לוט, עד מי-לך פה.....(גימ')	(1004)
(בראשית יט יב) חתן ובניך ובנתיך.....(גימ')	(1034)
(בראשית יט יג) כי-משחתים אנחנו.....(גימ')	(943)
(בראשית מא מ) ועל-פיך ישק כל-עמי; רק הכסא, אגדל ממך.....(גימ')	(1320)
(בראשית מא מב) וישם רבד הזהב על-צוארו.....(גימ')	(984)
(בראשית מא מב) ויסר פרעה את-טבעתו.....(גימ')	(1519)
(בראשית מא מג) וירכב אתו, במרכבת המשנה.....(גימ')	(2122ס"ת)
ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו	
במדרש:.....(גימ' 13397)	

י שלשה הם שברחו מן העבירה ושתף הקב"ה שמו עמהם ואלו הן יוסף ויעל ופלטי יוסף מנין שנאמר (תהלים פא) עדות ביהוסף שמו מהו ביהוסף (זה) [יה] מעיד עליו שלא נגע באשת פוטיפר יעל מנין שנאמר (שופטים ד) ותצא יעל לקראת סיסרא ותכסהו בשמיכה מהו בשמיכה רבנן דהכא אמרי בסודרא ורבנן דתמן אמרי במשיכלא אמר ריש לקיש חזרנו על כל המקרא ולא מצינו כלי ששמו שמיכה ומהו שמיכה שמיכה שמי מעיד עליה שלא נגע בה אותו רשע פלטי מנין כתוב אחד אומר (ש"א כו) ושאל נתן את מיכל בתו (אשת דוד) לפלטי וכתוב אחד אומר (ש"ב ג) פלטיאל קרי ליה פלטי וקרי ליה פלטיאל מי נסיב פלטי ומי יהיב פלטיאל אלא מעיד אני עליו שלא נגע באשת דוד:

יא אמר ר' יוסי שלשה הן שתקף יצרן עליהם ונשבעו לו יוסף דוד ובועז יוסף מנין שנאמר (בראשית לט) ואיך אעשה הרעה הגדולה רב הונא בשם ר' אידי אמר כלום

המקרא חסר וחטאתי לה' אין כתיב כאן אלא לאלהים נשבע ליצרו ואמר לאלהים אני חוטא ואיני עושה הרעה הגדולה דוד מנין שנאמר (ש"א כו) ויאמר דוד חי ה' כי אם ה' יגפנו למי נשבע רבי יוחנן ורשב"ל ר"י אמר ליצרו נשבע וריש לקיש אמר לאבישי נשבע א"ל חי ה' אם תגע בו אני מערב דמך בדמו הה"ד (שם) ויאמר דוד אל אבישי אל תשחיתו בועז מנין שנאמר (רות ג') חי ה' שכבי עד הבקר רבי יודן ורבי חמא ר' יודן אומר כל אותו הלילה היה יצרו מפתהו בדברים ואומר לו את פנוי והיא פנויה אתה מבקש אשה והיא מבקשת איש ליצר הרע נשבע חי ה' ולאשה אמר שכבי עד הבקר א"ר חנינא (משלי כד) גבר חכם זה בועז ואיש דעת מאמץ כח שגבר על יצרו בשבועה:

ויקרא רבה פרשה כג משנה יב ד"א כמעשה ארץ מצרים הה"ד (איוב כד) ועין נואף שמרה נשף לאמר לא תשורני עין וסתר פנים ישים אמר ריש לקיש שלא תאמר שכל מי שהוא בגופו נקרא נואף בעיניו נקרא נואף שנאמר ועין נואף והנואף הזה יושב ומשמר אימתי נשף בא אימתי ערב בא שנאמר (משלי ז) בנשף בערב יום והוא אינו יודע שיושב בסתרו של עולם זה הקדוש ברוך הוא צר כל קטורין שלו בדמותו בשביל לפרסמו הוא שאיוב אומר (איוב י) הטוב לך כי תעשוק זה זן ומפרנס והוא צר כל קטורין שלו בדמות אחד אלא כי תמאס יגיע כפיך ומאחר שאתה יגע בו כל ארבעים יום אתה חוזר ומקלקלו אלא (שם) ועל עצת רשעים הופעת כך הוא כבודך לעמוד בין נואף לנואפת אמר לו הקב"ה איוב ראוי אתה לפייס אלא יהי אומר כאשר אמרת העיני בשר לך אלא אמר הקדוש ברוך הוא הריני צר כל קטורין שלו בדמות אביו בשביל לפרסמו אמר ר' לוי משל לתלמידו של יוצר שגנב ביצת יוצרים ועמד רבו על גניבתו מה עשה עמד ועשאו כלי ותלו בפניו וכל כך למה להודיע שעמד רבו על גניבתו אמר הקב"ה הריני צר כל קטורין שלו בדמותו בשביל לפרסמו רבי יהודה ברבי סימון בשם ר' לוי בן פרטא כתיב (דברים לב) צור ילדך תשי התשתם כחו של יוצר משל לצייר שהיה יושב וצר איקונין של מלך משהוא גומרה באו ואמרו לו נתחלף המלך מיד תשו ידיו של יוצר אמר של מי אצור של ראשון או של שני כך כל ארבעים יום הקדוש ברוך הוא עוסק בצורת הולד ולסוף ארבעים יום היא הולכת ומקלקלת עם אחר מיד רפו ידיו של יוצר אמר של מי אצור של ראשון או של שני הוי צור ילדך תשי התשת כחו של יוצר יו"ד זעירא ולית בקרייה כוותה אמר ר' יצחק מצינו כל עוברי עבירות הגונב נהנה והנגנב מפסיד הגוזל נהנה והנגזל מפסיד ברם הכא שניהם נהנין מי מפסיד הקב"ה הוא מאבד סימניו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

ג כמעשה ארץ-מצרים אשר ישבתם-בה, לא תעשו; וכמעשה ארץ-כנען אשר
אני מביא אתכם שמה, לא תעשו, ובחקתיהם, לא תלכו. ד את-משפטי תעשו
ואת-חקתי תשמרו, ללכת בהם: אני, יהוה

אלהיכם.....

(גימ' 11588)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

איוב כד):ועין נאף שמרה נשף לאמר לא תשורני-

עין וסתר פנים ישים.....(גימ'.....

4930ר"תאת).

משלי ז): בנשף בערב יום.....(גימ'.....

775את)

איוב י ג):הטוב לך, כי תעשק פיתמאס,-

יגיע כפיך ועל-עצת רשעים הופעת.....(גימ'.....

4813ר"תאת)

(דברים לב): צור ילדך תשי.....(גימ'.....

1070)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:.....

(גימ' 11588)

יג ר' מנשיה בר בריה דרבי יהושע בן לוי אמר מצינו שכל מי שרואה דבר ערוה ואינו
זן עיניו ממנה זוכה להקביל פני השכינה מאי טעמא (ישעיה לג) ועוצם עיניו מראות
ברע מה כתיב בתריה (שם) מלך ביפיו תחזינה עיניך תראינה ארץ מרחקים.

פרשת קדושים

ויקרא רבה פרשה כד משנה א קדושים תהיו הה"ד (שם ה) ויגבה ה' צבאות במשפט תניא א"ר שמעון בן יוחאי אימתי שמו של הקדוש ברוך הוא מתגדל בעולמו בשעה שעושה מדת הדין ברשעים ואית ליה קריין סגיין (יחזקאל לח) והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי אני ה' וכתיב (תהלים ט) נודע ה' משפט עשה בפעם הזאת אודיעם את ידי ואת גבורתי למען דעת צדקות ה' והדין ויגבה ה' צבאות במשפט:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא יט א- ב) וידבר יהוה, אל-משה לאמר. דבר אל-כל-עדת בני-ישראל,

ואמרת אלהם קדשים תהיו כי קדוש, אני יהוה

אלהיכם.....(גימ' 5323ר"ת)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(ישעיהו ה טז) ויגבה יהוה צבאות

במשפט.....(גימ' 986ת)

(יחזקאל לח) והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי אני

יהוה(גימ' 3373 א)

(תהלים ט) נודע, יהוה--מִשְׁפָּט

עֲשֵׂה.....(גימ' 964ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 5323)

ויקרא רבה פרשה כד משנה ב ר' ברכיה בשם ר' לוי אמר הה"ד (שם צב) ואתה מרום לעולם ה' לעולם ירך בעליונה בנוהג שבעולם מלך בשר ודם יושב בדין בזמן שהוא נותן דימוס כל העם מקלסין אותו ובזמן שהוא נותן ספיקלא אין כל בריה מקלסת אותו מפני שהם יודעין שיש שטף בדינו אבל הקב"ה אינו כן אלא בין במדת הטוב בין במדת פורעניות ואתה מרום לעולם ה' לעולם ירך בעליונה רב הונא בשם ר' אחא אמר כתיב (שם קא) לדוד מזמור חסד ומשפט אשירה לך ה' אזמרה אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא רבש"ע אם חסד אתה עושה עמי אשירה בין כך ובין כך לה' אזמרה א"ר תנחום ברבי יודן כתיב (תהלים נו) באלהים אהלל דבר בה' אהלל דבר בין כך ובין כך אהלל דברו ורבנן אמרי כתיב (שם קיז) צרה יגון אמצא ובשם ה' אקרא כוס ישועות אשא בין כך ובין כך ובשם ה' אקרא א"ר יודן ב"ר פיליא הוא שאיוב אומר (איוב א) ה' נתן וה' לקח יהי שם ה' מבורך בין שנתן ברחמים נתן בין

שנטל ברחמים נטל ולא עוד אלא כשנתן לא נמלך בבריה וכשנטל נמלך בבית דין
א"ר אלעזר בכל מקום שאתה מוצא וה' הוא ובית דינו בנין אב שבכלן (מ"א כב) וה'
דבר עליך רעה א"ר יודן כתיב ואתה מרום רוממות אתה נוהג בעולמך נתת כהונה
לאהרן לעולם ברית מלח היא נתת מלכות לדוד לעולם שנאמר (ד"ה ב יג) הלא
לכם לדעת כי אלהי ישראל נתן ממלכה נתת קדושה לישראל לעולם שנאמר
קדושים תהיו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

**(ויקרא יט א-ד) וידבר יהוה, אל-משה לאמר. דבר אל-כל עדת בני-ישראל,
ואמרת אלהם קדשים תהיו: כי קדוש, אני יהוה אלהיכם. איש אמו ואביו
תיראו, ואת שבתתי תשמרו: אני, יהוה אלהיכם. אל-תפנו, אל-האלילים,
ואלהי מסכה, לא תעשו לכם:**

אני, יהוה

אלהיכם.....

(גימ'10171ת)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(תהילים צב) ואתה מרום לעולם

יהוה.....(גימ' 900)

(שם קא) לדוד מזמור חסד ומשפט אשירה לך יהוה

אזמרה.....(גימ' 1697ת)

(תהלים נו) באלהים אהלל דבר ביהוה אהלל

דבר.....(גימ' 660)

(שם קיז) צרה ויגון אמצא ובשם יהוה אקרא כוס ישועות אשא ובשם יהוה

אקרא (גימ' 3034)

(איוב א) יהוה נתן ויהוה לקח יהי שם יהוה

מבורך.....(גימ' 1355)

(מ"א כב) ויהוה דבר עליך

רעה.....(גימ' 643)

(ד"ה ב יג) הלא לכם לדעת כי אלהי ישראל נתן

ממלכה.....(גימ' 1882)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ'10171ת)

ג ד"א קדושים תהיו הה"ד (תהלים כ) ישלח עזרך מקדש רבי ברכיה בשם רבי סימון אמר מעשה בקרתני באבא יוסי איש ציתור שהיה יושב ושונה על פתח מעין אתגלי עלוי ההוא רוחא דהוה שרי תמן א"ל אתון ידעין כמה שנין אנא שרי הכא ואתין ונפקין אתון ונשיכון ברמשא ובטיהרא ולית אתון מתנזקין וכדון תהון ידעין דהא רוח ביש בעי מישרא הכא והא מזיק ברייתא א"ל ומה נעביד א"ל אזיל ואסהיד בבני מתא ואמור להון מאן דאית ליה מכוש מאן דאית ליה פס מאן דאית ליה מגרופי יפקון הכא למחר עם מצמחיה דיומא ויהון מסתכלין על אפי מיא וכד אינון חמיין ערבוביא דמיא יהון מקשיין בפרזלא ואמרין דידן נצח ולא יפקון מן הכא עד זמן דיחמון חרדה דדמא על אפי מיא אזל ואסהיד בבני קרת' ואמר להון מאן דהוה ליה מכוש מאן דהוה ליה פס מאן דהוה ליה מגרופי נפקון למחר לתמן עם מצמחיה דיומא ויהון מסתכלין כלפי מיא כיון דחמו ערבוביא במיא הוון מקשיין בפרזלא ואמרו דידן נצח דידן נצח ולא עלון מן תמן עד זמן דחמון כמין חרדא דדמא על אפי מיא והרי דברים ק"ו ומה אם הרוחות שלא נבראו לשום סיוע צריכין סיוע אנו שנבראנו לסיוע עאכ"ו הוי ישלח עזרך מקדש:

ויקרא רבה פרשה כד משנה ד ד"א ישלח עזרך מקדש א"ר לוי כל טובות וברכות ונחמות שהקב"ה עתיד ליתן לישראל אינן אלא מציון ישועה מציון שנאמר (תהלים יד) מי יתן מציון ישועת ישראל עוז מציון שנאמר (שם קי) מטה עזך ישלח ה' מציון ברכה מציון שנא' (שם קלד) יברכך ה' מציון שופר מציון שנאמר (יואל ב) תקעו שופר בציון טל וברכה וחיים מציון שנאמר (תהלים קלג) כטל חרמון שיורד על הררי ציון כי שם צוה ה' וגו' תורה מציון שנאמר (ישעיה ב) כי מציון תצא תורה עזרה וסיוע מציון שנאמר ישלח עזרך מקודש מקדוש מעשים שיש בידך ומציון יסעדך מציון מעשים שיש בידך אמר הקדוש ברוך הוא למשה לך אמור לישראל בני כשם שאני פרוש כך תהיו פרושים כשם שאני קדוש כך תהיו קדושים הה"ד קדושים תהיו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא יט א-ד) וידבר יהוה, אל-משה לאמר. דבר אל-כל עדת בני-ישראל, ואמרת אלהם קדשים תהיו: כי קדוש, אני יהוה אלהיכם. איש אמו ואביו תיראו, ואת שבתתי תשמרו: אני, יהוה אלהיכם. אל-תפנו, אל-האלילים, ואלהי מסכה, לא תעשו לכם:

אני, יהוה

אלהיכם.....

(גימ' 10130ה)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

מקודש.....	(גימ' 1095)
מציין.....	(גימ' 2143 ר"ת)
מציין.....	(גימ' 721)
מציין.....	(גימ' 609 רס"ת)
מציין.....	(גימ' 1323)
מציין.....	(גימ' 2051)
מציין.....	(גימ' 2188 ר"ת)
מציין.....	(גימ' 10130)

ה תני ר' חייא פרשה זו נאמרה בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלוין בה ר' לוי אמר מפני שעשרת הדברות כלולין בתוכה אנכי ה' אלהיך וכתוב הכא אני ה' אלהיכם לא יהיה לך וכתוב הכא ואלהי מסכה לא תעשו לכם לא תשא וכתוב הכא ולא תשבעו בשמי זכור את יום השבת וכתוב הכא את שבתתי תשמורו כבוד את אביך ואת אמך וכתוב הכא איש אמו ואביו תיראו לא תרצח וכתוב הכא לא תעמוד על דם רעך לא תנאף וכתוב הכא מות יומת הנואף והנואפת לא תגנוב וכתוב הכא לא תגנובו לא תענה וכתוב הכא לא תלך רכיל לא תחמוד וכתוב הכא ואהבת לרעך כמוך ר' יודן בשם ר"ש בן יוחאי אמר ג' פרשיות הכתיב לנו משה רבינו בתורה וכל אחת ואחת מהן יש בה מששים ששים מצות ואלו הן פרשת פסחים ופרשת נזיקין ופרשת קדושים ר' לוי בשם ר' שילא דכפר תמרתא אמר משבעים שבעים א"ר תנחומא ולא פליגי מאן דעבד פ' פסחים ע' כלל עמה פרשת תפילין מאן דעביד פרשת נזיקין ע' כלל עמה פרשת שמטה ומאן דעבד פרשת קדושים ע' כלל עמה פרשת עריות:

ו א"ר יהודה בן פזי מפני מה נסמכה פרשת עריות לפרשת קדושים אלא ללמדך שכל מקום שאתה מוצא בו גדר ערוה אתה מוצא קדושה ואתיא כהדא דר' יהודה בן פזי דאמר כל מי שהוא גודר עצמו מן הערוה נקרא קדוש רבי יהושע בן לוי מייתי מן

שונמית הה"ד (מלכים ב ד) ותאמר אל אישה הנה נא ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא אמר רבי יונה הוא קדוש ואין משרתיו קדושים הדא הוא דכתיב (שם) ויגש גיחזי להדפה א"ר יוסי בר חנינא שהדפה בהוד יפיה על דדיה רבי איבון אמר מלמד שלא הביט בה מימיו ורבנן אמרי שלא ראתה טפת קרי מימיה על סדין שלו אמתיה דרבי ישמעאל בר רב יצחק אמרה אנא הוינא משמשא למנוי דמרי ולא מן יומי חמית מלה בישא על מנוי דמרי אמר רבי יהושע בן לוי מפני מה נסמכה פרשת עריות לפרשת קדושים אלא ללמדך שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה ואית ליה קריין סגין אשה זונה וחללה וקדשתו כי את לחם אלהיך הוא מקריב אלמנה וגרושה וחללה זונה וגו' ולא יחלל זרעו והדין דבר אל כל עדת בני ישראל:

ז אמר ר' יודן בשם ר' שמואל בר נחמן משל למלך שהיה לו איפקרסין והיה מצוה את עבדו נערה וקפלה וכו' אמר רבי שמואל בר נחמן משל לכהן גדול שהיה מהלך בדרך נזדמן לו חלוני אחד אמר לו אלך עמך אמר לו בני כהן אני ובדרך טהור אני מהלך ואין דרכי להלוך בין הקברות אם אתה הולך עמי מוטב ואם לאו סוף שאני מניחך והולך לי כך א"ל משה לישראל (דברים כג) כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מחניך להצילך מהו להצילך תרין אמוראין חד אמר להגן עליך להיות צל על ראשו וחד אמר לרוקן כל נכסי האומות וליתן לך כד"א (שמות ג) ונצלתם את מצרים על מנת והיה מחניך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ערות דבור ר' שמואל בר נחמן אמר זה נבול הפה:

ח רבי אבין אמר תרתין רבי אבין אמר משל למלך שהיה לו מרתף של יין והושיב בו המלך שומרים מהם נזירים ומהם שכורים לעת ערב בא ליתן שכרם נתן לשכורים שני חלקים ולנזירים חלק אחד אמרו לו אדונינו המלך לא כלנו שמרנו כאחד מפני מה אתה נותן לאלו שני חלקים ולנו חלק אחד אמר להם המלך אלו שכורים הן ודרכן לשתות יין ולפיכך אני נותן לאלו ב' חלקים ולכם חלק אחד כך העליונים לפי שאין יצה"ר מצוי בהם קדושה אחת שנאמר (דניאל ג) ובמאמר קדישין שאלתא אבל התחתונים לפי שיצר הרע שולט בהם הלואי בשתי קדושות יעמדו הה"ד דבר אל כל עדת בני ישראל וכתוב והתקדשתם והייתם קדושים ר' אבין אמר אחרי משל לבני מדינה שעשו ג' עטרות למלך מה עשה המלך נתן בראשו אחת ושתים בראשם של בניו כך בכל יום ויום העליונים מכתירין להקב"ה ג' קדושות מה הקדוש ברוך הוא עושה נותן בראשו אחת ושתים בראשן של ישראל הה"ד דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו והתקדשתם והייתם קדושים:

ט א"ר שמעון בן לקיש שתי פרשיות הכתיב לנו משה בתורה ואנו למדין אותן מפרשת פרעה הרשע כתוב אחד אומר (דברים כח) והיית רק למעלה יכול כמוני ת"ל רק לשון מיעוט גדולתי למעלה מגדולתכם ואנו למדין אותה מפרעה הרשע שנא' (בראשית מא) אתה תהיה על ביתי יכול כמוני ת"ל רק הכסא אגדל ממך גדולתי למעלה מגדולתך והדין קדושים תהיו יכול כמוני ת"ל כי קדוש אני קדושותי למעלה מקדושתכם ועוד אנו למדין מפרעה הרשע שנאמר ויאמר פרעה אל יוסף אני פרעה יכול כמוני ת"ל אני פרעה גדולתי למעלה מגדולתך א"ר יהושע בשם ר' לוי מאני של בשר ודם אתה למד אני של הקב"ה ומה אני של בשר ודם על ידי שאמר פרעה ליוסף אני פרעה זכה לכל הכבוד הזה לכשיבא אני של הקדוש ברוך הוא ועד זקנה אני הוא וכתוב (ישעיה מד) כה אמר ה' מלך ישראל וגואלו (ה' צבאות) אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים עאכ"ו.

ויקרא רבה פרשה כה משנה א וכי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל הה"ד (משלי ג) עץ חיים היא למחזיקים בה אמר רב הונא בשם ר' אחא שלא יהיו דברי תורה בעיניך כאדם שיש לו בת בוגרת והוא רוצה להשיאה לאחד אלא (שם ב) בני אם תקח אמרי ומצותי תצפון אתך אם יש לך זכות קח אמרי רב הונא בשם ר' בנימין בן לוי אמר משל למלך שאמר לבנו צא לפרקמטיא אמר לו אבא מתיירא אני בדרך מהלסטים ובים מפני אפורטין מה עשה אביו נטל מקל וחקקו ונתן בו קמיע ונתנה לבנו ואמר לו יהי המקל הזה בידך ואי אתה מתיירא משום בריה אף כך אמר הקב"ה למשה אמור לישראל בני עסקו בתורה ואין אתם מתייראים משום אומה אילו נאמר עץ חיים היא לעמלים בה לא היתה תקומה לשונאי ישראל אלא למחזיקים אילו נאמר אשר לא ילמד לא היתה תקומה לשונאי ישראל אלא (דברים כז) אשר לא יקים את כל דברי התורה הזאת לכך נאמר עץ חיים היא למחזיקים בה רב הונא אמר אם נכשל אדם בעבירה חייב מיתה בידי שמים מה יעשה ויחיה אם היה למוד לקרות דף אחד קורא שני דפים ואם היה למוד לשנות פרק אחד ישנה שנים ואם אינו למוד לקרות ולשנות מה יעשה ויחיה ילך ויעשה פרנס על הצבור וגבאי של צדקה והוא חי שאילו נאמר ארור אשר לא ילמד לא היתה תקומה אלא ארור אשר לא יקים אלו נאמר עץ חיים לעמלים בה לא היתה תקומה אלא עץ חיים היא למחזיקים בה (קהלת ד) כי בצל החכמה בצל הכסף א"ר אחא בשם ר' תנחום ב"ר חייא למד אדם ולימד ושמר ועשה והיתה ספק בידו למחות ולא מיחה להחזיק ולא החזיק הרי זה בכלל ארור הה"ד ארור אשר לא יקים ר'

ירמיה אמר בשם ר' חייא לא למד אדם ולא עשה ולא שמר ולא לימד לאחרים ולא היתה ספק בידו להחזיק והחזיק ולא למחות ומיחה הרי זה בכלל ברוך:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא יט כג-כה) כג וכי תבאו אל-הארץ,..... (גימ' 1185ר"תה)

ונטעתם כל עץ מאכל וערלתם ערלתו את פריו.....(גימ' 3057א)

שלוש שנים יהיה לכם ערלים לא יאכל.....(גימ' 1620אה)

ס"ה מניין הפסוק

בפרשה.....(גימ' 5862)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(משלי ג) עץ חיים היא למחזיקים בה.....(גימ' 496)

שם ב) בני אם תקח אמרי ומצותי תצפון אתך.....(גימ' 2461)

(דברים כז) אשר לא יקים את כל דברי התורה הזאת.....(גימ' 2388)

(קהלת ד) כי בצל החכמה בצל הכסף.....(גימ' 517)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 5862)

ויקרא רבה פרשה כה משנה ב ר' הונא ור' ירמיה אמרו בשם ר' חייא בר אבא עתיד הקדוש ב"ה לעשות צל וחופות לבעלי המצות אצל בני תורה בגן עדן ואית ליה ג' קריין חדא כי בצל החכמה בצל הכסף ב' (ישעיה נו) אשרי אנוש יעשה זאת והדין עץ חיים היא למחזיקים בה שמעון אחי עזריה אמר משמו והלא שמעון היה גדול מעזריה אלא על ידי שהיה עזריה עוסק בפרקמטיא ונותן בפיו של שמעון לפיכך נקרא הלכה על שמו ודכוותה (דברים לג) ולזבולן אמר שמח זבולן בצאתך ויששכר באהליך ולא יששכר גדול היה מזבולן אלא ע"י שהיה זבולן מפרש מיישוב ועוסק בפרקמטיא ובא ונותן לתוך פיו של יששכר נותן לו שכר בעמלו לפיכך נקרא הפסוק על שמו שנא' שמח זבולן בצאתך ויששכר באהליך א"ר תנחומא כל מי שיוצא לדרך ואינו מכוין לבו למלחמה סוף שהוא נופל במלחמה אבל שבטו של זבולן בין מתכוין בין שאינו מתכוין יוצאין למלחמה ונוצחין הה"ד (ד"ה א יב) מזבולן יוצא צבא עורכי מלחמה ולעדור בלא לב ולב מהו בלא לב ולב אלא בין מתכוונין בין שאינן מתכוונין הם יוצאים ומנצחין דרש רבי יהודה בן פזי מי יגלה עפר מעיניך אדם הראשון שלא

יכולת לעמוד על צוויך שעה אחת והרי בניך ממתנין לערלה ג' שנים א"ר הונא כד שמע בר קפרא כך אמר יפה דרש ר' יהודה בן אחותי הה"ד (ויקרא יט) וכי תבאו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא יט כג-כה) וכי תבאו אל-הארץ.....(גימ' 772)

ונטעתם כל עץ מאכל וערלתם ערלתו את פרוי.....(גימ' 3318ר"ת)

שלש שנים יהיה לכם ערלים לא יאכל.....(גימ' 1592)

ס"ה מניין הפסוק

בפרשה.....(5682)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(קהלת ד) כי בצל החכמה בצל הכסף.....(גימ' 517)

(ישעיה נו) אשרי אנוש יעשה זאת.....(גימ' 1661)

(דברים לג) ולזבולן אמר שמח זבולן בצאתך ויששכר באהליך.....(גימ' 2275אתה)

(ד"ה א יב) מזבולן יוצא צבא עורכי מלחמה ולעדור בלא לב ולב.....(גימ' 1229את)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(5682)

ויקרא רבה פרשה כה משנה ג ר"י ב"ר סימון פתח (דברים יג) אחרי ה' אלהיכם תלכו וכי אפשר לבשר ודם להלוך אחר הקדוש ברוך הוא אותו שכתוב בו (תהלים עז) בים דרכך ושבילך במים רבים ואתה אומר אחרי ה' תלכו ובו תדבקון וכי אפשר לב"ו לעלות לשמים ולהדבק בשכינה אותו שכתוב בו (דברים ד) כי ה' אלהיך אש אוכלה וכתוב (דניאל ז) כורסיה שביבין דינור וכת' (שם) נהר דינור נגד ונפק מן קדמוהי ואתה אומר ובו תדבקון אלא מתחלת ברייתו של עולם לא נתעסק הקב"ה אלא במטע תחלה הה"ד (בראשית ב) ויטע ה' אלהים גן בעדן אף אתם כשנכנסין לארץ לא תתעסקו אלא במטע תחלה הה"ד כי תבאו אל הארץ:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא יט כג-כה) וכי תבאו אל-הארץ, ונטעתם כל עץ מאכל וערלתם

ערלתו את פריו

שלש שנים יהיה לכם ערלים לא

יאכל.....(גימ' 5389)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

.....(דברים יג) אחרי יהוה אלהיכם תלכו.....

(גימ' 807)

.....(תהלים עז) בים דרכך ושבילך במים רבים.....

(גימ' 1029א)

.....(דברים ד) כי יהוה אלהיך אש אוכלה.....

(גימ' 825ס"ת)

.....(דניאל ז) כורסיה שביבין דינור.....

(גימ' 1269ר"ת)

.....(שם) נהר דינור נגד ונפק מן קדמוהי'.....

(גימ' 1073)

.....(בראשית ב) ויטע יהוה אלהים גן בעדן.....

(גימ' 386)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 5389)

ויקרא רבה פרשה כה משנה ד ר' יהושע דסכנין בשם ר' לוי פתח (קהלת ב) הגדלתי מעשי בניתי לי בתים נטעתי לי כרמים אמר הקדוש ברוך הוא למשה לך אמור לאבות הראשונים הגדלתי לעשות עם בניכם כל מה שהתניתי עמכם בניתי לי בתים שנאמר (דברים ו) ובתים מלאים כל טוב נטעתי לי כרמים שנאמר (שם ו) כרמים וזיתים אשר לא נטעת עשיתי לי ברכות מים שנאמר (שם) בורות חצובים וכתיב (שם ח) עינות ותהומות (קהלת ב) להשקות מהן יער צומח עצים אמר ר' לוי אפילו קנה חצים לא היתה א"י חסרה עשיתי לי גנות ופרדסים (דברים ח) ארץ חטה ושעורה נטעתי בהם עץ כל פרי הה"ד כי תבאו אל הארץ ונטעתם:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא יט כג-כה) וכי-תבאו אל-הארץ, ונטעתם כל-עץ מאכל--וערלתם

ערלתו, את-פריו; שלש שנים, יהיה לכם ערלים-לא יאכל. ובשנה, הרביעת,

יהיה, כל-פריו קדש הלולים, ליהוה. ובשנה החמישה, תאכלו את-פריו,
להוסיף לכם, תבואתו: אני, יהוה אלהיכם.....(גימ' 10965)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(קהלת ב) הגדלתי מעשי בניתי לי בתים נטעתי לי

כרמים.....(גימ' 2725)

(דברים ו) ובתים מלאים כל

טוב.....(גימ' 646)

(שם ו) כרמים וזיתים אשר לא

נטעת.....(גימ' 1844)

(שם) בורות

.....חצובים

(גימ' 770)

(שם ח) עינות

.....ותהומות

(גימ' 1399)

(קהלת ב) להשקות מהן יער צומח

עצים.....(גימ' 1570)

(דברים ח) ארץ חטה

ושעורה.....(גימ')

(900)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 9854)

יתרה: (10965)-(9854) = (גימ' 1111) כמניין (משלי כ) גַר יְהוָה, נְשֹׂמֶת

אָדָם.....(גימ' 1111)

לרמוז הה"ד דברים כ יט) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׁדֶה,

ה (איוב לח) מי שת בטוחות חכמה מהו בטוחות בטויא (שם) או מי נתן לשכוי בינה
הדא תרנגולתא א"ר לוי בערביא צווחין לתרנגולת' שכויא הדא תרנגולתא כד
אפרוחיה דקיקין היא מכנשא להון ויהבת להון תחות אנפיא ומשחנה להון ומעדרנה
קדמיהון וכד אינון רבייה חד מנהון בעי למקרב לותיה והיא נקרה ליה בגו רישיה
וא"ל זיל עדור בקוקלתך כך כשהיו ישראל במדבר מ' שנה היה המן יורד והבאר
עולה להן והשליו מצוי להן וענני כבוד מקיפות אותן ועמוד ענן מסיע לפניהם כיון
שנכנסו ישראל לארץ אמר להם משה כל אחד ואחד מכם יטעון מכושיה ויפוק וינצוב

ליה נציבין הה"ד כי תבאו אל הארץ ונטעתם אדרינוס שחיק טמיא הוה עבר באלין שבילי' דטבריי' וחמא חד גבר סב קאים וחציב חצובן למנצב נציבין א"ל סבא סבא אי קרצת לא חשכת א"ל קרצת וחשיכת ומה דהני למרי שמיא עבד א"ל בחייך סבא בר כמה שנין את יומא דין א"ל בר מאה שנין א"ל ואת בר מאה שנין וקאים וחצב חצובין למנצב נציבין סבר דאת אכיל מנהון א"ל אין זכית אכלית ואם לאו כשם שיגעו לי אבהתי כך אני יגע לבני א"ל בחייך אם זכית אכול מנהון תהוה מודע לי לסוף יומין עבדין תאניא אמר הא ענתה נודע למלכא מה עבד מלא קרטלא תאינין וסלק וקם ליה על תרע פלטיין אמרין ליה מה עסקיך אמר לון עלון קדם מלכא כיון דעל אמר ליה מה עסקך א"ל אנא סבא דעברת עלי ואנא חצב חציבין למנצב נציבין ואמרת לי אין זכית תיכול מנהון תהא מודע לי הא זכיתי ואכלית מנהון והילין תאיניא מן פיריהון אמר אדרינוס בההיא שעתא קלוונין אנא תיתנון סילון דדהבא ויתיב ליה אמר קלווניא אנא דתפנון הדין קרטל דידיה ותמלון יתיה דינרין אמרין ליה עבדוהי כל הדין מוקרא תיקריניה להדין סבא דיהודאי אמר להון בריה אוקריא ואנא לא אנא מוקר ליה אנתתיה דמגירא הות ברת פחין אמרה לבעלה בר קבלוי חמי דהא מלכא רחמא תינין ומפרגא בדינרין מה עבד מלא מרעליה תינין ואזל וקם קדם פלטיין א"ל מה עסקך אמר לון שמעית דמלכא רחמא תינין ומפרגא בדינרין עלון ואמרין למלכא חד סבא קאים על תרע פלטיין טעין מלא מרעלי' תינין ואמרנא ליה מה עסקך א"ל שמעית דמלכא רחמא תינין ומפרגא בדינרין אמר קלוונין אנא דתקימין יתיה קדם תרע פלטיין וכל מאן דעייל ונפק יהי טרו על אפי' באפתי רמשא פנון יתיה ואזל לביתיה אמר לאנתתי' ככל הדין יקרא אנא שלים לך אמרה אזיל גלוג לאמך תהוון אינון תינין ולא הוון אתרגון דהוון בשילן ולא פגינן:

ו רב הונא בר קפרא אמר ישב אברהם אבינו ודרש נאמר ערלה באילן ונאמר ערלה באדם מה ערלה שנא' באילן מקום שהוא עושה פירות אף ערלה שנאמר באדם מקום שהוא עושה פירות א"ר חנין בן פזי וכי כבר היה אברהם אבינו יודע קלין וחמורין וגזירות שוות אלא רמז רמזה לו (בראשית יז) ואתנה בריתי ביני וביניך וגו' מקום שהוא פרה ורבה תני רבי ישמעאל בקש הקב"ה להוציא כהונה משם משום שנאמר (שם יד) ומלכי צדק מלך שלם כיון שהקדים ברכת אברהם לברכת המקום אמר לו אברהם וכי מקדימין ברכת עבד לברכת האדון הוציאה הקדוש ברוך הוא ממנו ונתנה לאברהם שנאמר (תהלים קי) נאום ה' לאדוני וכתוב בתריה נשבע ה' ולא ינחם אתה כהן לעולם על דברתי מלכי צדק על דבורו של מלכי צדק הה"ד (בראשית יד) ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ ר' ישמעאל ורבי עקיבא ר' ישמעאל אומר אברהם כהן גדול היה הה"ד נשבע ה' ולא ינחם אתה כהן לעולם

וכתיב (שם יז) ונמלתם את בשר ערלתכם ומהיכן ימול אם ימול מן האוזן עדיין אינו כשר להקריב אם ימול מן הלב עדיין אינו כשר להקריב אם ימול מן הפה עדיין אינו כשר להקריב מהיכן ימול ויהיה כשר להקריב היו אומר זו מצות הגוף ר"ע אומר ד' ערלות הן נאמר ערלה באוזן (ירמיה ו) הנה ערלה אזנם ערלה בפה שנאמר (שמות ו) ואני ערל שפתים נאמרה בלב שנאמר (ירמיה ט) וכל בית ישראל ערלי לב וכתיב (בראשית יז) התהלך לפני והיה תמים מהיכן ימול אם ימול מן האוזן עדיין אינו תמים אם ימול מן הפה עדיין אינו תמים מהיכן ימול ויהיה תמים היו אומר זו ערלת הגוף נגדא אמר כתיב ובן שמונת ימים מהיכן ימול אם מן האוזן עדיין אינו שומע אם מן הפה עדיין אינו מדבר אם מן הלב עדיין אינו יכול לחשב מהיכן ימול ויהיה שומע ומדבר ומחשב היו אומר זו ערלת הגוף א"ר תנחומא מסתברא דנגדא וערל זכר אשר לא ימול רבי יודן בשם ר' יצחק ורבי ברכיה בשם רבי יצחק ותנו לה בשם רבי יוסי בן חלפתא וערל זכר וכי יש ערל נקבה אלא ממקום שרואין אותו ויודעין אם זכר הוא או נקבה משם מולין אותו:

ז דרש ר' לוי בר סיסי (יחזקאל טז) ותזני אל בני מצרים שכניך גדלי בשר מאי גדלי בשר וכי יש לזה רגל אחד ולזה ג' אלא שהיו כלם ערלים וכה"א וערל זכר אשר לא ימול בשר ערלתו ד"א בעלי גברין היו ר' ברכיה ור' סימון בשם ר' שמואל ב"ר נחמני כתיב (יהושע ה) וימל את בני ישראל אל גבעת הערלות אמר ר' לוי מקום שהיא גבעה בערלה:

ח (שיר ה) שוקיו עמודי שש שוקיו זה העולם עמודי שש שהוא מיוסד על ימי בראשית דכתי' (שמות כ) כי ששת ימים עשה ה' וגו' מיוסדים על אדני פז אלו דברי תורה כד"א (תהלים יט) הנחמדים מזהב ומפז רב ד"א מיוסדים על אדני פז אלו פרשיותיה של תורה שהן נדרשות לפנייהם ולאחרייהם ולמה הן דומות רב הונא בשם בר קפרא אמר כעמוד הזה שיש לו בסיס מלמטן וקיפלוס מלמעלה כך הם פרשיותיה של תורה נדרשות לפנייהם ונדרשות לאחרייהם נדרשות לפנייהם כי תבאו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל וכתיב איש כי ישכב את אשה שכבת זרע וכי מה ענין זה לזה אלא משהוא מנכש עמיה הוא אזל ומתעבד ברביי מתוך שהוא יוצא ונכנס בתוך ביתו הוא נחשד על שפחתו אמר לא חטאת אני חייב ולא אשם אני חייב חטאת אני מביא ואשם אני מביא דא"ר יודן בשם ר' לוי אלו שהם נוהגים היתר בשפחות בעולם הזה עתידין הן להתלות בקדקדי ראשיהן לעתיד לבא הה"ד (שם סח) אך אלהים ימחץ ראש אויביו קדקד שער מתהלך באשמיו מהו מתהלך באשמיו כל עמא אמרין יזיל ההוא גברא בחוביו יזל ההוא גברא בחוביו נדרשת לאחריהן שנאמר (ויקרא יט)

שלוש שנים יהיה לכם ערלים וכתיב לא תאכלו על הדם וכי מה ענין זה לזה אמר הקב"ה לישראל אתה ממתין לערלה ג' שנים ולאשתך אינך ממתין שתשמור על נדתה לערלה אתה ממתין ג' שנים ולבהמתך אי אתה ממתין עד שימצה דמה ומי קיים מצות הדם (שמואל א יד) ויגידו לשאול לאמור הנה העם חוטאים לה' ויאמר שאול פוצו בעם ושחטתם בזה מהו בזה רבנין אמרי סכין בת י"ד הראה להן ב' תרתין ז' שבעה ה' חמשה אמר להן כסדר זה תהיו שוחטין ואוכלים אימתי פרע לו הקדוש ברוך הוא הוי אומר ביום מלחמת פלשתים הה"ד (שם יג) והיה ביום מלחמה ולא נמצא חרב וגו' ולא נמצא ואת אמרת ותמצא מי המציאה לו ר' חגי בשם ר"י אמר מלאך המציאה לו ורבנן אמרי הקב"ה המציאה לו כתיב (שם יד) ויבן שאול מזבח לד' אותו החל לבנות מזבח כמה מזבחות בנו ראשונים נח א' אברהם א' יצחק א' יעקב א' משה א' יהושע א' ואתה אומר אותו החל אלא אותו החל להיות ראש במלכים א"ד על ידי שנתן נפשו על הדבר הזה העלה עליו הכתוב כאלו אותו החל לבנות מזבח לה' אר"ש בן לקניא לפי שבעוה"ז בונה אדם ואחר מבלהו נוטע נטיעות ואחר אוכל אבל לעתיד לבא מה כתיב (ישעיה סה) לא יבנו ואחר ישב לא יטעו ואחר יאכל לא יגעו לריק וגו' וכתיב (שם סא) ונודע בגוים זרעם.

פרשת אמור

פרשה כו

א אמור אל הכהנים בני אהרן ר' תנחום בר' חנילאי פתח (תהלים יב) אמרות ה' אמרות טהורות אמרות ה' אמרות טהורות אמרות ב"ו אין אמרות טהורות בנוהג שבעולם מלך ב"ו נכנס למדינה כל בני המדינה מקלסין אותו וערב לו קילוסן אמר להם למחר אני בונה לכם דימוסיאות ומרחצאות למחר אני מכניס לכם אמה של מים ישן לו ולא עמד היכן הוא והיכן אמרותיו אבל הקדוש ברוך הוא אינו כן אלא (ירמיה י) וה' אלהים אמת למה הוא אמת א"ר אבין שהוא אלהים חיים ומלך עולם אמרות טהורות רבי יודן בשם ר' יוחנן ור' ברכיה בשם רבי אלעזר ור' יעקב דכפר חנין ואמרין לה בשם ריב"ל מצינו שעיקם הקב"ה ח' אותיות ולא הוציא דבר מגונה מפיו שנאמר (בראשית ז) מן הבהמה הטהורה ומן הבהמה אשר איננה טהורה ובמקום אחר עקם שתים ושלש תיבות בתורה כדי שלא להוציא דבר של טומאה מתוך פיו הה"ד (שם) מכל הבהמה אשר לא טהורה (הטמאה) [אשר טמאה היא] אינו אומר אלא אשר לא טהורה היא אמר רבי יודן בן מנשה אף כשבא לפתוח להם בסימני בהמה טמאה לא פתח אלא בטהרה (ויקרא יא) את הגמל כי לא מפריס פרסה הוא אין כתיב כאן אלא כי מעלה גרה את השפן כי לא מפריס פרסה הוא אין אומר אלא כי מעלה גרה וכן הארנבת וכן החזיר:

ב רבי יוסי ממלחיא ורבי יהושע דסכנין בשם רבי לוי אמרו מצינו תינוקות בימי דוד עד שלא טעמו טעם חטא היו יודעין לדרוש את התורה מ"ט פנים טמא ומ"ט פנים טהור והוא דוד מצלי עליהן הדא הוא שדוד או' (תהלים יב) אתה ה' תשמרם אתה ה' נטר אורייתיהון בלבהון תנצרו מן הדור זה לעולם מן הדור ההוא שהוא חייב כלייה אחר כל השבח הזה יוצאין למלחמה ונופלין אלא ע"י שהיו בהם דלטורין היו נופלין הוא שדוד אומר (תהלים נז) נפשי בתוך לבאים לבאים זה אבנר ועמשא שהיו לבאים בתורה אשכבה לטהטים זה דואג ואחיתופל שהיו להוטין אחר לשון הרע בני אדם שניהם חנית וחצים אלו אנשי קעילה דכתיב בהם (שמואל א כג) היסגירוני בעלי קעילה בידו ולשונם חרב חדה אלו הזיפים דכתיב בהון (תהלים נד) בבא הזיפים ויאמרו לשאול באותה שעה אמר דוד וכי מה השכינה עושה בארץ (שם נז) רומה על השמים אלהים סלק שכינתך מביניהון אבל דורו של אחאב כלן עובדי עבודת כוכבים היו ועל ידי שלא היו בהן דילטורין היו יוצאין למלחמה ונוצחין הוא שעובדיה אמר

לאליהו (מלכים א יח) הלא הוגד לאדוני וגו' ואכלכלם לחם ומים אם לחם למה מים
אלא מלמד שהיו המים קשים לו להביא יותר מן הלחם ואליהו מכריז בהר הכרמל
ואומר (שם) אני נותרתי נביא לה' לבדי וכל עמא ידעי ולא מפרסמי למלכא א"ר
שמואל בר נחמני אמרו לו לנחש מפני מה אתה מצוי בין הגדרות אמר להם מפני
שפרצתי גדרו של עולם תני רשב"י הנחש פרץ גדרו של עולם תחלה לפיכך נעשה
ספקלטור לכל פורצי גדרות אמרו לו למה אתה נושך מה אתה מועיל ארי דורס
ואוכל זאב טורף ואוכל ואתה נושך וממית אמר להם (קהלת י) אם ישוך הנחש בלא
לחש אפשר דאנא עביד כלום אלא אם מתאמר לי מן עליותא אמרו לו למה אתה
נושך באבר אחד וארסך מהלך בכל האיברים אמר להם ולי אתם אומרים אין יתרון
לבעל הלשון דיתב ברומי וקטיל בסוריא בסוריא וקטיל ברומי ולמה קורא שלישי
שהוא הורג שלשה האומרו והמקבלו והנאמר עליו עובדא הוה בגבר דהות ליה כלה
בישא והות צמידה אמרה לישן ביש והוה מפייס יתה תרין זימנין ביומא חד ברמשא
וחד בצפרא אמר לה אנא בעי מינך דלא תימרין לישן ביש מה עבדת אזלת ואמרת
לבעלה הדין אבוך בעי לשמשא יתי ואי לית את מהימנת לי עול אתית לרמשא ואת
משכח יתיה יתיב ומפייס לי אזל ורצד עלוי וחמא יתיה קאים גחון וסייח יתה אמר כבר
מילא קושטן מה עבד מחא לאבוי וקטליה אובילין יתיה לדינא ואתחייב קטולין
ולהיאי אנתתא דאמר על אבוי לשון הרע ואיתחייבא קטולין ואשתכח לישנא קטיל
תלתיהון ובימי שאול הרג ד' דואג שאמר שאול שקבלו אחימלך שנאמר עליו אבנר
למה נהרג א' ריב"ל אבנר נהרג על שעשה דמן של נערים שחוק הה"ד (ש"ב ב)
ויאמר אבנר אל יואב יקומו נא הנערים וישחקו לפנינו ר"ש בן לקיש אמר על
שהקדים שמו לשם דוד הה"ד (שם ג) וישלח אבנר מלאכים אל דוד תחתיו לאמר
למי ארץ והכי כתוב ליה מאבנר לדוד ורבנן אמרו ע"י שהיה לו לשאול להתפייס
בדוד ולא הניחו אבנר שאמר לו דוד (שם א כד) ואבי ראה גם ראה א"ל מה את בעי
מן גלגוי דידך בסירה הועדה כד אתון למעגל אמר לו הלא תענה אבנר בכנף אמרת
בסירה הועדה חנית וצפחית בסירה הועדו וי"א על ידי שהיה ספק בידו למחות
בשאול על נוב ולא מיחה:

ג א"ר תנחום ב"ר חנילאי ב' פרשיות הכתיב לנו משה בתורה והן טהורות וע"י מי
נתנו על ידי שבטו של לוי שכתוב בו (תהלים יב) כסף צרוף בעליל לארץ וכתוב
(מלאכי ג) וישב מצרף ומטהר כסף וטהר את בני לוי וזקק אותם ואיזו זה פרה
אדומה ופרשת המת:

ד ויאמר ה' אל משה אמור אל הכהנים זש"ה (תהלים יט) יום ליום יביע אומר תניא בא' בתקופת ניסן ובא' בתקופת תשרי היום והלילה שוין מכאן ואילך היום לווה מן הלילה והלילה מן היום ופורעין זה לזה בפיוסין הכל בלי שטר ובלי גזר דין הוי יום ליום וגו' אבל למטה כמה שטרות וכמה גזר דין בכל הארץ יצא קום רב שלום בשם רבי אחא בריה דרבי זירא אמר משל לאחד שנטל הגמוניא מן המלך עד שלא הגיע למתורין שלו היה מהלך כפגן וכיון שהגיע למתורין שלו היה מהלך בקלאמין כך עד שלא יצאו לעולם אין אומר ואין דברים כיון שיצאו לעולם כמה שטרות כמה גזרי דינין בכל הארץ יצא קום:

ה רבי ברכיה בשם ר' לוי אמר משל לישראל וכהן שנכפו נמסר להן רופא מומחה והיה מצוה את ישראל ומניח את הכהן א"ל הכהן מפני מה אתה מצוה את ישראל ואתה מניחני אמר לו זה ישראל הוא ודרכו להלך בין הקברות אבל אתה כהן ואין דרך להלך בין הקברות לפיכך אני מצוה את ישראל ומניחך כך העליונים שאין יצה"ר מצוי בהם אמירה אחת דייה להם שנא' (דניאל ד) בגזירת עירין פתגמא ומאמר קדישין שאלתא אבל התחתונים שיש בהם יצה"ר הלואי לשתי אמירות יעמדו הה"ד ויאמר ה' אל משה אמור אל הכהנים בני אהרן וגו':

ו ד"א אמור אל הכהנים הה"ד (תהלים יט) יראת ה' טהורה עומדת לעד א"ר לוי מיראה שנתיירא אהרן מלפני הקדוש ברוך הוא זכה ונתנה לו הפרשה הזו שאינה זזה ממנו ולא מבניו ולא מבני בניו עד סוף כל הדורות ואיזו זו פרשת המת שנא' ויאמר ה' אל משה אמור אל הכהנים בני אהרן:

ז מה כתיב למעלה מן הענין (ויקרא כה) ואיש או אשה כי יהיה בהם אוב או ידעוני ר' יהושע דסכנין אמר בשם ר' לוי ואיש זה שאול ואשה זו אשת בעלת אוב ר' לוי בשם ר' חמא בר חנינא מה כתיב והיית רק למעלה מוטב היה לו לשאול באורים ותומים של מעלן ולא באוב וידעוני של מטן הוא שאמ' לעבדיו (שמואל א כח) בקשו לי אשה בעלת אוב ואלכה אליה ואדרשה בה למה שאול דומה באותה שעה אמר ריש לקיש משל למלך שנכנס למדינה וגזר ואמר כל התרנגולין שיש כאן ישחטו בלילה בקש לצאת אמר יש כאן תרנגול שיקרא אמרו לו לא אתה הוא שגזרת ואמרת כל תרנגול שיש כאן ישחטו כך שאול הסיר את האובות ואת הידעונים מן הארץ והוא אומר בקשו לי אשת בעלת אוב אעפ"כ ויאמרו (לו) עבדיו (אליו) הנה אשה בעלת אוב ויתחפש שאול נעשה חפשי למלכות וילבש בגדים אחרים מאנין פניקא וילך הוא ושני אנשים עמו זה אבנר ועמשא א"ר איבו למדתך תורה דרך ארץ שלא יהא אדם יוצא

לדרך בפחות משנים שאם יצא סופו נעשה עבד לעבדו דא"ר איבו שני בני אדם נהגו בדרך ארץ אברהם ושאל באברהם מהו אומר (בראשית יט) וישכם אברהם בבקר ויקח את שני נעריו עמו ומי היו ישמעאל ואליעזר בשאל מהו אומר וילך הוא ושני אנשים עמו ומי היו אבנר ועמשא ויבאו אל האשה לילה וכי לילה היה אלא מלמד שהיה השעה אפילה להם כלילה ויאמר קסמי נא לי באוב ותאמר האשה אליו הנה (נא) ידעת (אתה) (וגו') וישבע לה שאל בה' למה שאל דומה באותה שעה אר"ל משל לאשה שהיתה אצל אוהבה ונשבעת בחיי בעלה כך שאל שאל באוב וידעוני ואומר חי ה' אם יקרך עון בדבר הזה ותאמר האשה את מי אעלה לך מאותן שאמרו מי ה' או מאותן שאמרו מי כמוכה ויאמר את שמואל העלי לי עבדת מה דעבדת אמרת מה דאמרת ואסיקתיה כיון דחמיתיה אזדחלת שנאמר ותרא האשה את שמואל ותזעק בקול גדול וכי מנין היתה יודעת שהוא שאל אלא לא כשם שעולה להדיוט הוא עולה למלך להדיוט עולה פניו למטה ולמלך פניו למעלה ויאמר לה אל תיראי כיון דשמע אלהים דחל וי"א צדיקים עלו עמו באותה שעה ויאמר לה מה תארו ולא הוה מכיר ליה אלא ג' דברים נאמרו במי שמעלה מת בזכורו המעלהו רואה ואינו שומע קולו מי שצריך לו שומע קולו ואינו רואה ומי שאינו צריך לו לא שומע ולא רואה כך האשה שהעלתה את שמואל ראתה אותו ולא שמעה קולו שאל שהיה צריך לו שומע קולו ולא ראה אבנר ועמשא שלא היו צריכים לו לא רואין אותו ולא שומעין אותו ותאמר איש זקן עולה והוא עוטה מעיל על שום (שם ב) ומעיל קטן תעשה לו אמו (שם כח) ויאמר שמואל אל שאל למה הרגזתני להעלות אותי רב חיזא פשיט קרייה וכד הוה מטי להדין פסוקייה הוה בכי (עמוס ד) כי הנה יוצר הרים ובורא רוח מגיד לאדם מה שחו מהו מגיד לאדם מה שחו רב הונא בשם ר' יעבץ אמר יוצר הרים ובורא רוח ר' הונא בשם ר' יעבץ אמר אוחרי תהו חשך ואפילה אפי' דברים שאין בהם ממש אפי' שיחה קלה שאדם משיח עם אשתו הן נכתבין על פנקסו של אדם וקוראין לפניו בשעת מיתתו ומי כותבן (שם) עושה שחר עיפה וחבריה (צפניה ב) בקשו את ה' כל ענוי הארץ וחבריה (עמוס ה) שנאו רע ואהבו טוב וחבריה (איכה ג) יתן בעפר פיהו וחבריה (קהלת ח) כי את כל מעשה האלהים וחבריה (ש"א כ"ח) ויאמר שמואל אל שאל למה הרגזתני להעלות אותי א"ל לא היה לך להרגיז בוראך אלא עשיתני עבודת כוכבים אין אתה יודע כשם שנפרעין מן העובדין כך נפרעין מן הנעבדין וי"א שהיה שמואל סבור שהוא יום הדין ונתיירא והעלה למשה עמו שאין אלהים אלא משה שנאמר (שמות ז) ראה נתתיך אלהים לפרעה והרי דברים ק"ו מה שמואל שכתוב בו (שמואל א ג) וידע כל ישראל מדן ועד באר שבע כי נאמן שמואל לנביא לה' ע"י שהיה סבור שהוא יום הדין נתיירא אנו עאכ"ו ויאמר שאל צר לי מאד וגו' ולמה לא אמר לו באורים ותומים א"ר יצחק ב"ר

חייא (משלי יד) לב יודע מרת נפשו שאילו אמר לו באורים ותומים היה לו לומר אתה הוא שגרמת על עצמך לא אתה הוא שהכית נוב עיר הכהנים ואקרא לך להודיעני מה אעשה ויאמר שמואל ולמה תשאלני א"ל הידא לי גבי שנאך הידא לי גבי ערך (ש"א כ"ח) ויעש ה' לו כאשר דבר בידי וגו' ויתנה לרעך לדוד א"ל ולית הלון מלה קדמייתא דהוות אמר לי כד הוית גבי הוית אמר ונתנה לרעך הטוב ממך וכדון את אמר לי הידא לי גבי שנאך והידא לי גבי ערך א"ל כד הוינא גבך הוינא בעולם דשקר והוית שמיע מיני מלין שקרין דהוינא דחיל מינך דלא תקטילונני וכדון דאנא בעולם דקושטא לית את שמיע מיני אלא מלין דקשוט לא חנם עשה לך הקב"ה זה אלא אשר לא שמעת בקול ה' אלהיך ולא עשית חרון אפו בעמלק ויתן ה' גם את ישראל עמך ביד פלשתים א"ל ואין מיערק אמר אין ערקת את משתזיב ואם את מקבל עליך מדת הדין מחר אתה ובניך עמי מאי עמי אמר רבי יוחנן עמי במחיצתי כיון ששמע את דברי שמואל נתיירא שנאמר וימהר שאול ויפול מלא קומתו ארצה ויירא מאד מדברי שמואל אמר לו אבנר ועמשא מה אמר לך שמואל אמר להם אמר לי למחר את נחית לקרבא ונצח ולא עוד אלא בניך מתמנין רברבין נטל שלשה בניו ויצא למלחמה אמר ריש לקיש באותה שעה קרא הקדוש ברוך הוא למלאכי השרת ואמר להם באו וראו בריה שבראתי בעולמי בנוהג שבעולם אדם הולך לבית המשתה אינו מוליך בניו עמו מפני מראית העין וזה יוצא למלחמה ויודע שנהרג ונוטל בניו עמו ושמח על מדת הדין שפוגעת בו א"ר יהושע דסכנין בשם ר' לוי מלמד שהראהו הקב"ה למשה דור דור ושופטיו דור דור ומלכיו דור דור וחכמיו דור דור ומנהיגיו דור דור ומשניו דור דור ושוטריו דור דור ופרנסיו דור דור וחומסיו דור דור וגזלניו דור דור ונביאיו והראהו שאול ובניו נופלים בחרב אמר לפניו מלך ראשון שיעמוד על בניך ידקר בחרב אמר לו הקדוש ברוך הוא ולי אתה אומר אמור אל הכהנים שהרג שהם מקטרגים אותו שנאמר ויאמר ה' אל משה אמור אל הכהנים בני אהרן ת"ר על ה' חטאים נהרג אותו צדיק שנא' (ד"ה א י) וימת שאול במעלו אשר מעל בה' ועל שהרג נוב עיר הכהנים ועל שחמל על אגג ועל שלא שמע לשמואל שנאמר (שמואל א י) שבעת ימים תוחיל עד בואי אליך ולא עשה כך ועל ששאל באוב וידעוני ולא דרש את ה' וימיתוהו הה"ד (איוב לד) כי פעל אדם ישלם לו וכאורח איש ימציאנו וכתוב (ויקרא כ) ואיש או אשה כי יהיה בהם אוב או ידעוני מות יומתו:

ח ויאמר ה' אל משה אמור אל הכהנים בני אהרן וגו' כל מקום שהוא אומר ויאמר ויאמר צריך לידרש (אסתר ז) ויאמר המלך אחשורוש ויאמר לאסתר המלכה ויאמר ויאמר למה אמר לה אם הוא זה מוטב ואם לאו אמרי שהוא הוא ר' אומר עד שהכיר בה שהיא יהודית היה מסיח עמה על ידי תורגמן ומשהכיר בה התחיל הוא

מספר עמה כיוצא בו (מ"א כ) ויגש איש האלהים ויאמר אל מלך ישראל ויאמר כה אמר ה' ויאמר ויאמר כשיפול בן הדד בידך לא תחמול עליו אמירה שנייה אמר לו הוי יודע כמה מצודות וחרמים פרשתי לו עד שבא לידך ועכשיו אם יפקד והיתה נפשך תחת נפשו ועמך תחת עמו כיוצא בו (יחזקאל י) ויאמר אל האיש לבוש הבדים ויאמר הקב"ה אמר למלאך והמלאך לכרוב אמר לו גזר עלי הקדוש ברוך הוא ואני אין לי רשות ליכנס למחיצתך אלא עשה עמי צדקה ותן לי שני גחלים משלך שלא אכזה מיד וישא ויתן אל האיש לבוש הבדי' ר' פנחס אמר הפשירן ונתן לו אר"י דסכנין בשם ר' לוי ו' שנים היו אותן גחלים עמומות בידו של גבריאל סבור שישראל עושין תשובה כיון שלא עשו בקש לזרקן ולקעקע ביצתן אמר לו הקב"ה גבריאל גבריאל יש בהם בני אדם שעושים צדקה אלו עם אלו שנאמר (שם) וירא לכרובים תבנית יד אדם א"ר אבא בשם רבי ברכיה מי מעמיד העליונים והתחתונים הצדקה שעושים ביד הה"ד (תהלים עא) וצדקתך אלהים עד מרום וגו' ואף כאן אמור אל הכהנים ואמרת אליהם אמירה ראשונה למת מצוה יטמא והשניה לאחרים לא יטמא לפיכך נאמר אמור ואמרת:

ט מה כתיב אחר הענין והכהן הגדול מאחיו למה נקרא שמו כהן גדול שהוא גדול בה' דברים בחכמה בכח בנוי בעושר ובשנים בנוי שהוא נאה מאחיו בכח שהוא גבור בא וראה אהרן כשהניף את הלויים כ"ב אלף הניף ביום אחד כיצד היה מניפם מוליך ומביא מעלה ומוריד הוי שהיה גדול בכח בעושר מנין שאם לא היה עשיר אחיו הכהנים מעשרין אותו מעשה בפנחס הסתת שמינוהו כהן גדול ויצאו אחיו הכהנים וראוהו חוצב באבנים ומלאו המחצב לפניו דינרי זהב ומנין שאחיו מגדלין אותו אם אין לו שנא' והכהן הגדול מאחיו ולא כהן גדול בלבד אלא המלך כיוצא בו וכן אתה מוצא בדוד המלך כיון שהלך להלחם עם גלית א"ל שאול (ש"א יז) לא תוכל ללכת אל הפלשתי הזה להלחם עמו כי נער אתה אמר לו דוד רועה היה עבדך לאבי בצאן ובא הארי והדוב ונשא שה מהעדר ויצאתי אחריו והכיתיו והצלתי מפיו ויקם עלי והחזקתי בזקנו והכיתיו והמיתיו גם את הארי גם הדוב הכה עבדך והיה הפלשתי הערל הזה כאחד מהם אמר לו שאול מי אמר לך שאתה יכול להרגו מיד השיבו דוד ה' אשר הצילני מיד הארי ומיד הדוב הוא יצילני מיד הפלשתי הזה מיד וילבש שאול את דוד מדיו וכתוב בשאול (שם ט) משכמו ומעלה גבוה מכל העם כיון שהלבישו בגדיו וראה שעשויון לו מיד הכניס בו עין הרע כשראה דוד שהלבין פני שאול א"ל לא אוכל ללכת באלה כי לא נסיתי ויסירם דוד מעליו הא למדת שאפי' יהא אדם קצר ונתמנה מלך נעשה ארוך כל כך למה שבשעה שנמשח בשמן המשחה נעשה משובח מכל אחיו אמר דוד בשמן המשחה שנמשחתי בו אני שמח שנא' (תהלים טז) לכן

שמח לבי ויגל כבודי אף בשרי ישכון לבטח. מדרש רבה ויקרא פרשה כז פרשה כז א שור או כשב או עז הה"ד (שם לו) צדקתך כהררי אל ההרים מעלין עשבים והצדיקים יש להם מעשים טובים ד"א צדקתך כהררי אל מה ההרים ראויים להזרע ועושים פירות כך הצדיקים עושים פירות ומטיבין לעצמם ולאחרים למה"ד לפעמון זהב והגיל שלו מן מרגליות כך הצדיקים מטיבין לעצמן ולאחרים שנאמר (ישעיה ג) אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו משפטיך תהום רבה אלו הרשעים מה תהום אינו יכול להזרע ואינו עושה פירות אף הרשעים אין להם מעשים טובים ואין עושים פירות אלא מצירין לעצמן ולאחרים שנאמר (שם) אוי לרשע רע רע לעצמו ורע לאחרים צדקתך כהררי אל סרס המקרא ודרשהו צדקתך על משפטיך כהררי אל על תהום רבה מה ההרים הללו כובשין על תהום שלא יציף העולם כך הצדקה כובשת את הפורעניות שלא תבא לעולם צדקתך כהררי אל מה ההרים הללו אין להם סוף כך אין סוף למתן שכרן של צדיקים משפטיך תהום רבה מה תהום אין לו חקר כך אין חקר לפורענותן של רשעים לע"ל ד"א צדקתך כהררי אל ר' ישמעאל אומר הצדיקים שעושין התורה שניתנה מהררי אל הקדוש ברוך הוא עושה עמה צדקה כהררי אל אבל רשעים שאין עושים התורה שניתנה מהררי אל הקב"ה מדקדק עמהן עד תהום רבה ר' עקיבא אומר אלו ואלו מדקדק עמהן הצדיקים גובה מהם מיעוט מעשים רעים שעשו בעוה"ז בשביל ליתן להם שכר טוב לעתיד לבא ומשפיע שלום לרשעים ומשלם להם מיעוט מעשים טובים שעשו בעוה"ז כדי ליפרע מהם לע"ל ר' מאיר אומר משלה צדיקים בדירתן שנאמר (יחזקאל לד) במרעה טוב ארעה אותם ובהרי מרום ישראל יהיה נויהם ומשל הרשעים בדירתן שנאמר (שם לא) ביום רדתו שאולה האבלתי כסתי עליו את תהום ר' יהודה ב"ר אמר משל אין עושין כסוי לגיגית לא מכסף וזהב ולא משאר מתכות אלא מחרס מפני שהוא מין במינו כך אמר הקדוש ברוך הוא גיהנם חשך דכתיב (תהלים לה) יהי דרכם חשך וחלקלקות ותהום חשך שנאמר וחשך על פני תהום והרשעים חשך שנא' (ישעיה כט) והיה במחשך מעשיהם יבא חשך ויכסה חשך שנא' (קהלת ו) כי בהבל בא ובחשך ילך ובחשך שמו יכוסה ד"א צדקתך כהררי אל ר' יהודה ב"ר סימון אמר צדקה שעשית עם נח בתיבה כהררי אל שנאמר (בראשית ח) ותנח התיבה על הרי אררט ומשפטיך שעשית עם דורו דקדקת עמהם עד תהום רבה שנאמר (שם ז) ביום הזה נבקעו כל מעינות תהום רבה וכשזכרתו לא לבדו זכרתו אלא ויזכור אלהים את נח ואת כל החיה רבי יהושע בן לוי כי סליק לרומי ראה שם עמודים של שיש מכוסים בטיפטאות בשרב שלא יפקעו ובצנה שלא יקרוש ראה שם עני אחד ומחצלת קנים תחתיו ומחצלת קנים על גביו על העמודים קרא צדקתך כהררי אל אן דאת יהב את משפע ועל העני קרא משפטיך תהום רבה אן דאת מחי את מדקדק אלכסנדרוס

מוקדן אזל לגבי מלכא קציא לאחורי הרי חשך אזל להדא מדינתא דשמה קרטינגא והות כולה דנשי נפקין קדמוי אמרי ליה אי את עביד עמנא קרבא ונצחת לן שמך נפק לעלמא דמחוזא דנשי אחרבת ואי אנן עבדינן עמך קרבא ונצחינך שמך נפיק בעלמא דנשיא נצחוך ותו לית את קאים קדם מלכו כי נפק כתב על תרע פילי אנא אלכסנדרוס מוקדן שטי הוינא עד דאתי לקרטינגא מדינת' ואלפית עצה מנשיא אזל למדינתא אוחרי דשמה אפריקי נפקין קדמוניה בחזורין דדהב וברמונין דדהב ובלחם דדהבא אמר ומה זה דהבא מתאכיל בארעכון א"ל ולא הוה כן בארעא אמר להון לא עבידתיכון אתיתי למחמי אלא דינכון אתיתי למחמי עד דאינון יתבין אתו תרי גברי לדינא קדם מלכא חד אמר מרי מלכא חרובא זביניה מהאי גברא וגריפתא ואשכחי בה סימא ואמרית ליה סב סימתוך דחרובא זבינית וסימא לא זבינית ואחרניא אמר כמה דאת מסתפי מעונש גזל כך מסתפינא אנא כד זבינית לך חרובתא וכל דאיהו בה זבינית לך קרא מלכא לחד מנהון א"ל אית לך ברא א"ל הן קרא לאחרניא א"ל אית לך בריתא א"ל הן א"ל זילון וינסבון דין לדין ויכלון תרויהון סימא שרי אלכסנדרוס מוקדן תמה א"ל מלכא מה את תמה לא דנתי טבות א"ל הן א"ל אלו הוה הדין דינא בארעכון מה הויתון עבדין א"ל מרים רישא דדין ורישא דדין וסימא סלקא לבי מלכא אמר ושמשא דנחא בארעכון א"ל הן ומיטרא נחית בארעכון א"ל הן א"ל דלמא אית בארעכון בעיר דקיק א"ל תפח רוחיה דהווא גברא בזכות בעירא דקיקא שמא דנחה עליכון ומיטרא דנחית עליכון אמטו בעירא דקיקא אתון משתזבין הה"ד (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע ה' אדם בזכות בהמה תושיע ה' אמרו ישראל רבש"ע כאדם אנחנו כבהמה תושיענו לפי שאנו נמשכין אחריו כבהמה הה"ד (שיר א) משכני אחריו נרוצה להיכן אנו נמשכין אחריו לג"ע הה"ד (תהלים לו) ירויון מדשן ביתך ונחל עדניך תשקם א"ר אלעזר ב"ר מנחם עדנך אין כתיב כאן אלא עדניך מלמד שכל צדיק וצדיק יש לו עדן בפני עצמו אדם ובהמה תושיע ה' א"ר יצחק משפט אדם ומשפט בהמה שוין משפט אדם (ויקרא יב) וביום השמיני ימול בשר ערלתו משפט בהמה ומיום השמיני והלאה ירצה וגו':

ב ר' תנחומא פתח (איוב מא) מי הקדימני ואשלם תחת כל השמים לי הוא זה רווק הדר במדינה ונותן שכר סופרים ומשנים אמר הקב"ה עלי לשלם גמולו ושכרו וליתן לו בן זכר א"ר ירמיה ב"ר אלעזר עתידה בת קול להיות מפוצצת בראש ההרים ואומר כל מי שפעל עם אל יבוא ויטול שכרו הה"ד (במדבר כג) כעת יאמר ליעקב ולישראל וגו' רוח"ק אומרת מי הקדימני ואשלם מי קלס לפני עד שלא נתתי לו נשמה מי מלל לשמי עד שלא נתתי לו בן זכר מי עשה לי מעקה עד שלא נתתי לו גג מי עשה לי מזוזה עד שלא נתתי לו בית מי עשה לי סוכה עד שלא נתתי לו מקום מי

עשה לי לולב עד שלא נתתי לו דמים מי עשה לי ציצית עד שלא נתתי לו טלית מי הפריש לפני פאה עד שלא נתתי לו שדה מי הפריש לי תרומה עד שלא נתתי לו גורן מי הפריש לפני חלה עד שלא נתתי לו עיסה מי הפריש לפני קרבן עד שלא נתתי לו בהמה הה"ד שור או כשב או עז:

ג ר' יעקב בר זבדי פתח (יחזקאל כט) ולא יהיה עוד לבית ישראל למבטח מזכיר עון וכתוב (ישעיה ו) שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו ובשתים יעופף בשתים יעופף לקילוס ובשתים יכסה פניו שלא להביט בשכינה ובשתים יכסה רגליו שלא יראו פני שכינה דכתיב וכף רגליהם ככף רגל עגל וכתוב (שמות לב) עשו להם עגל מסכה על שם ולא יהיה עוד לבית ישראל למבטח מזכיר עון תמן תנינן כל השופרות כלן כשרין חוץ משל פרה ולמה חוץ משל פרה אלא מפני שהוא קרן של עגל וכתוב עשו להם עגל מסכה על שום ולא יהיה עוד לבית ישראל למבטח מזכיר עון תאנא מפני מה סוטה אינה שותה בכוס של חברתה שלא יאמרו בכוס זה שתת פלונית ומתה על שום ולא יהיה עוד לבית ישראל למבטח מזכיר עון תנינן (ויקרא כ) והרגת את האשה ואת הבהמה אם אדם חטא בהמה מה חטאת אלא מפני שבאה תקלה על ידה לאדם אמרה תורה תסקל שלא תהא בהמה עוברת בשוק ויהיו אומרים זו בהמה שנסקל פלוני על ידה על שום ולא יהיה עוד לבית ישראל למבטח מזכיר עון שור או כשב וכי שור נולד והלא עגל נולד אלא משום עשו להם עגל מסכה לפיכך קראו הכתוב שור ולא עגל הה"ד שור או כשב או עז:

ד ד"א שור או כשב או עז הה"ד (קהלת ג) מה שהיה כבר הוא ר' יהודה ור' נחמיה ר' יהודה אומר אם יאמר לך אדם שאלו לא חטא אדם הראשון ואכל מאותו העץ היה חי וקים לעולם אמור לו אתה כבר היה אליהו שלא חטא הוא חי וקים לעולם ואשר להיות כבר היה אם יאמר לך אדם שהקדוש ברוך הוא עתיד להחיות לנו מתים אמור לו כבר היה ע"י אליהו ועל ידי אלישע וע"י יחזקאל ר' אחא אמר בשם ר' אליעזר בן חלפתא כל מה שהקב"ה עתיד לעשות ולחדש בעולמו לעתיד לבא כבר הקדים ועשה מקצתו על ידי נביאיו הצדיקים בעוה"ז אמר הקדוש ברוך הוא אני הוא שאני עתיד לעשות ים יבשה ולא כבר עשיתי ע"י משה דכתיב (שמות יד) ואתה הרם את מטך וגו' אני הוא שעתיד לפקוד עקרות כבר עשיתי שנאמר (בראשית כא) וה' פקד את שרה אני הוא שעתיד לעשות מלכים שישתחוו לכם שנאמר (ישעיה מט) והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך כבר עשיתי על ידי דניאל שהשתחוה נבוכדנצר לדניאל שנא' (דניאל ב) באדין מלכא נבוכדנצר נפל על אנפוהי ולדניאל

סגיד אני פוקח עורים לעתיד לבא כבר עשיתי שנאמר (מלכים ב ו) ויפקח ה' את עיני הנער של אלישע:

ה והאלהים יבקש את נרדף (קהלת ג) ר' הונא בשם רב יוסף אמר לעולם והאלהים יבקש את נרדף אתה מוצא צדיק רודף צדיק והאלהים יבקש את נרדף רשע רודף צדיק והאלהים יבקש את נרדף רשע רודף רשע והאלהים יבקש את נרדף אפי' צדיק רודף רשע והאלהים יבקש את נרדף מכל מקום והאלהים יבקש את נרדף רבי יהודה ב"ר סימון אמר בשם ר"י ב"ר נהוראי לעולם הקב"ה תובע דמן של נרדפין מן הרודפין תדע לך שכן הוא שכן הבל נרדף מפני קין ובחר הקדוש ברוך הוא בהבל שנאמר (בראשית ד) וישע ה' אל הבל ואל מנחתו נח נרדף מפני דורו ולא בחר הקב"ה אלא בנח שנאמר (שם ז) כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה אברהם נרדף מפני נמרוד ובחר הקדוש ברוך הוא באברהם שנאמר (נחמיה ט) אתה הוא ה' האלהים אשר בחרת באברם יצחק נרדף מפני פלשתים ובחר הקב"ה ביצחק שנאמר (בראשית כו) ראה ראינו כי היה ה' עמך יעקב נרדף מפני עשו ובחר הקדוש ברוך הוא ביעקב שנאמר (תהלים קלה) כי יעקב בחר לו יה יוסף נרדף מפני אחיו ובחר הקב"ה ביוסף שנאמר (שם פא) עדות ביהוסף שמו משה נרדף מפני פרעה ובחר הקדוש ברוך הוא במשה שנאמר (שם קו) לולי משה בחירו דוד נרדף מפני שאול ובחר הקב"ה בדוד שנא' (שם עח) ויבחר בדוד עבדו שאול נרדף מפני פלשתים ובחר הקדוש ברוך הוא בשאול שנא' (שמואל א יב) הראיתם אשר בחר בו ה' ישראל נרדפין מפני האומות ובחר הקב"ה בישראל שנאמר (דברים יד) ובך בחר ה' להיות לו לעם סגולה רבי אליעזר ב"ר יוסי בן זמרא אמר אף בקרבנות כך אמר הקדוש ברוך הוא שור נרדף מפני ארי עז נרדף מפני נמר כבש מפני זאב לא תקריבו לפני מן הרודפים אלא מן הנרדפין הה"ד (ויקרא כג) שור או כשב או עז כי יולד:

ו ד"א שור או כשב או עז הה"ד (מיכה ו) עמי מה עשיתי לך ומה הלאיתך ענה בי אמר ר' אחא ענה בי וקבל שכר ולא תענה ברעך עד שקר ותקבל עליו דין וחשבון לעתיד לבא א"ר שמואל בר נחמן בג' מקומות בא הקב"ה להתוכח עם ישראל ושמחו אומות העולם ואמרו כלום אינון יכולין להתוכח עם בוראן עכשיו הוא מכלן מן העולם בשעה שאמר להם (ישעיה א) לכו נא ונוכחה יאמר ה' כיון שראה הקדוש ברוך הוא ששמחו אומות העולם הפכה להם לטובה שנא' (שם) אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו באותה שעה תמהו האומות ואמרו זו תשובה וזו תוכחה לא אתא אלא לאתפיגגה עם בנוי ובשעה שאמר להם (מיכה ו) שמעו הרים את ריב ה' שמחו אומות העולם ואמרו היאך אלו יכולין להתוכח עם בוראן עכשיו הוא מכלן מן העולם

כיון שראה הקב"ה שאומות העולם שמחין הפכה להן לטובה שנאמר עמי מה עשיתי לך (שם) עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב תמהו כלם ואמרו זו תשובה וזו תוכחה זו אחר זו לא אתא אלא מתפגג' עם בנוי ובשעה שאמר (הושע יב) וריב לה' עם יהודה ולפקד על יעקב שמחו ואמרו היאך אלו יכולין להתוכח עם בוראן עכשיו הוא מכלן מן העולם מיד הפכה להם לטובה הדא הוא דכתיב בבטן עקב את אחיו אמר ר' יודן בר רבי שמעון משל לאשה אלמנה שקיבלה על בנה לדיין כיון דחמת דיינא דיתיב ודיין בנור ובזפת ובמגלבין אמרה אין אנא מודענא סורחנא דהדין ברי להדין דיינא כדון הוא קטל ליה דרכת עד דחסיל דיינא כיון דחסל אמר לה הדין בריך מה סרח עליך אמרה ליה מרי כד הוה במעי הוה מבעט א"ל כדין הוא עבד לך כלום א"ל לא א"ל זיל לייך דלית בהדא מלתא סורחן כלום כך כיון שראה הקדוש ברוך הוא שאומות העולם שמחים הפכה להם לטובה שנאמר בבטן עקב את אחיו מיד תמהו או"ה ואמרו זו תשובה וזו תוכחה זו אחר זו לא אתא אלא לאתפגג' עם בנוי ומה הלאיתך ענה בי אמר ר' ברכיה משל למלך ששלח שלוחין שלו למדינה ועמדו בני המדינה ושמשו לפניהם באימה וביראה וברתת ובזיע כך אמר להם הקב"ה לישראל שלחתי לכם שלשה שלוחין משה אהרן ומרים שמא אכלו מכם שמא שתו מכם שמא הטריחו עליכם כלום לא מזכותן אתם מתפרנסין המן בזכות משה הבאר בזכות מרים ענני כבוד בזכות אהרן אמר ר' יצחק משל למלך ששלח פרוזדוגמא שלו למדינה מה עשו בני המדינה עמדו על רגליהם ופרעו את ראשיהם וקראוה באימה וביראה ברתת ובזיע כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל הדא פרוסדוגמ' דידי לא הטרחתי עליכם ולא אמרתי אליכם שתהא קורין ק"ש לא עומדין על רגליכם ולא פורעין את ראשיכם אלא (דברים ו) בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך אמר ר' יהודה בר ר' סימון אמר הקב"ה עשרה מיני בהמות מסרתי לך שלשה ברשותך וז' אינן ברשותך שלשה ברשותך (שם יד) שור שה כשבים ושה עזים וז' אינן ברשותך איל וצבי ויחמור ואקו ודישון ותאו וזמר לא הטרחתי עליכם ולא אמרתי אליכם להתייגע בהרים להביא לפני קרבן מאלו שאינן ברשותך אלא ממה שברשותך מן הגדל על אבוסיך הדא הוא דכתיב שור או כשב או עז:

ז' ר' לוי פתח (ישעיה מא) הן אתם מאין ופעלכם מאפע מאין מלא כלום ומלחה סרוחה מאפע מק' פעיות שהאשה פועה בשעה שיושבת על המשבר תשעים ותשעה למיתה ואחת לחיים (שם) תועבה יבחר בכם אף על פי שהתינוק הזה יוצא מתוך מעי אמו מלוכלך ומטונף מלא רירין ודם הכל מחבקין אותו ומנשקין אותו וביותר כשהוא זכר ד"א הן אתם מאין אמר ר' ברכיה הן לשון יוני הוא אחד אמר הקדוש ברוך הוא אומה אחת אתם לי מאומות העולם מאין מאותן שכתב בהם כל הגוים

כאין נגדו ופעלכם מאפע אמר ר' לוי כל פעולות טובות ונחמות שהקב"ה עתיד לעשות עם ישראל אינם אלא בשביל פועה שפעיתם לפני בסיני ואמרתם (שמות כד) כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע תועבה יבחר בכם אותה תועבה שכתוב בה עשו להם עגל מסכה מאותה התועבה הביאו לפני קרבן שנאמר שור או כשב:

ח (הושע ז) ברעתם ישמחו מלך וכי מה ראה לעשות שור ראש לכל הקרבנות אמר ר' לוי משל למטרונה שיצא עליה שם רע עם אחד מגדולי מלכות ובדק המלך בדברים ולא מצא בהם ממש מה עשה המלך עשה סעודה והושיב אותו האיש בראש של מסובין כל כך למה להודיע שבדק המלך בדברים ולא מצא בהם ממש כך אומות העולם מונין להם לישראל ואומרים להם עשיתם את העגל ובדק הקדוש ברוך הוא בדברים ולא מצא בהם ממש לפיכך נעשה שור ראש לכל הקרבנות הדא הוא דכתיב שור או כשב או עז ר' הונא ור' איבו בשם ר' שמואל בר נחמן מוצלין היו ישראל מאותו מעשה שאלו עשו ישראל את העגל היה להם לומר אלה אלהינו אלא הגרים שעלו עמהם ממצרים עשוהו והם מונים לישראל ואומרים אלה אלהיך ישראל א"ר יהודה בר סימון כתיב (ישעיה א) ידע שור קונוהו ולא היו יודעין אלא שדשו בעקב ודכוותיה (ירמיה יד) כי אויל עמי אותי לא ידעו ולא היו יודעים אלא שדשה בעקב דכותה והיא לא ידעה כי אנכי נתתי לה ולא היתה ידעה אלא שדשו בעקב:

ט ד"א שור או כשב או עז שור בזכות אברהם שנאמר (בראשית יח) ואל הבקר רץ אברהם כשב בזכות יצחק דכתיב וירא והנה איל עז בזכות יעקב דכתיב לך נא אל הצאן וקח לי משם שני גדיי עזים טובים מהו טובים ר' ברכיה בשם ר' חלבו אמר טובים לך טובים לבניך טובים לך שעל ידיהם אתה מקבל מיני ברכות וטובים לבניך שעל ידיהם מתכפר להם ביום הכפורים הדא הוא דכתיב (ויקרא יז) כי ביום הזה יכפר עליכם:

י והיה שבעת ימים תחת אמו ולמה שבעת ימים אלא כדי שיבדק שאם נגחתו אמו או שנמצא בו מום הרי זה פסול ולא יהיה כשר לקרבן דתנינן תמן יוצא דופן אין יושבין עליו ימי טומאה וימי טהרה ואין חייבין עליו קרבן רבי שמעון אומר הרי זה כילוד ד"א והיה ז' ימים תחת אמו ר' יהושע דסכנין בשם ר' לוי אמר משל למלך שנכנס למדינה וגזר ואמר כל אכסנין שיש כאן לא יראו פני עד שיראו פני המטרונא תחלה כך אמר הקב"ה לא תביאו לפני קרבן עד שתעבור עליו שבת שאין ז' ימים בלא שבת ואין מילה בלא שבת הה"ד ומיום השמיני והלאה ירצה א"ר יצחק משפט אדם ומשפט בהמה שוים משפט אדם וביום השמיני ימול בשר ערלתו ומשפט בהמה ומיום השמיני

והלואה ירצה כלומר אם הבאת לפני קרבן ברצון ובטובה הוא קרבני ואם באונס על כרחך איני מעלה לך שתקריב לפני אלא אשה לה' ודכוותה (במדבר כח) צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי מאי לאשי אמר להם הקדוש ברוך הוא אם הבאתם ברצון ובטובה הוא קרבני ואם באונס הרי הוא לאשי ואינו לשם:

יא ושור או שה אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד אמר ר' ברכיה בשם ר' לוי כתיב (משלי יב) יודע צדיק נפש בהמתו זה הקב"ה שכתוב בתורתו (דברים כג) לא תקח האם על הבנים ורחמי רשעים אכזרי זה סנחריב שכתוב בו (הושע י) אם על בנים רטשה ד"א יודע צדיק זה הקדוש ברוך הוא שכתוב בתורתו שור או כשב או עז ורחמי רשעים אכזרי זה המן הרשע דכתיב (אסתר ג) להשמיד להרוג ולאבד א"ר לוי אוי להם לרשעים שהם מתעסקין בעצות על ישראל וכל אחד ואחד אומר עצתי יפה מעצתך עשו אמר שוטה היה קין שהרג את אחיו בחיי אביו ולא היה יודע שאביו פרה ורבה אני איני עושה כן אלא יקרבו ימי אבל אבי פרעה אמר שוטה היה עשו שאמר (בראשית כז) יקרבו ימי אבל אבי ולא היה יודע שאחיו פרה ורבה בחיי אביו אני איני עושה כן אלא עד דאינון דקיקין תחות כורסיה אמהון אנא מחנק יתהון הה"ד (שמות א) וראיתם על האבנים וגו' כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו המן אמר שוטה היה פרעה שאמר כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו ולא היה יודע שהבנות נשאות לאנשים ופרות ורבות מהם אני איני עושה כן אלא להשמיד להרוג ולאבד א"ר לוי אף גוג ומגוג לעתיד לבא עתיד לומר כן שוטים היו הראשונים שהיו מתעסקים בעצות על ישראל ולא היו יודעים שיש להם פטרון בשמים אני איני עושה כן אלא בתחלה אני מזדווג לפטרון שלהם ואחר כך להם הה"ד (תהלים ב) יתיצבו מלכי ארץ אמר לו הקב"ה רשע לי באתה להזדווג חייך שאני עושה עמך מלחמה הה"ד (ישעיה מב) ה' כגבור יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה וכתוב (זכריה יד) ויצא ה' ונלחם בגוים ההם ומה כתיב תמן (שם) והיה ה' למלך על כל הארץ:

יב וכי תזבחו זבח תודה לה' ר' פנחס ור' לוי ור' יוחנן בשם ר' מנחם דגליא לעתיד לבא כל הקרבנות בטלין וקרבן תודה אינה בטלה לעולם כל ההודיות בטלין והודיות תודה אינה בטלה לעולם הה"ד (ירמיה לג) קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול אומרים הודו את ה' צבאות כי טוב אלו ההודיות מביאים תודה בית ה' זה קרבן תודה וכן אמר דוד (תהלים נו) עלי אלהים נדריך אשלם תודות לך תודה אינו אומר אלא תודות ההודיה וקרבן תודה.

ויקרא רבה פרשה כח משנה א דבר אל בני ישראל והבאתם את עומר ראשית קצירכם אל הכהן הדא הוא דכתיב (קהלת א) מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש אמר ר' בנימין בן לוי בקשו לגנוז ספר קהלת שמצאו בו דברים שהם נוטין לצד מינות אמרו כך היה ראוי שלמה לומר (שם יא) שמח בחור בילדותך ויטיבך לבך בימי בחורותיך משה אמר (במדבר טו) ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם ושלמה אמר (קהלת יא) והלך בדרכי לבך ובמראה עיניך אלא הותרה רצועה לית דין ולית דיין כיון שאמר (שם יא) ודע כי על כל אלה יביאך האלהים במשפט אמרו יפה אמר שלמה אמר ר' שמואל בר נחמני בקשו לגנוז ספר קהלת שמצאו בו דברים שהם נוטים לצד מינות אמרו כך היה שלמה צריך לומר מה יתרון לאדם יכול אף בעמלה של תורה במשמע חזרו ואמרו אילו אמר בכל עמל ושתק היינו אומרים אף בעמלה של תורה במשמע הוא הא אינו אומר אלא בכל עמלו בעמלו הוא שאינו מועיל אבל בעמלו של תורה מועיל אמר ר' יודן תחת השמש אין לו למעלה מן השמש יש לו ר' לוי ורבנן ר' לוי אומר כל מה שהבריות מגדלין במצות ובמעשים טובים בעולם הזה דיין שהקדוש ברוך הוא מזריח להם השמש שנאמר (שם א) וזרח השמש ובא השמש ורבנן אמרי כל מה שהצדיקים מגדלין במצות ובמעשים טובים בעוה"ז דיין שהקב"ה מחדש פניהם כגלגל חמה שנא' (שופטים ה) ואוהביו כצאת השמש בגבורתו א"ר ינאי בנוהג שבעולם אדם לוקח ליטרא אחת של בשר מן השוק כמה יגיעות הוא יגע כמה צער הוא מצטער עד שבישלה והבריות ישנין על מטותיהן והקדוש ברוך הוא משיב רוחות ומעלה עננים ומגדל צמחים ומדשן את הפירות ואין נותנים לו אלא שכר העומר הה"ד והבאתם את עומר ראשית קצירכם אל הכהן:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא כג ט- יא) וידבר יהוה, אל-משה לאמר. י דבר אל-בני ישראל, ואמרת אלהם, כי-תבאו אל-הארץ אשר אני נתן לכם, וקצרתם את-קצירה-- והבאתם את-עמר ראשית קצירכם, אל-הכהן. יא והניף את-העמר לפני יהוה, לרצנכם; ממחרת, השבת, יניפנו, הכהן.....(11839)

כמינין הפסוקים שצוטטו במדרש

(קהלת א) מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש..... (גימ' 2893)

(שם יא) שמח בחור בילדותך ויטיבך לבך בימי בחורותיך..... (גימ' 2204ר"תה)

(במדבר טו) ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם..... (גימ' 1787)

-(קהלת יא) והלך בדרכי לבך ובמראה עיניך.....
 (גימ' 763)
-(שם יא) ודע כי על כל אלה יביאך האלהים במשפט.....
 (גימ' 861)
-(שם א) וזרח השמש ובא השמש.....
 (גימ' 1520)
-(שופטים ה) ואוהביו כצאת השמש בגבורתו.....
 (גימ' 1811)
- ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו
 במדרש.....(11839)

ב אמר רבי פנחס בנוהג שבעולם אדם מכבס כסותו בימות הגשמים כמה יגיעות הוא יגע עד שלא ינגבה והבריות ישנן על מטותיהן והקב"ה מוציא מעט רוח ומנגב את הארץ אמר ר' אבין בא וראה כמה היו ישראל מצטערין על מצות העומר דתנין תמן קצרוהו ונתנוהו בקופה והביאוהו לעזרה והיו מהבהבין אותו באור כדי לקיים בו מצות קלי דברי ר' מאיר וחכמים אומרים בקנין ובקלחות היו חובטין אותו כדי שלא יתמעט נותנו באבוב ואבוב היה מנוקב כדי שתהא האור שולט בו ושטחוהו בעזרה והרוח מנשבת בו הביאוהו לרחיים של גרוסות כל כך למה כדי להוציא ממנו עשרון שהיה מנופה בי"ג נפה אמר ר' לוי הרי שחרשת זרעת ועדרת וכסחת וקצרת ועמרת ודשת ועשית תבואה בגרנין אם אין הקדוש ברוך הוא מוציא לך מעט רוח שתזרה מהיכן אתה חי הוי אין אתם נותנין לי אלא שכר הרוח הוי מה יתרון לו שיעמול לרוח רבי שמעון ברבי נסב איתתא צווח רבי לכל רבנן ולא צווח לבר קפרא כתב ליה על תרע ביתיה אחר שמחתך אתה מאית מה יתרון לשמחתך נפק רבי אסתכל ביה אמר מאן הוא דין דלא צווחינן ליה דכתיב אליו מילין אמרו ליה בר קפרא אמר למחר אנא עביד אריסטון בגופיה עביד אריסטון וצווח ליה כיון דעלון אורחין יתבין למיגס כיון דהוה מגיסא עליל הוה אמר עליה תלת מאוון דמתלין על הדין תעלה והוי צנין ולא טעמין אורחין כלום אמר רבי למשמשוני למה מגוסיא נפקין ולא מטעמין אמרין ליה אית תמן חד גבר סב וכיון דמגוסי עליל הוה אמר תלת מאוון דמתלין על הדין תעלה והוא צנין סליק רבי לגביה א"ל בגין מה את לא תשבוק אריסיא דיגסון אמר דלא תימר למיגס אתיתי אלא על דלא צווחת יתי עם חבירי:

ויקרא רבה פרשה כח משנה ג אמר ר"א כתיב (ירמיה ה) ולא אמרו בלבבם נירא נא את ה' אלהינו יהיב לכוּן כולא ולית אתון צריכין ליה מן הדין (שם) שבועות חקות קציר ישמור לנו ישמור לנו מרוחות רעות ומטללין רעים ואימתי באלו שבע שבועות שבין פסח לעצרת תני רבי חייא שבע שבתות תמימות תהיינה אימתי הן תמימות בזמן שישראל עושין רצונו של מקום אמר ר' יהושע סנטרך אנא ולית את יהיב לי דסנטרותי אמר רבי ברכיה מגירסך אנא ולית את מטעים לי תבשילך דנדע מה אינון צריכין אם טל אם מטר הוא שדוד אמר (תהלים סח) גשם נדבות תניף אלהים אמר דוד לפני הקב"ה רבונו של עולם אם גשם היא צריכה נדבות ואם טל היא צריכה תניף אלהים אמר רבי ברכיה אמר הקדוש ברוך הוא למשה לך אמור להם לישראל כשהייתי נותן לכם את המן הייתי נותן עומר לכל אחד ואחד מכם הה"ד (שמות טו) עומר לגלגולת ועכשיו שאתם נותנים לי את העומר אין לי אלא עומר אחד מכלכם ולא עוד אלא שאינו של חטים אלא של שעורים לפיכך משה מזהיר את ישראל ואומר להם והבאתם את עומר:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

כי-תבאו אל-הארץ אשר אני נתן לכם, וקצרתם את-קצירה--והבאתם

את-עמר

ראשית

.....**קצירכם.**

(גימ'6096)

מניין מהפסוקים שצוטטו במדרש

(שם) שבועות חקות קציר ישמור לנו.....(גימ'.....)

306רס"פ)

ולא אמרו בלבבם נירא נא את יהוה אלהינו שבועות חקות קציר ישמור לנו

גשם נדבות תניף אלהים עומר

לגלגולת.....(גימ' 5790)

.....**ס"ה מניין מהפסוקים שצוטטו במדרש.**

(גימ'6096)

ויקרא רבה פרשה כח משנה ד ד"א והבאתם את עומר הה"ד (איוב ה) אשר קצירו רעב יאכל אשר קצירו זה נמרוד רעב יאכל זה אברהם אבינו ע"ה ואל מצינים יקחהו לא בזיין ולא במגן אלא בתפלה ותחנונים הה"ד (בראשית יד) וישמע אברם כי נשבה אחיו וירק את חניכיו ילידי ביתו שמנה עשר ושלוש מאות ריש לקיש אמר בשם

בר קפרא אליעזר לבדו היה ששמו של אליעזר שמונה עשר ושלוש מאות ושאף צמים חילם מי דחק בממונו של נמרוד אברהם וכל המצומתין לו ד"א אשר קצירו זה פרעה רעב יאכל זה משה ואל מצינים יקחהו לא בזיין ולא במגן אלא בתפלה ובתחנונים הה"ד (שמות יד) ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי ושאף צמים חילם מי דחק בממונו של פרעה משה וכל המצומתין לו ד"א אשר קצירו זה סיחון ועוג רעב יאכל זה משה ואל מצינים יקחהו ויאמר ה' אל משה אל תירא אותו ושאף צמים חילם מי דחק בממונו של סיחון ועוג משה ואהרן וכל המצומתין לו ד"א אשר קצירו זה סיסרא רעב יאכל זה דבורה וברק ואל מצינים יקחהו מן שמים נלחמו ושאף צמים חילם מי דחק על ממונו של סיסרא דבורה וברק וכל המצומתים להם

ד"א אשר קצירו זה סנחריב רעב יאכל זה ישעיהו וחזקיה ואל מצינים יקחהו ויתפלל חזקיה המלך וישעיה הנביא בן אמוץ ושאף צמים חילם מי דחק בממונו של סנחריב ישעיה וחזקיה וכל המצומתין להון ד"א אשר קצירו זה המן רעב יאכל זה מרדכי ואסתר ואל מצינים יקחהו שק ואפר יוצע לרבים ושאף צמים חילם מי דחק בממונו של המן הרשע מרדכי ואסתר וכל המצומתין להן ד"א אשר קצירו אלו ל"א מלכים רעב יאכל זה יהושע ואל מצינים יקחהו לא בזיין ולא במגן אלא בתפלה ותחנונים שנאמר (יהושע ז) ויאמר ה' אל יהושע קום לך ושאף צמים חילם מי דחק בממונו של ל"א מלכים יהושע וכל המצומתין לו ומאיזה זכות זכו ישראל לירש הארץ הוי אומר בזכות מצות העומר דכתיב גביה כי תבואו לפיכך משה מזהיר את ישראל ואומר להם כי תבואו אל הארץ וקצרתם את קצירה והבאתם את עומר:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

דבר אל-בני ישראל, ואמרת אלהם, כי-תבאו אל-הארץ אשר אני נתן לכם, וקצרתם את-קצירה--והבאתם את-עמר ראשית קצירכם, אל-הכהן. יא והניף את-העמר לפני יהוה, לרצונכם (9275ה) כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש (איוב ה) אשר קצירו רעב יאכל.....(גימ' 1240)

(שם) ואל מצינים יקחהו.....(גימ' 485ס"ת)

(בראשית יד) וישמע אברם כי נשבה אחיו וירק את חניכיו ילידי ביתו שמנה עשר ושלוש מאות.....(גימ' 4432)

(איוב ה) ושאף צמים חילם.....(גימ' 655)

שמות יד) ויאמר יהוה אל משה מה תצעק אלי.....(גימ' (1405

(יהושע ז) ויאמר יהוה אל יהושע קום לך.....(גימ' 1058 ר"ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(9275)

ה והניף את העומר לפני ה' וכיצד היה מניפו רבי חמא בר עוקבא בשם ריב"ח אמר מוליך ומביא מעלה ומוריד מוליך ומביא למי שהעולם כולו שלו מעלה ומוריד למי שהעליונים ותחתונים שלו רבי סימון ברבי יהושע אמר מוליך ומביא כדי לבטל רוחות קשות מעלה ומוריד כדי לבטל טללים קשים:

ויקרא רבה פרשה כח משנה ו א"ר אבון ור' נחמיה ור' יעקב בר אבא בשם ר' יהודה ברבי סימון ר' יוחנן ורשב"ל היא רי"א לעולם אל תהי מצות העומר קלה בעיניך שע"י מצות העומר זכה אברהם לירש את ארץ כנען הה"ד (בראשית יז) ונתתי לך ולזרעך אחריו ע"מ ואתה את בריתי תשמור ואיזה זה מצות העומר ריש לקיש אמר לעולם אל תהי מצות העומר קלה בעיניך שעל ידי מצות העומר עשה הקב"ה שלום בין איש לאשתו הוי אומר בזכות קמח שעורים אמר רבי אבהו ורבי סימון ורבי יהושע בן לוי היא שעמדה להם בימי גדעון שנאמר (שופטים ז) ויבא גדעון והנה איש מספר לרעהו חלום ויאמר הנה חלום חלמתי והנה צליל לחם שעורים מהו צליל לחם שעורים רבנן אמרי על שצלל עליהם אותו הדור מן הצדיקים ובזכות מה ניצולו בזכות לחם שעורים ואיזו זו מצות העומר ארשב"נ היא שעמדה להם בימי חזקיהו הה"ד (ישעיה ל) והיה כל מעבר מטה מוסדה אשר יניח ה' עליו בתופים ובכנורות ובמלחמות תנופה נלחם בה וכי יש מלחמת תנופה באותו הדור הוי אומר זו מצות העומר ורבנן אמרו היא שעמדה להן בימי יחזקאל הה"ד (יחזקאל ד) ואתה קח לך חטים ושעורים ר' חמא בר רבי חלפתא אמר ריבה בהן שעורין ר' שמואל בר נחמן אמר ריבה

בהן דברים שהן מריצין לבני מעים ושמואל אמר תמן אמרין עבדין מיניה לכלבא ולא טעמא שאלה מטרונא אחת את ר' יוסי אמרה לו כמה נצטער אותו צדיק כמה עבדים וכמה שפחות יש לו והן מפסלין באוכלין ומשקין שלו אמר לה כל כך למה להודיעך שכל זמן שישראל בצער אף הצדיקים הוון עמהם בצער ר' לוי אמר היא שעמדה להם בימי המן דאמר ר' לוי כיון שראה מרדכי את המן בא כנגדו והסוס בידו

אמר דומה אני שאין רשע זה בא אלא להרגני והוון תלמידיו יתבין תניין קמיו אמר להם עמדו וברחו שמא תכוו בגחלתי אמרו ליה בין לקטול בין לחיי אנן עמך ולא נשבקך מה עשה נתעטף בטליתו ועמד בתפלה לפני הקדוש ברוך הוא ותלמידיו יתבין תניין אמר להם במה אתם עוסקים אמרו לו במצות העומר שהיו ישראל מקריבין במקדש ביום הזה אמר להון הדין עומרא במאי הוה דדהב או דכסף אמרו לו דשעורין אמר להון וכמה הות טימי דידיה בעשרה קנטרין אמרין ליה סגין בי' מנין אמר להון קומו דנצחו עשרת מנכון לעשרת אלפים קנטריא דכספא כיון דשמעת אסתר כן אפקת כרוז בכל מדינתא ואמרה לא יפתח בר נש חנות בגו שוקא כל עמא יפקון להון פרטי דיהודאי בעי למצטבלא כיון דחסל מן מצלי אמר המן למרדכי לבוש הדין פורפירא והב הדין כלילא על רישך וסק רכוב הדין סוסיא אמר ליה שוטה שבעולם לית את ידע דאנא מן שקא ומן קטמא אית בר נש לביש פורפירא דמלכא דלא סחי מה את בעי לבזוייא למלכותא אזל בדיל בלנאי ולא אשכחיה מה עבד אסר מטי ווסתיה ועל מזניה וקנחיה ועל אסחיה כיון דחסל לבש פורפירא אמר לו הב הדין כלילא דמלכא בראשך א"ל אית בר נש יהיב כלילא דמלכא ברישיה ולא מספר מפני מה את בעי לבזוייא למלכותא אזל בגין ספרא ולא אשכחיה מה עביד אפיק מאני ספוריה ויתיב ומספר ליה עד דהוי יתיב ומספר ליה שרי מתנח א"ל מה לך א"ל ווי ליה לההוא גברא מה אתא עלוי מאן דעביד קומוס בגרון מאן דעביד קומוס קלטור מאן דעביד מנסטאר פלטין אתעביד בלנאי וספר אמר ולינא חכים לאבוה דההוא גברא שחיק טמיא בכפר קרינוס בלנאי וספר ואלין אינון מאניא ספוריה כיון דחסל מן מספרא ליה א"ל קום רכוב על הדין סוסיא א"ל לית בי כח דאנא גבר סב אמר ולית אנא גבר סב א"ל ולאן את גרמת לנפשך אמר ליה קום דאנא מימיך לך קדל ודרוס עלי וסוק ורכוב הדין סוסיא למקימא עליכון מה דאמר כתבכון (דברים לג) ויכחשו אויביך לך ואתה על במותימו תדרוך כיון שרכב על הסוס התחיל מקלס להקב"ה ואמר (תהלים ל) ארוממך ה' כי דליתני ה' אלהי שועתי אליך ותרפאני ה' העלית מן שאול נפשי תלמידיו מה אמרו (שם) זמרו לה' חסידיו והודו לזכר קדשו כי רגע באפו וגו' אותו רשע מהו אומר (שם) ואני אמרתי בשלוי וגו' ה' ברצונך העמדתה להררי עוז אסתר מה אמרה אליך ה' אקרא מה בצע בדמי ברדתי אל שחת היודך עפר היגיד אמתך ישראל מה אמרו (שם) שמע ה' וחנני הפכת מספדי למחול לי א"ר פנחס ובק"ש היה עוסק ולא הפסיק שנאמר (תהלים ל) למען יזמרך כבוד. מדרש רבה ויקרא

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא י - טו) כי-תבאו אל-הארץ אשר אני נתן לכם, וקצרתם את-קצירה--והבאתם את-עמר ראשית קצירכם, אל-הכהן. והניף את-העמר

לפני יהוה, לרצונכם; ממחרת, השבת, יניפנו, הכהן. ועשיתם, ביום הניפכם את-העמר, כבש תמים בן-שנתו לעלה, ליהוה. ומנחתו שני עשרנים סלת בלולה בשמן, אשה ליהוה--ריח ניחח; ונסכה יין, רביעת ההין. ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו, עד-עצם היום הזה--עד הביאכם, את-קרבן אלהיכם: חקת עולם לדרתיכם, בכל משבתיכם. וספרתם לכם, ממחרת השבת, מיום הביאכם, את-עמר התנופה: שבע שבתות, תמימת

תהיינה.....

(גימ' 28262)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

בראשית יז) ונתתי לך ולזרעך אחריו.....(גימ' 1588 ס"ת)

שם) ואתה את בריתי תשמור.....(גימ' 2790 ר"ת)

שופטים ז) ויבא גדעון והנה איש מספר לרעהו חלום ויאמר

הנה חלום חלמתי והנה צליל לחם שעורים.....(גימ' 3123)

ישעיה ל) והיה כל מעבר מטה מוסדה אשר יניח יהוה עליו

בתופים ובכנורות ובמלחמות תנופה נלחם בה.....(גימ' 3714)

יחזקאל ד) ואתה קח לך חטים ושעורים.....(גימ' 1269)

דברים לג) ויכחשו אויביך לך ואתה על במותימו תדרוך.....(גימ' 2095)

תהלים ל) ארוממך יהוה כי דליתני יהוה אלהי שועתי אליך

ותרפאני יהוה העלית מן שאול נפשי.....(גימ' 3941)

שם) זמרו ליהוה חסידיו והודו לזכר קדשו כי רגע באפו.....(גימ' 1493)

שם) ואני אמרתי בשלוי.....(גימ' 1066)

שם) יהוה ברצונך העמדתה להררי עוז.....(גימ' 1471 אה)

שם) אליך יהוה אקרא מה בצע בדמי ברדתי אל שחת היודך

עפר היגיד אמתך.....(גימ'.....
(2895

(שם) שמע יהוה וחנני הפכת מספדי למחול לי.....(גימ'
2369ר"תס)

(תהלים ל) למען יזמרך כבוד.....(גימ'
(499

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 28262)

ויקרא רבה פרשה כט משנה א בחדש השביעי באחד לחדש ה"ד (תהלים קיט)
לעולם ה' דברך נצב בשמים תני בשם ר"א בכ"ה באלול נברא העולם ואתיא דרב
כהיא דתני ר"א דתנין בתקיעתא דרב זה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון כי
חוק לישראל הוא וגו' ועל המדינות בו יאמר איזו לחרב ואיזו לשלום איזו לרעב ואיזו
לשובע ובריות בו יפקדו להזכירם לחיים ולמות נמצאת אתה אומר ביום ר"ה בשעה
ראשונה עלה במחשבה בשניה נתייעץ עם מלאכי השרת בשלישי כנס עפרו ברביעי
גבלו בחמישי רקמו בששי עשאו גולם בשביעי נפח בו נשמה בשמיני הכניסו לגן
בתשיעי נצטוה בעשירי עבר באחד עשר נידון בשנים עשר יצא בדימוס אמר הקדוש
ברוך הוא לאדם זה סימן לבניך כשם שעמדת לפני בדין היום הזה ויצאת בדימוס כך
עתידין בניך לעמוד לפני בדין ביום זה ויוצאין לפני בדימוס אימתי בחדש השביעי
באחד לחדש:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

בחדש השביעי באחד לחדש.....
(גימ' 1068)

כמניין: (תהלים קיט) לעולם יהוה דברך נצב בשמים.....(גימ'
(962

יתרה 106 כמניין: וַיְהִי בַיּוֹם הַהוּא, (בראשית, כו, לב) (שמואל, א ג, ב)..(גימ'
(106

ויקרא רבה פרשה כט משנה ב ר' נחמן פתח (ירמיה ל) ואתה אל תירא עבדי
יעקב מדבר ביעקב דכתיב (בראשית כח) ויחלום והנה סולם מוצב ארצה אמר ר'
שמואל בר נחמן אלו שרי אומות העולם דאמר ר' שמואל בר נחמן מלמד שהראה
הקב"ה ליעקב אבינו שרה של בבל עולה שבעים עווקים ושל מדי נ"ב ושל יון ק"פ
ושל אדום עולה ולא יודע כמה באותה שעה נתיירא יעקב אבינו אמר אפשר שאין

לזה ירידה אמר לו הקדוש ברוך הוא ואתה אל תירא עבדי יעקב אפילו הוא עולה ויושב אצלי משם אני מורידו הה"ד (עובדיה א) אם תגביה כנשר ואם בין כוכבים שים קנך אמר רבי ברכיה ור' חלבו ור' שמעון בן יוחאי בשם ר' מאיר מלמד שהראה הקב"ה ליעקב שרה של בבל עולה ויורד של מדי עולה ויורד ושל יון עולה ויורד ושל אדום עולה ויורד אמר הקדוש ברוך הוא ליעקב אף אתה עולה באותה שעה נתיירא יעקב אבינו ואמר שמא ח"ו כשם שלא לו ירידה אף לי כן אמר לו הקב"ה ואתה אל תירא אם אתה עולה אין לך ירידה עולמית לא האמין ולא עלה א"ר ברכיה ור' חלבו בשם רשב"י ר' מאיר היה דורש (תהלים עח) בכל זאת חטאו (לו) [עוד] ולא האמינו בנפלאותיו זה אבינו יעקב שלא האמין ולא עלה אמר לו הקדוש ברוך הוא אלו האמנת ועלית עוד לא ירדת ועכשיו שלא האמנת ולא עלית עתידין בניך שיהו משתעבדין בד' מלכיות בעולם הזה במסים ובארנוניות ובזימיות ובגלגליות באותה שעה נתיירא יעקב אמר לפני הקב"ה רבש"ע יכול לעולם אמר לו (ירמיה ל) ואל תחת ישראל כי הנני מושיעך מרחוק כמד"א (ישעיה לט) מארץ רחוקה באו אלי מבבל (ירמיה ל) ואת זרעך מארץ שבים מגליא ומאספמיא ומחברותיה ושב יעקב מבבל ושקט ממדי ושאנן מיון ואין מחריד מאדום כי אעשה כלה בכל הגוים אשר הדחתיך שמה אומות העולם שהן מכלין את שדותיהן אעשה כלה ואותך לא אעשה כלה אבל ישראל שאין מכלים שדותיהם כמה דאת אמר לא תכלה פאת שדך לא אעשה כלה ויסרתך למשפט מייסרך ביסורין בעוה"ז כדי לנקותך מעוונותיך לעתיד לבא אימתי בחדש השביעי:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

כד בחדש השביעי באחד לחדש, יהיה לכם שבתון--זכרון תרועה, מקרא-קדש. כה כל-מלאכת עבדה, לא תעשו; והקרבתם אשה, ליהוה. כז אך בעשור לחדש השביעי הזה יום הכפרים הוא, מקרא-קדש יהיה לכם, ועניתם, את-נפשתיכם.....(גימ' 10744)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(ירמיה ל) ואתה אל תירא עבדי יעקב.....(גימ' 1322)

בראשית כח) ויחלום והנה סולם מוצב ארצה.....(גימ' 736)

עובדיה א) אם תגביה כנשר ואם בין כוכבים שים קנך.....(גימ'1788אה)

(תהלים עח) בכל זאת חטאו עוד ולא האמינו בנפלאותיו..... (גימ' 1322א)

(ירמיה ל) ואל תחת ישראל כי הנני מושיעך מרחוק.....(גימ' 3452

ר"תס)

715 (ישעיה לט) מארץ רחוקה באו אלי.....(גימ' 715

(א

(ירמיה ל) ואת זרעך מארץ שבים.....(גימ' 1402

(א

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 10744)

ויקרא רבה פרשה כט משנה ג יהודה ברבי נחמן פתח (תהלים מז) עלה אלהים בתרועה **יהוה**בקול שופר בשעה שהקדוש ברוך הוא יושב ועולה על כסא דין בדין הוא עולה מאי טעם עלה אלהים בתרועה ובשעה שישראל נוטלין את שופריהן ותוקעין לפני הקב"ה עומד מכסא הדין ויושב בכסא רחמים דכתיב ה' בקול שופר ומתמלא עליהם רחמים ומרחם עליהם והופך עליהם מדת הדין לרחמים אימתי בחדש השביעי:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

בחדש השביעי באחד לחדש, יהיה לכם שבתון.....(גימ' 1946

(1946

כמניין: (תהלים מז) עלה אלהים בתרועה יהוה בקול שופר.....(גימ' 1624

(1624

יתרה 322 כמניין: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה.....

(גימ' 322)

ויקרא רבה פרשה כט משנה ד ר' יהושע פתח (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה ה' באור פניך יהלכון ר' אבהו פתר קרא בחמשה זקנים שהם נכנסים לעבר את השנה מה הקדוש ברוך הוא עושה מניח סנקליטיא שלו מלמעלן ויורד ומצמצם שכינתו ביניהם מלמטן מה"ש אומרים הא תקיף הא תקיף הא אלהא הא אלהא מי שכתוב בו (שם) אל נערץ בסוד קדושים רבה מניח סנקליטין שלו ומצמצם שכינתו ביניהם למטה כל כך למה שאם טעו בדבר הלכה הקב"ה מאיר פניהם הה"ד באור פניך יהלכון א"ר יאשיהו כתיב אשרי העם יודעי תרועה וכי אין אומות העולם יודעים להריע כמה קרנות יש להן כמה בוקינוס יש להם כמה סלפירגסי יש להם ואמרת אשרי העם יודעי תרועה אלא שהן מכירין לפתות את בוראן בתרועה והוא עומד מכסא הדין לכסא רחמים ומתמלא עליהם רחמים והופך להם מדת הדין למדת רחמים אימתי בחדש השביעי:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

בחדש השביעי באחד לחדש, יהיה לכם שבתון--זכרון תרועה,

מקרא-קדש.....(גימ' 3655)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה יהוה באור פניך יהלכון...(גימ' 2475

ר"תא)

(שם) אל נערץ בסוד קדושים רבה.....(גימ' 1180

)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 3655)

ויקרא רבה פרשה כט משנה ה ר' ברכיה פתח בשם רבי ירמיה (משלי טו) אורח חיים למעלה למשכיל אין אורח חיים אלא תורה כד"א (שם ג) עץ חיים היא למחזיקים בה ד"א אורח חיים למעלה למשכיל אין אורח אלא יסורין כד"א (שם ו) ודרך חיים תוכחת מוסר למעלה למשכיל למי שמסתכל למצותיה של תורה מה כתיב למעלה מן הענין לא תכלה פאת שדך:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

בחדש השביעי באחד לחדש, יהיה לכם שבתון--זכרון תרועה.....

(גימ' 2910)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(משלי טו) אורח חיים למעלה למשכיל.....(גימ' 971ס"ת)

(שם ג) עץ חיים היא למחזיקים בה.....(גימ' 501ת)

(שם ו) ודרך חיים תוכחת מוסר.....(גימ' 1438)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:.....

(גימ' 2910)

ויקרא רבה פרשה כט משנה ו ר' ברכיה פתח (תהלים פא) תקעו בחדש שופר וכי כל החדשים אינן חדש אלא בכסה וכל החדשים אינן נכסין אלא ליום חגנו והלא ניסן חדש נכסה ויש לו חג בפני עצמו אלא איזהו חדש שנכסה ויש לו חג וחגו בן יומו אי אתה מוצא אלא בחדש תשרי בחדש זה תחדשו מעשיכם בשופר בחדש הזה שפרו מעשיכם אמר להן הקדוש ברוך הוא לישראל אם שפרתם מעשיכם הריני נעשה לכם כשופר הזה מה שופר זה מכניס בזו ומוציא בזו כך אני עומד מכסא הדין ויושב על כסא רחמים והופך לכם מדת הדין למדת רחמים אימתי בחדש השביעי:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא כג כד) שבתון--זכרון תרועה.....(1722)
(תהלים פא) תקעו בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר; בַּכֶּסֶה, לַיּוֹם חֲגֵנִי.....(1722ת)

ויקרא רבה פרשה כט משנה ז ר' לוי בשם ר' חמא ב"ר חנינא פתח (ישעיה מח) כה אמר ה' גואלך קדוש ישראל אני ה' מלמדך להועיל מסקיד לך כמה דהדין מסאסא מסקד להדא פרתא ג' שמות נקרא לו מלמד מרדע דרבן מלמד שמלמד הפרה לחרוש כדי שתתן חיים לבעליה מרדע שמורה דעת לפרה דרבן שמורה בינה לפרה אמר הקב"ה ומה אם לפרתו עושה אדם דרבן ליצרו הרע שמוציאו מחיי העולם הזה והבא עאכ"ו מדריכך בדרך תלך ר' לוי בשם ר' חמא ברבי חנינא אמר משל לבן מלכים שהיה לו דין בפני אביו אמר לו אביו ואם אתה מבקש לזכות לפני בדין ביום הזה מני נקולוגו' פלוני ואת זכי לפני בדין כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל בני אם אתם מבקשים לזכות לפני בדין ביום הזה תהיו מזכירין זכות אבות ואתם זוכין לפני בדין באחד זה אברהם שנאמר אחד היה אברהם זכרון תרועה זה יצחק שנא' (בראשית כב) וירא והנה איל מקרא קודש זה יעקב שנאמר (ישעיה מח) שמע אלי יעקב וישראל מקוראי ואימתי תהיו מזכירין זכות אבות ואתם זוכין לפני בדין בחדש השביעי:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

בחדש השביעי באחד לחדש, יהיה לכם שבתון--זכרון תרועה, מקרא קדש.....(3665ת)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(ישעיה מח) כה אמר יהוה גואלך קדוש ישראל אני יהוה.....(גימ' 1403את)

(בראשית כב) וירא והנה איל.....(גימ' 364ס"תת)

(ישעיה מח) שמע אלי יעקב וישראל מקוראי.....(גימ' 1898ר"תת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(3665ת)

ח ר' חייא בר אבא בשם ר' לוי פתח (תהלים סב) אך הבל בני אדם כזב בני איש במאזנים לעלות המה מהבל יחד בנוהג שבעולם מה הבריות אומרים איש פלוני

נושא פלונית אך הבל בני אדם פלונית תנשא לפלוני כזב בני איש המה מהבל יחד
אמר ר' חייא עד שהן עשוין הבל בתוך מעי אמן הם יחד אמר רב נחמן כל הבלים
וכזבים שבני אברהם אבינו עושים בעוה"ז כדאי הוא לכפר בעד כולם הה"ד (יהושע
יד) האדם הגדול בענקים במאזנים לעלות במאזנים הוא מתכפר להם בחדש שמזלו
מאזנים ואיזה זה חדש תשרי תשרי ותשבוק ותכפר על חובי עמך אימתי בחדש
השביעי ד"א בחדש השביעי שהוא משובע בכל גתות בתוכו ברכות בתוכו כפור בתוכו
סוכה בתוכו לולב וערבה בתוכו:

ויקרא רבה פרשה כט משנה ט ד"א בחדש השביעי ר' ברכיה היה קרי ליה ירחא
דשבועתא שבו נשבע הקב"ה לאברהם אבינו ע"ה הה"ד (בראשית כב) ויאמר בי
נשבעתי נאם ה' מה צורך היה לשבועה ר' ביבי בר אבא בשם ר' יוחנן אמר עמד
אברהם אבינו בתפלה ותחנונים לפני הקדוש ברוך הוא ואמר לפניו רבש"ע גלוי וידוע
לפניך בשעה שאמרת לי (שם כב) קח נא את בנך את יחידך היה בלבי מה להשיבך
והיה בלבי מה לאמר אתמול אמרת לי כי ביצחק יקרא לך זרע ועכשיו אתה אומר לי
והעלהו שם לעולה אלא כשם שהיה לי מה להשיבך וכבשתי את יצרי ולא השבותיך
(תהלים לח) כחרש לא אשמע וכאלם לא יפתח פיו כך כשיהיו בניו של יצחק באים
לידי עבירות ומעשים רעים תהא מזכיר להם עקידת יצחק אביהם ועמוד מכסא הדין
לכסא רחמים ומתמלא עליהם רחמים ותרחם עליהם ותהפוך להם מדת הדין למדת
רחמים אימתי בחדש השביעי:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

**(ויקרא כג) דַבַּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם, מוֹעֲדֵי יְהוָה, אֲשֶׁר-תִּקְרְאוּ
אֹתָם מִקְרָאֵי**

**קִדְשׁ,.....(גימ' 1341 ר"ת)
(4124ה)**

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(בראשית כב) ויאמר בי נשבעתי נאם יהוה.....(גימ' 1341 ר"ת)

(שם כב) קח נא את בנך את יחידך.....(גימ' 1091 ת)

(תהלים לח) כחרש לא אשמע וכאלם לא יפתח פיו.....(גימ' 1692)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(4124)

ויקרא רבה פרשה כט משנה י וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו מלמד שהראה הקב"ה לאברהם אבינו את האיל ניתש מחורש זה ונסבך בחורש אחר אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם כך עתידין בניך להיות נאחזים בעונות ונסבכים בצרות וסופן ליגאל בקרניו של איל הה"ד (זכריה ט) וה' אלהים בשופר יתקע א"ר הונא בר' יצחק מלמד שהראה הקב"ה לאברהם את האיל ניתש מחורש זה ונסבך בחורש זה אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם כך הם עתידין בניך נאחזין באומות ונסבכין בצרות ונמשכין ממלכות למלכות מבבל למדי ממדי ליון ומיון לאדום וסופן ליגאל בקרניו של איל הה"ד (שם) וה' עליהם יראה ויצא כברק חצו ר' אבא בריה דרב פפי ז"ל יהושע דסכנין בשם ר' לוי אמר כל ימות השנה ישראל עוסקין במלאכתן ובר"ה נוטלין שופרותיהן ותוקעין לפני הקב"ה והוא עומד מכסא דין לכסא רחמים ומתמלא עליהם רחמים אימתי בחדש השביעי:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

**(ויקרא כג כד) באחד לחדש, יהיה לכם שבתון-זכרון תרועה, מקרא-קדש.
כל-מלאכת עבדה, לא**

תעשו;.....

.....(גימ' 4387ת)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(בראשית כב) וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז בסבך

בקרניו... (גימ' 2163)

(זכריה ט) ויהוה אלהים בשופר

יתקע..... (גימ' 1287 ה)

(שם) ויהוה עליהם יראה ויצא כברק

חצו..... (גימ' 937ה)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש..... (גימ' 4387)

ויקרא רבה פרשה כט משנה יא כל השביעין חביבין לעולם למעלן השביעי חביב שמים ושמי השמים ורקיע ושחקים זבול ומעון וערבות וכתוב (תהלים סח) סולו לרוכב בערבות ביה שמו בארצות שביעית חביבה ארץ אדמה ארקא גיא ציה נשיה תבל וכתוב (שם צו) והוא ישפוט תבל בצדק ידין לאומים במישרים בדורות שביעית חביב אדם שת אנוש קינן מהללאל ירד חנוך וכתוב (בראשית ה) ויתהלך חנוך את האלהים באבות שביעי חביב אברהם יצחק ויעקב לוי קהת עמרם משה וכתוב (שמות יט) ומשה עלה אל האלהים בבנים השביעי חביב שנאמר דוד הוא השביעי

במלכים השביעי חביב שאול איש בושת דוד שלמה רחבעם אביה אסא וכתוב (ד"ה ב יד) ויקרא אסא אל ה' בשנים שביעי חביב שנאמר (שמות כג) והשביעית תשמטנה ונטשתה בשמיטין שביעי חביב שנא' (ויקרא כה) וקדשתם את שנת החמשים בימים שביעי חביב שנאמר (בראשית ב) ויברך אלהים את יום השביעי בחדשים שביעי חביב שנא' (ויקרא כג) בחדש השביעי באחד לחדש:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא כג) בחדש השביעי באחד לחדש, יהיה לכם שבתון--זכרון תרועה, מקרא-קדש. כל-מלאכת עבדה, לא תעשו; והקרבתם אשה, ליהוה. אך בעשור לחדש השביעי הזה יום הכפרים הוא, מקרא-קדש יהיה לכם, ועניתם, את-נפשתיכם וְהִקְרַבְתֶּם אֶשֶׁה, לַיהוָה.....(גימ' 11834)
מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

- תהלים סח) סולו לרוכב בערבות ביה שמו.....(גימ' 1403)
- (שם צו) והוא ישפוט תבל בצדק ידין לאומים במישרים.....(גימ' 1887א)
- (בראשית ה) ויתהלך חנוך את האלהים.....(גימ' 1047)
- (שמות יט) ומשה עלה אל האלהים.....(גימ' 578)
- דוד.....(גימ' 14)
- (ד"ה ב יד) ויקרא אסא אל יהוה.....(גימ' 436)
- (שמות כג) והשביעית תשמטנה ונטשתה.....(גימ' 2377)
- (ויקרא כה) וקדשתם את שנת החמשים.....(גימ' 2404)
- (בראשית ב) ויברך אלהים את יום השביעי.....(גימ' 1668 ר"ת)
- ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש.....(גימ' 11834)

יב ר' יוחנן וריש לקיש הוון יתבין מתקשין ואמר תנינן יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת במקדש היו תוקעין אבל לא במדינה אם דבר תורה הוא ידחה בגבולים אם אינו דבר תורה אפי' במקדש לא ידחה עד דאינון יתיבון מתקשין עבר כהנא אמרין אתא מרא דשמעתא ניזיל ונשאל ליה אזלין ושאלון ליה אמר לון כתוב אחד אומר (שם) זכרון תרועה וכתוב אחד אומר (במדבר כט) יום תרועה יהיה לכם הא כיצד בזמן שבא בשבת זכרון תרועה מזכירין אבל לא תוקעין אמר רשב"י ידחה במקדש שהן יודעין זמנו של חדש ואל ידחה בגבולין שאין יודעין בזמנו של חדש דאמר רשב"י יום תרועה יהיה לכם ועשיתם אשה מקום שהקרבות קריבין אמר ר' תחליפא קיסרא בכל מוספין כתיב והקרבתם וכאן כתיב ועשיתם אשה הא כיצד אמר להן הקדוש ברוך הוא לישראל בני מעלה אני עליכם כאלו היום נעשיתם לפני כאלו היום בראתי אתכם בריה חדשה הה"ד (ישעיה סו) כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה.

ויקרא רבה פרשה ל משנה א ולקחתם לכם ביום הראשון ר' אבא בר כהנא פתח (משלי ח) קחו מוסרי ואל כסף קחו מוסרה של תורה ואל כסף (ישעיה נה) למה תשקלו כסף בלא לחם למה אתם שוקלים כסף לפני עשו בלא לחם על שלא שבעתם מלחמה של תורה (שם) ויגיעכם בלא לשבעה למה אתם יגיעים ואומות העולם שבעים בלא לשבעה על שלא שבעתם מיינה של תורה דכתיב (משלי ט) ושתו ביון מסכתי ר' ברכיה ור' חייא אבוי בשם ר' יוסי בן נהוראי אמר כתיב (ירמיה ל) ופקדתי על כל לוחציו אפילו על גבאי צדקה חוץ משכר סופרים ומשנים שאין נוטלין אלא שכר בטלה בלבד אבל שכר דבר אחד מן התורה אין כל בריה יכולה ליתן מתן שכרה תני מראש השנה נקצצין מזונותיו של אדם חוץ ממה שמוציא בשבתות וימים טובים וראשי חדשים ומה שהתינוקות מוליכים לבית רבן אם מוסיף מוסיפין לו אם פוחת פוחתין לו ר' יוחנן הוה מטייל סלק מטבריא לצפורין והוה ר' חייא בר אבא מסמך ליה מטון חד בית חקל אמר הדין בית חקלא הוה דידי וזבינית יתיה בגלל למזכי באורייתא מטון חד דבית כרמא אמר הדין בית כרמא דידי הוית וזבינית יתיה בגלל למזכי באורייתא מטון חד דבית זיתא אמר הדין בית זיתא דידי הוה וזבינית יתיה בגלל למזכי באורייתא שרי ר' חייא בכי א"ר יוחנן מה את בכי א"ל אל דלא שבקת לסיבותך כלום א"ל קלה היא בעיניך מה שעשיתי שמכרתי דבר שנברא לששה ימים וקניתי דבר שניתן לארבעים יום שנאמר (שמות לד) ויהי שם עם ה' ארבעים יום וארבעים לילה וכתוב (דברים ט) ואשב בהר ארבעים יום וארבעים לילה כד דמך ר' יוחנן הוה דורו קורא עליו (שיר ח) אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה שאהב ר' יוחנן את התורה בוז יבוזו לו כד דמך ר' הושעיא איש טיריא ראו מטתו שפרחה באויר

והיה דורו קורא עליו אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה שאהב הקב"ה לאבא הושעיא איש טיריא בוז יבוזו לו כד דמך ר"א בר"ש היה דורו קורא עליו (שם ג) מי זאת עולה מן המדבר כתימרות עשן מקוטרות מור ולבונה מכל אבקת רוכל מהו מכל אבקת רוכל אלא דהוה קר"י ותניי ופייטן ודרשן א"ר אבא בר כהנא משכר לקיחה אתה למד שכר לקיחה במצרים כתיב (שמות יב) ולקחתם אגודת אזוב בכמה הוית טימיא דידיה בד' מיני והוא גרם לישראל לירש ביזת הים ביזת סיחון ועוג ביזת ל"א מלכים לולב שעומד על האדם בכמה דמים וכמה מצות יש בו עאכ"ו לפיכך משה מזהיר את ישראל ואומר להם ולקחתם לכם ביום הראשון:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא כג) ולקחתם לכם ביום הראשון,

פרי עץ הדר כפת תמרים, וענף עץ-עבת, וערבי-נחל;

ושמחתם, לפני יהוה אלהיכם--שבעת ימים.

וחגתם אתו חג ליהוה, שבעת ימים בשנה: חקת עולם לדרתים, בחדש השביעי תחגו אתו.

בסכת תשבו, שבעת ימים; כל-האזרח, בישראל, ישבו,

בסכת.....(גימ' 15054)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(משלי ח) קחו מוסרי ואל

כסף.....(גימ' 793 ר"ת)

(ישעיה נה) למה תשקלו כסף בלא

לחם.....(גימ' 1187ת)

(שם) ויגיעכם בלא

לשבעה.....(גימ' 602ת)

(משלי ט) ושתו בין

מסכתי.....(גימ' 1314)

(ירמיה ל) ופקדתי על כל

לוחציו.....(גימ' 900)

(שמות לד) ויהי שם עם יהוה' ארבעים יום וארבעים

לילה.....(גימ' 1510ס"ת)

(דברים ט) ואשב בהר ארבעים יום וארבעים

לילה.....(גימ' 1299)

(שיר ח) אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה

שאהב.....(גימ' 2065)

(שם ג) מי זאת עולה מן המדבר כתימרות עשן מקוטרת

מור ולבונה מכל אבקת

רוכל.....(גימ' 4355)

(שמות יב) ולקחתם אגודת

אזוב.....(גימ' 1029)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 15054)

ויקרא רבה פרשה ל משנה ב ד"א ולקחתם לכם הה"ד (תהלים טז) תודיעני אורח חיים שובע שמחות אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא תודיעני באיזה פילון מפולש לחיי העולם הבא ר' יודן אמר אמר הקב"ה לדוד אם חיים אתה צריך יסורין אתה צריך כדכתיב (משלי ו) ודרך חיים תוכחת מוסר שובע שמחות שבענו בחמשה שמחות מקרא משנה תלמוד תוספתא ואגדות ד"א שובע שמחות את פניך אלו שבע כתות של צדיקים שעתידיים להקביל פני שכינה ופניהם דומות לחמה ולבנה לרקיע לכוכבים לברקים ולשושנים ולמנורה הטהורה שהיתה בבהמ"ק לחמה מנין שנאמר (שיר ו) ברה כחמה ללבנה מנין שנאמר יפה כלבנה לרקיע מנין שנאמר (דניאל יב) והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע לכוכבים מנין שנאמר (שם) ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד לברקים מנין שנאמר (נחום ב) מראהו כלפידיים כברקים ירוצצו לשושנה מנין שנאמר (תהלים פ) למנצח על שושנים למנורה הטהורה מנין שנאמר (זכריה ד) ויאמר אלי מה אתה רואה ואומר ראיתי והנה מנורת זהב כולה (תהלים טז) נעימות בימינך נצח וכי מי מודיענו איזו כת החביבה

והנעימה שבהן תרין אמורין חד אמר זו שבאה מכחה של תורה ומכחן של מצות ואחרנא אמר אלו סופרין ומשנין שמלמדין תינוקות באמתן שהן עתידין לעמוד בימינו של הקדוש ברוך הוא הה"ד נעימות בימינך נצח ד"א שובע שמחות אל תהי קורא כן אלא שבע שמחות אלו שבע מצות שבחג ואלו הן ד' מינין שבלולב וסוכה חגיגה ושמחה אם שמחה למה חגיגה ואם חגיגה למה שמחה א"ר אבין משל לשנים שנכנסו אצל הדיין ולית אנן ידעין מאן הוא נוצח אלא מאן דנסב באיין בידיה אנן ידעין דהוא נצוחייתא כך ישראל ואומות העולם באין ומקטרגים לפני הקב"ה בר"ה ולית אנן ידעין מאן נצח אלא במה שישראל יוצאין מלפני הקדוש ברוך הוא ולולביהן ואתרוגיהן בידן אנו יודעין דישראל אינון נצוחייתא לפיכך משה מזהיר לישראל ואומר להם ולקחתם לכם ביום הראשון:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא כג) ולקחתם לכם ביום הראשון, פרי עץ הדר כפת תמרים, וענף
עץ-עבת, וערבי-נחל; ושמחתם, לפני יהוה אלהיכם--שבעת ימים. וחגתם אתו
חג ליהוה, שבעת ימים בשנה: חקת עולם לדרתיכם, בחדש השביעי תחגו
אתו. בסכת תשבו.....(גימ' 12568)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש
(תהלים טז) תודיעני אורח חיים שובע שמחות.....
(גימ' 1970ת)

(משלי ו) ודרך חיים תוכחת
מוסר.....(גימ' 2455א)

(שיר ו) ברה כחמה
ללבנה.....(גימ' 397)

(דניאל יב) והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע לכוכבים.....
(גימ' 1521ר"ת)

(שם) ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם
ועד.....(גימ' 1025ס"ת)

(נחום ב) מראהו כלפידים כברקים
ירוצצו.....(גימ' 1220)

(תהלים פ) למנצח על
שושנים.....(גימ' 1024)

(זכריה ד) ויאמר אלי מה אתה רואה ואומר ראיתי והנה מנורת זהב כולה..
(גימ' 2672)

(תהלים טז) נעימות בימינך
נצח.....(גימ' 1284ס"ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו
במדרש.....(גימ' 12568)

ויקרא רבה פרשה ל משנה ג ד"א ולקחתם לכם ביום הראשון הה"ד (שם קב)
פנה אל תפלת הערער וגו' שנצחו ישראל בדין ונמחלו עונותיהם והן אומרין נצחו
ישראל שנאמר (שמואל א טו) וגם נצח ישראל לא ישקר ולא ינחם הוא שדוד אומר
לישראל אם קיימתם מצות לולב שנקרא נעים שנאמר נעימות בימינך נצח הרי אתה

מבושר שנצחת לאומות העולם שנאמר וגם נצח ישראל לפיכך משה מזהיר לישראל ואומר להם ולקחתם לכם אמר ר' אבין פנה אל תפלת הערער ואמר ר' אבין אין אנו יכולין לעמוד על אפו של דוד פעמים שקורא עצמו עני פעמים שקורא עצמו מלך הא כיצד בשעה שהיה צופה ומביט שצדיקים עתידין לעמוד ממנו כגון אסא יהושפט חזקיה ויאשיה היה קורא עצמו מלך שנאמר (תהלים עב) אלהים משפטיך למלך תן ובשעה שצופה רשעים יוצאים ממנו כגון אחז מנשה אמון היה קורא עצמו עני שנאמר (שם קב) תפלה לעני כי יעטוף ר' אלכסנדר פתר קריה בפועל הזה מה הפועל הזה יושב ומשמר לכשיפליג מלאכתו קימעא וילקישנה בסוף כד"א (בראשית ל) והיו העטופים ללבן מהו העטופים ר' יצחק ברבי חלקיה אמר לקישא ד"א פנה אל תפלת הערער היה לו לומר לא בזה תפלתו ואם לא בזה תפלתם היה לו לומר פנה אל תפלת הערערים אלא פנה אל תפלת הערער זה תפלתו של מנשה מלך יהודה שהיה ערער ממעשים טובים ולא בזה את תפלתם זו תפלתו ותפלת אבותיו דכתיב (ד"ה ב לג) ויתפלל אליו ויעתר לו מהו ויעתר לו א"ר אליעזר בר ר"ש בערבייא צווחין לחתירתא עתירתא וישיבהו ירושלים למלכותו במה השיבו ר' שמואל בר יונה אמר בשם ר' אחא ברוח השיבו כד"א משיב הרוח באותה שעה וידע מנשה כי ה' הוא האלהים באותה שעה אמר מנשה אית דין ואית דינא ר' יצחק פתר קרייא בדורות הללו שאין להם לא מלך ולא נביא לא כהן ולא אורים ותומים ואין להם אלא תפלה זו בלבד אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע אל תבזה את תפלתם (תהלים קב) תכתב זאת לדור אחרון מכאן שהקדוש ברוך הוא מקבל השבים ועם נברא יהלל יה שהקב"ה בורא אותן בריה חדשה ד"א תכתב זאת לדור אחרון זה דורו של חזקיהו שהיה נטוי למיתה ועם נברא יהלל יה שבראן הקדוש ברוך הוא בריה חדשה ד"א תכתב זאת לדור אחרון זה דורו של מרדכי שהיו נטויין למיתה ועם נברא יהלל יה שבראן בריה חדשה ד"א תכתב זאת לדור אחרון אלו דורות הללו שהם נטויין למיתה ועם נברא יהלל יה שהקב"ה עתיד לבראות אותן בריה חדשה ומה עלינו לעשות ליקח לולב ואתרוג ונקלס להקדוש ברוך הוא לפיכך משה מזהיר את ישראל ואומר ולקחתם לכם ביום הראשון:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

וחגתם אתו חג ליהוה, שבעת ימים בשנה: חקת עולם לדרתיכם, בחדש השביעי תחגו אתו. בסכת תשבּו, שבעת ימים; כל-האזרח, בישראל, ישבו,

בסכת.....(גימ' 8729)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(תהילים קב) פנה אל תפלת הערער.....(גימ' 1621)

(1621)

שמואל א טו) וגם נצח ישראל לא ישקר ולא ינחם.....(גימ' 1548 א)

(תהלים עב) אלהים משפטיך למלך תן.....(גימ' 1245 ס"ת)

(שם קב) תפלה לעני כי יעטוף.....(גימ' 880)

(בראשית ל) והיו העטופים ללבן.....(גימ' 375 אה)

(ד"ה ב לג) ויתפלל אליו ויעתר לו.....(גימ' 1325)

(תהלים קב) תכתב זאת לדור אחרון.....(גימ' 1735)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 8729)

ויקרא רבה פרשה ל משנה ד ד"א ולקחתם לכם ביום הראשון הה"ד (תהלים צז)
יעלוז שדי וכל אשר בו יעלוז שדי זה העולם שנאמר (בראשית ד) ויהי בהיותם בשדה
וכל אשר בו אלו הבריות כד"א (תהלים כד) לה' הארץ ומלואה (ד"ה א טז) אז ירננו
עצי היער אמר ר' אחא היער וכל עצי היער אלו אילנות שעושין פירות וכל עצי
היער אלו אילנות שאינן עושין פירות לפני מי לפני ה' למה כי בא בראש השנה ויום
הכפורים מה לעשות (תהלים צח) ישפוט תבל בצדק ועמים במישרים:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

**0 ויקרא כג) ולקחתם לכם ביום הראשון, פרי עץ הדר כפת תמרים, וענף
עץ-עבת, וערבי-נחל;**

ושמחתם,.....

.....(גימ' 5257)

כמנין הפסוקים שצוטטו במדרש

(תהלים צז) יעלוז שדי וכל אשר בו.....(גימ' 1007 ת)

(בראשית ד) ויהי בהיותם בשדה.....(גימ' 805)

(תהלים כד) ליהוה הארץ ומלואה.....(גימ' 440)

(ד"ה א טז) אז ירננו עצי היער.....(גימ' 779)

(779)

תהלים צח) ישפוט תבל בצדק ועמים במישרים.....(גימ' 2226ר"ת)

(2226ר"ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 5257)

ח ביום הראשון ביום ולא בלילה ביום ואפילו בשבת ביום הראשון אינו דוחה את השבת אלא יום הראשון בלבד פרי עץ הדר תני ר' חייא עץ שטעם עזו ופריו שוה זה אתרוג הדר בן עזאי אמר הדר באילנו משנה לשנה תרגום עקילס הגר הדר שהוא דר על המים כפות תמרים ר' טרפון אומר כפות אם היה פרוד יכפפנו וענף עץ עבות שענפיו חופין את עזו הוי אומר זה הדס וערבי נחל אין לי אלא של נחל של בקעה ושל הרים מניין ת"ל וערבי נחל אבא שאול אומר וערבי נחל שנים ערבה ללולב וערבה למקדש ר"ש אומר פרי עץ הדר אחד וכפות תמרים אחד וענף עץ עבות שלשה וערבי נחל שני דליות ואחת שאינה קטומה ר' טרפון אומר אפי' שלשתן קטומות:

ויקרא רבה פרשה ל משנה ט ד"א פרי עץ הדר זה הקב"ה שכתוב בו (תהלים קד) הוד והדר לבשת כפות תמרים זה הקדוש ברוך הוא שכתוב בו (שם צב) צדיק כתמר יפרח וענף עץ עבות זה הקב"ה דכתיב (זכריה א) והוא עומד בין ההדסים וערבי נחל זה הקדוש ב"ה דכתיב ביה (תהלים סח) סולו לרוכב בערבות ביה שמו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

ויקרא כג מ) ולקחתם לכם ביום הראשון,

פרי עץ הדר כפת תמרים, וענף עץ-עבת,

וערבי-נחל.....(גימ' 4357)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(תהלים קד) הוד והדר

לבשת.....(גימ' 962)

(שם צב) צדיק כתמר

יפרח.....(גימ' 1162)

.....(זכריה א) והוא עומד בין ההדסים

(גימ' 411ר"ת)

.....(תהלים סח) סולו לרוכב בערבות ביה שמו.....

(גימ' 1822 ס"ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 4357)

י ד"א פרי עץ הדר זה אברהם שהדרו הקדוש ברוך הוא בשיבה טובה שנאמר
(בראשית כד) ואברהם זקן בא בימים וכתוב (ויקרא יט) והדרת פני זקן כפות תמרים
זה יצחק שהיה כפות ועקוד על גבי המזבח וענף עץ עבות זה יעקב מה הדס זה
רחוש בעליון כך היה יעקב רחוש בבנים וערבי נחל זה יוסף מה ערבה זו כמושה לפני
ג' מינין הללו כך מת יוסף לפני אחיו ד"א פרי עץ הדר זו שרה שהידרה הקב"ה
בשיבה טובה שנא' (בראשית יח) ואברהם ושרה זקנים כפות תמרים זו רבקה מה
תמרה זו יש בה אוכל ויש בה עוקצין כך העמידה רבקה צדיק ורשע וענף עץ עבות
זו לאה מה הדס זה רחוש בעליון כך היתה לאה רחוש בבנים וערבי נחל זה רחל
מה ערבה זו כמושה לפני ג' המינין כך רחל מתה לפני אחותה:

יא ד"א פרי עץ הדר זו סנהדרי גדולה של ישראל שהידרם הקדוש ברוך הוא בשיבה
טובה שנאמר (ויקרא יט) מפני שיבה תקום כפות תמרים אלו תלמידי חכמים שכופין
את עצמן ללמוד תורה אלו מאלו וענף עץ עבות אלו שלשה שורות של תלמידים
שיושבין לפניהם וערבי נחל אלו שני סופרים של דיינין שעומדים לפניהם וכותבין דברי
המזכים ודברי המחייבין:

יב ד"א פרי עץ הדר אלו ישראל מה אתרוג זה יש בו טעם ויש בו ריח כך ישראל יש
בהם בני אדם שיש בהם תורה ויש בהם מעשים טובים כפות תמרים אלו ישראל מה
התמרה הזו יש בו טעם ואין בו ריח כך הם ישראל יש בהם שיש בהם תורה ואין בהם
מעשים טובים וענף עץ עבות אלו ישראל מה הדס יש בו ריח ואין בו טעם כך ישראל
יש בהם שיש בהם מעשים טובים ואין בהם תורה וערבי נחל אלו ישראל מה ערבה זו
אין בה טעם ואין בה ריח כך הם ישראל יש בהם בני אדם שאין בהם לא תורה ולא
מעשים טובים ומה הקב"ה עושה להם לאבדן אי אפשר אלא אמר הקדוש ברוך הוא
יוקשרו כולם אגודה אחת והן מכפרין אלו על אלו ואם עשיתם כך אותה שעה אני
מתעלה הה"ד (עמוס ט) הבונה בשמים מעלותיו ואימתי הוא מתעלה כשהן עשוין
אגודה אחת שנאמר (שם) ואגודתו על ארץ יסדה לפיכך משה מזהיר לישראל
ולקחתם לכם ביום הראשון:

יג ר' יהודה בשם ר' שמעון בן פזי פתח (משלי ד) שמע בני וקח אמרי הרבה קיחות צויתי אתכם בשביל לזכותכם אמרתי אליכם (במדבר יט) ויקחו אליך פרה אדומה תמימה שמא בשבילי אלא בשבילכם לטהר אתכם דכתיב (שם) והזה הטהור על הטמא אמרתי לכם (שמות כה) ויקחו לי תרומה בשביל שאדור ביניכם (שם) ועשו לי מקדש כביכול אמר הקב"ה קחו אותי ואדור ביניכם ויקחו תרומה אינו אומר אלא ויקחו לי אותי אתם לוקחים אמרתי לכם ויקחו אליך שמן זית זך וכי אורה שלכם אני צריך והא כתיב (דניאל ב) ונהורא עמיה שרא אלא בשביל לזכותכם ולכפר על נפשותיכם שמשולה כנר שנאמר (משלי כ) נר ה' נשמת אדם חופש כל חדרי בטן ועכשו שאמרתי לכם ולקחתם לכם ביום הראשון כדי לזכותכם כדי שאוריד לכם מטר לכך משה מזהיר לישראל ולקחתם לכם ביום הראשון:

יד רבי מני פתח (תהלים לה) כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך לא נאמר פסוק זה אלא בשביל לולב השדרה של לולב דומה לשדרה של אדם וההדס דומה לעין וערבה דומה לפה והאתרוג דומה ללב אמר דוד אין בכל האיברים גדול מאלו שהן שקולין כנגד כל הגוף הוי כל עצמותי תאמרנה:

טו ד"א ולקחתם לכם ביום הראשון אחר כל אותו החכמה שכתוב בשלמה (ד"ה ב א) החכמה והמדע נתון לך (מ"א ה) ותרב חכמת שלמה ויחכם מכל האדם ישב לו תמיה על ד' מינין הללו שנא' (משלי ל) שלשה המה נפלאו ממני ג' המה פסח מצה ומרור וארבעה לא ידעתיים אלו ד' מיני' שבלולב שבקש לעמוד עליהם פרי עץ הדר מי יאמר שהוא אתרוג כל האילנות עושין פירות הדר כפות תמרים התורה אמרה טול שתי כפות תמרים להלל בהן והוא אינו נוטל אלא לולב לבה של תמרה וענף עץ עבות מי יאמר שהוא הדס הרי הוא אומר במקום אחר (נחמיה ח) צאו ההר והביאו עלי זית וגו' וערבי נחל כל האילנות גדלין במים וארבעה לא ידעתיים חזר ומזכיר פעם אחרת שנא' (משלי ל) שלשה המה מטיבי וגו' אלו ד' מינין שכל אחד ואחד מישראל הולך ורץ ולוקח לו מהן להלל להקדוש ברוך הוא והם נראים קטנים בעיני אדם וגדולים המה לפני הקב"ה ומי פירש להם לישראל על הד' מינין האלו שהן אתרוג לולב הדס ערבה חכמים שנאמר (שם) והמה חכמים מחוכמים:

טז ר' ברכיה בשם ר' לוי אמר בזכות ולקחתם לכם ביום הראשון הרי אני נגלה לכם ראשון ופורע לכם מן הראשון זה עשו הרשע דכתיב ביה (בראשית כה) ויצא הראשון ובונה לכם ראשון זה בית המקדש דכתיב ביה (ירמיה יז) כסא כבוד מרום מראשון

מקום מקדשנו ומביא לכם ראשון זה מלך המשיח דכתיב ביה (ישעיה מא) ראשון לציון הנה הנם ולירושלים מבשר אתן.

ויקרא רבה פרשה לא משנה א צו את בני ישראל ויקחו אליך וגו' הה"ד (תהלים עא) וצדקתך אלהים עד מרום ר' אמי שאל את ר' שמואל בר נחמן אמר ליה בשביל ששמעתי עליך שאתה בעל אגדה מהו וצדקתך אלהים עד מרום אמר לו כשם שהתחתונים צריכים צדקה אלו מאלו כך העליונים צריכים צדקה אלו מאלו הה"ד (יחזקאל י) ויאמר אל האיש לבוש הבדים וכולה פתחא בריש פרשת אמור אל הכהנים אשר עשית גדולות אלו שני המאורות הגדולים שנא' (בראשית א) את שני המאורות הגדולים אלהים מי כמוך מי כמוך בעליונים ומי כמוך בתחתונים מי כמוך שאתה כובש על מדת הדין אתה מאיר לעליונים ולתחתונים אתה מאיר לכל באי עולם ואתה מתאוה לאורן של ישראל הה"ד צו את בני ישראל:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

ויקרא כה) צו את-בני ישראל, ויקחו אליך שמן זית זך כתית—למאור.....
(גימ' 3707אה)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(תהלים עא) וצדקתך אלהים עד מרום.....(גימ' 1187ר"תת)

(יחזקאל י) ויאמר אל האיש לבוש הבדים.....(גימ' 1003)

(בראשית א) את שני המאורות הגדולים.....(גימ' 1517)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 3707)

ויקרא רבה פרשה לא משנה ב ר' יצחק פתח (תהלים קיט) צרופה אמרתך מאד ועבדך אהבה כצורף הזה שמכניס הזהב לכור שנים או שלשה פעמים עד שמזקקו כך פרשה זו נאמרה ונשנית ונשתלשת והרי הדברים קל וחומר ומה אם פרשה קטנה שבתורה נאמרה ונשנית ונשתלשת שאר כל פרשיות של תורה על אחת כמה וכמה:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

זית זך כתית.....(גימ' 1274)

כמניין: צרופה אמרתך מאד ועבדך אהבה.....(גימ' 1274א)

ג צו את בני ישראל הה"ד (איוב יד) תקרא ואנכי אענך כד"א (ישעיה נח) אז תקרא
וה' יענה למען תכסוף למעשה ידיך תתחמד נפשך כד"א (בראשית לא) כי נכסוף
נכספתה אמר איוב לפני הקדוש ב"ה רבש"ע העליוני' והתחתונים ברשותך ואת
מעשה ידיך תכסוף אלא תשגיח במעשה ידיך הוי צו את בני ישראל:

ויקרא רבה פרשה לא משנה ד ד"א צו את בני ישראל בר קפרא פתח (תהלים יח)

כי אתה תאיר נרי אמר הקדוש ברוך הוא לאדם נרך בידי ונרי בידך נרך בידי שנא'
(משלי כ) נר ה' נשמת אדם נרי בידך להעלות נר תמיד אלא אמר הקב"ה אם
הארת נרי הריני מאיר נרך הוי צו את בני ישראל ד"א צו את בני ישראל הה"ד (שיר
ז) ראשך עליך ככרמל ודלת ראשך כארגמן אמר הקדוש ברוך הוא לישראל הרשים
שבכם חביבין עלי כאליהו שעלה לכרמל הה"ד (מ"א יח) ואליהו עלה אל ראש
הכרמל ויגהר ארצה וישם פניו בין ברכיו ולמה שם פניו בין ברכיו אמר לפני הקב"ה
רבש"ע אם אין לנו זכות הבט לברית מילה ודלת ראשך כארגמן אמר הקדוש ברוך
הוא הדלים שבכם חביבין עלי כדוד שנאמר (זכריה יב) והיה הנכשל בהם ביום ההוא
כדוד ויש אומרים כדניאל דכתיב ביה (דניאל ה) והלבישו לדניאל ארגונא מלך אסור
ברהטים שאסר הקב"ה עצמו בשבועה (עד) שהוא משרה שכינתו בתוך רהיטין של
יעקב אבינו בזכות מי ר' אבא בר כהנא אמר בזכותו של

אברהם אבינו דכתיב (בראשית יח) ואל הבקר רץ אברהם ר' לוי אמר בזכותו של
יעקב דכתיב ביה (שם ל) ויצג את המקלות אשר פצל ברהטים אמר ר' ברכיה מלך
אסור ברהטים זה משה דכתיב ביה (דברים לג) ויהי בישורון מלך אסור ברהטים שגזר
הקדוש ברוך הוא עליו שלא יכנס לארץ ישראל בשביל מי בשביל רהטים של מי
מריבה הה"ד (במדבר כ) המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל ר' יהודה משלו משל
למה"ד למלך שגזר ואמר כל מי שילקוט ויאכל מפירות שביעית יהו מחזירין אותו
בקמפון הלכה אשה אחת בת טובים ולקטה ואכלה מפירות שביעית התחילו מחזירין
אותה בקמפון והיתה צווחת ואומרת בבקשה ממך אדוני המלך תלה את הפגין הללו
בצוארי כדי שלא יהו הבריות אומרות דומה לנו שנמצא בה דבר של ערוה או דבר
של כשפים אלא מתוך שרואים את הפגין בצוארי הן יודעין שבשבילן אני מחזרת כך
אמר משה לפני הקב"ה רבון העולם כתוב בתורתך מפני מה איני נכנס לארץ שלא
יהו ישראל אומרים דומה לנו שזייף משה את התורה או אמר דבר שלא נצטוה אמר
לו הקדוש ברוך הוא חייך שאני כותב שלא היתה אלא על המים הה"ד (שם כז)
כאשר מריתם פי במדבר צין ר' שמעון משלו משל למה"ד למלך שמהלך בדרך ובנו
עמו על קרוכין כיון שהגיעו למקום צר נהפכה קרוכין על בנו נסמית עינו נקטע ידו

נשברה רגלו כיון שהיה המלך מגיע לאותו מקום היה מזכיר ואומר אוי לי כאן ניזוק
ברי כאן נסמית עינו כאן נקטעת ידו כאן נשברה רגלו כך הקב"ה מזכיר בתורתו
שלשה פעמים מי מריבה כלומר כאן הרגתי את משה כאן הרגתי את אהרן כאן
הרגתי את מרים הה"ד (תהלים קמא) נשמטו בידי סלע שופטיהם ושמעו אמרי כי
נעמו רב נחמן אמר מלך זה משה דכתיב ויהי בישורון מלך אמר הקדוש ברוך הוא
למשה אני מנתיך מלך על ישראל דרכו של מלך להיות גוזר ואחרים מקיימין כך
תהא גוזר וישראל מקיימין הה"ד צו את בני ישראל:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

**(ויקרא כד) וידבר יהוה, אל-משה לאמר. צו את-בני ישראל, ויקחו אליך שמן
זית זך כתית--למאור: להעלת נר, תמיד. מחוץ לפרכת העדת באהל מועד,
יערך אתו אהרן מערב עד-בקר לפני יהוה--תמיד: חקת עולם, לדרתיכם. על
המנרה הטהרה, יערך את-הנרות, לפני יהוה, תמיד. ולקחת סלת--ואפית
אתה, שתיים עשרה חלות; שני, עשרנים, יהיה, החלה האחת. (גימ' 18400)
מניין הפסוקים שצוטטו במדרש**

(תהלים יח) כי אתה תאיר נרי.....(גימ' 1323 את)

(משלי כ) נר יהוה נשמת אדם.....(גימ' 1123 א)

(שיר ז) ראשך עליך ככרמל ודלת ראשך כארגמן.....(גימ' 2263 א)

(מ"א יח) ואליהו עלה אל ראש הכרמל ויגהר ארצה וישם פניו בין ברכיו.

(זכריה יב) והיה הנכשל בהם ביום ההוא כדוד. (דניאל ה) והלבישו לדניאל

ארגונא מלך אסור ברהטים. (בראשית יח) ואל הבקר רץ אברהם. (שם ל)

ויצג את המקלות אשר פצל ברהטים. (דברים לג) ויהי בישורון מלך אסור

ברהטים. (במדבר כ) המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל. (שם כז) כאשר

מריתם פי במדבר צין. (תהלים קמא) נשמטו בידי סלע שופטיהם ושמעו

אמרי כי נעמו (גימ' 13691)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש.....(גימ' 18400)

**ויקרא רבה פרשה לא משנה ה ר' יהושע דסכנין בשם ר' אחא אמר (משלי כא)
עיר גבורים עלה חכם גברים כתיב שכלם גברים ואין בהם נקבה עלה חכם זה משה
שנאמר (שמות יט) ומשה עלה אל האלהים (משלי כא) ויורד עוז מבטחה ר' יהודה
ור' נחמיה ורבנן רבי יהודה אומר עוז זו תורה מבטחה שבטחונן של מלאכים שהיו
סבורין שלהם נתנה התורה עד שאמר להם הקב"ה ולא תמצא בארץ החיים ור'
נחמיה אומר עוז זו תורה מבטחה שבטחונה בה ומתן שכרה בצדה ורבנן אמרו עוז זו**

תורה מבטחה שכל מי שיגע בה בטוח שגוזר ואחרים מקיימין כך אמר הקדוש ברוך
הוא למשה הרבה יגעת בתורה אלא תהא גוזר וישראל מקיימין הה"ד צו את בני
ישראל:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

**(ויקרא כד) צו את-בני ישראל, ויקחו אליך שמן.....
(גימ' 1681)**

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(משלי כא): עיר גְבָרִים עלה חכם.....(גימ' 730 את)

(שמות יט): ומשה עלה אל האלהים.....(גימ' 578)

(משלי כא): ויורד עוז מבטחה.....(גימ' 373)

**ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש.....
(גימ' 1681)**

ויקרא רבה פרשה לא משנה ו ד"א צו את בני ישראל רבי ורבנן רבי אומר כתוב
אחד אומר (איוב כה) היש מספר לגדודיו וכתוב אחד אומר (דניאל ז) אלף אלפים
ישמשוניה וכתוב אחד אומר (תהלים סח) רכב אלהים רבותים אלפי שנאן אדני במ
סיני בקדש אלא הרי זה מספר גדוד אחד אבל לגדודיו אין מספר ורבנן אמרי כתוב
אחד אומר היש מספר לגדודיו וכתוב אחד אומר אלף אלפין ישמשוניה אלא עד
שלא חרב בית המקדש היה קלוסו של הקב"ה עולה משלם כיון שחרב בית המקדש
כביכול מיעט הקדוש ברוך הוא פמליא שלו ואמר הקב"ה אינו בדין שיהא קלוסי
עולה כמו שהיה עולה (איוב כח) ועל מי לא יקום אורהו מי בא מכל באי עולם
ואומר לא האיר לי חמה ביום ולא האיר לי לבנה בלילה אתה מאיר לעליונים
ולתחתונים ולכל באי עולם ואתה מתאוה לאורן של ישראל הה"ד צו את בני ישראל:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

**(ויקרא כד) צו את-בני ישראל, ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור
להעלת נר,**

תמיד.....(גימ' 4472ה)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(איוב כה) היש מספר לגדודיו.....(גימ' 775 את)

(דניאל ז) אלף אלפים ישמשוניה.....(גימ' 996 ת)

(תהלים סח) רכב אלהים רבותים אלפי שנאן אדני במ סיני בקדש... (גימ' 2140)

(2140ת)

..... (איוב כח) ועל מי לא יקום אורה.

(גימ' 561)

..... ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(גימ' 4472)

ויקרא רבה פרשה לא משנה ז א"ר חנינא חלונות היו לבית המקדש ומהם היתה אורה יוצא לעולם שנאמר (מלכים א ז) ויעש לבית חלוני שקופים אטומים שקופות אטומות היו מקטינות מבפנים ומרחיבות מבחוץ כדי להוציא אורה לעולם א"ר לוי משל למלך שבנה לו טרקלין ועשה חלונותיו מקטינות מבחוץ ומרחיבות מבפנים כדי להכניס אורה לתוכה אבל חלונות של בית המקדש לא היו כן אלא מקטינות מבפנים ומרחיבות מבחוץ כדי להוציא אורה גדולה ר' שמעון בן יהוצדק שאל לר' שמואל בר נחמן בשביל ששמעתי עליך שאתה בעל אגדה מהיכן אורה יצא לעולם אמר לו נתעטף הקדוש ברוך הוא כשלמה והבהיק כל העולם כולו מזיו הדרו אמר לו בלחישה אמר לו מקרא מלא הוא שנאמר (תהלים קד) עוטה אור כשלמה נוטה שמים כיריעה ואת אומר לי בלחישה אמר כשם שאמרוה בלחישה כך אמרתי לך בלחישה א"ר ברכיה אלולי שדרשה ר' יצחק ברבים לא היה אפשר לאומרה וקמי מן כן מה הוון אומרין א"ר ברכיה בשם ר' יצחק ממקום בית המקדש משם אורה יוצאת לעולם הה"ד (יחזקאל מג) והנה כבוד אלהי ישראל בא מדרך הקדים וקולו כקול מים רבים והארץ האירה מכבודו ואין כבודו אלא בית המקדש כמה דאת אמר (ירמיה יז) כסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא כד) צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלת

נר

תמיד מחוץ

..... לפרכת.

(גימ' 5404 אה)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(מלכים א ז) ויעש לבית חלוני שקופים אטומים..... (גימ' 1579ת)

(תהלים קד) עוטה אור כשלמה נוטה שמים כיריעה..... (גימ' 1467)

(יחזקאל מג) והנה כבוד אלהי ישראל בא מדרך הקדים

וקולו כקול מים רבים והארץ האירה מכבודו..... (גימ' 2358)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 5404)

ויקרא רבה פרשה לא משנה ח ר' אבינא אמר תרתי ור' ברכיה אמר תרתי ורבני תרתי ר' אבינא אמר הגלגל הזה של חמה אחד ממשמשי הוא ובשעה שיוצאה לעולם אין כל בריה יכולה ליזון עיניו ממנה הה"ד (דניאל ז) נהר דינור נגד ונפק מקדמוהי ולאורך אני צריך א"ר אחא (ישעיה מב) ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר לא (בראתי) [צויתי] אלא לזכותך ר' אבינא אמר אוחרי הברק הזה אחד מתולדות האש של מעלן הוא והוא מסוף העולם ועד סופו מבהיק אורו ולאורך אני צריך אמר ר' אחא ה' חפץ למען צדקו היך דקדמוי ר' ברכיה אמר הגלגל הזה של עין אין אדם רואה מתוך הלבן שיש בו אלא מתוך השחור אמר הקב"ה מה מתוך חשיכה בראתי לך אורה ולאורך אני צריך א"ר אחא ה' חפץ למען צדקו ר' ברכיה אמר אוחרי (בראשית א) והארץ היתה תוהו ובוהו מה כתיב בתריה ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור אמר הקדוש ברוך הוא מה מתוך חשיכה בראתי לך אורה ולאורך אני צריך אמר ר' אחא וכו' ורבנן אמרי תרתי אמר הקב"ה לולד כל אותן תשעה חדשים שהיית במעי אמך אני הייתי מאיר לך ולאורך אני צריך ורבנן אמרי אוחרי (דניאל ב) הוא גלי עמיקתא ומסתרתא ידע מה בחשוכא ונהורא עמיה שרא אמר הקדוש ברוך הוא נהורא שרא גבי ולאורך אני צריך:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא כד) צו את-בני ישראל, ויקחו אליך שמן זית זך כתית--למאור: להעלת נר, תמיד. מחוץ לפרכת העדת באהל מועד, יערך אתו אהרן מערב עד-בקר לפני יהוה.....(גימ' 7829)

כמנין הפסוקים שצוטטו במדרש

(דניאל ז) נהר דינור נגד ונפק מקדמוהי.....(גימ')

1173ר"ת)

(ישעיה מב) יהוה חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר.....(גימ')

1493

(בראשית א) והארץ היתה תוהו ובוהו.....(גימ')

1164

(בראשית א) ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור.....(גימ')

813

(דניאל ב) הוא גלי עמיקתא ומסתרתא ידע מה בחשוכא

ונהורא עמיה שרא.....(גימ' 3186א)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 7829)

ויקרא רבה פרשה לא משנה ט אמר רב בשעה שגלגל חמה ולבנה נכנסין ליטול רשות מלפני הקב"ה עיניהם כהות מזיו השכינה ומבקשין לצאת להאיר לעולם ואינן רואין כלום ומה הקדוש ברוך הוא עושה להם מורה לפניהם חצים ומהלכים לאורם הה"ד (חבקוק ג) שמש ירח עמד זבולה לאור חציך יהלכו לנוגה ברק חניתך וכתוב (יואל ב) שמש וירח קדרו וכוכבים אספו נגהם ר' הושעיא בריה דר' שמלאי דקסרין בשם ר' יצחק בר זעירא לעולם אין גלגל חמה שוקע עד שהוא נעשה כמין חרדל של דם מאי טעמא (תהלים יט) והוא כחתן יוצא מחופתו ישיש כגבור לרוץ אורח ואין אורח אלא של נשים כד"א (בראשית יח) חדל להיות לשרה אורח כנשים א"ר לוי בכל יום ויום הקב"ה יושב בדין על גלגל חמה ולבנה שאין מבקשים לצאת להאיר לעולם מה הם אומרים הבריות מקטרגין לנו הבריות משתחווים לנו אמר ר' יוסטא בר שונם מה הקדוש ברוך הוא עושה להם יושב עליהן בדין ויוצאין ומאירין לעולם בעל כרחן הה"ד (צפניה ג) בבקר בבקר משפטו יתן לאור לא נעדר מהו לא נעדר לא פסק (שם) ולא יודע עול בשת לא בהתין אלא סגדין להון חמין להון לקיין לא בהתין הה"ד (ויקרא כד) ויקחו אליך שמן זית:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא כד) ויקחו אליך שמן זית זך כתית--למאור: להעלת נר, תמיד. מחוץ
לפרכת העדת באהל מועד, יערך אתו אהרן מערב עד-בקר לפני יהוה--תמיד:
חקת עולם, לדרתיכם. על המנרה הטהרה, יערך את-הנרות, לפני יהוה,
תמיד.....(גימ' 11177)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(חבקוק ג) שמש ירח עמד זבולה לאור חציך יהלכו לנוגה ברק חניתך..(גימ' 2382א)

(יואל ב) שמש וירח קדרו וכוכבים אספו נגהם.....(גימ' 1523)

(תהלים יט) והוא כחתן יוצא מחופתו ישיש כגבור לרוץ אורח.....(גימ' 2570א)

(בראשית יח) חדל להיות לשרה אורח כנשים.....(גימ' 1668ת)

.....(צפניה ג) בבקר בבקר משפטו יתן לאור לא נעדר.....

(גימ' 2095)

.....(שם) ולא יודע עול בשת.....

(גימ' 939ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 11177)

ויקרא רבה פרשה לא משנה י תני ר' חייא שמן זית ולא שמן שומשמין ולא שמן
אגוזים ולא שמן צנונות ולא שמן שקדים אלא שמן זית דמזיתך א"ר אבין משל למלך
שמרדו בו לגיוניו ולגיון אחד משלו לא מרד בו אמר המלך אותו לגיון שלא מרד בי
ממנו יעשו דוכסין ואיפרכין ואיסטרליטין כך אמר הקב"ה הזית הזה הביא אורה
לעולם בימי נח ה"ד (בראשית ח) ותבא אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית טרף
בפיה מהו טרף קטיל כד"א (שם לז) טרוף טורף יוסף אמר ר' ברכיה אלו לא
קטלתיה אילן רב הוה מתעבדא ומהיכן הביאתו ר' אבא בר כהנא אמר מהר
המשחה הביאתו ר' לוי אמר משבשושי ארץ ישראל הביאתו הדא דאינון אמרי ארעא
דישראל לא לקת במוי דמבולא הוא שהקדוש ברוך הוא אומר לה על ידי יחזקאל
(יחזקאל כב) בן אדם אמור לה את ארץ לא מטוהרה היא אר"י אפילו אסטרובלין
של רחים נמחו במים ר' ברכיה אמר שערי ג"ע נפתחו לה ומשם הביאתו א"ל ר'
איבו אלו מגן עדן הביאתו לא היה לה דבר מעולה יותר להביא כגון קנמון ובלסמון
אלא רמז רמזה לו ואמרה לו מרי נח מר מזה מתחת ידו של הקב"ה ולא מתוק
מתחת ידך:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא כד) צו את-בני ישראל, ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור:

להעלת נר,

.....תמיד

(גימ' 4471)

(בראשית ח) ותבא אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית טרף בפיה.(גימ'

2314א)

(שם לז) טרוף טורף יוסף.....(גימ'

747ה)

(יחזקאל כב) בן אדם אמור לה את ארץ לא מטוהרה היא.....(גימ'

1410א)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 4471)

ויקרא רבה פרשה לא משנה יא מחוץ לפרוכת העדות א"ר אלעזר בן שמוע בזכות יערך תנצלו מן (ישעיה ל) כי ערוך מאתמול אמר ר' חנין בזכות להעלות נר תמיד אתם זוכים להקביל פני נרו של מלך המשיח מה טעם (תהלים קלב) שם אצמיח קרן לדוד וגו' ואומר (שם קכב) שמחתי באומרים לי בית ה' נלך. מדרש רבה ויקרא

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא כד) ויקחו אליך שמן זית זך כתית--למאור: להעלת נר,

תמיד.....(גימ' 3371)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(ישעיה ל) כי ערוך מאתמול.....(גימ' 843)

(תהלים קלב) שם אצמיח קרן לדוד.....(גימ' 887ת)

(שם קכב) שמחתי באומרים לי בית יהוה נלך.....(גימ' 1641ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 3371)

ויקרא רבה פרשה לב משנה א ויצא בן אשה ישראלית ר' יהודה ור' נחמיה ר"י אומר הה"ד (שם יב) סביב רשעים יתהלכון סביב לרשעים הצדיקים מהלכין כיצד בשעה שהצדיקים יוצאין מתוך גן עדן ורואין את הרשעים נדונין בגיהנם נפשם שמחה עליהם הה"ד (ישעיה סו) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי באותה שעה הן נותנין שבח והודאה להקדוש ברוך הוא על היסורין שהביא עליהם בעולם הזה הה"ד (שם יב) ואמרת ביום ההוא אודך ה' כי אנפת בי ישוב אפך באומות העולם ותנחמני מהם אימתי כרום זלות לכשירומם הקב"ה כרם בזוי בעולמו אין כרמו של הקדוש ברוך הוא אלא ישראל שנאמר (שם ה) כי כרם ה' צבאות בית ישראל ואיש יהודה נטע שעשועיו אמר לו ר' נחמיה עד מתי אתה עוקף עלינו את המקרא אלא סביב לצדיקים הרשעים מהלכים דכתיב סביב רשעים יתהלכון הא כיצד בשעה שהרשעים עולין מתוך גיהנם ורואין את הצדיקים יושבים בשלוח בתוך גן עדן נפשם מתמענת עליהם הה"ד (תהלים קיב) רשע יראה וכעס אימתי כרום זלות לכשירומם הקב"ה מצות בזויות בעולם מה לך יוצא ליסקל על שמלתי את בני מה לך יוצא לישרף על ששמרתי את השבת מה לך יוצא ליהרג על שאכלתי מצה מה לך לוקה בפרגול על שעשיתי סוכה על שנטלתי לולב על שהנחתי תפילין על שהטלתי תכלת על שעשיתי רצון אבא שבשמים הה"ד (זכריה יג) ואמר אליו מה המכות האלה מכות האלה גרמו

לי להאהב לאבי שבשמים ד"א אימתי כרום זולת לכשיפרסם הקדוש ברוך הוא כרמן של ממזרים וכבר פרסמן ע"י משה שנאמר הוצא את המקלל:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא כד) ויצא, בן-אשה ישראלית, והוא בן-איש מצרי, בתוך בני ישראל וינצו, במחנה, בן הישראלית, ואיש הישראלי. ויקב בן-האשה הישראלית את-השם, ויקלל, ויביאו אתו, אל-משה;הוצא את-המקלל, אל-מחוץ למחנה.....(גימ' 9509)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(תהילים יב) סביב רשעים יתהלכון.....(גימ' 1218ת)

(ישעיה סו) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי.....(גימ' 1585את)

(שם יב) ואמרת ביום ההוא אודך יהוה כי אנפת בי.....(גימ' 1389את)

(שם ה) כי כרם יהוה צבאות בית ישראל ואיש יהודה נטע שעשועיו..(גימ' 3524ר"ת)

.....(תהלים קיב) רשע יראה וכעס.....(גימ' 942)

(זכריה יג) ואמר אליו מה המכות האלה.....(גימ' 851)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 9509)

ויקרא רבה פרשה לב משנה ב (קהלת י) גם במדעך מלך אל תקלל אמר ר' אבין לא במדע שנתתי לך יתיר מן הבהמה וחיה ועוף תהא מחרף ומגדף לפני בראתי לך שני עינים ולה ב' עינים לך ב' אזנים ולה ב' אזנים דמיתוך להם שנאמר (תהלים מט) נמשל כבהמות נדמו ואין נדמה אלא שתיקה שתקתי מפני כבודך כמה טובות עשיתי עמך ואין אתה מבין שנאמר (שם) ואדם ביקר (ולא) [בל] יבין ד"א גם במדעך מלך שלפניך אל תקלל ובחדרי משכבך עשיר שלפניך אל תקלל כי עוף השמים יוליק את הקול אמר ר' ירמיה בן אלעזר זה העורב וחכמת טייארין ובעל כנפים יגיד דבר ר' לוי אמר אזנים לדרך ואזנים לכותל ד"א גם במדעך מלך שבדורך אל תקלל ובחדרי משכבך עשיר שבדורך אל תקלל כי עוף השמים יוליק את הקול א"ר יהודה בר סימון אמר הקב"ה לדוד כך היית צריך לומר (שם ו) יבושו ויבהלו מאד כל אויבי מי היה

אויבך לא שאול לא כך כתיב (שם יח) ביום הציל ה' אותו מכף כל אויביו ומיד שאול באותה שעה אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא רבש"ע אל תעלה אותו עלי זדונות אלא שגגות הה"ד (שם ז) שגיון לדוד ד"א גם במדעך מלך אל תקלל מלכו של עולם אל תקלל ובחדרי משכבך אל תקלל עשיר עשירו של עולם כי עוף השמים יוליך את הקול א"ר לוי יש קול יוצא לטובה ויש קול לרעה לטובה (דברים ה) וישמע ה' את קול דבריכם בדברכם אלי מהו היטיבו אשר דברו ר' חייא בר אדא ובר קפרא חד אמר הטבה כהטבת נרות וחד אמר הטבה כהטבת הקטורת יש קול לרעה (שם א) וישמע ה' את קול דבריכם ויקצוף וישבע לאמר א"ר תחליפא אמר הקב"ה להם הוא קצפון ולי מה אני קצפון אשר נשבעתי באפי נשבעתי באפי וחוזר אני בי אם יבואו אל מנוחתי למנוחה זו אינן באים אבל באים הם למנוחה אחרת ר' לוי בשם בר קפרא אמר משל למלך שכעס על בנו וגזר עליו שלא יכנס עמו לפלטין מה עשה המלך עמד סתריה ובנייה והכניס את בנו עמו לפלטין נמצא מקיים שבועתו ומכניס את בנו כך אמר הקדוש ברוך הוא אשר נשבעתי באפי אם יבואו אל מנוחתי למנוחה זו אין באין אבל באין למנוחה אחרת ובעל כנפים יגיד דבר א"ר אבין בשעה שהאדם הזה ישן הגוף אומר לנשמה והנשמה לנפש והנפש למלאך והמלאך לכרוב והכרוב לבעל כנפים ובעל כנפים יגיד דבר לפני מי לפני מי שאמר והיה העולם ד"א גם במדעך מלך אל תקלל זה משה דכתיב (שם לג) ויהי בישרון מלך ובחדרי משכבך אל תקלל עשיר זה משה ומהיכן העשיר משה א"ר חנין מחצב של סנפירינן ברא לו הקב"ה בתוך אהלו ומשם העשיר הה"ד פסל לך הפסולת שלך באותה שעה אמר משה (משלי י) ברכת ה' היא תעשיר כי עוף השמים שטס כעוף ועלה לשמים ובעל כנפים יגיד דבר שהוגד למשה מסיני הוצא את המקלל:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא כד) ויצא, בן-אשה ישראלית, והוא בן-איש מצרי, בתוך בני ישראל וינצו, במחנה, בן הישראלית, ואיש הישראלי. ויקב בן-האשה הישראלית את-השם, ויקלל, ויביאו אתו, אל-משה;הוצא את-המקלל, אל-מחוץ למחנה.....(גימ' 9509)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

- (קהלת י) גם במדעך מלך אל תקלל.....(גימ' 860)**
- (תהלים מט) נמשל כבהמות נדמו.....(גימ' 993)**
- (שם) ואדם ביקר ולא יבין.....(גימ' 472)**
- (שם ו) יבושו ויבהלו מאד כל אויבי.....(גימ' 507)**
- (שם יח) ביום הציל יהוה אותו מכף כל אויביו ומיד שאול....(גימ' 1289א)**
- (שם ז) שגיון לדוד.....(גימ' 415ת)**

(דברים ה) וישמע יהוה את קול דבריכם בדברכם.....(גימ' 2118

ס"ת)

(שם לג) ויהי בישורון.....(גימ' 605)

(משלי י) ברכת יהוה היא תעשיר.....(גימ' 2250

ס"ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 9509)

ויקרא רבה פרשה לב משנה ג ויצא בן אשה ישראלית מהיכן יצא ר' לוי אמר יצא מעולמו כמד"א (ש"א י"ז) ויצא איש הבינים ר' ברכיה אמר מפרשה של מעלן יצא אמר כתיב ולקחת סלת ואפית אותה דרכו של מלך להיות אוכל פת חמה שמא צוננת כההיא דתנינן תמן לחם הפנים אין נאכל פחות מתשעה ולא יתר על י"א כיצד נאפה בערב שבת ונאכל בשבת לתשעה חל להיות יו"ט בערב שבת נאכל לעשרה שני ימים טובים של ר"ה נאכל לוי"א כדאיתא בתנחומא תני ר' חייא מפרשת יוחסין יצא שבא ליטע אהלו במחנה דן אמרו לו מה לך ליטע אהלך במחנה דן אמר להם מבנות דן אני אמרו לו כתיב (במדבר ב) איש על דגלו באותות לבית אבותם ולא לבית אמותם נכנס לבית דינו של משה ויצא מחוייב עמד וגדף:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

ויצא, בן-אשה ישראלית, והוא בן-איש מצרי, בתוך בני ישראל

וינצו.....(גימ' 3336ר"פ)

כמניין (במדבר ב) איש על דגלו באותות לבית

אבותם.....(גימ' 3336ס"ת)

ד והוא בן איש מצרי רבנן ור' לוי רבנן אמרי אעפ"י שלא היו ממזרין באותה שעה הוא היה ממזר ר' לוי אמר ממזר ברור היה כיצד נוגשין היו מצרים ושוטרים היו ישראל נוגש היה ממונה על י' שוטרים ושוטר היה ממונה על י' בני אדם נמצא נוגש ממונה על ק' בני אדם חד זמן קדם נוגש גבי שוטר א"ל זיל כנוש לי חבורתך כיון שנכנס שחקה לו אשתו אמר דהדין גברא היא יצא והטמין עצמו לאחורי הסולם כיון שיצא בעלה נכנס וקלקל עמה הפך לאחוריו וחמתיה נפק מן גו ביתא כיון דידע דחמתיה נפק לגביה והוי מחי ליה כל ההוא יומא וא"ל לעי טבאית לעי טבאית מתכוין בעי למקטלי' באותה שעה הציץ רוח הקדש במשה הה"ד (שמות ב) ויפן כה וכה מהו כה וכה אלא ראה מה עשה לו בבית ובשדה אמר לו לא דיו שקלקל עם אשתו אלא שהוא מבקש להרגו מיד וירא כי אין איש ר' יהודה ור' נחמיה ורבנן ר'

יהודה אומר ראה שאין מי יעמוד ויקנא לשמו של הקדוש ברוך הוא ויהרגהו ר' נחמיה אומר ראה שאין מי יעמוד ויזכיר עליו את השם ויהרגהו ורבנן אמרין ראה שאין תוחלת עתידה לעמוד ממנו ולא מבניו ולא מבני בניו עד סוף כל הדורות מיד ויך את המצרי ר' יצחק אמר באגרוף הרגו כד"א (ישעיה נח) ולהכות באגרוף רשע ר' לוי אמר במסטירין של ישראל הרגו כד"א (הושע ב) והיה מספר בני ישראל כחול הים:

ה ד"א ויצא בן אשה ישראלית הה"ד (שיר ד) גן נעול אחותי כלה גל נעול מעין חתום א"ר פנחס גל נעול אלו הבתולות גן נעול אלו הבעולות מעין חתום אלו הזכרים תני בשם ר' נתן גן נעול גל נעול אלו ב' בעילות כדרכה ושלא כדרכה ד"א א"ר פנחס בשם ר' חייא בר אבא גן נעולע"ישגדרו ישראל במצרים עצמן מן הערוה נגאלו ממצרים מתוך כך שלחך שלוחיך כד"א (שמות יג) ויהי בשלח פרעה ר' הונא בשם ר' חייא בר אבא אמר שרה אמנו ירדה למצרים וגדרה עצמה מן הערוה ונגדרו כל הנשים בזכותה יוסף ירד למצרים וגדר עצמו מן הערוה ונגדרו ישראל בזכותו א"ר חייא בר אבא כדאי היה גדור ערוה בעצמו שנגאלו ישראל על ידו רב הונא אמר בשם בר קפרא בשביל ד' דברים נגאלו ישראל ממצרים שלא שנו את שמם ואת לשונם ולא אמרו לשון הרע ולא נמצא ביניהן אחד מהן פרוץ בערוה לא שנו את שמן ראובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין לא היו קורין ליהודה רופא ולא לראובן לוליאני ולא ליוסף לסטיס ולא לבנימין אלכסנדרי לא שנו את לשונם להלן כתיב (בראשית יד) ויבא הפליט ויגד לאברם העברי וכאן (שמות ג) ויאמרו אלהי העברים נקרא עלינו וכתיב (בראשית מה) כי פי המדבר אליכם בלשון הקודש ולא אמרו לשון הרע שנאמר (שמות יא) דבר נא באזני העם אתה מוצא שהיה הדבר מופקד אצלן כל י"ב חדש ולא הלשין אחד על חבירו ולא נמצא אחד מהם פרוץ בערוה תדע לך שהיה כן אחת היתה ופרסמה הכתוב שנא' (ויקרא כד) ושם אמו שלומית בת דברי למטה דן שלומית דאמר ר' לוי דהות פטטא בשלמא שלם לך שלם לכן בת דברי אמר ר' יצחק שהביאה דבר על בנה למטה דן גנאי לאמו גנאי לו גנאי למשפחתו גנאי לשבטו שיצא ממנו:

ו אמר רב לעולם אין ממזר חי יותר על ל' יום אמר ר' חונאי אחת לע' שנה הקב"ה מביא דבר גדול לעולם ומכלה הממזרים ונוטל כשרים עמהם מאי טעמא (ישעיה לא) וגם הוא חכם ויבא רע ולא היה צריך קרא לומר אלא ויבא טוב אלא ללמדך שאפילו רעה שהקדוש ברוך הוא מביא לעולם בחכמה הוא מביאה (שם) ואת דבריו לא הסיר את דברו לא הסיר כל כך למה וקם על בית מרעים ואתיא כההיא דאמר

ריש לקיש (ויקרא ו) במקום אשר תשחט את העולה תשחט החטאת כל כך למה כדי שלא יתפרסמו החטאים אמר ריש לקיש מדכרין ומניחין מדכרין ומשחקין מדכרין ומניחין בצלאל בן אורי בן חור מדכרין ומשחקין עכן בן כרמי בן זרחי מדכרין ומניחין פקוד את בני לוי מדכרין ומשחקין (דברים כה) זכור את אשר עשה לך עמלק מדכרין ומניחין איש יהודי היה מדכרין ומשחקין איש צר ואויב מדכרין ומניחין כי מרדכי היהודי מדכרין ומשחקין כי המן בן המדתא מדכרין ומניחין ודוד בן איש אפרתי מדכרין ומשחקין וירבעם בן נבט אפרתי מדכרין ומניחין (שמואל א א) ויהי איש אחד מן הרמתים מדכרין ומשחקין (שופטים יז) ויהי איש אחד מהר אפרים ושמו מיכיהו מדכרין ומניחין ואתו אהליאב וגו' מדכרין ומשחקין ושם אמו שלומית בת דברי למטה דן:

ז ר' זירא כד סלק להכא שמע קלהון קריין ממזירא וממזירתא אמר הא אזיל הוא דאמר רב הונא אין הממזר חי יותר על ל' יום א"ל רב יעקב ב"ר אחא כההיא דאמר רבא ורב הונא בשם רב אין הממזר חי יותר מל' יום אימתי בזמן שאינו מפורסם אבל אם נתפרסם חי הוא ביומוי דר' ברכיה סליק להכא חד בבלאי והוה ר' ברכיה ידע ביה דהוא ממזר אזל גביה א"ל זכי עמי א"ל ר' ברכיה זיל לך ולמחר אתי ואנן עבדין לך פסיקא בצבורא למחר אזל גביה אשכחיה בבי כנישתא יתיב דריש אמתן לוי' עד דחסל כיון דחסל מן דרש אזל לגביה אמר לון ר' ברכיה אחינן זכוון בהדין גברא והוא ממזר עבדון ליה פסיקא כיון דנפקו להון מן תמן א"ל ר' חיי שעה אתית בעי גבך ופסקת חיייה דההוא גברא א"ל חייך חייך יהבית לך דאמר רבא ורב הונא בשם רב אין הממזר חי יותר משלשים יום אימתי בזמן שאינו מפורסם אבל אם נתפרסם חי הוא:

ח ד"א ויצא בן אשה ישראלית הה"ד (קהלת ד) ושבתני אני ואראה את כל העשוקים דניאל חייטא פתר קרייה בממזרים והנה דמעתי העשוקים אבותם של אלו עוברי עבירות ואילין עלוביא מה איכפת להון כך אביו של זה בא על הערוה זה מה חטא ומה איכפ' לו ואין להם מנחם אלא מיד עושקיהם כח מיד סנהדרי גדולה של ישראל שבאה עליהם מכחה של תורה ומרחקתן על שום לא יבא ממזר בקהל ה' ואין להם מנחם אמר הקב"ה עלי לנחמן לפי שבעוה"ז יש בהן פסולת אבל לע"ל אמר זכריה אנא חמיתיה אלו כורסוון כולו דהב נקי הה"ד (זכריה ד) ראיתי והנה מנורת זהב כולה וגולה על ראשה תרין אמוראין ח"א גולה וח"א גואלה מאן דאמר גולה שגולה לבבל וגלת שכינה עמהן כדאמר למענכם שולחתי בבלה ומאן דאמר גאולה פרוקא

שנאמר (ישעיה מז) גואלנו ה' צבאות שמו וכתיב (מיכה ב) עלה הפורץ לפניהם
פרצו ויעברו שער ויעבור מלכם לפניהם וה' בראשם.

פרשת בהר סיני

ויקרא רבה פרשה לג משנה א וידבר ה' אל משה וכי תמכרו ממכר לעמיתך הה"ד (משלי יח) מות וחיים ביד לשון תרגום עקילס מיצטרא מוכירין מות מכאן וחיים מכאן בר סירא אמר היתה לפניו גחלת ונפח בה וביערה רקק בה וכבת א"ר ינאי היה ככר טבול אכלו עד שלא עישרו מות ביד לשון עישרו ואכלו חיים ביד לשון אמר ר' חייא בר אבא היתה לפניו כלכלה של תאנים אכלה עד שלא עישרה מות ביד לשון עישרה ואכלה חיים ביד לשון ארשב"ג לטבי עבדיה פוק זבין לי צדו טבא מן שוקא נפק זבן ליה לישן א"ל פוק זבין לי צדו בישא מן שוקא נפק זבן ליה לישן א"ל מהו דין דכד אנא אמר לך צדו טבא את זבן לי לישן וכד אנא אמר לך צדו בישא את זבן לי לישן א"ל מינה טבתא ומינה בישתא כד הוה טב לית טבה מיניה וכד ביש לית ביש מיניה רבי עשה סעודה לתלמידיו הביא לפניהם לשונות רכים ולשונות קשים התחילו בוררין ברכים ומניחין הקשים אמר להם דעו מה אתם עושין כשם שאתם בוררין את הרכין ומניחין את הקשים כך יהיה לשונכם כך אלו לאלו לפיכך משה מזהיר את ישראל וכי תמכרו ממכר:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

וכי-תמכרו ממכר (גימ' 1012א)

(משלי יח) מות וחיים ביד לשון (גימ' 1012את)

ויקרא רבה פרשה לג משנה ב ד"א וכי תמכרו ממכר הה"ד (עמוס ז) והנה ה' נצב על חומות אנך על שורא דאוניתה ובידו אנך כבעל חוב שעומד ושטרו בידו ודכותה (שמות א) ויקם מלך חדש כב"ח ושטרו בידו ודכותה (עמוס ז) ויאמר ה' אלי מה אתה רואה עמוס ואומר אנך זה סנהדרי גדולה של ישראל שהיא מנין אנ"ך ויאמר ה' הנני שם אנך א"ר יהודה ב"ר סימון היורה הזו אין מעמידה אלא נכה כך אמר הקדוש ברוך הוא אנככם אני ביסורין בעולם הזה אבל לע"ל לא אוסיף עוד עבור לו ר' יצחק בן אלעזר ור' טביומי בשם ר' ירמיה בכל עונות כתיב נושא עון וכאן כתיב לא אוסיף עוד עבור לו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא כה) וידבר יהוה אל משה וכי-תמכרו ממכר לעמיתך, או קנה מיד

עמיתך

אל-תונו, איש את-אחיו במספר.....

(גימ' 4582ת)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(עמוס ז) והנה יהוה נצב על חומות אנך.....(גימ' 1010ר"ת)

(שם) ובידו אנך.....(גימ' 99)

(שמות א) ויקם מלך חדש.....(גימ' 558)

(שם) ויאמר יהוה אלי, מה-אתה ראה עמוס.....(גימ' 1157)

(שם) ואמר, אנך.....(גימ' 318)

(שם) ויאמר אדני, הנני שם אנך.....(גימ' 853ת)

(שם) לא-אוסוף עוד, עבור לו(גימ' 587ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:.....
(גימ' 4582ת)

ויקרא רבה פרשה לג משנה ג (שם ט) ראיתי את ה' נצב על המזבח עומד על הדור לזבחו (שם) ויאמר הך הכפתור וירעשו הספים כך הכפתור זה יאשיה וירעשו הסופים אלו סנקליטין שלו (שם) ובצעם בראש כולם ר' שמעון בר אבא בשם ר' יוחנן משל לסאה שהיא מלאה עונות מי מקטרג בה גזל ר' יודן בשם ר' יוחנן אמר משל לבני אדם שהיו בהן עע"ז ומגלי עריות ושופכי דמים וגזל שקול כנגד הכל ר' יעקב בר אידי בשם רב אחא כ"ד חטאות סדר יחזקאל ומכלם לא חתם אלא בגזל הה"ד (יחזקאל כב) והנה הכיתי כפי על בצעך לפיכך משה מזהיר את ישראל וכי תמכרו ממכר:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא כה) וידבר יהוה אל משה וכי-תמכרו ממכר לעמיתך, או קנה מיד

עמיתך--אל-תונו, איש את-אחיו. במספר שנים אחר

היובל,.....(גימ' 5226)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(עמוס ט) ראיתי את יהוה נצב על המזבח.....(גימ' 1352)

(שם) ויאמר הך הכפתור וירעשו הספים.....(גימ' 1780)

(שם) ובצעם בראש כולם.....(גימ' 1191)

ס"תתה)

(יחזקאל כב) והנה הכיתי כפי על בצעך.....(גימ' 903)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 5226)

ויקרא רבה פרשה לג משנה ד הה"ד (במדבר ב) ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה כן חנו לדגליהם ואהרן היכן היה רבי יהושע בר נחמיה ור' לוי בר חייתא

ור' אבא בשם ר' חייא בר אבא כיון שבא ליחסן הונו אותו ואמרו לו את מיחסנו עד שאתה בא ליחסנו לך ויחס את בניך אלעזר בנך למי הוא נשוי לא לבתו של פוטיאל הה"ד (שמות ו) ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטיאל כיון שראה הקב"ה שהן מזלזלין בו התחיל מייחסו הה"ד (במדבר כה) פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן כהן בר כהן קנאי בר קנאי משיב חמה בן משיב חמה שנאמר השיב את חמתי לכן אמור הנני נותן לו וגו' לפיכך הקדים הקדוש ברוך הוא כבודו של אהרן לכבודו של משה הה"ד (שם ג) ואלה תולדות אהרן ומשה משה ואהרן אין כתיב כאן אלא אהרן ומשה לפיכך משה מזהיר את ישראל וכי תמכרו ממכר:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

וידבר יהוה אל משה וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש אתאחיו במספר שנים אחר היובל תקנה מאת עמיתך במספר שני תבואת ימכר לך.....(גימ' 8741א)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(במדבר ב) ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה כן חנו לדגליהם..

(גימ' 2674)

.....(שמות ו) ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטיאל.....

(גימ' 1430)

.....(במדבר כה) פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן.....

(גימ' 962ת)

.....(שם) השיב את חמתי לכן אמור הנני נותן לו.....

(גימ' 2180)

.....(שם ג) ואלה תולדות אהרן ומשה.....

(גימ' 1495)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 8741)

ויקרא רבה פרשה לג משנה ה ד"א וכי תמכרו ממכר הה"ד (ד"ה ב יג) ויכו בהם אביה ועמו מכה רבה מה הוא מכה רבה רבי אבא בר כהנא אמר שהעביר צורת פניהם של ישראל הה"ד (ישעיה ג) הכרת פניהם ענתה במ שמואל בר אמי אמר שהעמיד עליהם שומרים שלשה ימים עד שנתקלקלה צורתם דתנינן תמן אין מעידין אלא על פרצוף פנים עם החוטם אפי' יש בו סימנים ובכליו ואין מעידין אותו אלא עד ג' ימים הה"ד (ד"ה ב יג) ולא עצר כח ירבעם עוד בימי אביה ויגפהו ה' א"ר שמואל בר נחמני אתה סבור לומר שירבעם ניגף והלא לא ניגף אלא אביה ולמה ניגף ר'

יוחנן וריש לקיש ורבנן ר' יוחנן אמר על ידי שחסדן ברבים הה"ד (שם) ואתם המון רב ועמכם עגלי הזהב אשר עשה לכם ירבעם לאלהים ור"ל אמר ע"י שבזה לאחיה השלוני וקרא אותו בליעל הה"ד (שם) ויקבצו עליו אנשים רקים בני בליעל ורבנן אמרי על ידי שבאת ע"ז לידו ולא ביערה הה"ד (שם) וירדוף אביה אחרי ירבעם וילכד ממנו ערים את בית אל וכתוב (מלכים א יב) וישם את האחד בבית אל והרי דברים ק"ו ומה אם המלך ע"י שהונה מלך כמוהו ענשו הכתוב מי שהונה את חבירו עאכ"ו לפיכך משה מזהיר את ישראל וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך וגו':

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

ויקרא כה: וכי-תמכרו ממכר לעמיתך, או קנה מיד עמיתך--אל-תונו, איש את-אחיו. במספר שנים אחר היובל, תקנה מאת עמיתך; במספר שני-תבואת, ימכר-לך. לפי רב השנים, תרבה מקנתו, ולפי מעט השנים, תמעט מקנתו:.....(גימ' 11714)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

.....(ד"ה ב יג) ויכו בהם אביה ועמו מכה רבה.....
(גימ' 501)

.....(ישעיה ג) הכרת פניהם ענתה במ.....
(גימ' 1862 ס"ת)

.....(ד"ה ב יג) ולא עצר כח ירבעם עוד בימי אביה ויגפהו יהוה.....
(גימ' 1238 ר"ת)

.....(שם) ואתם המון רב ועמכם עגלי הזהב אשר עשה לכם ירבעם לאלהים...
(גימ' 2462)

.....(שם) ויקבצו עליו אנשים רקים בני בליעל.....
(גימ' 1312 א)

.....(שם) וירדוף אביה אחרי ירבעם וילכד ממנו ערים את בית אל.....
(גימ' 2245 ת)

.....(מלכים א יב) וישם את האחד בבית אל.....
(גימ' 2094 ס"ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 11714)

ויקרא רבה פרשה לג משנה ו ד"א וכי תמכרו ממכר ר' חייא בריה דר' אדא דיפו אמר וכי תמכרו עתידין אתם לימכר לאו"ה אלא תהו שותפין לבריכון כדרך שעשו חנניה מישאל ועזריה שאמרו לנ"נ (דניאל ג) לא חשחין אנחנו על דנא פתגם

להתבותך הן איתי אלהנא די אנחנא פלחין יכול לשיזבותנא והן וגו' לא ידיע להוי לך
מלכא וגו' ענה נ"נ ואמר להון הצדא שדרך מישר ועבד נגו מהו הצדא ר' אבא בר
כהנא אמר אונטיס רבי יוסי ב"ר חנינא אמר צדו מה באתם לעשות עבודת כוכבים
שלי צדו תרגום תוהו ובהו צדיא רבי יוחנן אמר תרתין רבי יהודה ב"ר סימון אמר
תרתין שמואל בר נחמן אמר תרתין ורבנין אמרו חדא רבי יוחנן אמר תרתין אמר
להם עקרה של עבודת כוכבים לא משלכן היתה לא כן כתיב (ישעיה י) ופסיליהם
מירושלים ומשומרון וכאן באתם לעשות עבודת כוכבים שלי צדו רבי יוחנן אמר חורי
אמר להם כשהייתם בארצכם הייתם שולחים אצלנו ולוקחין טופרין ושער ועצמות
של עבודת כוכבים

חוקקים אותן לקיים מה שכתוב (יחזקאל כג) צלמי כשדים חקוקים בשר וקאן
באתם לעשות עבודת כוכבים שלי צדו ר' יהודה ב"ר סימון אמר תרתין אמר להם
כשהייתם בארצכם הייתם נעשים פסקיות פסקיות לעבודת כוכבים כד"א
(שם טז) ותתעבי את יפיך ותפשקי את רגליך לכל עובר
וכאן באתם לעשות עבודת כוכבים שלי צדו ר' יהודה ב"ר סימון א' חורי אמר להם
כשהייתם בארצכם הייתם נעשים הומניות הומניות לעבודת כוכבים הה"ד
(שם כג) וקול המון שלו בה מובאים קאנוסין סבאים דחיין ויתנו צמידים על ידיהן
רבי יהודה ב"ר סימון אמר קדשין כד"א (שם) ואמר לבלה ניאופים מהו לבלה תרגום
עקילוס פילא פורני דהוא מבליא גיאר א"ר יהודה ב"ר סימון אין לשון לבלה אלא
לשון עבודת כוכבים כד"א (ירמיה נא) ופקדתי על כל בבבל וכאן באתם לעשות
עבודת כוכבים שלי צדו ר' שמואל בר נחמני א' תרתין אמר להם עבודת כוכבים
שלכם של כסף של זהב היתה כד"א (הושע ח) כספם וזהבם עשו להם עצבים אבל
עבודת כוכבים שלי אינו אלא אלו כורסין כולו דדהב נקי הה"ד (דניאל ג) נבוכדנצר
מלכא עבד צלם וכן באתם לעשות עובד כוכבים שלי צדו ר' שמואל בר נחמני אמר
חורי א"ל לא כך כתב לכם משה בתורה (דברים ד) ועבדתם שם אלהים מעשה ידי
אדם אמרו מרי מלכא לא למסגד אלא למפלח במסים ובארנוניות ובזימיות
ובגולגליא דאמר ר"ש בר נחמן תמן קריין למכלייה אלהייה ורבנן אמרי חדא אמר
להם לא כך כתב לכם ירמיה (ירמיה כז) הגוי והממלכה אשר לא יעבדו את
נבוכדנצר וגו' אמר להון או אתון מקיים מן רישי דהדין פסוקא או אני מקיים סיפיה
מיד (דניאל ג) ענו שדרך מישר ועבד נגו ואמרין למלכא נבוכדנצר אם מלכא למה
נבוכדנצר אם נבוכדנצר למה מלכא אלא במסים ובארנוניות ובזימיות ובגולגליות את
מלך עלינו אבל לדבר הזה שאתה אומר לנו נבוכדנצר את ונבוכדנצר שמך את וחד
כלב שוין עלינו כחדא נבוכדנצר נבכ ככלבא נפח כקולתה נצר כצרצרה מיד נבכ
ככלבא ונפח כקולתה ועביד נצר כצרצרה שנאמר (קהלת ח) אני פי מלך שמור א"ר

לוי אני פי ממ"ה הקב"ה אותו אשמור הפה שאמר לנו בסיני אנכי ה' אלהיך על דבר שבועת אלהים על שום וידבר אלהים את כל הדברים האלה שבועת אלהים על שום לא תשא לפי שבעוה"ז ישראל משועבדין לאומות העולם ולע"ל מה כתיב (ישעיה מט) והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך לפי שבעוה"ז או"ה מונין לישראל אבל לעתיד לבא אמר הקדוש ברוך הוא עתיד אני להאכילם מבשרם ולהשכירם מדמם הה"ד (שם) והאכלתי את מוניך את בשרם וכעסיס דמם ישכרון. מדרש רבה ויקרא

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

ויקרא כה: וידבר יהוה אל משה וכי-תמכרו ממכר לעמיתך, או קנה מיד עמיתך--אל-תונו, איש את-אחיו. במספר שנים אחר היובל, תקנה מאת עמיתך; במספר שני-תבואת, ימכר-לך. לפי רב השנים, תרבה מקנתו, ולפי מעט השנים, תמעט מקנתו: כי מספר תבואת, הוא מכר לך. ולא תונו איש את-עמיתו, ויראת מאלהיך: כי אני יהוה, אלהיכם. ועשיתם, את-חקתי, ואת-משפטי תשמרו, ועשיתם אתם--וישבתם על-הארץ, לבטח. ונתנה הארץ פריה, ואכלתם לשבע; וישבתם לבטח, עליה. וכי תאמרו, מה-נאכל בשנה השביעת:.....(גימ' 27465)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

דניאל ג) לא חשחין אנחנא על דנא פתגם להתבותך הן איתי אלהנא די אנחנא פלחין יכול לשיזבותנא

והן.....(גימ' 3856)

(שם) לא ידיע להוי לך

מלכא.....(גימ' 334אה)

(שם) ענה נ"נ ואמר להון הצדא שדרך מישך ועבד נגו מהו הצדא..... (גימ' 1849)

(ישעיה י) ופסיליהם מירושלים ומשומרון..... (גימ' 1525)

(יחזקאל כג) צלמי כשדים חקוקים בששר..... (גימ' 1610)

(שם טז) ותתעבי את יפיך ותפשקי את רגליך לכל עובר..... (גימ' 3327)

(שם כג) וקול המון שלו

בה.....(גימ' 586)

	(שם) ויתנו צמידים על
(845 גימ')	ידיהן.....
	(שם) ואמר לבלה
(511 גימ')	ניאופים.....
	(ירמיה נא) ופקדתי על בל
(768 גימ')	בבבל.....
	(הושע ח) כספם וזהבם עשו להם עצבים.....
	(גימ' 923)
	(דניאל ג) נבוכדנצר מלכא עבד
(749 גימ')	צלם.....
	(דברים ד) ועבדתם שם אלהים מעשה ידי אדם.....
	(גימ' 1432)
	(ירמיה כז) הגוי והממלכה אשר לא יעבדו את נבוכדנצר.....
	(גימ' 1617)
	(דניאל ג) ענו שדרך מישרך ועבד נגו ואמרין למלכא נבוכדנצר.....
	(גימ' 2011)
	(קהלת ח) אני פי מלך
(787 גימ')	שמור.....
	(ישעיה מט) והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך.....
	(גימ' 1897)
	(שם) והאכלתי את מוניך את בשרם וכעסיס דמם ישכרון.....
	(גימ' 2838)
	ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו
(27465 גימ')	במדרש:.....

ויקרא רבה פרשה לד משנה א וכי ימוך אחיך הה"ד (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה' אבא בר ירמיה בשם רבי מאיר אמר זה שממליך יצר טוב על יצר הרע איסי אמר זה שנותן פרוטה לעני רבי יוחנן אמר זה שקובר מת מצוה רבן אמרי זה שמבריא עצמו מן העריצים רב הונא אמר זה שמבקר את החולה דאמר רב הונא כל מי שמבקר את החולה פוחתים לו אחד מששים בחוליו אותיביה לרב הונא אם כן יעלו ששים וירד עמהם לשוק אמר להם ששים ובלבד שיהו אוהבין

אותו כנפשו אף על פי כן מרויחין לו על דעתיה דאבא בר ר' ירמיה דאמר בשם רבי מאיר זה שממליך יצר טוב על יצר הרע דכתיב (שם) ה' ישמרהו מיצר הרע על דעתיה דאיסי דאמר זה שנותן פרוטה לעני דכתיב (שם) ויחיהו על דעתיה דר' יוחנן דאמר זה שקובר מת מצוה דכתיב (שם) יאושר בארץ על דעתייהו דרבנן דאמרי זה שמבריה עצמו מן העריצים דכתיב (שם) ואל תתנהו בנפש אויביו על דעתיה דרב הונא דאמר זה שמבקר את החולה דכתיב (שם) ה' יסעדנו על ערש דוי אמר ר' יונה אשרי נותן לדל אין כתיב כאן אלא אשרי משכיל אל דל הוי מסתכל בו היאך לזכות עמו ר' יונה בשעה שרואה בן גדולים שירד מנכסיו והוא מתבייש ליקח היה הולך אצלו ואומר לו בשביל ששמעתי שנפלה לך ירושה במדינת הים הא לך חפץ זה לכשאתה מתרווח את נותנו לי ובשעה שנותנו לו היה אומר לו מתנה לך נתתו ר' לוי בשם ר' חמא בר רבי חנינא א' כ"ב פעמים כתיב אשרי ומכלם לא נטול אפוכי אלא זה ומאי אפוכי נטל (שם) ביום רעה ימלטהו ה' לפיכך משה מזהיר לישראל וכי ימוך אחיך:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

כי-ימוך אחיך, ומכר מאחזתו--ובא גאלו, הקרב אליו, וגאל, את ממכר אחיו. ואיש, כי לא יהיה-לו גאל, והשיגה ידו, ומצא כדי גאלתו. וחשב, את-שני ממכרו, והשיב את-העדף, לאיש אשר

מכר-לו;.....

.....(גימ' 6884)

(תהלים מא) אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו יהוה.....(גימ' 1435)

(שם) יהוה ישמרהו מיצר הרע.....(גימ' 1223)

1223(את)

(שם) ויחיהו.....(גימ' 55)

55)

(שם) יאושר בארץ.....(גימ' 810)

810)

(שם) ואל תתנהו בנפש אויביו.....(גימ' 1774)

1774ר"ת)

(שם) יהוה יסעדנו על ערש דוי.....(גימ' 916)

916)

(שם) ביום רעה ימלטהו יהוה.....(גימ' 671)

671ר"ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 6884)

ויקרא רבה פרשה לד משנה ב ד"א וכי ימוך אחיך עמך הה"ד (משלי יט) מלוה ה' חונן דל אר"א כתיב נותן לחם לכל בשר בא זה וחסף לו את המצוה אמר הקב"ה עלי לשלם לו גמולו הה"ד (שם) וגמולו ישלם לו ר' תנחומא אמר לה בשם ר' חייא בר אבא ר' נחמן אמר לה בשם ר' יודן בר"ש ורבנן בשם רשב"ל אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו כביכול דרכו של לווה להיות עבד למלוה הה"ד (שם כב) ועבד לווה לאיש מלוה ר' פנחס בשם ר' ראובן אמר כל מי שנותן פרוטה לעני הקדוש ברוך הוא נותן לו פרוטות וכי פרוטה נותן לו והלא לא נותן לו אלא נפשו הא כיצד היתה ככר ב' פרוטות ועני עומד בשוק ואין בידו אלא תשעה ובא אחד ונתן לו פרוטה ונטל ככר ואכלה ושבת נפשו עליו אמר לו הקב"ה אף אתה בשעה שנפשך מצפצפת לצאת מתוך גופך אני משיבה לך לפיכך משה מזהיר לישראל וכי ימוך אחיך:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

כי-ימוך אחיך, ומכר מאחזתו--ובא גאלו, הקרב אליו, וגאל, את ממכר אחיו. ואיש, כי לא יהיה-לו

גאל,.....

.....(גימ' 2520)

כמנין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(משלי יט) מלוה יהוה חונן דל.....(גימ' 269א)

(תהילים קלו) נותן לחם לכל בשר.....(גימ' 1179א)

(משלי יט) וגמלו ישלם לו.....(גימ' 512א)

(שם כב) ועבד לווה לאיש מלוה.....(גימ' 560א)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 2520)

ויקרא רבה פרשה לד משנה ג ד"א וכי ימוך הה"ד (שם יא) גומל נפשו איש חסד זה הלל הזקן שבשעה שהיה נפטר מתלמידיו היה מהלך והולך עמם אמרו לו תלמידיו ר' להיכן אתה הולך אמר להם לעשות מצוה אמרו לו וכי מה מצוה זו אמר להן לרחוץ בבית המרחץ אמרו לו וכי זו מצוה היא אמר להם הן מה אם איקונין של מלכים שמעמידים אותו בבתי טרטיאות ובבתי קרקסיאות מי שנתמנה עליהם הוא מורקן ושוטפן והן מעלין לו מזונות ולא עוד אלא שהוא מתגדל עם גדולי מלכות אני שנבראתי בצלם ובדמות דכתיב (בראשית ב) כי בצלם אלהים עשה את האדם

עאכ"ו ד"א גומל נפשו איש חסד זה הלל הזקן שבשעה שהיה נפטר מתלמידיו היה מהלך והולך עמם אמרו לו תלמידיו ר' להיכן אתה הולך אמר להם לגמול חסד עם הדין אכסניא בגו ביתא אמרו לו כל יום אית לך אכסניא אמר להם והדין נפשא עלובתה לאו אכסניא הוא בגו גופא יומא דין היא הכא למחר לית היא הכא ד"א גומל נפשו איש חסד (משלי יא) ועוכר שארו אכזרי א"ר אלכסנדרי זה שמגעת לו שמחה ואינו מדביק את קרוביו עמו משום עניות א"ר נחמן כתיב (דברים טו) כי בגלל הדבר הזה גלגל הוא שחוזר בעולם לפיכך משה מזהיר את ישראל וכי ימוך אחיך:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

כי-ימוך אחיך, ומכר מאחזתו--ובא גאלו, הקרב אליו, וגאל, את ממכר אחיו.

ואיש, כי לא יהיה-לו גאל, והשיגה ידו, ומצא כדי

גאלתו.....(גימ' 3480)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(משלי יא) גומל נפשו איש חסד.....(גימ' 898)

(בראשית ב) כי בצלם אלהים עשה את האדם.....(גימ')

1209ר"ת

(משלי יא) ועוכר שארו אכזרי.....(גימ')

1050ת

(דברים טו) כי בגלל הדבר הזה.....(גימ' 323)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 3480)

ויקרא רבה פרשה לד משנה ד ד"א וכי ימוך אחיך הה"ד (משלי כט) רש ואיש תככים נפגשו (שם כב) עשיר ורש נפגשו עושה כלם ה' רש זהו רש בתורה ואיש תככים זה ששונה סדר או שני סדרים עמד רש עם איש תככים וא"ל השניני פרק א' והשנהו מאיר עיני שניהם ה' קנו העוה"ז והעוה"ב עשיר ורש נפגשו עשיר בתורה רש בתורה אמר אותו רש לאותו עשיר השניני פר' א' ולא השנהו אמר לו מה אנא בעי מיתב ומתניתך במשקין או במאימתי קרי ותני עם דכוותך עושה כלם ה' מי שעשה לזה חכם יכול לעשותו טפש ומי שעשה לזה טפש יכול לעשותו חכם ד"א רש זה שהוא רש בנכסים ואיש תככים זה שהוא עושה בפעולה עמד רש עם איש תככים אמר לו תן לי מצוה ונתן לו מאיר עיני שניהם ה' זה קנה חיי שעה וזה קנה חיי העוה"ב עשיר ורש עשיר בנכסים ורש זה שרש בנכסים עמד רש עם העשיר אמר לו תן לי מצוה ולא נתן לו עושה כולם ה' מי שעשה זה עני יכול לעשותו עשיר ומי שעשה לזה עשיר יכול לעשותו עני אמר העשיר לאותו העני לית את אזיל

לעי ונגים חמי שקיין חמי כרעין חמי כרסוון חמי קפרן א"ל הקדוש ברוך הוא לא דיך
שלא נתת לו משלך מאומה אלא במה שנתתי לו אתה מכניס לו עין רעה לפיכך
(קהלת ה) והוליד בן ואין בידו מאומה מן כל מה דהות ליה לא ישבוק לבריה ונסיב
מומא לנפשיה לפיכך משה מזהיר את ישראל וכי ימוך אחיך:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

**כי-ימוך אחיך, ומכר מאחזתו--ובא גאלו, הקרב אליו, וגאל, את ממכר אחיו.
ואיש, כי לא יהיה-לו גאל, והשיגה ידו, ומצא כדי גאלתו. וחשב, את-שני**

ממכרו,.....(גימ' 4884רפה)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש

(משלי כט) רש ואיש תככים נפגשו

(שם כב) עשיר ורש נפגשו עושה כלם יהוה

(שם כב) מאיר עיני שניהם יהוה.

(קהלת ה) והוליד בן ואין בידו מאומה

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 4884)

ה רבי תנחום ברבי חייא פתח (שם ז) ביום טובה היה בטוב וביום רעה ראה כי גם
את זה לעומת זה עשה האלהים אם באת רעה לחבירך ראה היאך לזכות בו
ולפרנסו כדי שתקבל מתן שכרו כך היה רבי תנחום ברבי חייא עושה בשעה שאמו
לוקחת לו ליטרא אחת של בשר מן השוק היתה לוקחת לו שתים אחת לו ואחת
לעניים על שום גם את זה לעומת זה עשה הקב"ה עניים ועשירים כדי שיהו זכין אלו
לאלו לפיכך משה מזהיר לישראל וכי ימוך אחיך:

ויקרא רבה פרשה לד משנה ו ד"א וכי ימוך אחיך הה"ד (תהלים קו) פעמים רבות

יצילם והמה ימרו בעצתם וימכו בעונם בימי שפוט השופטים היו ישראל עובדים

עבודת כוכבים ומשתעבדים במלכות ועושין תשובה ונגאלים חוזרים ועובדים עבודת

כוכבים ומשתעבדים במלכות ועושין תשובה ונגאלין עד היכן תרין אמוראין חד אמר

עד שדלו מן המצות ואוחריןא אמר עד (שידלדלו) [שנדלדלו] מן הנכסים עד שלא

היתה ספיקא בידו של אחד מהן להביא אפי' קרבן עני כד"א (ויקרא יד) ואם דל הוא

ואין ידו משגת שמנה שמות נקראו לעני עני אביון מסכן רש דל דך מך הלך עני

כמשמעו אביון שמתאב לכל מסכן שהוא בזוי לכל שנאמר (קהלת ט) וחכמת המסכן

בזויה רש מן הנכסים דל מדולדל מן הנכסים דך מדוכדך רואה דבר ואינו אוכל רואה

דבר ואינו טועם ואינו שותה מך שהוא מך לפני כל עשוי כמין סקופה התחתונה
לפיכך משה מזהיר לישראל וכי ימוך אחיך:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

כי-ימוך אחיך, ומכר מאחזתו--ובא גאלו, הקרב אליו, וגאל, את ממכר אחיו.
ואיש, כי לא יהיה-לו גאל, והשיגה ידו, ומצא כדי גאלתו.
וחשב.....(גימ' 3796)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(תהלים קו) פעמים רבות יצילם והמה ימרו בעצתם וימכו בעונם...(גימ'
2193ה)

(ויקרא יד) ואם דל הוא ואין ידו משגת.....(גימ'
924ה)

(קהלת ט) וחכמת המסכן בזויה.....(גימ'
679)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 3796)

ויקרא רבה פרשה לד משנה ז אמר רבי זעירא אפילו שיחתן של בני ארץ ישראל
תורה הא כיצד אדם אומר לחבירו זכי בי או רכי בי זכי גרמך בי ר' חגי אמר סכי בי
אסתכל בי סכי בי מה הוינא ואסתכל בי מה אנא דאמר ר' חגי בשם ר"י כתיב (שם
ה) ואבד העושר ההוא בענין רע שהשיב לאותו הענין בענין רע ואמר לו לית את אזיל
לעי ונגיס חמי שקיין חמי כרעין חמי כרסוון חמי קפרן אמר לו הקדוש ברוך הוא לא
דיך שלא נתת לו משלך מאומה אלא במה שנתתי לו את משימ בו עין רעה לפיכך
והוליד בן ואין בידו מאומה מן כל מה דהוה ליה:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

כי-ימוך אחיך, ומכר מאחזתו--ובא גאלו, הקרב אליו, וגאל,.....
(גימ' 1367רספה)

**כמניין קהלת ה יג: ואבד העושר ההוא, בעניין רע; והוליד בן, ואין בידו
מאומה. (גימ' 1367)**

ויקרא רבה פרשה ח ר' סימון בשם ר' אליעזר אומר בה ד' שיטין מי הוא
שעשה חסד עם מי שלא היו צריכין אברהם עם מלאכי השרת כתיב (בראשית יח)
והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו וכי אוכלין היו אמר רבי יודן נראין כאוכלין ושותין
וראשון ראשון מסתלק ומה פרע הקדוש ב"ה לבניו המן יורד להם והבאר עולה להן

והשלוויו מצוי להם וענני כבוד מקיפין אותם ועמוד הענן נוסע לפנייהם והרי דברים ק"ו ומה אם מי שעשה חסד עם מי שאינו צריך לחסד פרע הקב"ה לבניו מי שעושה חסד עם מי שצריך על אחת כמה וכמה ר' סימון בשם ר' אליעזר אמר בה שיטה חורי מי הן שלא עשו חסד עם מי שלא היו צריכין לחסד עמוני ומואבי עם ישראל דכתיב (דברים כג) על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים וכי צריכין היו להם ישראל והלא כל אותן ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר היה המן יורד להן והבאר עולה והשלוויו מצוי להם וענני כבוד מקיפות אותם ועמוד ענן נוסע לפנייהם אלא דרך ארץ הוא הבא מן הדרך מקדימין להם במאכל ובמשתה מה פרע להן הקדוש ברוך הוא מתוך כך לא יבא עמוני ומואבי והרי דברים ק"ו ומה אם מי שלא עשו חסד עם מי שאינו צריך חסד ראה מה פרע להם שכרם מי שאינו עושה חסד עם מי שצריך חסד עאכ"ו ר"ש בן אלעזר אומר בה שיטה חורי מי הוא שעשה חסד עם מי שחייב לו יתרו עם משה (שמות ב) ויאמר להן קראן לו ויאכל לחם ר' סימון אמר בשכרו האכילו דכתיב (שם) וגם דלה דלה לנו רבי יהודה ורבי נחמיה ורבנן ר"י אמר דלה לנו ולאבותינו ר' נחמיה אמר דלה לנו ולרועים ורבנן אמרי דלה לנו בזכות אבותינו ולרועים בשביל להטיל שלום ואימתו פרע לו הקב"ה

שכרו ר' יוחנן בשם ר' יוסי הגלילי אומר בימי שאול הה"ד (שמואל א טו) ויאמר שאול אל הקיני לכו סורו רדו וגו' וכי עם כל ישראל עשה חסד והלא לא עשה אלא עם משה לבדו אלא ללמדך שכל מי שעושה חסד עם א' מגדולי ישראל מעלין עליו כאלו עושה חסד עם כל ישראל והרי דברים ק"ו ומה מי שעשה חסד עם מי שחייב לו ראה מה פרע לו הקדוש ברוך הוא מי שעושה חסד עם מי שאינו חייב לו עאכ"ו ר' סימון בשם רבי אלעזר אומר בו שיטה חורי אמר מי הוא שעשה חסד עם מי שצריך חסד זה בועז עם רות הה"ד (רות ב) ויאמר לה בועז לעת האוכל גשי הלום קריבי להכא ואכלת מן הלחם מלחם של קוצרים וטבלת פתך בחומץ שכן דרך הקוצרים להיות טובלין פתן בחומץ בשעת השרב א"ר יונתן מכאן שמוציאין מיני חמצים לגרנות ותשב מצד הקוצרים ודאי ויצבט לה קלי קליל זעיר בראשי אצבעותיו נתן לה והכתיב (שם) ותאכל ותשבע ותותר א"ר יצחק אמן שמעינן מינה תרתי או ברכה שורה בידו של אותו צדיק או ברכה שורה במעיה של אותה צדקת אלא מן מה דכתיב ותאכל ותשבע ותותר אנו יודעין שברכה שורה בתוך מעיה של אותה צדקת אמר ר' יצחק למדתך תורה דרך ארץ שכשיהא אדם עושה מצוה יהא עושה אותה בלב שמח שאלו היה ראובן יודע שהקב"ה מכתוב עליו (בראשית לז) וישמע ראובן ויצילהו מידם היה טוענו ומוליכו אצל אביו ואלו היה יודע בועז שהקדוש ברוך הוא מכתוב עליו ויצבט לה קלי עגלים פטומים היה מאכילה ר' כהן ורבי יהושע ברבי

סימון בשם ר' לוי אמרו לשעבר היה אדם עושה מצוה והנביא כותבה ועכשיו אדם עושה מצוה מי כותבה אליהו ומלך המשיח והקב"ה חותם על ידיהם כהוא דכתיב (מלאכי ג) אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב וגו' תני ר' יהושע יותר ממה שבעל הבית עושה עם העני העני עושה עם בעל הבית שכן רות אומרת לנעמי (רות ב) שם האיש אשר עשיתי עמו היום בועז אשר עשה עמי אין כתיב כאן אלא אשר עשיתי עמו אמרה לה הרבה פעולות וטובות עשיתי עמו היום בשביל פרוסה שנתן לי:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

וכי-ימוך אחיך, ומטה ידו עמך--והחזקת בו, גר ותושב וחי עמך. אל-תקח מאתו נשך ותרבית, ויראת מאלהיך; וחי אחיך, עמך. את-כספך--לא-תתן לו, בנשך; ובמרבית, לא-תתן אכלך. אני, יהוה אלהיכם, אשר-הוצאתי אתכם, מארץ מצרים--לתת לכם את-ארץ כנען, להיות לכם לאלהים. וכי-ימוך אחיך עמך, ונמכר-לך--לא-תעבד בו, עבדת עבד. כשכיר כתושב, יהיה עמך; עד-שנת היבל, יעבד עמך. (גימ' 17814)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(בראשית יח) והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו(גימ' 1339)

(דברים כג): על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים(גימ' 1627)

(שמות ב) ויאמר להן קראן לו ויאכל לחם(גימ' 1076ר"ת)

(שם) וגם דלה דלה לנו(גימ' 213)

(שמואל א טו) ויאמר שאול אל הקיני לכו סורו רדו(גימ' 1338)

(רות ב) ויאמר לה בועז לעת האוכל גשי הלום(גימ' 1359א)

(רות ב) ואכלת מן הלחם(גימ' 630)

(רות ב) וטבלת פתך בחומץ(גימ' 1093)

(שם) ותשב מצד הקוצרים(גימ' 1293)

(שם) ותאכל ותשבע ותותר(גימ' 2247)

(בראשית לז) וישמע ראובן ויצילהו מידם(גימ' 940ת)

(מלאכי ג) אז נדברו יראי יהוה איש אל רעהו ויקשב יהוה וישמע ויכתב(גימ' 2448)

(רות ב) שם האיש אשר עשיתי עמו היום בועז(גימ' 2209)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 17814)

ויקרא רבה פרשה לד משנה ט אמר רבי כהן (ויקרא כו) יען וביען הוא יען הוא עני
אמר ר' שלא דנוהא האביון אהן מסכינא הב הונך מיניה א"ר אבין העני הזה עומד
על פתחך והקדוש ברוך הוא עומד על ימינו דכתיב (תהלים קט) כי יעמוד לימין אביון
אם נתת לו דע מי שעומד על ימינו ונותן לך שכרך ואם לא נתת לו דע מי שעומד על
ימינו פורע ממך דכתיב (שם) להושיע משופטי נפשו א"ר איבו כתיב (דברים טו) נתן
תתן לו א"ר נחמן כי בגלל הדבר הזה אהן עלמא מדמי לגלגלא דאנטילא דמלא
מתרוקן דמתרוקן מתמלא תני בשם ר' אליעזר נקמתן של ישראל ביד עניים דכתיב
(שם) וקרא עליך אל ה' והיה בך חטא נקמתו של אדום ביד ישראל שנאמר
(יחזקאל כה) ונתתי את נקמתי באדום ביד עמי ישראל:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

**וכי-ימוך אחיך, ומטה ידו עמך--והחזקת בו, גר ותושב וחי עמך. .. אני, יהוה
אלהיכם, אשר-הוצאתי אתכם, מארץ מצרים--לתת לכם את-ארץ כנען,
להיות לכם לאלהים. (גימ' 6803)
מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:**

ויקרא כו) יען וביען.....(גימ' 370ס"ת)

(תהלים קט) כי יעמוד לימין אביון.....(גימ' 500ס"תא)

**(שם) להושיע משופטי נפשו.....(גימ' 1318א)
(דברים טו) נתן תתן לו.....(גימ' 1492ס"ת)**

**(שם) וקרא עליך אל יהוה.....(גימ' 498ת)
(יחזקאל כה) ונתתי את נקמתי באדום ביד עמי ישראל.....(גימ' 2625א)
ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו**

במדרש:.....(גימ' 6803)

ויקרא רבה פרשה לד משנה י רבי אבהו בשם ר"א אמר צריכין אנו להחזיק טובה
לרמאין שבהם שאלולי הרמאים שבהם כיון שהיה אחד מהם תובע בידי אדם והוא
מחזירו מיד נענש למיתה שנאמר וקרא עליך אל ה' וגו' וכתיב (שם יח) הנפש
החוטאת היא תמות ר"י ור"ל נחתין למסחי בהדין דימוסין דטבריא פגע בהון חד
מסכן אמר לון זכון בי אמרו ליה כי נפקון אנן זכין בך נפקין ואשכחניה מאית אמרין
הואיל ולא אטפלון ביה בחייו נטפל ביה במותו עד דאינון מסחין ליה אשכחין חדא

כיסא ושית מאה דינר תלא בקדיליה אמרו ברוך שבחר בחכמים ובדבריהם לא כן
אמר ר' אבהו בשם ר"א צריכין אנו להחזיק טובה וכו':

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

אל-תקח מאתו נֶשֶׁךְ

ותרבות.....(גימ' 2374)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(דברים טו) וקרא עליך אל יהוה.....(גימ' 648ר"תסא)

(שם יח) הנפש החוטאת היא תמות.....(גימ' 1726)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 2374)

ויקרא רבה פרשה לד משנה יא רבי סימון אמר בשם ריב"ל לעולם אל תהי מצות
עני קלה בעיניך שהפסדה כ"ד קללות ומתן שכרה כ"ד ברכות הפסדה כ"ד קללות
כתיב (תהלים קט) הפקד עליו רשע בהשפטו יצא רשע יהיו ימיו מעטים יהיו בניו
יתומים ונוע ינועו בניו ושאלו ינקש נושה לכל אשר לו אל יהי לו מושך חסד יהי
אחריתו להכרית יזכר עון אבותיו אל ה' יהיה נגד ה' תמיד ויאהב קללה וילבש קללה
וכולא ענינא דמזמורא כ"כ למה יען אשר לא זכר עשות וגו' מתן שכרן כ"ד ברכות
כתיב (ישעיה נח) הלא פרוס לרעב לחמך אמר רבי סימון הלא תפרוש אין כתיב כאן
אלא הלא פרוס כבר היא פרוסה שבראש השנה נגזר על אדם מה שמשכר ומה
שמתחסר:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

**וכי-ימוך אחיך, ומטה ידו עמך--והחזקת בו, גר ותושב וחי עמך. אל-תקח
מאתו נשך ותרבות, ויראת מאלהיך; וחי אחיך, עמך. את-כספך--לא-תתן לו,
בנשך; ובמרבית, לא-תתן אכלך. אני, יהוה אלהיכם, אשר-הוצאתי אתכם,**

מארץ מצרים.....(גימ' 11116)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(תהלים קט) הפקד עליו רשע; ושטן, יעמד

על-ימינו.....(גימ' 1750ס"ת)

(שם) בהשפטו יצא

רשע.....(גימ')

(1073)

	(שם) יהיו-ימיו
מעטים.....(גימ')	(266)
	(שם) יהיו-בניו
יתומים.....(גימ')	(605)
	(שם) ונוע ינועו בניו
ושאלו.....(גימ')	(703א)
	(שם) ינקש נושה,
לכל-אשר-לו.....(גימ')	1984ס"ת
	(שם) אל יהילו משך
חסד.....(גימ'524)	(שם) יהי-אחריתו
להכרית.....(גימ')	(1315)
	(שם) יזכר עון אבותיו אל יהוה יהיה נגד יהוה תמיד ויאהב קללה וילבש
	קללה..(גימ'2114)
	(ישעיה נח) הלא פרוס לרעב
לחמך.....(גימ'782)	ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו
במדרש:.....(גימ'11116)	

ויקרא רבה פרשה לד משנה יג (ישעיה נח) ותפק לרעב אם זכיתם לרעבו של יעקב ואם לאו לשבעו של עשו ועניים מרודים תביא בית אלו הם עניים מנעוריהם א"ר יצחק כהדין סמיא דקריין ליה סגי נהורא לכך נאמר ועניים מרודים תביא בית ד"א ועניים מרודים תביא בית אלו בעלי בתים שירדו מכבודם ומנכסיהם מי גרם להם שיהיו עניים על ידי שלא פשטו ידיהם לעניים וע"י שלא עשו רצון אביהם שבשמים לכך נאמר ועניים מרודים תביא בית ד"א ועניים מרודים אלו אבלים ומרי נפש שנפשו עגומה עליהן ומי משמחן יין דכתיב תנו שכר לאובד ויין למרי נפש לכך נאמר ועניים מרודים תביא בית ד"א ועניים מרודים תביא בית אלו תלמידי חכמים שנכנסים לבתי עם הארץ ומרוים אותם מדברי תורה לכך נאמר ועניים מרודים תביא בית ד"א ועניים

מרודים תביא בית אלו תלמידי חכמים ותלמידיהם שמורים לישראל טומאה וטהרה איסור והיתר ומלמדים אותן לעשות רצון אביהם שבשמים לכך נאמר ועניים מרודים תביא בית אמר ר' אבין כל המארח תלמיד חכם בביתו מעלה עליו הכתוב כאלו הקריב בכורים נאמר כאן תביא ונאמר להלן (שמות כג) תביא בית ה' אלהיך מה להלן בכורים אף כאן בכורים:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

וכי-ימוך אחיך, ומטה ידו עמך--והחזקת בו, גר ותושב וחי עמך. אל-תקח מאתו נשך ותרבית, ויראת

מאלהיך;.....(גימ' 5063)....

(ישעיה נח) ותפק לרעב.....(גימ' 992ס"ת)

(שם) ועניים מרודים תביא בית.....(גימ' 1311)

(משלי לא) תנו שכר לאובד ויין למרי נפש.....(גימ' 1827א)

(שמות כג) תביא בית יהוה אלהיך.....(גימ' 933א)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 5063)

ויקרא רבה פרשה לד משנה יד (ישעיה נח) כי תראה ערום וכסיתו רב אדא בר אהבה ורב ורבי יוחנן חד אמר מדקדקין בכסות ואין מדקדקין בחיי נפש וחכמים אומרים אף בכסות אינן מדקדקין מפני בריתו של אברהם אבינו (שם) ומבשרך לא תתעלם בר קפרא אמר הוי רואה בשרו כבשרך תני בר קפרא אין לך אדם שאינו בא לידי מדה זו אם לא הוא בנו אם לא בנו בן בנו ד"א ומבשרך לא תתעלם רבי יעקב אמר בשם ר' אלעזר זו גרושתו ר' יוסי הגלילי הוה ליה איתתא בישא והוה מבזה ליה קדם תלמידיו אמרו ליה תלמידיו רבי שבק הדא איתתא מינך דלית היא עבדא ליקרך אמר לון פורנא דידה רב עלי ולית בי משבק לה חד זמן הוין יתבין פשטין הוא ור"א בן עזריה מן דחסלון א"ל משגח רבי ואנן סלקין לביתא א"ל אין מה דסלקין אמכת על אפא ונפקת לה צפא בההיא קידרה עלי תפיייה א"ל אית בההיא קידרא כלום אמרה ליה אית בה פרפריין אזל גליתא ואשכח בגוה פרגיין ידע ר"א בן עזריה דלא יתיבה דעתה עם בעלה כד יתבין להון אכלין אמר לה לא אמרת פרפריין והא אנא אשכחינה בגויה פרגיין אמרה מעשה נסים הן כיון דאכלין מה דאכלין א"ל רבי שבק הדא איתתא מינך דלית היא עבדה ליקרך א"ל פרנא רב עלי ולית בי משבק לה אמרו ליה אנן פסקינן פרנא ושבקת מינך עבדין ליה כן פסיקו לה פרנא ושבקה מיניה ואסבון יתיה איתתא אוחרי טבתא מינה גרמין חובא דההיא אינתתא ואזלא

ואתנסיבת לסנטירא דקרתא לבתר יומין אתון יסורין עלוי ואתעביד ההוא גברא סגי נהור והוות אתתא נגידא ליה בכל קרתא והוות אזלא בכל שכוניא ובשכונתיה דרבי יוסי הגלילי לא הוות אזלה הוה ההוא גברא חכם קרתא אמר לה למה לית את מובילא לי לשכונתיה דר' יוסי הגלילי דאנא שמיע דהוא עביד מצוון אמרה לו משבקתיה אנא ולית בי חמא אפוי אתון חד זמן וקרונ בשכונתיה דר' יוסי הגלילי שרי חבט עלה והוות קלהון מתבזין בכל קרתא אודיק ר' יוסי הגלילי וחמון מתבזין בגו שוקא נסיביהון ויהב יתהון בחד ביתא מן דידיה והוה מפרנס יתהון כל ימי חייהון משום ומבשרך לא תתעלם ביומי דר' תנחומא היו צריכין ישראל למטרא אתון לגביה ואמרין ליה רבי גזר תעניתא דייחות מטרא גזר תעניתא פעם ראשונה ושניה ולא ירדו גשמים פעם שלישית קם ודרש אמר לון כל עמא יפליגון מצוה קם חד גבר ונסב מה דהוה ליה בגו ביתיה ונפק למפלגה פגעה ביה משבקתיה וא"ל זכי בההיא איתתא דמן יומא דנפקית מן ביתך לא חמית טב כיון שראה אותה ערומה ובצרה גדולה נתמלא עליה רחמים ונתן לה על שום ומבשרך לא תתעלם חמיתיה חד גבר סליק וא"ל לרבי תנחומא רבי את הכא ועבירה הכא א"ל מה חמית א"ל חמית גבר פלן דמשתעי למשבקתיה ולא עוד אלא דיהב לה פריטין אי לאו דחשיד עלה לא יהיב לה שלח ר' תנחומא ואייתיתיה וא"ל ברי את ידע דעלמא קאי בצערא ובריאיתה קיימא בצערא ואזלת ואשתעית עם משבקתך ולא עוד אלא דיהבת לה פריטין אלולי דחשיד אתה לא יהבת לה פריטין א"ל ולא כך דרשת ומבשרך לא תתעלם את אמרת כל עמא יפקון ויפליגון מצוה קאים אנא למפלגה מצוה פגעת בי משבקתי ואמרת לי זכי בההיא איתתא דמן יומא דנפקית מביתך לא חמית טב כיון שראיתיה ערומה ובצרה גדולה נתמלאתי עליה רחמים ונתתי לה על שום ומבשרך לא תתעלם באותה שעה הגביה רבי תנחומא פניו לשמים ואמר לפני הקב"ה רבש"ע מה אם זה שהוא בשר ודם ואכזרי ולא היה עליו מזונותיה נתמלא עליה רחמים ונתן לה אנו שאנו בני בניך בני אברהם יצחק ויעקב ומזונותינו עליך עאכ"ו שתתמלא עלינו רחמים באותה שעה ירדו גשמים ונתרווח העולם:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

וכי-ימוך אחיך עמך, ונמכרלך לא-תעבד בו, עבדת עבד. כשכיר כתושב, יהיה (גימ'3022)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(ישעיה נח) כי תראה ערום וכסיתו.....(גימ' 1470א)

(שם) ומבשרך לא תתעלם.....(1552א)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ'3022)

ויקרא רבה פרשה לד משנה טו (שם) אז יבקע כשחר אורך א"ר ירמיה בן אלעזר אפילו אותה שכתוב בה והארכת ימים מהרה תצמח (שם) והלך לפניך צדקך כל מה דאת לעי לנפשך לעי ולפיכך (שם) וכבוד ה' יאספך אז תקרא וה' יענה (שם) אם תסיר מתוכך מוטה אלו שטרות פרועים (שם) שלח אצבע ודבר און אם ראית חבירך שבורח מן האנסים אין הוה אזיל בדא אמור הא אזיל בדא ואין לא הוה אזיל בדא אמור הא אזיל בדא (שם) ותפק לרעב נפשך אמר רבי לוי אם אין לך ליתן לו נחמו בדברים אמור לו תצא נפשי עליך שאין לי מה ליתן לך (שם) ונפש נענה תשביע אם עשית כן (שם) וזרח בחושך אורך ואפלתך כצהרים ונחך ה' תמיד והשביע בצחצחות נפשך ועצמותיך יחליץ א"ר טביומי אם עשית כן הרי את כבוראך כאותו שכתוב בו (שיר ה) דודי צח ואדום ועצמותיך יחליץ ישמוט יזיין ישזיב ויניח ישמוט כד"א (דברים כה) וחלצה נעלו מעל רגלו יזיין כד"א (שם ג) חלוצים תעברו ישזיב כד"א (תהלים קמ) חלצני ה' מאדם רע ויניח מכאן קבעו חכמים לומר רצה והחליצנו בשבת (ישעיה נח) והיית כגן רוה זה גן (שם) וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו זה עדן:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

וכי-ימוך אחיך, ומטה ידו עמך--והחזקת בו, גר ותושב וחי עמך. אל-תקח מאתו נשך ותרבית, ויראת מאלהיך; וחי אחיך, עמך. את-כספך--לא-תתן לו, בנשך; ובמרבית, לא-תתן אכלך. אני, יהוה אלהיכם, אשר-הוצאתי אתכם, מארץ מצרים--לתת לכם את-ארץ כנען, להיות לכם לאלהים. וכי-ימוך אחיך עמך, ונמכר-לך--לא-תעבד בו, עבדת עבד.

כשכיר כתושב, יהיה

עמך;.....(גימ')

(16727)

כמינין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(ישעיה נח ח) אז יבקע כשחר אורך, וארכתך מהרה תצמח.....(גימ')

(2380)

.....(שם) והלך לפניך צדקך.....

(גימ' 465)

(שם) כבוד יהוה יאספך. אז תקרא ויהוה יענה,.....(גימ')

1562ר"ת)

.....(שם) אם-תסיר מתוכך מוטה.....

(גימ' 1257)

-(שם) שלח אצבע ודבר און.....
(גימ' 784 א)
-(שם) ותפק לרעב נפשך.....
(גימ' 1338)
-(שם) ונפש נענה תשביע.....
(גימ' 1393)
-(שם) וזרח בחשך אורך, ואפלתך כצהרים. ונחך יהוה, תמיד, והשביע
בצחצחות נפשך, ועצמתך יחליץ.....
(גימ' 4475)
-(שיר ה) דודי צח ואדום.....
(גימ' 179)
-(דברים כה) וחלצה נעלו מעל רגלו.....
(גימ' 674)
-(תהלים קמ) חלצני יהוה מאדם רע.....
(גימ' 569)
-(ישעיה נח) והיית כגן רוה.....
(גימ' 715)
-(שם) וכמוצא מים, אשר לא-יכזבו מימיו.....
(גימ' 936)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 16727)

ויקרא רבה פרשה לד משנה טז (ישעיה נח) ובנו ממך חרבות עולם מוסדי דור
 ודור תקומם ר"ט יהב לרבי עקיבא שית מאה קונטרין דכסף א"ל אזיל זבין לן חדא
 אוסיא דנהוון לעיין באורייתא ומתפרנסין מנה נסב יתהון ופליג יתהון לספרייא
 ולמתנייא ולאלין דלעין באוריתא לבתר יומין קם עמיה א"ל זבנת לן לההיא אוסייא
 דאמרית לך א"ל אין א"ל אית בך מחמי לה לי א"ל אין נסאתיה וחמאי ליה ספרייא
 ומתנייא ולאלין דלעין באורייתא א"ל אית בר נש יהב מגן אפוכי דידיה הן היא א"ל
 גבי דוד מלך ישראל דכתיב ביה (תהלים קיב) פזר נתן לאביונים וצדקתו עומדת לעד
 (ישעיה נח) וקורא לך גודר פרץ רבי אבין בשם רבי ברכיה אמר אמר הקדוש ברוך
 הוא הפרצה הזו עלי היה לגודרה ועמדת אתה וגדרת אותה חיך שאני מעלה עליך
 כאותו שכתוב בו (תהלים קז) לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו (ישעיה נח) משובב
 נתיבות לשבת א"ר יהודה ברבי סימון העני הזה יושב ומתרעם מה אני מפלוני הוא

ישן על מטתו ואני ישן כאן פלוני ישן בביתו ואני כאן ועמדת אתה ונתת לו חייך שאני מעלה עליך כאלו עשית שלום בינו לביני הה"ד (ישעיה כז) או יחזק במעוזי יעשה שלום לי שלום יעשה לי (שם נח) אם תשיב משבת רגלך ת"ר לא יטייל אדם בתוך כרך בשבת ע"מ שתחשך וירחץ בבית המרחץ מיד עשות חפצך ביום קדשי מכאן אסור לאדם לצאת בתוך שדהו לידע מה היא צריכה בשבת מעשה בחסיד אחד שיצא לתוך כרמו לידע מה היא צריכה ומצא שם פרצה אחת וחישב עליה לגודרה בשבת אמר איני גודרה על שחשבתי עליה בשבת מה עשה הקב"ה זימן אילן של נצפה ועמד וגדרה והיה מתפרנס ממנו כל ימיו וקראת לשבת עונג זו שבת בראשית ולקדוש ה' מכובד זה יוה"כ וכבדתו זה יום טוב מעשות דרכיך זה חולו של מועד ממצוא חפצך מכאן אסור לאדם לתבוע צרכיו בשבת ר' זעירא בעי קומיה דר' חייא בר אבא א"ל אלון דאמרין רועינו זונינו פרנסנו בשבת מהו אמר לו טופס ברכות כך היא ודבר דבר אימיה דר' שמעון ב"י כד הות משתעיא מותר מילין בשבתא הוה אמר לה שבתא היא והות שתקא אז תתענג על ה' והרכבתיך על במתי ארץ הרי ארבעה עשר ועשרה אחרנייתא דכתיב גבי יעקב דכתיב והאכלתיך נחלת יעקב אביך ואלו הן (בראשית כז) ויתן לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ וגו'.

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

עד-שנת היבל, יעבד עמך. ויצא, מעמך--הוא, ובניו עמו; ושב, אל-משפחתו, ואל-אחזת אבתיו, ישוב. כי-עבדי הם, אשר-הוצאתי אתם מארץ מצרים; לא ימכרו, ממכרת עבד. לא-תרדה בו, בפרך; ויראת, מאלהיך. ועבדך ואמתך, אשר יהיו-לך: מאת הגוים, אשר סביבתיכם--מהם תקנו, עבד ואמה. וגם מבני התושבים הגרים עמכם, מהם תקנו, וממשפחתם אשר עמכם, אשר הולידו בארצכם; והיו לכם, לאחזה. והתנחלתם אתם לבניכם אחריכם, לרשת אחזה--לעלם, בהם תעבדו; ובאחיכם בני-ישראל איש באחיו, לא-תרדה בו בפרך.....(גימ' 22571)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(ישעיה נח) ובנו ממך חרבות עולם מוסדי דור ודור תקומם.....(גימ' 2091א)

(תהלים קיב) פזר נתן לאביונים וצדקתו עומדת לעד.....(גימ' 2166)

(ישעיה נח) וקורא לך גודר פרץ.....(גימ' 960א)

(תהלים קז) לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו.....(גימ' 1309)

(ישעיה נח) משובב נתיבות לשבת.....(גימ'
(1950

(ישעיה כז) או יחזק במעוזי יעשה שלום לי שלום יעשה לי.....(גימ'
(1869

(שם נח) אם תשיב משבת רגלך.....(גימ'
(1748

(שם נח) עשות חפצך ביום קדשי.....(גימ'
(1446

.....(שם נח) וקראת לשבת עונג.....
(גימ' 1568)

.....(שם נח) וכבדתו.....
(גימ' 438)

.....(שם נח) מעשות דרכיך.....
(גימ' 1070)

.....(שם נח) ממצוא חפצך.....
(גימ' 375)

(שם נח) אז תתענג על יהוה והרכבתיך על במתי ארץ.....(גימ'
(2563

(שם נח) והאכלתיך נחלת יעקב אביך.....(גימ'
(1195

(בראשית כז) ויתן לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ.....(גימ'
(1823

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 22571)

פרשת בחוקותי

פרשה לה

ויקרא רבה פרשה לה משנה א אם בחקותי תלכו ה"ד (תהלים קיט) חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך אמר דוד רבש"ע בכל יום ויום הייתי מחשב ואומר למקום פלוני ולבית דירה פלונית אני הולך והיו רגלי מביאות אותי לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ה"ד ואשיבה רגלי אל עדותיך ר' הונא בשם ר' אחא אמר חשבתי מתן שכרן של מצות והפסדן של עבירות ואשיבה רגלי אל עדותיך ר' מנחם חתנא דר' אלעזר בר' אבינא אמר חשבתי מה שכתבת לנו בתורה אם בחקותי תלכו ומה כתיב תמן ונתתי שלום בארץ ואם לא תשמעו לי מה כתיב תמן ויספתי ליסרה אתכם ר' אבא בריה דר' חייא בשם ר' יונתן אמר חשבתי ברכות חשבתי קללות ברכות מאל"ף ועד תי"ו קללות מן וי"ו ועד ה"א ולא עוד אלא שהן הפוכות א"ר אבין אם זכיתן הריני הופך לכם קללות לברכות אימתי כשתשמרו את תורת ה"ד אם בחקותי תלכו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

ויקרא כו) אם-בחקתי, תלכו; ואת-מצותי תשמרו, ועשיתם אתם. ונתתי גשמיכם,

בעתם.....(גימ' 5974)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(תהלים קיט) חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך.....(גימ' 2147ס"ת)

(ויקרא כו) ונתתי שלום בארץ.....(גימ' 1548א)

(ויקרא כו) ואם לא תשמעו לי.....(גימ' 947אה)

(ויקרא כו) ויספתי ליסרה אתכם.....(גימ' 1332)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 5974)

ויקרא רבה פרשה לה משנה ב ד"א אם בחקותי תלכו הדא הוא דכתיב (משלי ח) ועתה בנים שמעו לי ואשרי דרכי ישמרו מדבר ביעקב דכתיב ביה (בראשית כח) וידר

יעקב נדר לאמר רבנן ור' אסי רבנן אמרי על הכל השיבו הקדוש ברוך הוא ועל הפרנסה לא השיבו אם יהיה אלהים עמדי א"ל והנה אנכי עמך ושמרני א"ל ושמרתך בדרך הזה אשר אנכי הולך א"ל בכל אשר תלך ושבתו בשלום אל בית אבי א"ל והשיבותיך אל האדמה הזאת ועל הפרנסה לא השיבו א"ר אסי אף על הפרנסה השיבו דכתיב (שם כז) כי לא אעזבך ואין לשון עזיבה האמורה כאן אלא לשון פרנסה כד"א (תהלים לז) נער הייתי וגם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם ד"א אע"פ שזרעו ובניו הם מבקשים לחם לא ראיתי לאותו צדיק אביהם נעזב מיראתו של הקב"ה א"ר הושעיא אשרי ילוד אשה שכך שומע מפי בוראו א"ר חנינא בר פפא אשרי ואשריכם כשנתקיימו כל התנאים הללו שהתנית עמכם א"ר אחא אף לבניו אמר כן שנאמר ועתה בניו שמעו לי אשרי ואשריכם לכשתקיימו כל התנאים הללו שהתנית עמכם אימתי כשתשמרו את תורתו שנאמר אם בחקותי תלכו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

- אם-בחקתי, תלכו; ואת-מצותי תשמרו, ועשיתם אתם. ונתתי גשמיכם, בעתם; ונתנה הארץ יבולה, ועץ השדה יתן פריו. והשיג לכם דיש את-בציר, ובציר ישיג את-זרע; ואכלתם לחמכם לשבע, וישבתם לבטח בארצכם. ונתתי שלום בארץ.....(גימ' 14542)**
- כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:**
- (משלי ח) ועתה בניו שמעו לי ואשרי דרכי ישמרו.....(גימ' 2346)**
- (בראשית כח): וידר יעקב נדר לאמר.....(גימ' 1529ס"ת)**
- (שם) אם יהיה אלהים עמדי.....(גימ' 281)**
- (שם) והנה אנכי עמך.....(גימ' 277)**
- (שם) ושמרני.....(גימ' 607ת)**
- (שם) ושמרתך.....(גימ' 976)**
- (שם) בדרך הזה אשר אנכי הולך.....(גימ' 891ת)**

(שם) בכל אשר תלך.....(גימ' 1003)

(שם) ושבתי בשלום אל בית אבי.....(גימ' 2042ס"ת)

(שם) והשיבותיך אל האדמה הזאת.....(גימ' 1258)

(שם כז): כי לא אעזבך.....(גימ' 161)

(תהלים לז) נער הייתי וגם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב

וזרעו מבקש לחם.....(גימ' 3171)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 14542)

ויקרא רבה פרשה לה משנה ג אמר ר' אלעזר בנוהג שבעולם מלך בשר ודם גוזר גזירה אם רצה לקיימה הרי הוא מקיימה ואם לאו סוף שמקיימה על ידי אחרים אבל הקדוש ברוך הוא אינו כן אלא גוזר גזירה הוא מקיימה תחלה הה"ד (ויקרא יט) מפני שיבה תקום והדרת פני זקן ויראת מאלהיך אני ה' אני הוא שקיימתי מצות עמידת זקן תחלה אם בחקתי תלכו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

ואם-לא תשמעו, לי; ולא תעשו, את כל-המצות האלה.....(גימ' 2780)

(ויקרא יט) מפני שיבה תקום והדרת פני זקן ויראת מאלהיך אני יהוה (גמ' 2780תס"פ)

ויקרא רבה פרשה לה משנה ד חקים שבהם חקקתי את השמים והארץ שנאמר (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי חקים שבהם חקקתי את השמש ואת הירח שנאמר (שם לא) כה אמר ה' נותן שמש לאור יומם חקת ירח וכוכבים לאור לילה חקות שבהם חקקתי את הים שנא' (משלי ח) בשומו לים חקו חוקות שבהם חקקתי את החול שנאמר (ירמיה ה) אשר שמתי חול גבול לים חוקים שבהם חקקתי את התהום שנאמר (משלי ה) בחוקו חוג על פני תהום חוק וחוג לגזירה שוה:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא כו) אם-בחקתי, תלכו; ואת-מצותי תשמרו, ועשיתם אתם. ונתתי
גשמיכם, בעתם; ונתנה הארץ יכולה, ועץ השדה יתן פריו. והשיג לכם דיש
את-בציר.....(גימ' 9502ה)
(ירמיה לג): אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי.....(גימ'
2889א)
(שם לא): כה אמר יהוה נותן שמש לאור יומם
.....חקת ירח וכוכבים לאור לילה.....
(גימ' 2913)
.....(משלי ח): בשומו לים חקו.....
(גימ' 600ס"ת)
.....(ירמיה ה): אשר שמתני חול גבול לים.....
(גימ' 1731ס"תת)
.....(משלי ה) בחוקו חוג על פני תהום.....
(גימ' 1390ר"ת)
ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו
במדרש:.....(גימ' 9502)

ויקרא רבה פרשה לה משנה ה ר' לוי בשם ר' חמא ברבי חנינא אמר חוקים שהם
חקוקים על יצה"ר הה"ד (ישעיה י) הוי החוקקים חקקי און אמר ר' לוי משל למקום
אדרימון שהוא משובש בגייסות מה עשה המלך הושיב בו קוסטרינוס בשביל לשמרו
כך אמר הקב"ה תורה קרויה אבן ויצר הרע קרוי אבן תורה קרויה אבן שנא' (שמות
כד) את לוחות האבן והתורה והמצוה יצה"ר קרוי אבן דכתיב (יחזקאל לו) והסירותי
את לב האבן מבשרכם תורה אבן יצר הרע אבן האבן תשמור את האבן:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא כו) אם-בחקתי, תלכו; ואת-מצותי תשמרו, ועשיתם
אתם.....(גימ' 4183)
(ישעיה י): הוי החוקקים חקקי און(גימ'
583אה)
(שמות כד): את לוחות האבן והתורה והמצוה.....(גימ'
1728ר"ת)
(יחזקאל לו) והסירותי את לב האבן מבשרכם.....(גימ'
1872ר"ת)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 4183)

דבר אחר

(ויקרא כו) אם-בחקתי, תלכו; ואת-מצותי תשמרו, ועשיתם

אתם.....(גימ' 4183)

(דברים, יא,טז) הַשְּׁמְרוּ לָכֶם, פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם; וְסַרְתֶּם, וְעַבַּדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים, וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם,

לָהֶם.....

.....(גימ' 4183) (יחזקאל, ז,ט) וְלֹא-תַחֲסוּ עֵינַי, וְלֹא אֶחְמוֹל

כְּדַרְכֵיךָ עָלַיךָ אֶתָּן, וְתוֹעֲבוֹתַיךָ בְּתוֹכְךָ תִּהְיֶינָה, וַיִּדְעַתְּם, כִּי אֲנִי יְהוָה

מְכָה.....

(גימ' 4183)

ויקרא רבה פרשה לה משנה ו א"ר אחא בן אלישוב חוקים שמביאים את האדם לחיי עוה"ב הה"ד (ישעיה ד) והיה הנשאר בציון והנותר בירושלים קדוש יאמר לו כל הכתוב לחיים בירושלים הוא שעוסק בתורה שהוא עץ חיים שנא' (משלי ג) עץ חיים היא תני בשם ר' אלעזר הסייף והספר ניתנו מכורכין מן השמים אמר להם הקדוש ברוך הוא אם שמרתם מה שכתוב בספר זה הרי אתם ניצולים מן הסייף ואם לאו סוף שהוא הורג אתכם והיכן הוא משמען של דברים שנאמר (בראשית ג) ויגרש את האדם לשמור את דרך עץ החיים את דרך זו דרך ארץ ואח"כ עץ החיים זו תורה תני בשם רשב"י הככר והמקל ניתנו מכורכין מן השמים אמר להם אם שמרתם את התורה הרי ככר לאכול ואם לאו הרי מקל ללקות בו היכן הוא משמעו של דבר (ישעיה א) אם תאבו ושמעתם טוב הארץ תאכלו ואם תמאנו ומריתם חרב תאכלו וחרבין תאכלו א"ר אחא צריכים ישראל לחרובא עבדון תתובא אמר ר' עקיבא יאה מסכנותא לברתיה דיעקב כערקא סומקא ברישא דסוסיא חיורא:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

ויקרא כו) אם-בחקתי, תלכו; ואת-מצותי תשמרו, ועשיתם אתם.... ונתתי

שלום בארץ, ושכבתם ואין מחריד והשבתי חיה רעה, מן-הארץ, וחרב,

לא-תעבר בארצכם.....(גימ' 9494)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(ישעיה ד): והיה הנשאר בציון והנותר בירושלים קדוש יאמר

לו.....(גימ' 2833ר"ת)

(משלי ג): עץ חיים

היא.....(גימ' 244)

(בראשית ג): ויגרש את האדם לשמור את דרך עץ

החיים.....(גימ' 2433 אה)

(ישעיה א) אם תאבו ושמעתם טוב הארץ תאכלו ואם תמאנו ומריתם חרב

תאכלו..(גימ' 3984 ה)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 9494)

ויקרא רבה פרשה לה משנה ח ונתתי גשמיכם בעתם אמר ר' יונתן ג' נתנו מתנה לעולם התורה והמאורות והגשמים התורה מנין שנא' (שמות לא) ויתן אל משה ככלותו המאורות מנין שנאמר (בראשית א) ויתן אותם אלהים הגשמים מנין שנאמר ונתתי גשמיכם בעתם ר' עזריה בשם רשב"ל אומר אף השלום דכתיב ונתתי שלום בארץ ר' יהושע בן נחמיה אמר אף הישועה דכתיב (תהלים יח) ותתן לי מגן ישעך ר' יצחק ברבי מריון אמר אף פרשת הים הגדול דכתיב ביה (ישעיה מג) כה אמר ה' הנותן בים דרך שאלמלא כן כיון שאדם יורד לתוכו מיד מת ר' תנחומא אמר אף ארץ ישראל דכתיב (תהלים קה) ויתן להם ארצות גוים ורבנן אמרי אף הרחמים דכתיב (שם קו) ויתן אותם לרחמים ויש אומרים אף נקמתו של אדום דכתיב (יחזקאל כה) ונתתי את נקמתי באדום ביד עמי ישראל:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

ונתתי גשמיכם, בעתם; ונתנה הארץ יבולה, ועץ השדה יתן פריו. והשיג לכם דיש את-בציר, ובציר ישיג את-זרע; ואכלתם לחמכם לשבע, וישבתם לבטח בארצכם. ונתתי שלום בארץ, ושכבתם ואין מחריד; והשבתי חיה רעה, מן-הארץ, וחרב, לא-תעבר בארצכם.....(גימ' 14135)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(שמות לא): ויתן אל משה ככלותו.....(גימ' 1324)

(בראשית א): ויתן אותם אלהים.....(גימ' 999).

ונתתי גשמיכם בעתם.....(גימ' 1793 ת)

ונתתי שלום בארץ.....(גימ' 1535)

(תהלים יח): ותתן לי מגן ישעך.....(גימ' 1389).

(ישעיה מג): כה אמר יהוה הנותן בים דרך.....(גימ' 1399ס"ת)

(תהלים קה): ויתן להם ארצות גוים.....(גימ' 1827ס"ת)

(שם קו): ויתן אותם לרחמים.....(גימ' 1244ת)

(יחזקאל כה): ונתתי את נקמתי באדום ביד עמי ישראל.....(גימ' 2625א)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 14135)

ויקרא רבה פרשה לה משנה יב עד כמה גשמים יורדים והארץ עושה פירות ר' מאיר אומר עד ב' ר' יוסי אומר עד ג' על דעתיה דר' מאיר דאמר עד ב' יורה ומלקוש יורה במרחשון ומלקוש בניסן על דעתיה דר' יוסי דהוא אומר עד ג' יורה בכסליו ומלקוש בניסן וגשמים באמצע הרי ג' ר' דוסתאי ברבי ינאי אמר הדא הוא דכתיב (איוב לז) כי לשלג יאמר הוא ארץ וגשם מטר וגשם הרי שלשה (שם) מטרות שנים הרי ה' ורבנן אמרין שבעה אילין חמשיתה יורה ומלקוש יורה בכסליו ומלקוש בניסן הרי ז' אמר ר' אבהו עבר הוינא קומי כנישתא דטרסיא דלוד ושמעית קליה דר' שמואל בר נחמני יתיב ודרש רבנין בשם חזקיה אמר בשעה שישראל עושין רצונו של הקב"ה פקידה אחת הוא פוקד הארץ ומיד הוא עושה מה טעמא (תהלים סה) פקדת הארץ ותשוקקה רבת תעשרנה שהיא עושה לכם אחד לעשרה ר' ברכיה ורבי חלבו ורב פפי בשם ר' אליעזר אמרי פעמים שעושה בזכות איש אחד בזכות עשב אחד בזכות שדה אחת ושלשתן בפסוק אחד שנאמר (זכריה י) שאלו מה' מטר בעת מלקוש ה' עושה חזיזים ומטר גשם יתן להם לאיש עשב בשדה לאיש ולא לאנשים לעשב ולא לעשבים לשדה ולא לשדות (מלאכי ג) הביאו (את כל) המעשר אל בית האוצר וגו' ברכה עד בלי די מהו עד בלי די ר' יונה בר אבא בשם ר' יוחנן אמר דבר (שם) שאי אפשר לומר עליו די הוא ברכה ר' ברכיה ור' חלבו ור' אבא בר כהנא אמר בשם רב עד שיבלו שפתותיכם לומר דיינו לפי שבעולם הזה גשמים טורדים לעולם יוצאי דרכים מצירין בהם מפרשי ימים מצירין בהם דורכי גתות וטחי גגות אבל לעתיד לבא הקדוש ב"ה עושה אותן ברכה מה טעמא (יחזקאל לד) ונתתי אותם וסביבות גבעתי ברכה והורדתי הגשם בעתו גשמי ברכה יהיו. מדרש רבה ויקרא

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

ונתתי גשמיכם, בעתם; ונתנה הארץ יכולה, ועץ השדה יתן פריו. והשיג לכם
דיש את-בציר, ובציר ישיג את-זרע; ואכלתם לחמכם לשבע, וישבתם לבטח
בארצכם. ונתתי שלום בארץ, ושכבתם ואין מחריד; והשבתי חיה רעה,
מן-הארץ, וחרב, לא-תעבר בארצכם. ורדפתם, את-איביכם;

ונפלו.....
..(גימ' 15521)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(איוב לז): כי לשלג יאמר הוא ארץ וגשם מטר וגשם.....
(גימ' 1894)

(שם)

מטרות.....
(גימ' 655)

(תהלים סה) פקדת הארץ ותשוקקה רבת תעשרנה.....
(גימ' 3424)

(זכריה י): שאלו מיהוה מטר בעת מלקוש, יהוה עשה חזיזים;

ומטר-גשם יתן

להם.....(גימ' 3216)

(מלאכי ג) הביאו המעשר אל בית

האוצר.....(גימ' 1384)

(שם) ברכה עד בלי

ד'.....(גימ' 369אה)

(יחזקאל לד) ונתתי אותם וסביבות גבעתי ברכה והורדתי הגשם בעתו

גשמי ברכה

יהיו.....(גימ')

(4579)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 15521)

ויקרא רבה פרשה לו משנה א וזכרתי את בריתי יעקוב הה"ד (תהלים קב) לפני

הארץ יסדת ומעשה ידיך שמים בית שמאי ובית הלל ב"ש אומרים השמים נבראו

תחלה ואחר כך הארץ שנאמר בראשית ברא וגו' וב"ה אומרים הארץ נבראת תחלה

ואח"כ שמים אלו ואלו מביאים טעם לדבריהם טעמן דב"ש דאינון אמרי השמים

נבראו תחלה ואחר כך הארץ משל למלך שעשה לו כסא משעשאו עשה אפיפירון שלו כך (ישעיה סו) כה אמר ה' השמים כסאי והארץ הדום רגלי טעמן דב"ה דאמרי הארץ נבראת תחלה ואחר כך שמים משל למלך שבנה פלטין משבנה התחתונים בנה העליונים כך כתיב (בראשית ב) ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים א"ר תנחומא ואנא אמרית טעמא לפנים הארץ יסדת ומעשה ידיך שמים א"ר חנינא ממקום שהמקרא מסייע לב"ש משם ב"ה מסלקין אותו על דעתין דב"ש דאינון אמרי השמים נבראו תחלה ואח"כ הארץ שנאמר בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ על דעתין דב"ה דאמרי הארץ נבראת תחלה ואחר כך שמים דכתי' (בראשית א) והארץ היתה תוהו ובוהו והארץ כבר נבראת ר' יוחנן בשם חכמים אמר לבריאה שמים קדמו ולשכלול הארץ קדמה ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים אמר רשב"י תמה אני איך נחלקו אבות העולם על בריית שמים וארץ שאני אומר שמים וארץ לא נבראו אלא כאלפס וכיסוי הה"ד (ישעיה מח) אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים אמר ר' אלעזר בר' שמעון אם כדעת שאמר אבא בכל מקום הוא מקדים שמים לארץ ובמקום אחד הוא אומר ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים אלא מלמד ששניהם שקולין שוין זה כזה בכ"מ הוא מקדים תורים לבני יונה ובמקום אחד הוא אומר וכן יונה או תור מלמד ששניהם שוין זה כזה בכל מקום הוא מקדים משה לאהרן ובמקום אחד הוא אומר הוא אהרן ומשה מלמד ששניהם שוין זה כזה בכ"מ הוא מקדים יהושע לכלב ובמקום אחד הוא אומר (במדבר לב) בלתי כלב בן יפונה הקנזי ויהושע בן נון מלמד ששניהם שוין זה כזה בכל מקום הוא מקדים כבוד אב לכבוד אם ובמקום אחד הוא אומר (ויקרא יט) איש אמו ואביו תיראו מלמד ששניהם שקולים זה כזה אבל אמרו חכמים האב קודם לאם בכ"מ מפני שהוא ואמו חייבין בכבוד אביו בכל מקום מקדים אברהם לאבות וכאן וזכרתי את בריתי יעקוב מלמד ששלשתן שוין זה כזה:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

(ויקרא כו) וַזְכַּרְתִּי, אֶת-בְּרִיתִי יַעֲקֹב; וְאֶף אֶת-בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֶף אֶת-בְּרִיתִי אַבְרָהָם, אֲזָכֹר--וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר. וְהָאָרֶץ תַּעֲזֹב מֵהֶם וְתָרַץ אֶת-שִׁבְתֶּיךָ, בְּהַשְׁמָה מֵהֶם, וְהֵם, יִרְצוּ אֶת-עֹנֵם; יַעַן וּבְיַעַן--בְּמִשְׁפְּטֵי מֵאֶסוּ, וְאֶת-חֻקֹּתַי גָּעַלְהוּ בְּפִשָּׁם. וְאֶף-גַּם זֹאת בְּהִיוֹתֶם בְּאֶרֶץ אֲבֹתֵיכֶם, לֹא-מֵאֲסָתִים וְלֹא-גָעַלְתִּים לְכַלְתֶּם--לִהְפֹּר בְּרִיתִי, אִתְּם:.....(גימ' 16480)

כמינין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(תהלים קב): לפנים הארץ יסדת ומעשה ידיך שמים.....(גימ' 1835)

- (ישעיה סו): כה אמר יהוה השמים כסאי והארץ הדום רגלי.....(גימ' 1409א)
- (בראשית ב) ביום עשות יהוה אלהים ארץ ושמים.....(גימ' 1633)
- (בראשית א) בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ.....(גימ' 4072ס"ת)
- (בראשית א) והארץ היתה תוהו ובוהו, והארץ כבר נבראת.....(גימ' 2341)
- (ישעיה מח): אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים.....(גימ' 1093)
- ובן יונה או תור.....(גימ' 1019ס"תתא)
- הוא אהרן ומשה.....(גימ' 675ס"ת)
- (במדבר לב): בלתי כלב בן יפונה הקנזי ויהושע בן נון.....(גימ' 1424)
- (ויקרא יט): איש אמו ואביו תיראו.....(גימ' 1000)
- ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו
במדרש:.....(גימ' 16480)

ויקרא רבה פרשה לו משנה ב ד"א וזכרתי את בריתי יעקוב הה"ד (תהלים פ) גפן ממצרים תסיע מה הגפן הזה אין נוטעין אותה במקום טרשים גדולין אלא בולשין אותה מתחתיה ואח"כ נוטעין אותה כך תגרש גוים ותטעיה מה הגפן הזו כל שאתה מפנה תחתיה הרי היא משובחת כך הם ישראל פנית לפניהם כל מלך ואח"כ ותשרש שרשיה ותמלא הארץ מה הגפן הזו אין נוטעין אותה ערבוביא אלא שורות שורות כך ישראל הם דגלים דגלים הה"ד (במדבר ב) איש על דגלו באותות לבית אבותם מה הגפן הזו נמוכה מכל האילנות ושולטת בכל האילנות כך הם ישראל נראים כאלו שפלים בעולם הזה אבל לעתיד לבא הן עתידין לירש מסוף העולם ועד סופו מה הגפן הזו שרביט אחד יוצא ממנו ומכבש כמה אילנות כך ישראל צדיק אחד יוצא מהן ושולט מסוף העולם ועד סופו הה"ד (בראשית מב) ויוסף הוא השליט (יהושע י') ויהי ה' את יהושע (ד"ה א יד) ויצא שם דוד בכל הארצות ושלמה היה מושל בכל הממלכות (אסתר ט) כי גדול מרדכי בבית המלך מה הגפן הזה העלים שלה מכסין

על האשכולות כך הם ישראל עמי הארץ שבהם מכסין על תלמידי חכמים מה הגפן
הזו יש בה אשכולות גדולות וקטנות הגדול מחבירו נראה כאלו נמוך מחבירו כך
ישראל כל מי שאחד מהם יגע בתורה וגדול מחבירו בתורה נראה נמוך מחבירו מה
הגפן הזו טעונה ג' ברכות כך ישראל מתברכין בג' ברכות בכל יום יברכך ה' יאר ה'
ישא ה' מה הגפן הזו יש בה ענבים יש בה צמוקים כך ישראל יש בהם בעלי מקרא
בעלי משנה בעלי תלמוד בעלי אגדה מה גפן זו יש בה יין ויש בה חומץ זה טעון
ברכה וזה טעון ברכה כך ישראל חייבין לברך על הטובה ועל הרעה על הטובה ברוך
הטוב והמטיב על הרעה ברוך דיין האמת מה היין הזה כל מי ששותה ממנו פניו
מאירות וכל מי שאינו שותה ממנו שניו קהות כך ישראל כל מי שבא ומזדווג להם
סוף שנוטל את שלו מתחת ידיהן מה גפן זו בתחלה היא נרפסת ברגל ואחר כך
עולה לשולחן מלכים כך ישראל נראין כאלו מאוסין בעולם הזה דכתיב (איכה ג)
הייתי שחוק לכל עמי נגינתם כל היום אבל לעתיד לבא ונתנך ה' עליון דכתיב (ישעיה
מט) והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך מה גפן זו עולה על כל מסע ומסע כך
ישראל סופרין על כל מלכות מה גפן זו מדלין אותו על גבי ארזים גדולים כך ישראל
שנאמר (תהלים פ) כסו הרים צלה מה גפן זו נשענת על גבי קנה כך ישראל נשענין
בזכות התורה שכתובה בקנה מה גפן זו השומר שלה עומד למעלה כך ישראל
השומר שלהם למעלה שנאמר (שם קכא) הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל מה
גפן זה נשענת ע"ג עצים יבשים והיא לחה כך ישראל נשענין בזכות אבותם אף על פי
שהן ישנין הה"ד וזכרתי את בריתי יעקב:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

**וְזָכַרְתִּי, אֶת-בְּרִיתִי יַעֲקֹב; וְאָף אֶת-בְּרִיתִי יִצְחָק וְאָף אֶת-בְּרִיתִי אַבְרָהָם,
אֲזָכֹר--וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר. וְהָאָרֶץ תַּעֲזֹב מֵהֶם וְתָרַץ אֶת-שִׁבְתֶּיהָ, בְּהַשְׁמָה מֵהֶם,
וְהֵם, יִרְצוּ אֶת-עֹנֵם; יַעַן וּבְיַעַן--בְּמִשְׁפְּטֵי מֵאֶסוּ, וְאֶת-חֻקֹּתַי נִגְעַלָה נַפְשָׁם.
וְאָף-בָּם-זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאָרֶץ אֲבִיבָהֶם,**

לא-מאסתיים.....

.....(גימ' 13992)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(תהלים פ): גפן ממצרים

תסיע.....(גימ' 1093)

(במדבר ב): איש על דגלו באותות לבית

אבותם.....(גימ' 2160)

(בראשית מב): ויוסף הוא

השליט.....(גימ' 528)

(יהושע י') ויהי יהוה את

יהושע.....(גימ' 849)

(ד"ה א יד) ויצא שם דוד בכל הארצות ושלמה היה מושל בכל הממלכות.....

(גימ' 2585)

(אסתר ט) כי גדול מרדכי בבית

המלך.....(גימ' 856)

(איכה ג): הייתי שחוק לכל עמי נגינתם כל

היום.....(גימ' 1713)

(ישעיה מט): והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך.....

(גימ' 2023 ס"ת)

(תהלים פ): כסו הרים

צלה.....(גימ' 469 ת)

(שם קכא): הנה לא ינום ולא יישן שומר

ישראל.....(גימ' 1716 א)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 13992)

ויקרא רבה פרשה לו משנה ג הה"ד (משלי יא) יד ליד לא ינקה רע בר קפרא אמר אחז וכל מלכי ישראל הרשעים אין להם חלק לעוה"ב שנאמר (הושע ז) כל מלכיהם נפלו אין קורא בהם אלי הרי הוא נמנה באיפטיא של מלכים שנאמר (ישעיה א) בימי עזיהו יותם אחז יחזקיהו מלכי יהודה ר' אחא בשם ר' אלעזר ור' יוסי בשם ריב"ל אמר ע"י שהיה לו בושת פנים כיצד כיון שהנביא בא לקנתרו היה יוצא לו למקום טומאה לומר שאין שכינה שורה במקום טומאה הה"ד (שם ז) ויאמר ה' אל ישעיהו צא נא לקראת אחז אתה ושאר ישוב בנך אל קצה תעלת הברכה העליונה אל מסלת שדה כובס אל תהי קורא כובס אלא כובש כיצד כיון שהיה הנביא בא לקנתרו כובש פניו רבי אומר על שנתייטר על בנו הבכור הדא הוא דכתיב (ד"ה ב כח) ויהרג זכרי גבור אפרים את מעשיהו בן המלך ואת עזריקם נגיד הבית ואת אלקנה משנה המלך ר' הושעיא רבה אמר על ידי שהיה אביו צדיק הוא שחזקיה אומר (ישעיה לח) הנה לשלום מר לי מר לי מלפני מאחז מר לי מאחרי ממנשה אלא מנשה היה אביו צדיק ובנו רשע אבל אחז היה אביו צדיק ובנו צדיק אמר ר' סימון וזרע צדיק נמלט אין כתיב כאן אלא וזרע צדיקים שמושחל מבין שני צדיקים נמלט אמר ר' פנחס כל מי שעושה מצוה ומבקש ליטול שכרו עליה מיד ליד לא ינקה רע רשע הוא ואינו מניח לבניו כלום א"ר סימון כאינש דאמר הא סקא הא

סילעא הא סאתא קום טול כך אלו בקשו אבות הראשונים ליטול שכר מצות קלות שעשו בעולם הזה מהיכן היתה זכות עומדת לבניהם אחריהם שהרי הוא אומר וזכרתי את בריתי יעקב:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

וְזָכַרְתִּי, אֶת-בְּרִיתִי יַעֲקֹב; וְאָף אֶת-בְּרִיתִי יִצְחָק וְאָף אֶת-בְּרִיתִי אַבְרָהָם, אֲזָכֹר--וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר. וְהָאָרֶץ תַּעֲזֹב מֵהֶם וְתָרַץ אֶת-שַׁבְּתֹתֶיהָ, בְּהִשָּׁמָה מֵהֶם, וְהֵם, יִרְצוּ אֶת-עֹנֵנָם; יַעַן וּבְיַעַן--בְּמִשְׁפָּטֵי מֵאָסוּ, וְאֶת-חֻקֹּתַי נִגְעֵלָה נַפְשָׁם. וְאָף-גַּם-זֹאת בְּהִיוֹתָם.....(גימ' 13049)

מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(משלי יא): יד ליד לא ינקה

רע.....(גימ' 524)

.....(הושע ז): כל מלכיהם נפלו אין קורא בהם אלי.....

(גימ' 817)

.....(ישעיה א): בימי עזיהו יותם אחז יחזקיהו מלכי יהודה.....

(גימ' 940א)

(שם ז): ויאמר יהוה אל ישעיהו צא נא לקראת אחז ושאר ישוב בנך

אל קצה תעלת הברכה העליונה אל מסלת שדה כובס.....

(גימ' 5399)

(ד"ה ב כח): ויהרג זכרי גבור אפרים את מעשיהו בן המלך ואת עזריקם

נגיד הבית ואת אלקנה משנה המלך.....

(גימ' 4383)

.....(ישעיה לח): הנה לשלום מר לי מר.....

(גימ' 986)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 13049)

ויקרא רבה פרשה לו משנה ד ד"א וזכרתי את בריתי יעקב הה"ד (שם מג) ועתה כה אמר ה' בוראך יעקב ויוצרך ישראל ר' פנחס בשם ר' ראובן אמר הקדוש ברוך הוא לעולמו עולמי אומר לך מי בראך מי יצרך יעקב בראך יעקב יצרך ככתוב בוראך יעקב ויוצרך ישראל רבי יהושע דסכנין בשם רבי לוי אמר בהמות לא נבראו אלא בזכותו של יעקב הה"ד (איוב מ) הנה נא בהמות אשר עשיתי עמך רבי יהושע בר' נחמיה בשם רבי חנינא ברבי יצחק אמר שמים וארץ לא נבראו אלא בזכות יעקב דכתיב (תהלים עח) ויקם עדות ביעקב ואין עדות האמור כאן אלא שמים וארץ

כד"א (דברים ל) העדותי בכם היום את השמים ואת הארץ א"ר ברכיה שמים וארץ לא נבראו אלא בזכות ישראל דכתיב בראשית ברא אלהים ואין ראשית אלא ישראל שנאמר (ירמיה ב) קדש ישראל לה' ראשית תבואתה אמר ר' אחא שמים וארץ לא נבראו אלא בזכות משה שנאמר (דברים לג) וירא ראשית לו א"ר אבהו הכל לא נוצר אלא בזכות יעקב הה"ד (ירמיה י) לא כאלה חלק יעקב כי יוצר הכל הוא בשביל יעקב יצר הכל ר' ברכיה ורבי לוי בשם ר' שמואל בר נחמן אמר אברהם לא ניצול מכבשן האש אלא בזכות יעקב משל לאחד שהיה עומד ונידון לפני שלטון ויצא דינו לפני שלטון לישרף צפה אותה השלטון באצטרוגליס שלו וראה שעתיד להוליד בת שהיא נשאת למלך אמר כדי הוא להנצל בזכות בתו שהוא עתיד להוליד כך אברהם יצא דינו מפני נמרוד לשרף וצפה הקב"ה שיעקב עתיד לצאת ממנו אמר כדאי הוא לינצל בזכות יעקב הה"ד (ישעיה כט) כה אמר ה' אל בית [יעקב] (ישראל) אשר פדה את אברהם ורבנן אמרין אברהם עצמו לא נברא אלא בזכותו של יעקב הה"ד (בראשית יח) כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחרי ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט ואין צדקה ומשפט אלא ביעקב שנאמר (תהלים צט) משפט וצדקה ביעקב אתה עשית:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

וְזָכַרְתִּי, אֶת-בְּרִיתִי יַעֲקֹב; וְאָף אֶת-בְּרִיתִי יִצְחָק וְאָף אֶת-בְּרִיתִי אַבְרָהָם, אֲזָכֹר--וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר. וְהָאָרֶץ תַּעֲזֹב מֵהֶם וְתָרַץ אֶת-שִׁבְתֶּיהָ, בְּהִשָּׁמָה מֵהֶם, וְהֵם, יָרְצוּ אֶת-עֹנֵם; יַעַן וּבִיַעַן--בְּמִשְׁפָּטֵי מֵאֶסוֹ, וְאֶת-חֻקֹּתַי גָּעַלָה נַפְשָׁם. וְאָף-גַּם-זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאָרֶץ אֲבִיהֶם, לֹא-מֵאֲסָתִים וְלֹא-גְעַלְתִּים לְכַלְתֶּם-- לְהַפִּיר בְּרִיתִי, אִתְּם: כִּי אֲנִי יְהוָה, אֱלֹהֵיהֶם. וְזָכַרְתִּי לָהֶם, בְּרִית רֵאשִׁימִים: אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי-אֹתָם מֵאָרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם, לְהִיּוֹת לָהֶם לְאֱלֹהִים--אֲנִי יְהוָה. אֵלֵה הַחֻקִּים

וְהַמִּשְׁפָּטִים.....

.....(גימ' 22436)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

(תהלים מג): ועתה כה אמר יהוה בוראך יעקב ויוצרך ישראל.....(גימ'

2057)

(איוב מ): הנה נא בהמות אשר עשיתי עמך.....(גימ'

1985)

(תהלים עח): ויקם עדות ביעקב.....(גימ'

820)

- (דברים ל): העדותי בכם היום את השמים ואת הארץ.....(גימ' 2117)
- (בראשית א) בראשית ברא אלהים.....(גימ' 1205ת)
- (ירמיה ב): קדש ישראל ליהוה ראשית תבואתה.....(גימ' 2726)
- (דברים לג): וירא ראשית לו.....(גימ' 1400ר"ת)
- (ירמיה י): לא כאלה חלק יעקב כי יוצר הכל הוא.....(גימ' 810)
- (ישעיה כט): כה אמר יהוה אל בית [יעקב] אשר פדה את אברהם..(גימ' 2156)
- (בראשית יח): כי ידעתי למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך יהוה לעשות צדקה ומשפט.....(גימ' 5156א)
- (תהלים צט):משפט וצדקה ביעקב אתה עשית.....(גימ' 2004)
- ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו במדרש:.....(גימ' 22436)

ויקרא רבה פרשה לו משנה ו עד מתי זכות אבות קיימת ר' תנחומא אמר בשם ר' חייא בר מנחמא ואמרי לה ר' ברכיה בר חלבו בשם רבא בר זבדא עד יהואחז הה"ד (מ"ב יג) ויחן ה' אותם וירחמם וגו' עד עתה עד עתה זכות אבות קיימת ר' יהושע ב"ל אמר עד אליהו הה"ד (שם א יח) ויהי בעלות המנחה ויגש אליהו הנביא וגו' שמואל אמר עד הושע הה"ד (הושע ב) ועתה אגלה את נבלותה לעיני מאהביה ואיש לא יצילנה מידי ואין איש האמור כאן אלא אברהם כד"א (בראשית כ) ועתה השב אשת האיש ואין איש אלא יצחק שנאמר (שם כד) מי האיש הלזה ואין איש אלא יעקב שנא' (שם כה) ויעקב איש תם ר' יודן אמר עד חזקיה כד"א (ישעיה ט) למרבה המשרה ולשלום אין קץ וגו' ר' יודן ברבי בשם רבי ברכיה אמר אם ראיתה זכות אבות שמטה וזכות אמהות שנתמטטה לך והטפל בחסדים הה"ד (שם נד) כי ההרים ימושו והגבעות תמוטינה הרים אלו אבות והגבעות אלו אמהות ואח"כ וחסדי מאתך לא ימוש א"ר אחא לעולם זכות אבות קיימת לעולם מזכירין ואומרין (דברים

ד) כי אל רחום ה' אלהיך לא ירפך ולא ישחיתך ולא ישכח את ברית אבותיך וגו'.
מדרש רבה ויקרא

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

וְזָכַרְתִּי, אֶת-בְּרִיתִי יַעֲקֹב; וְאָף אֶת-בְּרִיתִי יִצְחָק וְאָף אֶת-בְּרִיתִי אַבְרָהָם,
אֲזָכֹר--וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר. וְהָאָרֶץ תַּעֲזֹב מֵהֶם וְתִרְצֵץ אֶת-שִׁבְתֶּיךָ, בְּהִשָּׁמָה מֵהֶם,
וְהֵם, יִרְצֹוּ אֶת-עֹנֹכָם; יַעַן וּבְיַעַן--בְּמִשְׁפָּטֵי מֵאָסוּ, וְאֶת-חֻקֹּתַי נִגְעַלָה נַפְשָׁם.
וְאָף-גַּם-זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאָרֶץ אֲבִיכֶם, לֹא-מֵאֲסָתִים וְלֹא-נִגְעַלְתִּים לְכֻלְתֶּם--
לְהַפִּיר בְּרִיתִי,

אָתָּם:.....(גימ')
(16480)

471 1197 15283

(מ"ב יג): ויחן יהוה אותם וירחמם.....(גימ')
(855ת)

.....(מ"ב יג): עד עתה.....
(549 גימ')

(שם א יח): ויהי בעלות המנחה ויגש אליהו הנביא.....(גימ')
(1812ס"ת)

(הושע ב): ועתה אגלה את נבלותה לעיני מאהביה ואיש לא יצילנה... (גימ')
(2229א)

(בראשית כ): ועתה השב אשת האיש.....(גימ')
(1805)

.....(שם כד): מי האיש הלזה.....
(413 גימ')

.....(שם כה): ויעקב איש תם.....
(1281ס"ת)

(ישעיה ט): למרבה המשרה ולשלום אין קץ.....(גימ')
(1490)

(שם נד): כי ההרים ימושו והגבעות תמוטינה.....(גימ')
(1664)

(שם נד): וחסדי מאתך לא ימוש.....(גימ')
(1022ר"ת)

דברים ד): כי אל רחום יהוה אלהיך לא ירפך ולא ישחיתך ולא

ישכח את ברית אבותיך.....(גימ' 3360)

(3360)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 16480)

ויקרא רבה פרשה לז משנה א איש כי יפליא נדר בערכך נפשות לה' הה"ד
(קהלת ה) טוב אשר לא תדור משתדור ולא תשלם ר' מאיר ור' יהודה ר' מאיר
אומר טוב אשר לא תדור וטוב הנודר ומשלם ר' מאיר שנאמר (תהלים עו)
נדרו ושלמו לה' אלהיכם ר' יהודה אומר טוב אשר לא תדור וטוב משניהם מי שאינו
נודר כל עיקר אלא מביא כבשתו לעזרה ומקדישה ושוחטה וכי תחדל לנודר לא יהיה
בך חטא אמר רב הונא מעשה באחד שנדר ולא שלם את נדרו והלך לפרוש בים
הגדול ושקעה ספינתו ומת בים אמר רבי שמואל בר נחמן כל מי שנודר ומשהה את
נדרו סוף שבא לידי ע"ז וגלוי עריות ושפיכות דמים ולשון הרע ממי אתה למד כלהון
מיעקב על ידי שנדר ושהה את נדרו בא לידי כולן ע"ז מנין (בראשית לה) ויאמר
יעקב אל ביתו הסירו את אלהי הנכר גלוי עריות מנין מדינה שנאמר (שם לד) ותצא
דינה שפיכות דמים מנין שנאמר (שם) ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים לה"ר מנין
שנאמר (שם לא) וישמע את דברי בני לבן ורבנן אמרי כל מי שנודר ומשהה נדרו
קובר את אשתו הה"ד (שם מח) ואני בבואי מפרן מתה עלי רחל אמר ר' שמואל בר
רב יצחק כל מי שנודר ומשלם יש לו שכר על הנדר ועל השילום שנאמר (תהלים עו)
נדרו ושלמו לה' אלהיכם ומי שנודר ומשהה נדרו גורם מיתה לעצמו דכתיב (דברים
כג) כי דרש ידרשנו ה' אלהיך מעמך ממך נפרעין ולא מממונך אמר ר' אמי אין מיתה
בלא חטא ואין יסורין בלא עון אין מיתה בלא חטא שנא' הנפש החוטאת היא תמות
ואין יסורין בלא עון שנאמר (תהלים פט) ופקדתי בשבת פשעם ובנגעים עונם אמר
רשב"י כשם שבנדרים בל יחל ובל תאחר כך בערכין בל יחל ובל תאחר לפיכך משה
מזהיר את ישראל ואומר איש כי יפליא נדר בערכך נפשות לה':

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

וידבר יהוה, אל-משה לאמר. דבר אל-בני ישראל, ואמרת אלהם, איש, כי
יפלא נדר--בערכך נפשת, ליהוה. והיה ערכך, הזכר, מבן עשרים שנה, ועד
בן-ששים שנה: והיה ערכך, חמשים שקל כסף--בשקל הקדש. ואם-נקבה,
הוא--והיה ערכך, שלשים שקל. ואם מבן-חמש שנים, ועד בן-עשרים שנה--
והיה ערכך הזכר, עשרים שקלים.....(גימ' 14633)

כמניין הפסוקים שצוטטו במדרש:

קהלת ה): טוב אשר לא תדור משתדור ולא תשלם.....(גימ'	(2916
תהלים עו): נדרו ושלמו ליהוה אלהיכם.....(גימ'	(804
בראשית לה) ויאמר יעקב אל ביתו הסירו את אלהי הנכר.....(גימ'	(1891
שם לד): ותצא דינה.....(גימ'	(566
שם): ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים.....(גימ' 1286)	
שם לא): וישמע את דברי בני לבן.....(גימ'	(1187
שם מח): ואני בבואי מפדן מתה עלי רחל.....(גימ'	(1055
דברים כג): כי דרש ידרשנו יהוה אלהיך מעמך.....(גימ'	1452ר"ת
יחזקאל יח) הנפש החוטאת היא תמות.....(גימ'	(1726
תהלים פט): ופקדתי בשבט פשעם ובנגעים עונם.....(גימ'	(1750
ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו	
במדרש:.....(גימ' 14633)	

ויקרא רבה פרשה לז משנה ד ארבעה פתחו בנדרים שלשה שאלו שלא כהוגן והשיבם הקדוש ברוך הוא כהוגן ואחד שאל שלא כהוגן והשיבו המקום שלא כהוגן ואלו הן אליעזר עבד אברהם ושאל ויפתח וכלב אליעזר שאל שלא כהוגן שנאמר (בראשית כד) והיה הנערה אשר אומר אליה הטי נא כדך א"ל הקב"ה אלו יצתה שפחה כנענית או זונה היית אומר אותה הוכחת לעבדך ליצחק ועשה לו הקדוש ברוך הוא וזימן לו את רבקה כלב שאל שלא כהוגן שנאמר (יהושע טו) ויאמר כלב אשר יכה את קרית ספר ולכדה ונתתי לו את עכסה בתי לאשה השיבו הקב"ה אלו לכדה כנעני או ממזר או עבד היית נותן לו בתך מה עשה הקדוש ברוך הוא זימן לו את אחיו ולכדה שנאמר (שם) וילכדה עתניאל בן קנז שאל שלא כהוגן שנאמר (שמואל א יז) והיה האיש אשר יכנו יעשרנו המלך עושר גדול ואת בתו יתן לו אמר הקב"ה אלו הרגו עמוני או ממזר או עבד היית נותן לו את בתך זימן לו הקדוש ברוך

הוא דוד ונתן לו בתו מיכל יפתח שאל שלא כהוגן שנאמר (שופטים יא) והיה היוצא אשר יצא מדלתי ביתי אמר הקב"ה אלו יצא גמל או חמור או כלב היית מעלהו עולה השיבו הקדוש ברוך הוא שלא כהוגן וזימן לו את בתו ויהי כראותו אותו ויקרע את בגדיו היה יכול להפר את נדרו ולילך אצל פנחס אמר אני מלך ואלך אצל פנחס ופנחס אמר אני כהן גדול ובן כה"ג ואלך אצל עם הארץ זה בין דין לדין נספת ההיא עלובתא ושניהם נתחייבו בדמיה פנחס נסתלקה ממנו רה"ק הה"ד (ד"ה א ט) ופינחס בן אלעזר נגיד היה עליהם לפנים ה' עמו יפתח נישול אבר אבר ונקבר הה"ד (שופטים יב) ויקבר בערי גלעד בעיר גלעד לא נאמר אלא בערי מלמד שהיה נישול ממנו אבר אבר ונקבר במקומות הרבה רשב"ל ור' יוחנן ריש לקיש אמר דמים היה חייב ליתן וליקרב על גבי המזבח ר' יוחנן אמר דמים לא היה חייב דתנין דבר שראוי ליקרב על גבי המזבח יקרב דבר שאינו ראוי ליקרב על גבי המזבח לא יקרב ע"ג מזבח ולא עוד אלא כל מי שנודר ומשלם נדרו זוכה שישלם נדרו בירושלים הה"ד (תהלים קיז) נדרי לה' אשלם היכן בחצרות בית ה' בתוככי ירושלים הללויה ואומר (שם קיח) הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו:

התאמה גימטרית לציטוטי הפסוקים במדרש

וידבר יהוה, אל-משה לאמר. דבר אל-בני ישראל, ואמרת אלהם, איש, כי יפלא נדר--בערכך נפשת, ליהוה. והיה ערכך, הזכר, מבן עשרים שנה, ועד בן-ששים שנה: והיה ערכך, חמשים שקל כסף--בשקל הקדש. ואם-נקבה, הוא--והיה ערכך, שלשים שקל. ואם מבן-חמש שנים, ועד בן-עשרים שנה-- והיה ערכך הזכר, עשרים שקלים ולנקבה, עשרת שקלים. ואם מבן-חדש, ועד בן-חמש

שנים.....

(גימ' 17607)

(בראשית כד): והיה הנערה אשר אומר אליה הטי נא כדך.....(גימ' 1269)

(1269)

(יהושע טו): ויאמר כלב אשר יכה את קרית ספר ולכדה ונתתי

לו את עכסה בתי לאשה.....

(גימ' 4567)

.....(שם): וילכדה עתניאל בן קנז.....

(גימ' 1023 ר"ת)

(שמואל א יז): והיה האיש אשר יכנו יעשרנו המלך עושר

גדול ואת בתו יתן לו.....

(גימ' 3590)

(שופטים יא): והיה היוצא אשר יצא מדלתי ביתי.....(גימ' 1873

ס"ת)

(ד"ה א ט): ופינחס בן אלעזר נגיד היה עליהם

לפנים יהוה עמו.....

(גימ' 1168)

(שופטים יב): ויקבר בערי גלעד.....(גימ' 720

א)

(תהלים קיז): נדרי ליהוה אשלם.....(גימ' 705

אה)

(שם): בחצרות בית יהוה בתוככי ירושלים הללויה.....(גימ' 2284

)

(שם קיח): הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו.....(גימ' 408

)

ס"ה מניין הפסוקים שצוטטו

במדרש:.....(גימ' 17607)